

1887-1987

TĚLOVÝCHOVY
V HRANICÍCH

Bohuslav HONS

a kolektiv

100 LET

TĚLOVÝCHOVY V HRANICÍCH

1887 - 1987

1. Ú V O D

Stoletý vývoj organizované tělovýchovy v Hranicích je zákonitě spjat s národním, politickým a společenským vývojem. Všechny události i vznik jednotlivých tělocvičných a sportovních složek jsou odražem dění, které probíhalo v těsné vazbě na ekonomicko-sociálních jevech obecných dějin. Proto ani historie tělovýchovy v českých zemích a jmenovitě v Hranicích nepostrádá všeobecně platné příčiny a následky jednotlivých jevů, i když ty se venkovském městě odehrávaly někdy se zpožděním nebo některými specifickými rysy.

Historie tělovýchovy v Hranicích nešla vždy průmými cestami. Čas přinesl řadu změn v počtu tělovýchovních organizací, sportovních odvětví, v soutěžích a tělovýchovných akcích. Pracovníci v Hranicích zažili mnoha zklamání nad neúspěchy svých sportovců a cvičenců, ale také i radosti nad úspěchy. Byla i období, kdy divák viděl na hranickém stadionu, na hřišti nebo ve sportovní hale vrchlána utkání československých ligových družstev i výkony zahraničních sportovních celků v přátelských utkáních a mezinárodních zápasech.

Uplynulých 100 let hranické tělovýchovy ukazuje velký pokrok, který udělala naše společnost hlavně po 2. světové válce, kdy sjednocená tělovýchova za podpory vedoucí sily naší společnosti KSC dosáhla vynikajících výsledků v politické, organizátorské i sportovní činnosti. Tyto výsledky byly dosaženy cílevědomou prací celé armády dobrovolných funkcionářů, jimž jako dík za jejich práci patří naše rádky v této brožúrce, i když tisíce z nich zůstane neznámými hrdinnými bojovníky v uplynulé činnosti.

Dnes můžeme jen podtrhnout, že tělovýchova nejen v našem státě, ale i v našem městě zapustila pevné kořeny, z nichž vyrostla bohatá tělovýchovná činnost, o níž hovoří další stránky stoletého vzpomínání. Z této rádku je poznat úsilí všech pracovníků o to, aby tělovýchova přispěla k bohatšímu, kulturnímu a společenskému životu mládeže i dospělých a aby se stala hodnotnou náplní jejich volného času.

Rok 1986, kdy byla tato brožurka připravovaná, byl Organizací spojených národů vyhlášen Mezinárodním rokem míru. I když 100 let hranické tělovýchovy bude dovršeno v r. 1987, vzpomínáme při této příležitosti na Mezinárodní rok míru proto, abychom potvrdili, že i prací v tělovýchově usilujeme všichni o zachování a upevnění míru. Chceme, aby naše mládež poznala význam boje za udržení světového míru a záchrana života na zemi při hrozbe jaderné katastrofy. Rada tělovýchovních, sportovních a turistických akcí je toho dokladem. Jen v míru můžeme úspěšně pokračovat do další stovky tělovýchovy v Hranicích.

2. NEJSTARŠÍ KAPITOLY Z HISTORIE TĚLOVÝCHOVY V HRANICÍCH 1887 - 1917

Počátky organizované tělovýchovy v Hranicích klademe do 80. let 19. století, kdy byla založena tělocvičná jednota Sokol. Bylo to v době, kdy v českých zemích kulminoval boj mezi českou a německou buržoazii. Lidové vrstvy stály tehdy po boku měšťanstva a nově se formující třídy - buržoazie. Tento boj byl v podmírkách venkovských měst rozhodnut většinou až na přelomu 19. a 20. století, kdy český živel nabyl definitivní převahu. Proto i Sokol sehrál v prvním období po svém vzniku jednorázově pokrokovou úlohu, neboť jeho sociální složení předurčovalo tuto organizaci k prosazování progresivních myšlenek. Později však vlivem změn v sociálním složení a v důsledku politické orientace, převládly v této organizaci měšťácké prvky a Sokol se ocitá v pozměněné úloze ve vývoji společnosti, ve službách vládnoucí třídy.

Ustanovující valná hromada Sokola v Hranicích se konala 21. srpna 1887 a zvolila první výbor tělocvičné jednoty v čele s Vladyslavem. Při založení měla jednota 62 členů, z toho 40 činných. V r. 1902 měla jednota již 98 příslušníků bez žen. Ženský odbor byl založen teprve v r. 1903 s 50 členkami a 6 dorostenkami.

Po 25 letech měla jednota v r. 1912 206 členů a v předvečer 1.světové války bylo v Sokole 220 dopětých, z toho 160 mužů a 60 žen, z toho činných 75 mužů a 50 žen.

Dostí dlouho také trvalo než mohlo cvičit žactvo. Až v roce 1912 povolily školní úřady školní mládeži docházku do cvičení. V roce 1913 chodilo do cvičení 70 hochů a 50 dívek a těžko se pro ně hledali cvičitelé a cvičitelky. Pokusy byly i se cvičením pro starší členy, kteří tvorili tzv. pohodlná družstva.

Od začátku měla jednota potíže s cvičebními prostory. Cvičilo se na různých místech v soukromých prostorách a dvorech, v tělocvičnách všech hranických škol podle prizně městské rady a ředitelů škol. Všechny potíže s cvičebními prostory vyvolaly brzy snahu vybudovat vlastní tělocvičnu. K tomu účelu bylo založeno v roce 1901 Družstvo ke zřízení tělocvičny Sokola a to zahájilo činnost se základem fondu 402,65 zl. Avšak plány zmařila 1.světová válka. Přesto se však podařilo Družstvu zachránit finanční prostředky a do nové republiky vstupovalo Družstvo s 20 000 Kč.

Od svého založení Sokol organizoval veřejné cvičení a slety na různých místech. Cvičilo se na louce u Lázní Teplic a na cvičišti na Střelnici. Vedle účasti na sletech v Praze a jiných městech zajišťeli hrančíci sokoli i na veřejná cvičení do nejbližšího okolí, např. do Velké, Drahotuš, Hustopeč nad Bečvou, do Kelče, Lipníku nad Bečvou a jinde a podporovali tak rozvoj tělovýchovy v dalších městech.

Kromě vlastní tělovýchovy věnoval se hrančíci Sokol také kulturní činnosti, především ochotnickému divadlu. Na sokolských akademických se prohlížela hudební i zpěvní číslo s tělocvičným vystoupením. Sokolskí činitle měli zásluhu o zřízení veřejné čítárny v Hranicích. Značnou pozornost věnoval Sokol i vzdělávací činnosti. Přednášky byly z literatury, historie, zdravotnictví, z cest po cizině, pro dívky byly kurzy z českého jazyka, výchovatelské, zdravotvedy a hospodářství. V r.1906 a 1907 měly pěknou účast i kurzy jazyka ruského. Významné místo měla také společenská zábava. Přednášky se šířily, večeřky, lidové merendy, posvicenské zábavy, kateřinské, mikulášské, zábavy na rozloučenou s branici, na konec roku silvestr. Sokolské zábavy se staly nejoblíbenějšími zábavami, ale také zdrojem příjmu pro Družstvo na postavení sokolovny.

Dlouhou dobu byl Sokol jedinou českou tělovýchovnou organizací. Avšak rozvoj politického a společenského života přinášel stále nové tendenze. Česká buržoazie zesílila již našlo, že i v jejich řadách dochází k začátcům politické diferenciaci a roztržitěnosti. Při tom však zůstávala společným zájmem buržoazie jako celku čelit nově vzniklé pokrokové třídě - dělnictvem a organizovanému dělnickému hnutí. V českých zemích již ve většině měst působily dělnické tělocvičné jednoty a to přimělo i přívržence nábozensky smýšlejícího tabora organizovat své tělocvičkáře samostatně. Jednat proti Sokolu, v jehož ideologii dost silně působil antiklerikalismus, jednak proti DTJ, kde šlo o myšlenky ateismu a socialismu, nebezpečné církvi ideologicky i politicky.

Tak i v Hranicích pod vlivem obav z pokrokového hnutí ustavuje křesťansko-sociální strana tělocvičný odbor zv. Orel. Stalo se tak 11. dubna 1909. Osm činných členů zahájilo cvičení ve školní tělocvičně nynější I. ZŠ vedle pošty na trídě 1. máje. Cvičili jenom muži, ženy a mládež necvičili. Hranickí orli cvičili na sletech ve Vyškově, Kroměříži a vlastní cvičení v Hranicích uspořádali v r. 1913 na Staré střelnici. Vedle tělovýchovné činnosti připravoval Orel ochotnická divadelní představení a zábavní večírky. Odbor také pěstoval zpěv.

Téměř v předvečer 1.světové války v r. 1912 přistoupila i sociálně demokratická strana v Hranicích k založení Dělnické tělocvičné jednoty Lasalle. Bylo to v době, kdy i dělnické hnutí se již nacházelo ve stádiu roztríštěnosti. Avšak i přesto, že uvnitř hnutí sílil oportunitismus, sehrály dělnické tělocvičné jednoty velmi pokrokovou úlohu jako první realizátori součázejnosti dělnické třídy ve vývoji tělovýchovy.

Obrázek tělovýchovy v Hranicích v období před 1. světovou válkou by nebyl úplný, kdybychom nezpomněli jedn otlivých sportovních odvětví. V Sokole vedle prostních cvičení a cviků na nářadí pěstovali některé lehkoatletické disciplíny a jízdu na kole. V r. 1896 byla zavedena i střelba do terče v tělocvičně, ale zájem trval jen krátkou dobu. Velké oblíbily nezískal ani šerm. Ani jezdectví sport se v Sokole neujal. V Orlu od r. 1913 vedl Eduard Běr, tehdejší náčelník jednoty, řecko - římský zápas.

Město Hranice věnovalo pozornost i plavání a jízdám na ložce, neboť k tomu přímo lákala řeka Bečva. V r. 1898 se mluví v Sokole o veslování. Okrašlovací spolek v Hranicích vytvářel podmínky pro turistiku a v prosinci 1912 podporoval zimní sporty (lyžování, sanikování a bruslení), oživil veslování a pečoval o tenisová hřiště. Kluziště bývalo na řece Bečvě u mostu, později také v Císařském stromořádí v dnešním parku Zd. Nejedlého na místě hudebního pavilonu.

Všechno tělovýchovné a sportovní dění v Hranicích však udusila 1. světová válka, která vlastně uzavřela nejstarší kapitoly hranické tělovýchovy.

3. 20 LET TĚLOVÝCHOVY V HRANICÍCH MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI

1918 - 1937

Po převratě v r. 1918 se zásluhou několika spolků rozvinula tělovýchova do značné šíře.

Hranický Sokol měl v r. 1920 již 400 členů. Hranice se staly sídlem 11. okruhu Středomoravské župy Kratochvílové a spojovaly celkem 10 jednot. Hranická jednota pořádala pravidelné každoroční veřejná cvičení a večerní akademie. Motivaci pro pravidelné cvičení byly pražské slety, jichž se Sokol Hranice vždy se svými členy zúčastnil. Hranická veřejnost získala přestavbou kina v Radnické ulici a Družstvo pro stavbu sokolovny nové finanční prostředky z provozu sokolského kina. 40. výročí založení jednoty bylo oslaveno položením základního kamene budoucí sokolovny. V nové sokolovně byly obnoveny sokolské šibřinky, divadelní odbor byl rozšířen dětským divadlem s Kašpárkovou družinou. Největším podnikem na sokolském cvičišti bylo župní veřejné cvičení 12. června 1932 před 1807 plácících diváků. Činnost jednoty byla vystupňována k 50. výročí založení jednoty.

Jednota Orel cvičila v tělocvičně prostná, cvičení na nářadí a hry. První veřejné cvičení hranického Orla bylo r. 1921. Cvičilo se na Staré střelnici. Každým rokem byly pořádány žákovské besedy a tělocvičné akademie. Cvičil se zpěv, hrávaly se divadelní hry a dokonce i operety. V zimě se pořádaly i tanecní hodiny. V r. 1926 zakoupila jednota dům Černý orel, který byl svépomocí přestavěn na sál s jevištěm a spolkové místnosti. Mimo prostředí se v Orle pěstovala i lehká atletika a ping - pong. Také se hrála odbíjená. 4. června 1933 byl v Hranicích župní slet Orelské župy Bauerovy s 1 322 cvičícími. Cvičilo se v hranickém parku.

V poválečném období došlo k neobyčejnému rozmachu dělnického tělocvičného hnutí, a to souběžně s úspěchy nejsilnější politické strany ve státě, sociálně demokratické strany dělnické jako představitelky marxistického revolučního hnutí. Tak vznikla v r. 1919 i dělnická tělocvičná jednota - DTJ v Hranicích. Cvičilo se v prvním poschodi u Weissbrodu (dnešní internát SLTS vedle pošty), později v tělocvičně gymnázia, pak ve škole Na Motošině a nakonec v tělocvičně ZŠ na trídě 1. máje. Veřejná cvičení se odváděvala na Staré střelnici. V DTJ byly založeny odbory divadelní, skautský a házené. Kabaretní odbor pořádal každoročně Josefovské večírky, mikulášské a silvestrovské zábavy s bohatým programem.

Po roztržce v sociálně demokratické straně dělnické v r. 1921, kdy dochází k založení KSČ, vznikají v ČSR Federované dělnické tělocvičné jednoty. Ale ne všude dochází k jejich vytvoření ihned. V Hranicích zůstali všichni dělníci v DTJ až do r. 1927. V tomto roce vznikla v městě Jednota proletářské tělovýchovy jako zájmová složka komunistické strany. Tak i v Hranicích, i když značně opožděně, kulminoval vývoj k zastoupení nejpokrokovější ideologie své doby v tělovýchovném hnutí. Jednota sdružovala své členy k provozování všech druhů tělocviku, sportu, skautingu a rozumové a mravní výchovy. Činnost jednoty byla však brzy narušena pronásledováním představitelů KSČ a předseda Vojtěch Král byl nucen opustit Hranice. Valná hromada v r. 1932 zvolila nového předsedu Ladislava Beránka. V tu dobu měla jednota 20 členů, ale nemohla uživjet činnost, protože ji městská školní rada nepovolila cvičit v žádné školní tělocvičně. Při nové vině persekuce dělnického hnutí se Ladislav Beránek vzdal funkce a 29. května 1934 byla Jednota prohlášena Zemským úřadem v Brně za zaniklou.

Dostí rozšířeným druhem tělovýchovy v Hranicích byl skauting. Ve své době byl skauting povozován za moderní způsob výchovy mladých lidí, protože příbral do pedagogického procesu prvky života a her v přírodě. Tohoto způsobu práce s mládeží se chopily téměř všechny složky, a to od nejreakčnějších až po nejpokrokovější. Převládal však, zvláště v dobách perzekuce komunistického hnutí, měšťácký skauting, i když zde vzhledem k sociálnímu složení nelze vždy hovořit o buržoazních organizacích. Ve skautském hnutí se však nesporně projevoval indiferentismus, vyhovující buržoazně demokratickému politickému systému ČSR. Přínosem skautingu bylo obsahové obnovení tělovýchovného procesu brannými prvky a v tomto smyslu i podíl na připravě pro boj proti fašismu ve 30. letech.

Skauting v Hranicích vznikl v r. 1920 v dorostu Sokola. Od r. 1921 byly organizovány také skautské, v r. 1922 byl založen klub Old-boys a Vlčata. První stanový tábor byl v r. 1921 pod Helfštýnem. Hlavní činnost se soustředila na život v přírodě, v táborech, putovních táborech a několika denních vycházkách. Tělovýchovná a sportovní činnost hranických skautů byla všeobecná. Největšího úspěchu dosahovali v lyžování. První boby v Hranicích jezdily ze Zbrašova do parku a z Radíkova do Velké. Z dalších sportovních odvětví skauti pěstovali kopanou, rohozáni, řecko - římský zápas, volný styl a jiu - jitsu. Akrobatický kroužek, ping-pong, stělecký a lukostělecký odbor vedle plavání a kanoistiky doplňovaly činnost hranických skautů. U hranických skautů je také počátek plachtařství v Hranicích. Lehkootletická činnost a lední hokej byly dalším doplňkem činnosti. Hranickí skauti organizovali i kulturu a zábavu.

Po 1. světové válce začal i rozmach samostatných sportů, které však potřebovaly pro sportovní činnost štěstí a dostatek finančních prostředků. Tím byla u některých z nich dána i společenská a politická závislost na místním nahodilém, výjimečně i pravidelném mecenášství. Postavení i význam jednotlivých klubů byl různý: od nepřetržité prosperujících až po zívající malé spojky, které brzy po svém vzniku přestávaly provozovat činnost.

Prvním klubem byl Klub českých turistů, který navázal na činnost okrašlovacího spolku. Byl založen 29. ledna 1919.

Druhým klubem, který začal provozovat výlučně sport, byl Sportovní klub - SK Hranice. Ustavující schůzka byla 13. dubna 1920. Předsedou byl zvolen profesor Souček a duší všeho dění byl K. Schück. SK Hranice sdružoval odbory tenisový, kopané a dámské házené. Zajímalo se o veslování a také o plavání. Název SK Hranice zůstal výměně jen tenisový odbor až do r. 1941. Dámská házená po půldruhému roku zanikla. Kopaná již v r. 1922 přerušila činnost. V r. 1925 byla snaha činnost obnovit, ale nebylo hráště. Teprve v r. 1928 se podařilo kopanou vzkřítit z iniciativy skautů a Roberta Rychlíka a ustaven Fotbalový odbor skautů - FOS Hranice. V r. 1933 se název změnil na FK Hranice - fotbalový klub, který vydřel až do okupace. V r. 1937 ještě zřídil Robert Rychlík odbor ping - pongu.

Motorismus má své počátky rovněž od r. 1920, sportovní činnost však začala až v r. 1936 v Autoklubu Hranice, kdy se dostavují první úspěchy, které mají vliv na další rozvoj motorismu.

V r. 1926 nechali o sobě slyšet šachisté, kteří se organizovali v klubu šachistů odbočky čs. rozmistrů. Název byl v r. 1928 změněn na šachový klub - ŠK Hranice a přetrval až do sjednocení tělovýchovy po okupaci.

V r. 1929 byla založena jezdecká společnost, z níž vyrostl jezdecký klub v Hranicích. Kádr členů tvořili příslušníci tehdejší vojenské akademie.

Z iniciativy skautů byl v r. 1931 založen místní plachtařský odbor při Masarykově letecké lize. Svoje cvičiště měli na svahu u za Skalkou.

V období mezi dvěma světovými válkami vynikala drobná, obětavá a nezíštná práce funkcionářů, kteří tělovýchově věnovali svůj volný čas a peníze. 20 let mezi světovými

válkami bojovala tělovýchova o svoje společenské uplatnění v Hranicích. A další roky ukázaly, že to nebyly roky marné práce.

4. 10 LET TĚLOVÝCHOVY V HRANICích POZNAČENÝCH 2. SVĚTOVOU VÁLKOU 1938 - 1947

V době ohrožení republiky nabyla tělocvičná a sportovní činnost neobyčejně na významu. Její politický smysl přešel z úzce vyhnaněných zájmů buržoazní ideologie do všeobecného zájmu na obranu státu. Koncem 30 let bylo zjevné, že národ jako celek musí čelit fašistickému nebezpečí, být všeestranně připraven a pěstovat tělesnou zdatnost. Mezinárodní události měly značný vliv na brannou přípravu v tělocvičných jednotách.

Na počátku roku 1938 se tělovýchova v Hranicích ubírala v zaběhnutých kolejích. Kromě tělocvičných jednot Sokola, Orla a DTJ, kde byla v činnosti i některá sportovní odvětví jako házená, odbíjená a doplňková lehká atletika, bylo ve městě i několik sportovních klubů. FK Hranice sdržoval fotbalisty a stolní tenisty, SK Hranice tenisty, klub Old-skautů organizoval lyžaře, lehkon a těžkou atletiku, box, plavání, vysokoškoláci v AK Hranice ustavili hokejový oddíl, šachisté měli ŠK Hranice a dožívala činnost jezdeckého klubu. Na místních školách a hlavně na reálném gymnasiu studenti hráli košťovou a soutěžili v lehké atletice. Také se účastnili místních turnajů v házené. Největší TJ Sokol s 550 členy připravila před 1200 diváků veřejné cvičení, z něhož na jubilejním X. vsesokolském sletě v Praze vystoupilo 37 dorostenů, 50 dorostenek, 32 mužů a 50 žen.

Mobilizace 23. září 1938 dočasně zastavila cvičební činnost a Mnichovským diktátem se hranice Německé říše přiblížily až k našemu městu. 15. března dorváš dílo zradu a likvidoval naši státní samostatnost. Tím byla narušena tělovýchovná činnost a dřívější mistrovské soutěže byly upraveny do protektorátních možností. Gestapo začalo rádit v rámci tělocvičných spolků. Mnozí pro ilegální činnost byli začleni, mučeni i popraveni. Činnost TJ byla zakázána, a proto i v tělovýchově začala snaha o vytvoření jednoho sportovního klubu v Český sportovní klub - ČSK Hranice. Sportovní život se soustředil na hřiště u splavu. Největšího rozmachu dosáhl ČSK Hranice v letech 1942 - 1944. Měl přes 500 členů v 11 oborech, ze kterých rohovníci a házenkaři bojovali v nejvyšších soutěžích. Kopaná se probobojovala do I. B a později do I. A třídy, hokejisté soutěžili ve zvláštní třídě Ostravská stejně jako tenisté. Odbíjenkáři byli zařazeni do valašské ligy a stolní tenis se probobojoval do I. třídy Hanácké župy.

Vývojem válečných událostí v letech 1944 - 1945 byly všechny soutěže omezeny a po osvobození sportovní ruch upadl, protože mnoho sportovců i pracovníků odešlo z existenčních důvodů z našeho města. A tak koncem roku 1947 zůstali v ČSK Hranice jen rohovníci, fotbalisté a tenisté. Lední hokej přešel do Sokola Hranice a házená do ČSK Železniciři Hranice. Roztríštěnost z doby první republiky našla opět úrodu půdu. Sokol, Orel, DTJ obnovily svoji činnost od roku 1945. Skauti přešli do Junáka, jedné ze složek Československého svazu mládeže. V roce 1947 ožila myšlenka sjednocení tělovýchovné činnosti Sokol, Orel a DTJ v Hranicích zorganizovali společné veřejné cvičení na Nové střelnici.

5. TĚLOVÝCHOVA V HRANICích PO ÚNORU 1948 1948 - 1987

První roky v osvobozené republice od roku 1945 byly pojmenovány rušným mocenským třídním zápasem mezi buržoazii a dělnickou třídou a snahou KSC o sjednocení tělovýchovy. Činnost reakčních sil však podporovala ideovou, obsahovou a organizační roztríštěnost tělovýchovy i proti vůli řadového členstva. Reakce brzdila a nakonec znemožnila vytvoření jednotné tělovýchovné organizace.

Poražka reakce v únoru 1948 umožnila nejen uskutečnit hlavní úkoly národní a demokratické revoluce, ale i zahájit výstavbu socialistického systému tělesné výchovy. Budování socialistického systému tělesné výchovy vycházelo z generální linie socialistické výstavby schválené IX. sjezdem KSC v roce 1949.

Pro snadnější pochopení vývoje tělesné výchovy zapakujeme zákony, kterými KSC a vláda usílovaly o socialistický rozvoj tělesné výchovy v naší republice.

14. července 1949 - Zákon o státní péči o tělesnou výchovu a sport, jímž byl ustaven Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport - SVTVS. Tomuto zákonu předcházelo manifestační usnesení akčních výborů tělovýchovných organizací v obrozené Národní frontě 31. března 1949 ve Smetanově síni Obecního domu v Praze o sjednocení tělovýchovy a sportu.

12. prosince 1952 - Zákon o organizaci tělesné výchovy a sportu, jímž bylo rozhodnuto organizovat tělesnou výchovu zásadně podle pracovišti při ROH, státních pracovních zálohách, na vesnici, v ozbrojených složkách a na školách. Tak vznikly organizace Baník, Spartak, Tatran, Jiskra, Dynamo, Slavoj, Slovan, Lokomotiva, Slavia, Dukla, Rudá hvězda a ŠTJ.

20. prosince 1956 - Zákon o zřízení jednotné dobrovolné organizace ČSTV a o zrušení tělovýchovných úseků a státního tělovýchovného orgánu SVTVS.

Po vydání posledního zákona zahájil činnost ČSTV na svém ustavujícím sjezdu 3. - 4. března 1957.

I nezasvěcený pohled do bouřlivého poválečného rozvoje tělesné výchovy napovídá, že se sjednocením tělovýchovy v naší republice byly spojeny velké problémy, které se samozřejmě odrazily i v tělovýchově v Hranicích. Potíže se sloučováním tělovýchovných organizací v Hranicích nebyly, protože po dobu okupace byla tělovýchova v Hranicích pod jednou střechou ČSK Hranice. Proto po Únoru 1948 tělovýchovné organizace v Hranicích se snadno sloučily do jedné organizace Sokol Hranice. Úsilí o změnu sociální struktury členů Sokola, o spojení tělesné výchovy s pracovištěm a o vytváření materiální základny sportu rozhodovalo o budování závodních sokolských jednot - ZSJ. Proto 1.3. 1949 vznikla ZSJ Sigma Hranice s oddíly kopané, odbíjené, stolního tenisu a lžíčkování. 23.10.1950 vznikla ZSJ Vodotechnika Hranice, později přejmenovaná Sokol Ingstav Hranice, kde sportovali házenkaři, boxeři a tenisté. 7.3.1951 vznikl Sokol INZAV Hranice u střediska pracujícího dorostu. 10.10.1951 Sokol Hranice se dobrovolně zapojil do ZSJ Sigma Hranice.

Když v roce 1952 vyšel Zákon o organizaci tělesné výchovy a sportu podle svazů ROH, změnila ZSJ Sigma Hranice svůj název na TJ Spartak Hranice. Dále byla ustavena TJ Tatran Hranice, TJ Slovan Hranice, TJ Lokomotiva Hranice, TJ PZ Hranice, TJ Rudá hvězda a TJ na školách - ŠTJ. Naštěstí tato přeorganizovanost netrvala dlouho a další zákon z roku 1956 přinesl zlepšení. Od března 1957 začal pracovat ČSTV a v Hranicích zůstaly vedle Dukly Hranice jen dvě tělovýchovné jednoty: TJ Spartak Hranice a TJ Tatran Hranice. V roce 1959 převzaly název patronátních podniků, takže dnes se jmenují TJ Sigma Hranice a TJ Cementárná Hranice.

Po sloučení obcí pod Měst NV Hranice v Hranicích v letech 1975 - 1976 se počet tělovýchovných jednot v Hranicích rozrostl a v současné době v Hranicích vyvíjí činnost osm TJ: TJ Sigma Hranice, TJ Cementárná Hranice, TJ Sokol Drahotuše, TJ JZD Podlesí Drahotuše, TJ Sokol Slavič, TJ Slovan Teplice, TJ Sokol Velká a VTJ Dukla Hranice.

Nadřízenou složkou TJ byla do roku 1952 Sokolská župa Truhláře Olomouci s okresemním výborem Sokola v Hranicích. Od roku 1953 byl ustaven při ONV v Hranicích OV TVS, který pracoval pod vedením Rajmunda Krejčího. Od roku 1957 to byl OV ČSTV v Hranicích, který vedl dr.ing. Slavoj Vrbka, Rajmund Krejčí a Blanka Tímková až do územní reorganizace okresu. Od roku 1960 řídícím orgánem TJ je OV ČSTV v Přerově. Sporty byly řízeny krajskými sekczemi v Olomouci do roku 1960, potom krajskými sekczemi v Ostravě. Od roku 1965 řídily sporty Oblastní soutěžní komise v Přerově, Olomouci a Ostravě a od roku 1973 sportovní oddíly řídí okresní svazy OV ČSTV v Přerově nebo krajské svazy KV ČSTV v Ostravě.

Od roku 1951, kdy vláda schválila Zákon o branné výchově a přípravě obyvatelstva k obraně vlasti, péči o branné sporty převzal Svaz pro spolupráci s armádou. Od 4. listopadu 1951 pracoval v Hranicích OV Svazarmu a od roku 1960 po zrušení hranického okresu začala pracovat městská organizace Svazarmu.

Do historie tělovýchovy mládeže v Hranicích začal mluvit Městský dům pionýrů a mládeže od roku 1964. Městský dům pionýrů a mládeže ovlivňoval hlavně masově rekreační činnost mládeže pionýrského věku.

A nakonec je třeba vzpomenout činnosti komise pro mládež a tělesnou výchovu při Měst NV v Hranicích. Komise navázala na dřívější činnost tělovýchovného aktivity a tím se zdůraznil větší zájem i péče státního orgánu o tělovýchovné děti ve městě.

6. ÚVAHY O BUDOUČNOSTI TĚLOVÝCHOVY V HŘANICích

Na předcházejících stránkách jsme si přečetli o rozvoji tělovýchovy v minulosti a neuškodí, jest li několik rádků budeme věnovat úvahám, jak by měla vypadat tělovýchova v Hranicích v příštích letech.

Naším úvahám pomohou Hlavní směry hospodářského a sociálního rozvoje ČSSR na léta 1986 - 1990 a výhled do roku 2000. V tomto dokumentu jsou tyto záměry:

"Soustavnou pozornost věnovat rozvoji tělesné výchovy, sportu a rekreace, jako důležitých předpokladů zdravého rozvoje obyvatelstva. Zejména zvyšovat péči o masovou tělesnou výchovu a turistiku a k tomu zajistit jednotný koordinovaný přístup všech složek, jejichž činnost se podílí na rozvoji tělesné výchovy. Vytvářet podmínky k výššímu využívání sportovišť pro rozvoj masové tělovýchovy.

Přednostně rozvíjet ty sportovní činnosti a odvětví, které jsou méně nákladné a nevyžadují náročná zařízení. Lépe využívat všeobecnou péči a nemalé prostředky, které společnost věnuje na zabezpečení a rozvoj tělesné výchovy a sportu a státní sportovní reprezentace."

Z tohoto dokumentu vyplývá, že tělovýchova v našem státě se bude rovněž ve třech oblastech: v masově rekreační tělovýchově, ve výkonnostním a vrcholovém sportu. A jak by to mělo vypadat v našem městě?

Pro masově rekreační činnost slouží sportoviště a tělocvičny škol, hřiště na sídlištích, místní koupaliště a největší tělocvična - příroda v okolí města s blízkými lesy pro masovou rekreační turistiku.

Zastavíme-li se u škol, musíme říct, že staré školní budovy základních škol na třídě 1. máje a Školním náměstí při malých tělocvičnách nemají ani porádné hřiště. Hřiště rovněž není u základní školy na Šromotově náměstí. Zlepší se podmínky u zvláštní školy Na Motošině a nejlepší podmínky má základní škola na Struhlovsku.

U středních škol jsou bez tělocvičnu střední lesnická škola a střední zdravotnická škola, špatnou tělocvičnu má gymnázium a malou tělocvičnu má střední průmyslová škola. Nejlepší podmínky má střední odborné učiliště Sigma Hranice díky zájmu vedení podniku.

Zastavení na sídlištích prozrazuje: Sídliště Jaslo má sice malé hřiště, ale aktivní občanský výbor. Sídliště Hranické cementárny při svém zrodu mělo plochu pro rekreační sport, dnes je však neudržovaná. Víceúčelový sal ztratil charakter tělocvičny a je více využíván pro kulturní účely.

Sídliště kpt. Jaroše má malé hřiště a dokud sídliště obývali mladí občané s malými dětmi, tak byl i větší zájem o organizovanou tělovýchovnou činnost. Na sídlišti Struhlovsko je rekreační hřiště pro mládež a ve spojení se základní školou byly by na tomto sídlišti nejlepší podmínky pro masově rekreační tělovýchovnou činnost v našem městě.

Na sídlišti Hromávka se prozatím přeslapuje a plochy pro tělovýchovnou činnost jsou velkou neznámostí. Lepší situace je na sídlišti Pod nemocnicí, kde přece blízké hřiště gymnazia, volejbalová hřiště a dětská hřiště dělají možnost k rychlé rekreační činnosti. Nejnovější sídliště na třídě 1. máje má prozatím pro rekreační tělovýchovu nejhorské podmínky i když v obvodu jsou 2 malé školní tělocvičny, které byly kdysi kolébkou hranické tělovýchovy.

Historické jádro města a stará výstavba samozřejmě na sportoviště nepamatovala. V okolních místních částech jsou tělovýchovná zařízení majetkem tělovýchovných jednot a slouží částečně organizované a částečně masově rekreační tělovýchovné činnosti.

Podle uvedeného přehledu tělovýchovných zařízení na školách a sídlištích jistě každý pozná, kam upřít pozornost při plánování nových zařízení.

U výkonnostního sportu se zastavíme podle jednotlivých sportovních odvětví. Ze zaniklých sportovních odvětví by se měla oživit: Sportovní gymnastika mezi sportovními halami na středním odborném učilišti Sigmy, plavání po zahájení vytápění venkovních bazénů na koupaliště a lední hokej po vybudování umělé lední plochy v areálu stadionu TJ Sigma Hranice.

Zlepšení podmínek si zasluhuje atletika vybudováním šestidráhy na stadioně TJ Sigma a vybudováním tělocvičny u gymnázia, která by měla sloužit v zimním období atletické přípravě.

Fotbalovému výkonnostnímu sportu nepostačují současná 2 hřiště TJ Sigma, a proto se plánuje výstavba třetího hřiště. Kuželkářům by hovělo vybudování čtyřdráhy. Stolní těstítky nemají dostatek prostoru pro další rozvoj svého sportu a uvítali by jistě samostatnou hernu pro 6 - 10 stolů.

Házená nemá dostatečného prostoru v zimním období, a proto podporujeme záměr, aby bujoucí tělocvična sídliště lesnické školy byla zaměřena pro potřeby tohoto sportu. Druhá hala u středního odborného učiliště Sigmy by měla sloužit tenisu a volejbalu a první

hala by byla více k dispozici basketbalistům.

I když jsme nevyjmenovali všechna aktívna odvětví výkonnostního sportu, shrnuli jsme některá važná přání k realizaci do roku 2000. Všechna sportovní odvětví na dalších stránkách předpovídají svoje perspektivy.

7. TĚLOVÝCHOVNÉ JEDNOTY V HRANICích

7.1. TJ SIGMA HRANICE

Tato jednota se stala pokračovatelkou činnosti Sokola Hranice, když po roce 1945 prošla změnami názvů od Sokol Hranice přes Závodní sokolská jednota Sigma Hranice, TJ Spartak Hranice až na nynější název TJ Sigma Hranice.

Výbor TJ Sigma Hranice z roku 1986. Stojící zleva: Edmund Böhm, ing. Petr Mizera, dr. Ivo Dienelt, ing. Petr Zaremba, Jan Ambruz, ing. Kurt Zenzinger, MUDr. Břetislav Lučan, Rostislav Strnadel.
Sedící zleva: Jaroslav Sedláček, Dagmar Píšarská, Zdeněk Hejl, Olga Mertenová, Alena Křížková, Jan Lysák

Na výroční schůzi TJ za rok 1959 bylo rozhodnuto přejmenovat TJ Spartak na TJ Sigma Hranice, která tímto začala psát od roku 1960 novou tělovýchovnou historii. Prvním předsedou byl Oldřich Lukeš a jednota měla 1342 členy v 16 sportovních oddílech. 28. 5. 1960 byl slavnostně otevřen nový stadion při okresní spartakiádě. Výstavbou stadiónu byly ukončeny vyčerpávající stavební práce, které odváděly pozornost od vlastní tělovýchovy. Většina oddílů byla zapojena do soutěží různé náročnosti a všechny soutěže přinášely i problémy finanční. Stávalo se t, že nebylo peněz na výplatu zaměstnanců. Díky patronátinu podniků se organizační činnost TJ stabilizovala a vedení TJ se mohlo věnovat jak hospodářské, tak i tělovýchovné činnosti.

V čele jednoty se vystřídali předsedové takto:

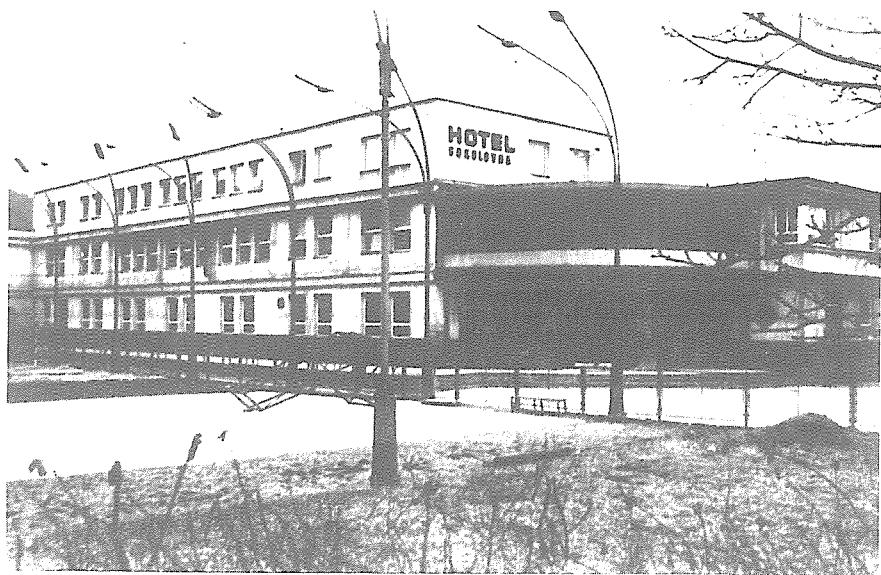
1959 - 1961	Oldřich Lukeš	1964 - 1980	Alois Sedláček
1962	Josef Cahel	1981 - 1985	Oldřich Lukeš
1963	Miroslav Kaštýl	1986	Zdeněk Hejzl

Od r. 1980 začal v TJ Sigma plánovitý rozvoj tělovýchovné činnosti podle ukazatelů, které charakterizují tuto činnost.

Následující přehled podle pětiletých plánů hospodářského rozvoje naší společnosti to nejlépe dokazuje :

Ukazatel	Rok 1965	1970	1975	1980	1985
Členská základna	963	863	1290	1502	1725
z toho dospělí	418	603	794	901	919
a mládež	545	260	496	601	806
Počet odborů a oddílů	14	14	14	14	15
Počet trenérů	92	88	42	75	91
Počet cvičitelů	44	63	61	68	64
Počet rozhodčích	22	24	26	25	38
Počet jednotl. v mistr.sout.	40	107	152	87	221
Počet nositelů VT	-	-	-	232	238
Počet nositelů OZ	-	-	59	73	276
Počet účastníků v SHMP	-	-	-	1771	4391
Počet odběrů krve od dárců	-	-	-	17	46

I když v TJ Sigma byl veden nemrnný počet sportovních oddílů, přece došlo k zániku i vzniku některých sportovních odvětví. V r. 1967 zanikl box, 1968 šerm, 1972 lední hokej, 1977 přešel jezdecký oddíl z Hranic do JZD Strážec, přechodně pracoval oddíl jogy 1973 - 1974, kulturistiky 1967 - 1976 a plavání 1976 - 1985. Nově vznikly oddíly 1973 stolní tenis, 1977 šachy, 1985 karate, 1986 judo.

Sokolovna v Hranicích v roce 1987

V tělovýchovné činnosti převládaly 2 stránky: sportovní a ekonomická. Činnost odboru a oddílu byla velmi rozsáhlá a vyžadovala si značných nákladů nejen na činnost tělovýchovy, ale i na výstavbu a údržbu tělovýchovného zařízení, jehož hodnota dnes dosahuje téměř 30 milionů Kčs. Tělovýchovné činnosti slouží sokolovna s hřištěm odbíjené a košíkové, fotbalový a atletický stadion s dalším škvárovým fotbalovým hřištěm s osvětlením, dvoudráhová kuželná, turistická klubovna, loděnice, lyžařský areál na Poštátě a tělovýchovné středisko v Trojanovicích. TJ rovněž zabezpečuje celkový provoz městského koupaliště s 25 m a 50 m bazénem.

TJ Sigma Hranice spolupracuje se vsemi základními a středními školami ve městě, s pionýrskými zájmovými kroužky při MěDPM, se závody a podniky, s příslušníky posádky a s hranickou veřejností, která ponejvíce využívá kulturního zařízení sokolovny.

Veškerou svoji činnost zaujímá ve dvacetitisícovém městě významné společensko - politické místo. Masový a výkonnostní sport některých sportovních odvětví dosáhl dobrých výsledků, které přesahly rámec krajské úrovně a o nichž je samostatná zmínka u jednotlivých sportů.

Dvě povodně v r. 1970 a 1985, úplné zničení sokolovny požárem v r. 1974 a požár loděnice v r. 1976 jen z části zabrdily tělovýchovnou činnost. Oběťavost a nezměrné úsilí členů překonal statisícové škody a v krátkém čase byly objekty znova uvedeny do provozu. V každé pětiletce členové TJ při údržbě a výstavbě tělovýchovného zařízení odpracovali přes 35 tisíc brigádnických hodin. V letech 1981 - 1985 to bylo 47.956 brigádnických hodin.

Od 1. května 1968 otevřela TJ Sigma Hranice sběrnou SAZKY, která částečně nahrazuje snížené příjmy ze zmenšené návštěvnosti na sportovních akcích. Obrázek o přínosu sběrny tělovýchovné činnosti ukazuje výsledek poslední pětiletky. V letech 1981 - 1985 bylo ve sběrně vsazeno celkem 9 496 446 Kčs, z toho na výhrách bylo vypláceno šťastným výhercům 4 739 745 Kčs.

Od r. 1978 soutěží TJ o titul Vzorná TJ a dnes je nositelkou bronzové plakety. Dobrou práci odvádějí také odbory a oddíly, z nichž je 6 vzorných oddílů a 2 vzorné odbory. V oddílech a odborech pracuje 13 vzorných kolektivů mládeže.

Výsledky, kterých bylo v posledních 25 letech dosaženo a které dovršili 100 let tělovýchovy v Hranicích svědčí o nezměrném úsilí, nadšení a oběťavosti mnoha dobrovolných nejmenovaných pracovníků. Významnou úlohu v tomto sehrává spolupráce s MěstNV, s komisi pro mládež a tělesnou výchovu, s MěstV KSČ a s mateřským koncernovým podnikem Sigma Hranice.

7.2. TJ CEMENTÁRNA HRANICE

23. 10. 1950 vznikla při národním podniku Vodotechna v Hranicích závodní sokolská jednota Vodotechna Hranice. Po delimitaci podniku do Ostravy se TJ jmenovala Sokol Ingstav Hranice, kde sportovali boxer, házenáři a tenisté. V roce 1952 byl název změněn na TJ Tatran Hranice a po uvedení hranické cementárny do provozu v r. 1954 došlo k dohodě mezi zástupci Ingstavu a Cementáry a počátkem r. 1955 měla TJ Tatran nového patrona Hranickou cementárnou. V TJ byly tyto oddíly: box, tenis, stolní tenis, kopaná a kuželky, později přibyla turistika, lyžování a základní tělesná výchova.

Podpora Hranické cementárny se začala projevovat zásluhou ing. Miroslava Šimka, jako předseda ustáhlí organizační práci a TJ se začal starat o výstavbu tělovýchovních zařízení. V r. 1959 přešel do TJ Tatran Hranice oddíl české házené z TJ Spartak Hranice a tím TJ pod novým názvem TJ Cementára Hranice a s novým předsedou Václavem Červinkou převzala závazek budovat stadion házené, což se jí za vydátné podpory závodu podařilo.

Od r. 1963 pečovala TJ o stadion házené, tělocvičnu u hranické cementárny, hřiště na odbíjenou u sídliště HCV a o tenisové kurty v hranickém parku. V zimě zřizovala kluziště na hřišti házené i na sídlišti HCV pro rekreační sportování. TJ ziskala ve vedení podniku v řediteli Richardu Vakřčkovi vydátného pomocníka, který pomáhal dle potřeby.

V r. 1984 měla TJ v činnosti 8 oddílů a odborů: házená, odbíjená, tenis, stolní tenis, turistiká, lyžování, šachy a základní tělesná výchova. Počet členů klesl na 230. Nejúspěšnějším oddílem byla házená.

Pohled na hlavní ukazatele rozvoje TJ prozrazuje i rozsah činnosti :

Rok	Členská základna	Počet	Počet družstev			
	Celkem	Dospělí	Mládež	trenérů, rozhodčí	všedních	cvičit.
1970	270	170	100	12	4	5
1975	364	224	140	20	9	10
1980	322	202	120	23	14	8
1985	363	221	142	33	16	11

Ve vedení TJ se vystřídali předsedové :

1958 - 1960 ing. Miroslav Šimek
 1960 - 1968 Václav Červinka
 1968 - 1969 Jaroslav Elišák
 1970 - 1972 Richard Vakrčka
 1973 - Miroslav Frank

V posledním desetiletí se činnost TJ stabilizovala do 4 oddílu. Nejvíce členů má oddíl lyžování, následuje házená, tenis a ZRTV. Delimitací závodu Tlumačov do Cementáren a vápenek Mokrá přestal v této TJ působit oddíl házené závodu Tlumačov.

V soutěži měly oddíly sítřidavé úspěchy jak v aktivitě, tak i v umístění, jak to uvádějí další stránky.

7. 3. VOJENSKÁ TĚLOVÝCHOVNÁ JEDNOTA HRANICE

O pravidelném vojenském sportu jsou záznamy již ve 30. letech a to o mužstvech kopané, jezdectví, o účasti v pravidelném cvičení v Sokole a družstvu házené. Podrobné záznamy o činnosti těchto sportovních odvětví se témaře nezachovaly, za okupace skoro zanikly. Není dostatek zpráv ani z období po osvobození, kdy se stice hrála kopaná a házená, ale jen mezi útvary. Organizovaná vojenská tělovýchovná jednota zatím neexistovala a vojáci většinou hrávali za civilní jednoty. Teprve po roce 1950, kdy se začíná organizovat i vojenský sport, vznikají v Hranicích organizace s názvem PDA Dělostřelec I a II Hranice, které obsahují 5 družstev kopané a 1 družstvo české házené. Tato družstva však hrají nepravidelně a s nevýraznými výsledky postupně zanikají. Nejstabilnější jádro si udržuje fotbalové mužstvo, které vydrželo podnět.

V r. 1955 jsou sportovní vojenské tělovýchovné jednoty přejmenovány na Dukly a oddíl kopané hraje okresní a krajské soutěže až do r. 1959, kdy se VTJ Dukla po odchodu řady funkcionářů rozpadá.

Nová kapitola se otevírá v září 1965 ustavením oddílu kopané, který pak hraje odresn a krajské soutěže až do dnešní doby.

V r. 1980 se stává hřiště U splavu po velkém jednání mezi Sigmou Hranice, Měst NV Hranice a KVVS Olomouc majetkem VTJ Hranice. Po tomto rozhodnutí se začalo hřiště i okolo postupně zvelebovat a upravovat. Opravila se nevyhovující dřevěná tribuna, fasáda na šatnách, zhotovily se nové lavičky na sezení, bylo opraveno zábradlí a zhotoveny zábradlí za branou k šatnám, postavily se dva občerstvovací stánky. Samotná hrací plocha byla odvodněna silami posádky a provedeno vyrovnaní a navezení škváry vozidly vojenské spravy. Velký podíl na této akcích měli Ligocký, Kříštek, Trna, Sedláček, Smetivý, Motyka a další členové výboru i samotní hráči.

V letech 1984 - 1985 začalo vyvíjet činnost družstvo vojáků z povolání a rekreační kopaná, v níž hráli hráči Sedláček, Novák, Plašil, Ligocký, Smetivý, Bačík, Kříštek, Šuk a další. Navázali družbu s družstvem staré gardy TJ Kněždub z okr. Hodonín. Ve dvou utkáních v r. 1984 v Kněždubu a 1985 v Hranicích byl Sokol Kněždub vždy vítězem 2 : 1.

4. 10. 1986 hrály staré gardy první ročník o pohár velitele posádky Hranice. Vítězem tohoto turnaje se stalo družstvo vojáků z povolání VÚ 8684.

VTJ Dukla Hranice spolupracuje s TJ JZD Drahotuše na úseku údržby a výměny hrací plochy. V pomoc zemědělství se VTJ věnuje JZD Skalička.

V listopadu 1984 se VTJ rozrostlá o nový oddíl karate. Tento sport se v ČSLA prosazuje

pro zdokonalování všeestranné fyzické přípravy vojáků základní služby i všeestranného sboru pro obranu socialistické vlasti a socialistické společnosti.

7. 4. TJ SOKOL DRAHOTUŠE

V Drahotuších historii tělovýchovy začal psát Sokol od svého založení 23. března 1904. Jednota Čsl. Orla byla založena 10. října 1920 a DTJ Drahotuše vznikla 29. dubna 1920.

Za okupace po zrušení tělocvičných jednot se stali hlavními organizátory tělovýchovné činnosti studenti vysokých škol, kteří se vrátili domů po uzavření vysokých škol gestapem. Mezi těmito hlavními organizátory Hasičského sdružení - HS Drahotuše byl Karel Sonnevend, který dřívější základní sokolské cvičení přeorientoval na sporty : lední hokej, házenou, stolní tenis a částečně odbíjenou. Největší popularity dosáhla házená HS Drahotuše.

Po okupaci nedostatek tělovýchovného zařízení, nedostatek finančních prostředků a nedostatek pracovníků nepřispívaly dalšímu rozvoji tělovýchovy v Drahotuších. Proto házenkáři se rozhodli v r. 1948 k přechodu do Hranic a tím vlastně přechodně ustala veškerá sportovní činnost v Drahotuších. Po sjednocení tělovýchovy od 11. 10. 1950 zůstala v Drahotuších jen jediná TJ Sokol Drahotuše, kde byl jen odbor ZTV. Zájem o sporty se znovu objevil v r. 1953, kdy hlavně mládež chtěla nějakým způsobem využít sokolského hřiště. Hrála se házená, volejbal a stolní tenis. V r. 1963 byl oživen lední hokej, když se zřídilo kluziště za čsl. kostelem. Později se projevila zájem o tenis, pro který se vybudovaly spletěné s klubovou SSM dva tenisové dvorce za kulturním domem na bývalém kluzišti nebo hřišti házené.

Zájem o fotbal vyústil v založení nové TJ JZD Podlesí Drahotuše v r. 1974. Sokolské cvičiště bylo rozšiřováno r. 1973 na fotbalové hřiště. V r. 1977 se hřiště stalo majetkem nové TJ JZD Podlesí, která dokončila vybudování fotbalového hřiště.

Nakonec TJ Sokol Drahotuše měla v r. 1977 odbor ZRTV a oddíly ledního hokeje a tenisu. Oddíly tenisu a ledního hokeje byly převedeny v r. 1981 do TJ JZD Padlesí Drahotuše.

Tak se stala TJ Sokol Drahotuše jednooborovou tělovýchovnou jednotou s odborem ZRTV, kde se členové věnovali rekreačnímu cvičení, které v letech 1980 a 1985 vyústilo v účasti na spartakiádách.

Od r. 1967 je předsedou TJ Sokol Drahotuše Miroslav Pop. Stav členské základny se pohyboval v pětiletých obdobích takto : V r. 1965 - 90 členů, 1970 - 119, 1975 - 114, 1980 - 130 a 1985 - 115. TJ Sokol Drahotuše spravuje přírodní kluziště včetně šatny za čsl. kostelem. Kluziště slouží veřejnému bruslení a přátelským hokejovým utkáním mládeže a hranických závodů.

7. 5. TJ JZD PODLESÍ DRAHOTUŠE

V lednu 1973 vzniklo sloučením JZD Podlesí Milenov, Slavič a Drahotuše JZD Podlesí Drahotuše. Sloučením JZD byly vytvořeny i lepší podmínky pro organizování tělovýchovné činnosti. Mezi mladými družstevníky se projevoval žájem o kopanou, šachy a stolní tenis. Již v r. 1973 bylo sehráno několik přátelských utkání v kopané, v zimních měsících sehrály šachy a stolní tenis o přeborníka JZD. Tělovýchovná činnost se rozvíjela a především stoupal zájem o kopanou.

Po projednání ve vedení JZD byla 25. července 1974 založena TJ JZD Podlesí Drahotuše, o jejíž vznik se přičinili především ing. Stanislav Zamazal, František Částečka a Miroslav Nehyba, který byl získán do funkce trenéra a předsedy fotbalového oddílu. TJ měla při založení 33 členů, pětičlenný výbor a oddíl kopané. V r. 1975 byl založen šachový oddíl a oddíl stolního tenisu. V r. 1977 byl oddíl stolního tenisu zrušen a v letech 1980 - 1983 pracoval oddíl ledního hokeje, který přešel z TJ Sokol Drahotuše.

Cinnost TJ se postupně upěvňovala a za 12 let trvání bylo dosaženo dobrých výsledků díky obětavosti dobrovolných pracovníků výboru, z nichž největší zásluhy na rozvoji tělovýchovy měl František Částečka. Značný podíl na dobré činnosti TJ měl i předseda JZD ing. Stanislav Zamazal, který vytvářel podmínky pro všeestrannou pomoc ze strany JZD a osobně se podílel na organizování práce TJ. Mezi obětavé pracovníky patřil Miroslav Nehyba, který pozvedl úroveň fotbalového oddílu svými zkušenosťmi. V jeho slépejších pokáčuje od r. 1982 Milan Švanda. Velmi obětavý je předseda fotbalového oddílu Stanislav Vinklárek, který získal pro práci TJ schopné pracovníky a aktivně je zapojuje do činnosti fotbalového oddílu.

Rozsah činnosti TJ JZD Podlesí Drahotuše se dá posoudit podle těchto statistických ukazatelů:

Rok	Členská základna	Počet trenérů	Počet družstev v soutěžích	Počet oddílů
Celkem	Dospělí	Mládež	cvičitelů	
1975	46	43	3	3
1980	103	64	7	3
1985	140	106	9	2

Ve funkci předsedy TJ se vystřídali:

1974 - 1975 Ladislav Sadílek
1975 - 1985 Ing. Jaroslav Skříčil
1985 - 1986 Zdeněk Lümel

V současné době pracují v TJ JZD Podlesí Drahotuše 2 oddíly: fotbalový a šachový. Tenis se hraje rekreačně.

7. 6. TJ SLOVAN TEPLICE

TJ Slovan Teplice je pokračovatelkou dřívějšího Sokola Zbrašov, který začal cvičit jako odbočka Sokola Hranice od roku 1920. Činnost Sokola Zbrašov však nebyla dlouhodobá a vytrvalejší tělocvýchovné a sportovní činnost došlo v lázních Teplicích po osvobození v roce 1947, kdy byla ustavena TJ Sokol Teplice s 31 členy. Od roku 1952 byla tato jednota pojmenována TJ Slovan Teplice n.B. a pod tímto názvem vyvíjí činnost podnes. Prvním předsedou TJ od roku 1956 byl František Zapletal a tenisový oddíl byl prvním oddílem při ustavení TJ. V letech 1948 - 1951 vyvíjel činnost oddíl kopané a odbor ZTV, který cvičil v lázeňské tělocvičně. V letech 1954 - 1956 též přechodně pracovaly oddíl odbojené a stolního tenisu. V roce 1956 přestoupil tenisový oddíl do TJ Tatran Hranice a tím TJ Slovan Teplice prakticky zanikla.

Netrvalo to však dlouho a TJ Slovan Teplice byla obnovena v roce 1958 s jedním tenisovým oddílem. Tím se vlastně sloučila činnost TJ s činností tenisového oddílu, a proto o další činnosti se více dozvímme na stránkách o tenisu.

TJ Slovan Teplice spravuje sportovní areál v Teplicích. V roce 1980 byla uvedena do provozu nová klubovna a v roce 1981 byla zahájena sportovní činnost na 5. dvorcí vedle dětského kurzu pro nejmenší sportovce. Původní šatna byla určena pro skladování sportovního a provozního nářadí. Celý sportovní areál byl dokončen v roce 1982, kdy bylo do provozu uvedeno kompletní zařízení minigolfu včetně oplocení a provedena parková úprava s květinovými záhonky. Tím bylo vytvořeno v areálu lázní pěkné sportovní prostředí. K vytvoření tohoto díla přispěli tisíci brigádnickými hodinami členové TJ, mezi nimiž byli všechni Ing. Cahel, Mildner, Ingrád, Dolák, Seknička, Zohorna a Gill.

V roce 1983 získala TJ Slovan čestný titul Vzorná TJ a tento titul obhájila v roce 1985 splněním a překročením všech ukazatelů socialistického závazku uzavřeného pro tuť soutěž.

TJ Slovan Teplice řídí jedenáctičlenný výbor v jehož čele je od roku 1982 MUDr. Oldřich Chrápek. V roce 1986 měla TJ 171 členů, 3 rozhodčí, 7 trenérů a 10 cvičitelů.

7. 7. TJ SOKOL VELKÁ

Tělocvičná jednota Sokol Velká byla založena 1.9.1920. Měla tenkrát 56 členů, 21 dorostu a 50 žáků. Od 20.3.1921 vyvíjela činnost také tělocvičná jednota Orel, která při svém zrodu měla 22 členů a při zrušení se sloupce v roce 1941 87 členů.

Při okrskovém cvičení 25.5.1930 byla slavnostně otevřena nová sokolovna nákladem 176 tis. Kčs. Sokolovna se stala jediným kulturním zařízením v obci.

Po osvobození začali cvičit Sokol a Orel společně v sokolovně a 11.10.1950 v důsledku sjednocení tělesné výchovy, členové Orla přesli do Sokola a od té doby ve Velké pracovala jen TJ Sokol Velká.

Hospodářská činnost Sokola se v poválečných letech věnovala přestavbě a údržbě sokolovny. Tělocvýchovná činnost se vyvíjela převážně v odboru ZRTV, i když se hrál stolní tenis a odbíjená. Část mládeže se využívala v turistice a každoročně plnila podmínky 100 jarních km. Projevit se také zájem o cykloturistikou.

V roce 1980 měla TJ 167 členů z toho dospělých bylo 189, dorostu 16 a žáků 62. V činnosti byl odbor ZRTV a turistika.

V roce 1985 bylo v TJ 139 členů z toho dospělých 93, dorostu 13 a žáků 33. V činnosti byly odbory ZRTV, turistika a stolní tenis.

V odboru ZRTV cvičí pravdělné všechny složky: nejmenší děti do 6 let, mladší a starší žákyň, mladší a starší žáci, dorosteni a muži, dorostenky a ženy. Členové se zúčastnili v roce 1980 - 1985 spartakiád. V roce 1980 nacvičovalo hromadné vystoupení 16 mladších žákyní, 18 dorostenek, 10 žen a 12 mužů. V Praze cvičilo 6 mužů, na okresní spartakiádě v Trutnově cvičily ženy a dorostenky. V roce 1985 nacvičovalo spartakiádní cvičení 10 mužů a 18 žen. Všichni se zúčastnili okrskových a okresních spartakiád. Muži obsadili při nácviku první místo v Přerově a 9 mužů cvičilo v Praze. 4 ženy cvičily na okresní spartakiádě v Trutnově a na CS v Praze.

V turistickém oddílu je zapojeno 5 dospělých a 16 dětí do 16 let. Členové se zúčastňují také každoročně cyklistické akce Týden na kolech.

Od roku 1980 se přihlásil oddíl stolního tenisu se svým družstvem do okresní soutěže Přerovska.

Během posledních 10 let byla prováděna běžná údržba sokolovny. V roce 1983 byla ukončena celková elektroinstalace v hodnotě 204 tis. Kčs z příspěvku JZD Štítřež a OV ČSTV v Přerově.

7. 8. TJ SOKOL SLAVÍČ

V roce 1910 Sokol Drahotuše ustavil ve Slavíči odbor a začala cvičit mládež a od roku 1912 cvičily i slavíčské ženy. Samostatná tělocvična jednota byla založena 19.9.1920 a měla 60 členů.

V roce 1935 měla jednota 117 členů, i když aktivních bylo jen 30. Sokolovna byla postavena v letech 1935 - 1936 nákladem 170 000 Kč.

Ve Slavíči se vždy věnovali jen základnímu cvičení. Na sporty nebylo prostředí ani vedoucích. U sokolovny je malé cvičiště, kterého dnes využívají ti nejmenší k minikopané.

Po osvobození členská základna klesala a zájem o tělovýchovnou činnost pomalu mizel. K tomu napomáhal i nedostatek finančních prostředků pro běžnou údržbu sokolovny, která občas sloužila jako skladisko pro JZD. V posledních letech se nenašly oběťoví funkcionáři, kteří by TJ vyvedli z nečinnosti. Zbytek členů, až kolem 20 marně čeká na rekonstrukci sokolovny, která dnes nevyhovuje ani po stránce hygienické běžným potřebám. Po rekonstrukci sociálního zařízení, zdravoinstalace, elektroinstalace a topení by určitě byly podmínky pro zahájení cvičení ZRTV, které by mohlo být doplněno rekreační odbíjenou a stolním tenisem.

8. PODÍL JINÝCH ORGANIZACÍ NA TĚLOVÝCHOVNÉ ČINNOSTI V HRANICích

8. 1. MěstNV V HRANICích, KOMISE PRO MLÁDEŽ A TĚLESNOU VÝCHOVU

Pro koordinaci tělovýchovného hnutí a práce s mládeží ve městě byla v roce 1976 ustavena MěstNV v Hranicích komise pro mládež a tělesnou výchovu. Práce této komise navazovala na práci tělovýchovného aktivity při školské a kulturní komisi v minulých volebních obdobích. Do čela komise pro mládež a tělesnou výchovu byl plenárním zasedáním zvolen Vítězslav Hons, ml.

Komise se zaměřila vedle již tradičního vyhodnocování nejlepších sportovců a tělovýchovných pracovníků ve městě na koordinaci spolupráce mezi tělovýchovnými jednotami, občanskými výbory, školami a organizace NF při využívání volného času mládeže. Činnost komise byla přínosem pro tělovýchovný život ve městě. Proto i při volbách do zastupitelských orgánů v roce 1981 byla tato komise ustanovena. Do čela komise byl zvolen Oldřich Lukeš, ml., který byl zvolen do této funkce i v dalším volebním období od r. 1986. Velkou pomocí pro práci komise bylo usnesení vlády ČSR č. 104 z 15.4.1981 o úložích národních výborů v rozvoji tělesné výchovy a sportu na jejich spádovém území. Toto usnesení bylo rozpracováno do dokumentu "Společný program rozvoje tělovýchovy a sportu". Tento dokument každoročně vypracovává úlohy v oblasti tělovýchovy tak, aby bylo dosaženo do roku 1990 zapojení 40 % hraničské mládeže do tělovýchovného procesu.

Vedle sledování a napříčování Společného programu se komise zabývá vyhodnocením sportovců a funkcionářů a organizuje jejich setkání s představitelem města. Velkou práci odvádí při koordinaci plnění podmínek Odznaku zdatnosti, kdy se Hranice každoročně účastní Soutěže severomoravských měst v plnění podmínek Odznaku zdatnosti. V této soutěži Hranice dosahly výrazných úspěchů. V letech 1982, 1983 a 1986 v kategorii měst do 30 000 obyvatel zvítězily a v letech 1984 a 1985 obsadily 2. místo. Každoročně se daří zapojit více jak 20 % obyvatel města do plnění Odznaku zdatnosti.

Koordinace spolupráce mezi tělovýchovnými jednotami, občanskými výbory, školami a organizacemi NF, se stala samozřejmou součástí práce komise. Přitom je třeba konstatovat, že po počátečních rozpacích stále více organizací ve městě spolupracuje s komisí a tím přináší prospěch v této oblasti všem obyvatelům našeho města.

Komise se rovněž zabývá koncepcí rozvoje tělovýchovy ve městě do roku 2000. Jedním z těchto koncepčních materiálů je dokument nazvaný Společenská ovlivňování volného času dětí a dospívající mládeže v Hranicích, který byl zpracován ve spolupráci s dalšími komisemi národního výboru a zahrnuje širokou oblast problémů, které je nutno v Hranicích v oblasti tělovýchovy a mládeže řešit. Do dalších let je třeba si přát, aby spolupráce v oblasti tělovýchovy se všemi složkami ve městě byla stále na stoupající úrovni a tělovýchova ve všech jejích formách pomáhala při zajišťování společného života občanů ve městě.

8. 2. SVAZARM

Svaz pro spolupráci s armádou byl zřízen podle § 5, zákona č. 92/51 o branné výchově ze dne 2.11.1951. Přijetím zákona č. 87/1952 o reorganizaci branné výchovy byl Svazarm prohlášen společenskou organizací.

Podle těchto zákonných opatření se vyvíjela i branná činnost v Hranicích. 4.11.1951 byla ustavující schůze Okresního výboru Svazarmu v Hranicích. Zájemné kroužky byly utvořeny v n.p. Sigma, na ONV v Hranicích, na lesnické škole, v n.p. Lodena a ZO ČSM v Hranicích. Po jednoleté činnosti byly do Svazarmu převedeny Dobrovolný svaz lidového letectví, Dobrovolný svaz motoristů, Svaz chovatelů poštovních holubů a Kynologický klub v Hranicích. Zájmová činnost se stala mnohostranější a zajímavější. Dukelský závod branné zdatnosti-DZBZ, Sokolovský závod branné zdatnosti-SZBZ a Partyzánský závod hlídek na 15 km patřily každo ročně mezi masové soutěže hranického okresu. V roce 1955 okres Hranice úspěšně zajistil celostátní přebor DZBZ.

V roce 1953 v ZO Svazarmu v n.p. Sigma Hranice pracovaly kroužky základní, radioamatérský, plachtařský, motoristický a sportovní střelby.

V roce 1956 založili svazarmovci při závodě Hranická cementárna radioamatérský kroužek, který se pod vedením Stanislava Miloše úspěšně rozvíjel do roku 1967. Po odchodu Miloše z podniku kroužek přestal pracovat.

Po zrušení hranického okresu v roce 1960 pracovaly při základní organizaci Svazarmu v Hranicích tyto odbornosti: automotoklub, radioklub, parašutismus, aeroklub, kynologický klub, modelářský a potápěčský odbor.

Od roku 1966 v ZO Svazarmu při Hranické cementárně pracuje střelecký kroužek. Přestupem Bohuslava Bílého do ZO Svazarmu při Hranické cementárně v roce 1969 byla zahájena činnost odbornosti motorismus. K témuž dvěma odbornostem v podniku ještě dnes patří letecké modelářství a sportovní potápění. Základní organizaci vede Miroslav Hanzelka a v roce 1986 měla 138 členů.

Od roku 1973 obnovila svou činnost ZO Svazarmu u k.p. Sigma Hranice. Tuto organizaci i od roku 1973 podnese vede Josef Klvaňa. Obnovená organizace řídí práci ve třech klubech: automotoklub, radioklub a kroužek dělostřílníků a praporčíků v záloze (KDPZ). Pro nás přehled se nám nepodařilo získat ze Svazarmu pracovníka, který by znal hist.vývoje základních organizací Svazarmu v Hranicích, a proto jeme jen útržkovitě naznačili, jaké odbornosti sportovně branných disciplín se vyvíjely v našem městě. U některých odborností se nám podařilo získat další podrobnosti, které uvádíme samostatně na dalších stránkách.

8. 3. REVOLUČNÍ ODBOROVÉ HNUTÍ

Důležitosť dalšího rozvoje tělesné výchovy, sportu a rekreace podtrhl i XVII. sjezd KSC. Jednoznačně vyzdvíhl pořebu dalšího rozvoje masové tělesné výchovy a jednotného

koordinovaného přístupu všech složek. To znamená, že právě v tomto směru je zde konkrétní úkol pro základní organizace ROH u všech podniků, závodů a organizací najít cestu k neandročním a přitažlivým formám masového rozvoje tělesné výchovy pro stále větší okruh občanů, zejména mládeže.

V našem městě probleskuje prozatím živelně a jednorázově v některých odvětvích odbořské soutěže (kuželky, stolní tenis, fotbal, šachy aj.). Jsou to však první vlaštovky a úspěšné pokračování masové činnosti zůstává k řešení pro budoucnost. O tom by měly přemýšlet předsedové komisi pro mládež a tělesnou výchovu u všech závodních výborů RÖH v našem městě.

Odborářské soutěže by neměly hledat cestu k přebornickým titulům republikových soutěží, ale měly by získávat občany a zejména mládež k pravidelné tělovýchovné aktivitě a tím hodnotně naplnit jejich volný čas a přispět tak k bohatšímu, kulturnímu a společenskému životu v našem městě.

8. 4. MĚSTSKÝ DŮM PIONÝRŮ A MLÁDEŽE V HRANICÍCH

MěDPM v Hranicích byl předán pionýrům do užívání předsedou MěstNV v Hranicích J. Hlaváčkou dne 24.4.1964. Od svého založení MěDPM na úseku tělovýchovy zabezpečoval sportovní soutěže v okruhu 9 pionýrských skupin na těchto ZŠ: 1. máje Hranice, Sromotovo nám. Hranice, Struhlovsko Hranice, Zvláštní škola internátní Hranice, Drahotuše, Potštát, Sřítež, Bělotín, Hustopeče.

Na základě platných směrnic sportovních her mládeže a pracujících bylo v domě pionýrů založeno mnoho zájmových sportovních kroužků. Postupně se střídaly kroužky gymnastiky, stolního tenisu, házené, kopané, košíkové, turistiky, kanoistiky, plavání, lyžování a další. Tyto kroužky se zúčastňovaly soutěží a turnajů organizovaných v rámci SHMP. I když jejich práce byla živelná, přece mnozí pionýři s nejlepšími výsledky postoupili do vyšších soutěží a zapojily se do sportovní činnosti v Tj.

Výrazné zlepšení nastalo po posledních sjezdech KSC, kdy došlo k jednotnému postupu a úzké spolupráci všech zájmových složek. Roku 1981 došlo ke vzniku Pionýrské sportovní ligy (PSL) ve spolupráci školy, Pionýrské organizace SSM a ČSTV. Soutěže PSL se organizovaly v těchto odvětvích: Mezinárodní atletický čtyřboj přátelství - MAČP, Odznak zdatnosti - OZ, Běh Mladé fronty a Smeny, malá kopaná, stolní tenis, šachy, lyžování, basketbal, plavání, volejbal, orientační běh, házená, Pohár čs. rozhlasu. Obsahem soutěží pro nejmladší žactvo je stolní tenis, sportovní gymnastika, vybíjená, plavecká zdatnost, atletická všeobecnost. Sportovní soutěže PSL organizuje MěDPM v Hranicích a okresní kola řidi okresní pionýrský dům v Přerově.

MěDPM pravidelně organizoval okrsková kola a vyvolával zájem o pořádání základních kol ve všech sportovních odvětvích PSL. Účast v těchto soutěžích se pohybovala od 3 000 do 4 000 žáků ročně v základních kolech. Pro lepší představu o této činnosti uvádíme přehled účasti v PSL ve školním roce 1985/86 v okruhu Hranice:

Odvětví	Účast v zákl. kole	Účast v okrskovém kole	Účast v okresním kole
MAČP	269		24
Odznak zdatnosti	1124		62
Běh MF a Smeny			71
malá kopaná	349	204	22
stolní tenis	195	45	18
šachy	109	30	7
lyžování	96	72	69
basketbal	42		
plavání	278		65
volejbal	42		
orientační běh	318	93	
házená	168	72	72
Pohár čs. rozhlasu	104		30
přetah lanem	190		
cyklistika		99	
III. letní olympiáda			52
Celková účast v PSL	3284	615	492

V branných soutěžích SHMP

Dukelský závod br.zdat.	93	112	24
Sokolov.závod br.zdat.	339		14
O partyz.samopal	695	223	44
Síťelba ze vzduchu.	184	54	16
Turist.závod br.zdat.		142	42
Celková účast v SHMP	4595	1146	632

Přeborníky okresu z okruku Hranice se stali :

- MAČP - starší žákyně a mláženci, ZŠ 1.máje Hranice
- šachy - Jan Sýkora, ZŠ 1.máje Hranice
- skok vysoký - Ivo Gocál, ZŠ 1.máje Hranice
- házená - starší žáci, ZŠ Šromotovo nám. Hranice
- lyžování - běh - Jeřábek Jan, ZŠ 1.máje Hranice
slalom- Radim Strnadel, ZŠ Struhlovsko Hranice
- plavání - prsa - Robert Březík, ZŠ Struhlovsko Hranice
- turistický branný závod- mladší dorostenci, gymnázium Hranice
- O part.samopal - starší dorostenky, gymnázium Hranice
- - mladší žákyně, ZŠ Šromotovo nám. Hranice
- Dukelský závod - starší žákyně, ZŠ Šromotovo nám. Hranice
- Vašková, ZŠ Šromotovo nám. Hranice

MěDPM se řídí záměry školské politiky v oblasti mimoškolní výchovy, uplatňuje záměry PO SSM a SSM v oblasti tělesné výchovy a respektuje dobrovolnou organizaci ČSTV. Podle předcházejícího přehledu MěDPM se věnuje masové rekreační tělesné výchově.

9. ZANIKLÁ SPORTOVNÍ ODVĚTVÍ V HRANICích

Ani novější historie tělovýchovy v Hranicích se neubírala vždy přímou cestou. Čas přinesl řadu změn v zájmu o jednotlivá sportovní odvětví. Proto určitá sportovní odvětví, která v Hranicích vznikla ze zájmu některých obětavých pracovníků, po jejich odchodu zanikla. Přesto však tato sportovní odvětví zanechala ve stoleté historii hranické tělovýchovy významnou stopu. Proto uvedeme o nich ještě dležitější zkratku. Podrobnější jejich historie byla už zpracována u příležitosti 80 let tělovýchovy v Hranicích.

9. 1. BOX 1929 - 1967

Dobrou pověst si vybojoval hranický box, který byl založen jako rohovnický odbor Old skautů v Hranicích v roce 1929. V roce 1940/41 hraničtí bořci vybojovali Hranicím jako první sport nejvyšší soutěž - ligu. Léta 1945 - 1952 znamenají stálou účast hranického družstva v celostátní lize a v této době byl box nejúspěšnějším sportem našeho města. Avšak po odchodu zasloužilého mistra sportu Franti Majdlocha činnost značně ochabla a postupně upadala, až došlo v roce 1967 v TJ Sigma Hranice ke zrušení oddílu.

9. 2. JEZDECTVÍ 1927 - 1977

V historii jezdectví v ČSSR se dovidáme, že pro výcvik důstojníků čs. armády byl založen roku 1920 Ústřední jezdecký ústav v Hranicích na Moravě. Velení bylo člen francouzské vojenské mise v Československu mjr. Palquier, zástupcem mjr. Strohschneider, instruktory kpt. A. Zapletal a kpt. F. Koschin. V roce 1921 stáje učiliště v Hranicích vyhořely a uhořelo mnoho výborných koní. Učiliště bylo přestěhováno do Hodonína a jezdectví se v Hranicích odmlčelo.

Pokračování se objevilo pod Selskou jízdou od 18. dubna 1927. Pozdějším pokračovatelem jezdeckého sportu se opět stala armáda, a proto byl jezdecký klub za okupace zakázán.

Po osvobození však postupně koně z armády mizeli a tím také ubývali i ti, kteří se

chtěli tomuto sportu věnovat. Pro OH v Londýně v roce 1948 se kvalifikovali v dresuře Jandl a v military Havel. Do Londýna však čs. družstvo neodjelo. Hranický sportovec František Jandl se účastnil v roce 1954 výročního kongresu jezdecké federace v Bruselu. V roce 1956 byly v Hranicích uspořádány kontrolní závody pro OH ve Stockholmu, kam opět čs. družstvo neodjelo. V roce 1964 byl František Jandl na OH v Tokiu hlavním rozhodčím drezurních soutěží, pro něž vypracoval drezurní úlohy. Od roku 1967 František Jandl působil dva roky jako trenér olympijského družstva military v Mexiku.

Jezdecký prostor TJ Sigma Hranice ve Váňově mlyně musely ustoupit nové výstavbě města, se o osudu oddílu těžce vyjednávalo. Nakonec však byl jezdecký oddíl TJ Sigma Hranice převeden 25. 7. 1977 do Sokola Střítež pod patronát JZD Střítež.

9. 3. JOGA 1973 - 1974

Joga v Hranicích se začala cvičit v roce 1970 v Jednotném klubu pracujících, kde Sociálně akademie v Olomouci zahájila kurs jogy pro začátečníky. Od října 1971 vedli kurz jogy již hraničtí jogisté MUDr. Jiří Mikulášek a Jitka Maleřová. Na podzim 1973 výbor TJ Sigma Hranice přijal kroužek jogy do vlastní organizace a oddíl jogy byl ustaven 9. října 1973 pod vedením MUDr. Jiřího Mikuláška. Oddíl cvičil do května 1974 v horní šatně sokolovny a po požáru sokolovny přesel do tělocvičny zvláštní školy na Motošině. Činnost oddílu byla zaměřena jen na pravidelné cvičení a na organizaci kurzu pro začátečníky i pro pokročilé. Vedení oddílu chtělo tímto získat další občany pro pravidelné cvičení. Bohužel se tak nestalo, protože joga se nestala tělovýchovným odvětvím ČSTV, a proto oddíl v rámci TJ Sigma Hranice ukončil v roce 1974 činnost. Činnost oddílu tak netrvala ani dva roky.

9. 4. KRASOBRUSLENÍ 1958 - 1961

Dlouhého trvání v Hranicích nemělo ani krasobruslení, které zahájilo činnost v roce 1958 a vedl je Emil Novák. Pro nedostatek funkcionářů však oddíl v roce 1961 zanikl.

9. 5. KULTURISTIKA 1967 - 1976

Začátkem března 1967 byl u odboru ZTV v TJ Sigma Hranice založen kroužek kulturistiky pod vedením Jaroslava Vavříka a Bronislava Czyze. Kroužek začal se 7 členy s náradím a náčiním, které si členové sami vyráběli. Cvičili denně na balkoně sokolovny. Zájem o kulturistiku se zvětšoval, a proto v polovině 1968 byl utvořen samostatný oddíl při TJ Sigma Hranice.

V oddíle přechodně pracoval Ivan Šumichrášť, který reprezentoval TJ Sigma Hranice na mistrovství republiky v Bratislavě v roce 1968 a v kategorii mužů nad 180 cm obsadil 2. místo. 8. 11. 1968 bylo v Hranicích také první vystoupení kulturistů z bratislavské Lokomotivy.

Dalším reprezentantem TJ Sigma Hranice byl Josef Pokorný, který v roce 1970 obsadil 5. místo v mistrovství ČSR a 9. místo v mistrovství CSSR. V mládeži vynikli Svatopluk Šatánek a Jiří Granostašský na krajských přeborech v roce 1971. Členové oddílu se věnovali většinou osobnímu výcviku, a proto závodní činnost nebyla veliká. V roce 1972 Otomar Král ve starším dorostenku skončil jako 7. na přeborech ČSR v Brně. V roce 1973 se oddíl přestěhoval ze sklepňových místností v sokolovně do nové hal v OU Sigma Hranice, což se projevilo v rozšíření členské základny hlavně mládeže. V tomto roce byly uspořádány také první oddílové přebory. Prvním oddílovým přeborníkem se stal Otomar Král. Oddíl do té doby pracoval bez odborného vedení a prvním výškoleným trenérem III. třídy byl Miroslav Sládeček. Přesto oddíl měl nedostatek funkcionářů, a proto činnost oddílu byla živelná a nepravidelná.

V čele oddílu stáli Bronislav Czyz a Richard Walter. Nepravidelná činnost oddílu přivedla

výbor TJ k rozhodnutí zastavit v roce 1976 činnost oddílu do té doby, dokud si členové nezvolí nový výbor, který by pracoval podle plánu a vedl členy k pověřenostem jednak k oddílu a jednak k TJ. Nestalo se tak, a proto oddíl kulturistiky v roce 1976 ukončil činnost.

Zájem o kulturistiku od roku 1981 udržuje Bronislav Czyz se žáky SOU Sigma Hranice, kde je dobře vybavená posilovna. Činnost je vedena zájmově v rámci odboru ZRTV TJ Sigma Hranice.

9. 6. LEDNÍ HOKEJ 1929 - 1977

Populární lední hokej začali v Hranicích hrát neregistrovaní studenti hranického gymnasia v Sokole v zimě roku 1929. Od té doby se vždy hokejový život točil kolem kluziště, které bylo na hřišti u sokolovny. Proto se oddíl ledního hokeje udržel i v TJ Sigma Hranice. Avšak lední hokej v Hranicích neměl nikdy na růzích ustáleno a pro nepřízeň zimy a často soutěže pro nevhodné počasí nebylo dohrány. Nepřízeň zimy samozřejmě ještě zvyšovala nákladný provoz a obtížnou údržbu kluziště. Krátká sezona, vysoké náklady na výstroj hráčů, hodně brigádnických hodin nelákaly funkcionáře do práce v tomto sportu. Postupně ustala činnost družstva mužů, až nakonec nebylo sil ani na družstva mládeže, a tak roku 1973 došlo v TJ Sigma Hranice ke zrušení oddílu.

Obětavým pracovníkem v ledním hokeji byl Emil Novák, který byl předsedou oddílu v letech 1958 - 62. Po něm vedl oddíl Vladimír Ševeček 1962 - 1966 a do skončení činnosti vedl oddíl Jindřich Čech.

O deset let déle se hrál lední hokej v Drahotuších. Tam se hokej hrál od roku 1935 na kluzišti u Lídového domu. Za okupace pod vedením Josefa Bílkého družstvo HS Drahotuše dosáhlo pěkných výsledků v Hanácké i Valašské župě. Od roku 1945 se hrál hokej v Sokole Drahotuše, ale zanikl roku 1948, když hráči přesli do Hranic.

Lední hokej byl znovu oživen v roce 1963, kdy se zřídilo kluziště za čsl. kostelem. Od roku 1963 hrálo družstvo Sokola Drahotuše v okresních soutěžích střídavě s žáky, dorostenkami i muži. V roce 1980 se družstvo Sokola Drahotuše stalo okresním přeborníkem a vítězem v kvalifikaci postoupilo do krajské soutěže. Finanční náklady však byly nad možnosti TJ Sokol Drahotuše, a proto oddíl ledního hokeje přesel do TJ JZD Podlesí Drahotuše.

V roce 1981 - 1982 hrálo družstvo v krajské soutěži II. třídy. Činnost oddílu obětavě zabezpečovali Karel Sedláček, st. a Karel Sedláček, ml. Přesto však činnost oddílu nebyla úspěšná. Nepříznivé počasí, krátká sezona přirozeného ledu, obtížná údržba ledu, vysoké náklady a postupný nezájem hráčů způsobily zrušení oddílu v roce 1983.

Konkurence míst s umělou lední plochou nedává možnost rozvoje výkonnostního ledního hokeje v Hranicích, a proto přirozená kluziště v Hranicích i Drahotuších prozatím slouží jen rekreačnímu bruslení.

9. 7. NÁRODNÍ HÁZENÁ 1920 - 1962

Národní házená se hrála v Hranicích pod původním názvem házená od roku 1920 v SK Hranice na hřišti Pod Křívým. Později se hrála házená v Sokole, DTJ a vojenské posádce.

V roce 1941 na návrh prof. Zajíce, založili oddíl házené Jan Drahotušský, Josef Pešl, Boh. Hons u ČSK Hranice. Od té doby v dobách válečných i poválečných bavila házená tisíce diváků z Hranic a okolí svými velmi dobrými výsledky v Hanácké župě, později v Olomouckém kraji a lize házené. Házená patřila v Hranicích k nejpopulárnějším sportům v době okupace a dvoutisícová návštěva diváků nebyla žádnou zvláštností, když se hrálo na hřišti u sokolovny. V období 20 let mezi léty čtyřicátými a šedesátými hranické obecenstvo vidělo ligovou házenou mužů i žen, i po přejmenování na českou házenou si tato získala v Hranicích dobrý zvuk. K přejmenování došlo v roce 1953.

V roce 1959 oddíl přesel do TJ Cementárná Hranice a začala výstavba nového házenářského stadionu za sokolovnou. Česká házená však v Hranicích nevydržela, protože hráči zatoužili po mezinárodním stylu, který byl možný jen přes mezinárodní házenou. A tak v roce 1962 přesel oddíl TJ Cementárná Hranice na mezinárodní házenou dnešní házenou.

Podobný osud stihl českou házenou v Drahotuších, kde se hrála v Sokole. Při přechodu hranických hráčů na mezinárodní házenou v roce 1962, zanikla česká házená i v Drahotuších,

když některí hráči přešli do TJ Cementárna Hranice.

V roce 1972 přijala česká házená nový název národní házená. Národní házené zůstal věrný jen bývalý ligový hráč Bohuslav Hons, který od roku 1966 byl předsedou krajské sekce české házené v Ostravě, v letech 1967 - 1970 předsedou soutěžní komise české házené v Přerově a od roku 1971 je stále předsedou Severomoravského svazu národní házené KV ČSTV v Ostravě. Je také členem výboru Svazu národní házené ČUV ČSTV v Praze a jako trenér I. třídy a nositel Tyršovy medaile se podílí na učebně metodické práci svazu národní házené.

9. 8. PLAVÁNÍ 1976 - 1985

Dřívější čistá řeka Bečva odedávna lákala k plavání, a tak tělovýchovné organizace ve městě se pokoušely často o založení plaveckého oddílu. O prvních závodech v plavání se dovdídáme v roce 1922 pod vedením SK Hranice. O obnovení plavání se pokoušel ČSK Hranice, když v letech 1941 - 42 ustavil odbor vodních sportů. Potasy s ustanovením plaveckého oddílu se objevily v roce 1963 u TJ Sigma Hranice, když byl opraven maličký bazének v Karnole a v něm zahájen výcvik neplavců. Ani pomoc MĚDPM v roce 1965 však nebyla účinná s údržbou tohoto bazénku. Všechny tyto snahy vyústily ve snahu postavit v Hranicích samostatné koupaliště. To se nakonec podařilo a od roku 1965 začala výstavba koupaliště za stadiónem TJ Sigma Hranice. Od roku 1973 převzala TJ Sigma Hranice 25 m bazén s dětským bazénem do provozu. Od roku 1975 byl dán do provozu 50 m bazén. Zdálo se, že byly podmínky pro ustanovení plaveckého oddílu.

K tomu došlo a 13. 5. 1976 byl u TJ Sigma Hranice ustanoven plavecký oddíl pod vedením Aloise Klipce. 105 plavců ve 12 disciplínách nastoupilo k I. ročníku přeboru Hranic v plavání. 5 vyškolenců pomocných cvičiteleů zahájilo výcvik neplavců v zimním bazénu v Přerově. Druhého ročníku přeboru Hranic se účastnilo už 192 startujících v 8 disciplínách a mokré vysvědčení po skončení karsu plavání doslovo 50 nových plavců z řad mládeže.

Od roku 1978 vedl oddíl MVDr. Zdeněk Štěrba. V 3. roce činnosti byl uspořádán I. ročník Plavby otužilců Moravskou branou po řece Bečvě. Závodů na 200 m a 400 m se zúčastnilo 23 plavců, mezi nimiž byl i mistr sportu Venclovský, který překonal Lamančský průplav. Přeboru Hranic se zúčastnilo 115 dorostenů a 97 žáků a žáćek. V roce 1979 byly první pokusy s účastí jednotlivců v okresních přeborech. Neúspěch IV. ročníku přeboru Hranic pro nepříznivé počasí začal kazit náladu obětavým pracovníkům oddílu, zvláště když se nedářilo zvýšit členskou základnu. Proto byl oddíl v klidu v letech 1980 - 81.

V červnu 1982 začala vést oddíl Ing. Jaromír Kohout a výcviku neplavců se věnoval Oldřich Vladař s Drahoslavou Horákovou. Krátká sezona, nepříznivé počasí však mnoho činnosti oddílu nepomohalo. Oddíl se věnoval výcviku neplavců, který v dalších letech nebyl ukončen pro nepříznivé klimatické podmínky. A tak došlo k tomu, že oddíl po desetiletém trvání se dostal opět do klidu s tím, že znova ožije, až bude v Hranicích krytý bazén a možný výcvik neplavců a trénink plavců v delším časovém úseku.

9. 9. SPORTOVNÍ GYMNASTIKA 1952 - 1978

Cvičení na náradí bylo od počátku hlavní činností v tělovýchovných spolkách v Hranicích. O speciálním oddílu sportovní gymnastiky lze hovořit v ZSJ Sigma Hranice, kde vedl oddíl od roku 1952 Stanislav Vinceler, mládež hlavně dívčí cvičila v kroužku sportovní gymnastiky u zdravotnické školy a gymnázia. Oddíl však pro nedostatek funkcionářů zanikl a zůstalo jen při kroužku odboru ZTV a později ZRTV v TJ Sigma Hranice.

Kroužek v ZTV vedla nejdříve Vlasta Beková, od roku 1966 Karla Riháková. Uspěšnými gymnastkami v roce 1967 byly Zerbová a Berousková. Od roku 1968 vedla sportovní gymnastiku Hegerová s Petruškou. V roce 1969 družstvo žáćek se stalo přeborníkem okresu Přerov.

Poslední významnější akcí sportovní gymnastiky byla tělovýchovná akademie u příležitosti 50. výročí položení základního kamene sokolovny 12. 6. 1977.

Cinnost kroužku sportovní gymnastiky trpěla však na nedostatek cvičitelů, a tak sportovní gymnastika zanikla v roce 1973 a cvičilo pouze družstvo žáćek a dorostenek pod vedením

Langerové do roku 1980. Tím vlastně už samostatně sportovní gymnastika nevystupovala, protože v ženských složkách se od roku 1979 začal projevovat větší zájem o džezgymnastiku.

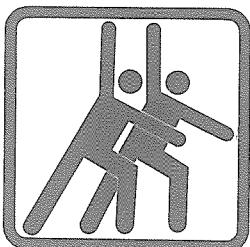
9. 10. ŠERM 1958 - 1967

Dlouhého trvání v Hranicích neměl šerm, jehož výcvik začal v roce 1911 v Sokole, ale bez vážného pokračování. Po okupaci se šermonovalo ve vojenských útvarech a získávali se první civilní šermistři. Výsledkem tohoto usilí bylo ustavení šermířského oddílu při TJ Sigma Hranice v roce 1958. Ale tento oddíl po devítileté činnosti pro nedostatek cvičenců zanikl. Oddíl vedl Josef Korba.

9. 11. VESLOVÁNÍ 1941 - 1943

Oddíl veslování vznikl z iniciativy prof. Metoděje Zajíce pod jménem vodní sporty v září 1941 a pod vedením Jaroslava Honse bylo v oddíle 16 členů. A tak v roce 1942 po vlnách Bečvy se projížděla čtyřveslice a svoji loděnicí měla v hospodářské budově správy jezu "Na špici". Oddíl však pro nedostatek členů v roce 1943 zanikl.

10. TĚLOVÝCHOVNÁ ODVĚTVÍ V ČINNOSTI

10. 01. ZÁKLADNÍ REKREAČNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA - ZRTV

Základní rekreační tělesná výchova v průběhu své historie několikrát měnila svůj název. Do okupace to bylo základní cvičení v tělovýchovných spolkách Sokola, Orla, DTJ a FDTJ a v těchto spolkách se při cvičení provozovaly jednorázově nebo zimní a letní sezóně různé sporty podle záliby členů. Už za okupace a po osvobození však vznikla potřeba nazvat a rozlišovat od sportu základní cvičení, a tak vznikaly názvy: všeobecná průprava, základní tělesná výchova - ZTV, sokolské cvičení - Sokol.

Po IV. sjezdu ČSTV v roce 1973 přijal Československý svaz tělesné výchovy pro odbory TJ místo názvu Sokol nový název Základní rekreační tělesná výchova - ZRTV.

10. 01. 1 ODBOR ZRTV TJ SIGMA HRANICE

Oddíl ZTV a TJ Spartak Hranice navázel od roku 1953 na dřívější všeobecnou průpravu TJ Sokol Hranice. V roce 1953 vedla oddíl ZTV Jarmila Müllerová. V roce 1954 vedla cvičení žen Božena Šulcová a připravovala ženy na I. CS. Cvičení mužů v tomto roce zklamalo. Od roku 1955 se oddíl přejmenoval na odbor. Od toho roku se odbor ZTV ve Spartaku věnoval hlavně pohybové průpravě a cvičení na náradích. Cvičilo se v sále Domu osvěty, protože v sokolovně se opravoval strop. V tuhoto dobu nacvičovalo na I. CS 55 žen a 14 mužů.

Vyvrcholení činnosti ZTV byly jednou za pět let Spartakiády, které navazovaly na všešokolské a orelské slety, na dělnické Olympiády a Spartakiády. V roce 1955 se konala I. celostátní spartakiáda, na které se podílely všechny tělovýchovné složky DSO ROH, DSO

Sokol, DSO školy, DSO Rudá hvězda, DSO Pracovní zálohy a armáda.

V Hranicích se konala I. okresní spartakiáda 22. května 1955 na hřišti u sokolovny v rámci 10. výročí osvobození Sovětskou armádou. Hlavnímu vystoupení předcházel průvod cvičenců městem. V bohatém programu vystoupilo celkem 1677 cvičenců ve 12 skladbách, které v Hranicích připravovali Pilcová, Reiská, Kuča, Sýkora, Beková, Látal, Hrabánek, Krašnák, Kovářík a Korba.

Do Prahy na I. CS odjelo cvičit z TJ Spartak Hranice 45 žen a 11 mužů. Počet cvičících ze škol a jiných složek není znám.

Hned po spartakiádě se začalo nacvičovat na II. okresní spartakiádu, která se konala 17. června 1956 v Lipníku nad Bečvou. I zde se zapojili cvičenci všech složek TJ Spartak Hranice. V Lipníku cvičilo 1475 cvičenců v 11 vystoupeních. Na této spartakiádě vystoupilo 24 žen z družebního okresu Ružomberok. Na oplátku hranické ženy a dorostenky cvičily v Ružomberku v roce 1957 na Slovenských slavnostech.

Po spartakiádách se však objevil úpadek v činnosti odboru ZTV a mužské složky nepokračovaly v pravidelném cvičení.

III. okresní spartakiáda se konala 28. a 29. května 1960 na novém stadionu TJ Sigma Hranice. O zdar celé přípravy a organizace se podílelo celkem 92 představitelů, 14 pokladníků, 38 příslušníků ČSČK včetně lékařů a 10 technických pomocníků. Mimo to bylo zapojeno mnoho dobrovolných cvičitelů a dalších funkcionářů, jak z OV ČSTV tak i z TJ Sigma Hranice.

V sobotu odpoledne se představilo 600 dívákům 1208 cvičenců ve skladbách s menším počtem cvičenců. V neděli pak byly předvedeny další skladby. Celkem po oba dny cvičilo 2808 cvičenců před 4680. Mezi hranickými cvičiteli, kteří skladbu nacvičovali, byli Marie Dömischová, Dagmar Kynčlová, Ludmila Kubošová, Václav Dragoun, Vlasta Beková, Jaroslav Horák, Pilcová, Vilém Vašíček, Blanka Tírková. V Praze na II. CS cvičilo z Hranic 240 cvičenců. TJ Sigma byla vyznamenána čestným uznáním za zásluhy o II. CS.

Po spartakiádě však situace v odboru nebyla uspokojivá. Nedostatek cvičitelů se projevoval i v účasti cvičenců v pravidelných cvičebních hodinách. Dorosteni odpadli úplně a mužů bylo ve cvičebních hodinách velmi málo. Přes tyto potíže provedl odbor v roce 1962 tělovýchovnou akademii a účast hranických cvičenců na III. CS v roce 1965 byla dobrá. Po zřízení přerovského okresu byla v Hranicích 30. května 1965 uskutečněna jen okrsková spartakiáda, kterou připravil okrskový spartakiádní štáb, v jehož čele stál výbor TJ Sigma Hranice. Největší zásluhy o tuto spartakiádu měl jednotný cvičitelský sbor v Hranicích v tomto složení: Bohuslav Hons, Jarmila Müllerová, Pilcová, Šotnerová, Marie Šoltýsová, Zahradníková, Věra Honsová, Mariánková, Grossmannová, Zatloukalová, Hýža, Jašek, Pavel Vývoda, Horáková, Vlasta Beková, Stanislav Vinček, Vilém Vašíček, Blanka Tírková a Božena Šulcová. Tito cvičitelé připravili pro 5000 díváků 10 skladeb, ve kterých vystoupilo 4200 cvičenců. Hlavnímu vystoupení tradičně předcházel průvod. Okrsková spartakiáda se tak zářídila mezi největší podniky při oslavách 20. výročí osvobození ČSSR.

Pokračováním okrskové spartakiády v Hranicích byla okresní spartakiáda v Přerově 13. června 1965 a III. CS v Praze ve dnech 1. - 4. července 1965. Celkem z Hranic cvičilo na Strahově 144 cvičenců, z toho 16 žáček, 20 žáků, 16 dorostenek, 32 svazarmovců, 32 žen a 12 mužů. III. CS zanechala nezapomenutelný dojem ve všech účastnicích, a proto se práce v odboru ZTV stále zlepšovala.

V roce 1965 měl odbor 361 členů a vedla jej Jarmila Müllerová. Od roku 1966 jej vedl Josef Trnka s Blankou Tírkovou a V. Ferencem. Dalšími pracovníky odboru byli Stanislav Vinček, Jiří Zatloukal, Růžena Grossmannová, Marie Haračová a Marie Dömischová. Odbor ZTV měl všechny předpoklady k tomu, aby se stal střediskem těch, kteří nenašli v jiných sportech místo, ale tělesnou výchovu potřebovali ke svému fyzickému rozvoji.

V roce 1967 se odbor již tradičně věnoval těm, kteří mají ke sportu daleko, ale blízko k tělovýchovnému pohybu. Pravidelně se cvičilo v těchto složkách: předškolní věk, mladší žačky, starší žačky, dorostenky, ženy, mladší žáci, dorosteni a muži. Absolutní převaha cvičenek byla v ženských složkách. Vynikající úspěch měla Alena Hegerová, která reprezentovala TJ Sigma Hranice ve výběru účastníků tělovýchovného vystoupení EXPO 67 v Montréalu a dalších 12 vystoupení v Kanadě v červnu 1967. Začátkem července pak ještě cvičila ve stejném vystoupení při Festivalu družby mládeže Československa a Sovětského svazu, ve Lvově. Za dlouholetou a obětavou práci v tělovýchově byla odměněna ÚV ČSTV Marie Dömischová Veřejným uznáním II. stupně za rozvoj tělesné výchovy a sportu. V odboru byl založen kroužek sportovní gymnastiky a kulturistiky. Vedoucí sportovní gymnastiky byla Karla Řiháková a kulturistiky Jaroslav Vavřík a Bronislav Czyz.

V roce 1968 se opět projevil nedostatek cvičitelů, což snížilo úroveň cvičení. Odbor

pro 279 členů měl jen 15 cvičitelů, což bylo průměrné zatížení 18 cvičenců na 1 cvičitele. Avšak blížící se IV. spartakiáda v roce 1970 znovu utužila kolektiv v organizační práci a začaly nacevňovat složky všech věkových kategorií. V roce 1968 se odbor zaměřil na vystoupení při Slovenských tělovýchovných slavnostech v Bardějově, kde z TJ Sigma cvičilo 16 členů. Odbor se poprvé zúčastnil do zimní soutěže ZTV s okresy Přerov, Olomouc a Prostějov. V kategorii starších mužů obsadil Stanislav Vincker 1. místo. V kategorii žen byla první Alena Hegerová. Přebor republiky v Dušekském závodě v Meziboří Stanislav Vincker obsadil 6. místo.

Odbor ZTV zajíčoval také společenskou činnost organizováním nedělních čajů o páté v lednu. V únoru uspořádal papučový bál a v květnu veselici.

V celostátním měřítku byla provedena v závěru roku 1968 dohoda mezi ústředním odborem ZTV a přípravným výborem Sokola na vytvoření nové organizace pod jednotným názvem Tělocvičný svaz Sokol, a tak budeme dále hovořit o odboru Sokol v Hranicích.

Rok 1969 neprinesl odboru předpokládaný vzestup pod novým názvem Sokol, ba naopak činnost upadla a odbor Sokol zaznamenal pokles členské základny. Projevila se pasivita zvláště po vyhlášení, že IV. ČSS se nebude konat v roce 1970. A tak s novým názvem Sokol dostal odbor do výšku nezájem členů a znovu nedostatek cvičitelů. Přesto však náhrada IV. ČSS ve formě tělovýchovných slavností přinesla do činnosti určitý cíl do příštího roku. Po prázdninách se cvičilo v 7 složkách. Nejmladší žactvo vedly cvičitelky Pilcová a Švábková. Mladší žáčky vedla cvičitelka Habasová. Starší žáčky Marie Dömischová. Ženy vedla náčelnice odboru Blanka Tlňková. Žáky vedl cvičitel Stanislav Hlavica. Muži a dorostenci cvičili společně a vedli je náčelník Stanislav Hlavica a Vilém Vaščík. Jako nejlepší cvičenci roku byli odborem Sokol vyhlášeni Alena Hegerová, Vlastimil Petruška a starší žáčka Hana Gabrielová. Všechny sily v odboru Sokol byly napnuty pro přípravu a zdárné provedení tělovýchovných slavností v roce 1970, které se konaly na počest 25. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

Rok 1970 byl poznamenán odvoláním IV. ČSS v Praze a místo ní byly provedeny místní a okresní tělovýchovné slavnosti. Pasivita, která nastala po odvolání spartakiády v minulém roce pokračovala. Ve velmi obtížné situaci se však podařilo Sokolu připravit únorovou akademii, na které byly předvedeny ukázky skladeb pro tělovýchovné slavnosti. Dne 17. května 1970 jsme v Hranicích vydělali Tělovýchovné slavnosti za účasti cvičenců v okrese Přerov, hranických škol a vojenské posádky Prostějov. Celkem vystoupilo 108 dospělých, 50 vojáků na trampolině, 48 dorostenců na skládacích svědských bednách, 80 starších žáček, 60 ml. žáček a 60 nejmladších cvičenců. Z tohoto počtu bylo 97 z TJ Sigma. Dne 31. května 1970 na okresních Tělovýchovných slavnostech v Přerově vystoupilo z TJ Sigma 16 mužů, 9 žen, 24 dorostenců. V Lipníku, Opatovicích a Drahotuších cvičilo 8 mužů a 9 žen. Sokol neměl v této době na různých ustáleno a nedostatek cvičitelů byl stále brzdou v jeho činnosti. I když bylo pravidlem, že roky mezi spartakiádami zaznamenávaly úbytek členské základny, nestalo se tak v roce 1971, ba naopak byl zaznamenán přírůstek a to hlavně u mládeže. Sokol cvičil pravidelně v 8 složkách. Celkem 22 cvičitelů cvičilo týdně ve 22 hodinách. Uznání zaslouží nejstarší cvičitelka ve složce žáckyně Marie Dömischová. Mezi dlouholeté pracovníky a aktívni cvičence patřil Rostislav Pile, který se dožil v tomto roce 50 let. Takových věrných členů bychom přáli odboru Sokol více.

Cinnost Sokola měla vzestupnou tendenci a tak v roce 1972 díky cvičitelskému sboru a zlepšené spolupráci se školami, dosáhl odbor Sokol významnějších výsledků ve sportovních soutěžích v rámci okresu. Okresních soutěží se zúčastnilo 8 družstev ve všech věkových kategoriích. V celé soutěži z pěti okrsků Přerovska obsadily Hranice 1. místo s 2300 body před Spartakiem Přerov. Dobrá činnost byla i v rámci veřejné činnosti. Dne 13.2.1972 navázal Sokol na starou tradici sokolských šibřinek a připravil program, ve kterém vystoupilo 60 členů. Na druhý den byly dětské šibřinky s velkým ohlasem. S programem šibřinek vystoupil odbor také při oslavách MDŽ u patronátního podniku Sigma Hranice a v JKP pro svaz invalidů. Dalšími významnými akcemi byly tělovýchovné akademie. Jarní akademie, na níž vystoupilo 116 cvičenců se trátila opakovat ve dnech 9. a 10. 4. 1972. Podzimní akademie, která se pořádala v rámci oslav 55. výročí VŘSR a 50 let vzniku SSSR, se opakovala čtyřikrát dne 11. listopadu 1972 za účasti 154 cvičenců. Dobrý cvičitelský kádr a zvýšená aktivity všech členů Sokola dávala naději, že Tělovýchovné slavnosti 1973 byly dobré zajištěny v Hranicích a okrese Přerov i v družebních okresích na Slovensku a v Čechách, Bardějově a Trutnově.

Nutno vzpomenout, že v roce 1973 zemřeli dva zasloužilí a dlouholetí tělovýchovní pracovníci. 3. června 1973 zemřel ve věku 77 let Stanislav Zejd a 18. října ve věku nedožitých

tých 80 let zemřel MUDr. František Sajdák. Oba vedli hranický Sokol jako starostové v dobařích nejhorších a za svou činnost v tělovýchově byli za okupace vezněni. Oba tito pracovníci zanechali v práci Sokola trvalou pečeť dobré vykonané práce.

Hlavním úkolem odboru Sokol v roce 1973 bylo rozšířit a zkvalitnit cvičitelský sbor, aby nástup do přípravy V. ČSS prostřednictvím Tělovýchovných slavností v tomto roce byl úspěšný. A tak se podařilo, že na Tělovýchovných slavnostech v Hranicích 9. června 1973 vystoupilo celkem 775 cvičenců v 8 skladbách a to: nejml. cvičenci 120, mladší žactvo 192, starší žákyně 144, starší žáci 80, dorostenky 64, ženy 96, muži 55, muži na trampolině 20. Kromě toho vystoupili hranickí cvičenci při slavnostech v Lipníku, Bardějově, ve Dvoře Králové a v Drahotuších. Nebyla to práce snadná, ale bylo položen základ k připravování na V. ČSS.

Ze společenských akcí patřila pozornost tradičním šibřinkám, které měly ráz: Letem světem! Účinkovalo celkem 66 cvičenců 17. a 18. února 1973. Dne 2. ledna 1973 podal odbor Sokol přihlášku do soutěže o čestný titul vzorný kolektiv ČSTV a svůj závazek pro tuto akci splnil. Proto byl odbor Sokol doporučen výborem TJ Sigma Hranice OV ČSTV v Přerově k udělení titulu III. stupně.

V roce 1974 po IV. sjezdu ČSTV přijal Československý tělovýchovný svaz pro odbory v TJ místo názvu Sokol nový název Základní rekreační tělesná výchova - ZRTV. Činnost odboru v roce 1974 byla pojmenována dne 2. května požárem sokolovny. Po tomto požáru byla činnost odboru na čtyři měsíce přerušena a teprve od září opět začalo pravidelné cvičení v tělocvičnách na Školním náměstí, na trávníku 1. máje, ve zvláštní škole a ve sportovní hale OU Sigma. Tímto rozšířeným cvičením jednotlivých složek nastala potíže, které samozřejmě zaznamenávaly slabší docházku do cvičení, což právě rok před Československou spartakiádou nebyl potěšitelný zjev. Avšak spolupráce se školami, snaha o překonání potíží při nácviku prostřednictvím vyučujících, vlastní u mužů, kteří byli nejvíce postiženi a zájem o cvičení vedly odbor ZRTV k dobré přípravě na ČSS. V dubnu uspořádal odbor tělovýchovnou akademii v rámci oslav 30. výročí SNP. Program byl opakován třikrát asi před 1300 diváky, z nichž většina byla při dvou školních vystoupeních. Nejmladší cvičenci pod vedením cvičitelky Hantkeové provedli Abecedu tělocviku a poprvé byla předvedena džezgymnastika žen pod vedením cvičitelky Aleny Hegerové. Ostatní vystoupení byla ukázkou činnosti všech složek odboru. V únoru uspořádal odbor již tradiční šibřinky Na Matějské pouti za spolupráce divadla O. Stibora v Olomouci. Šibřinky byly večer pro dospělé a na druhý den pro děti. Odbor pokračoval v soutěži o titul Vzorný odbor.

Vyrobená sokolovna i v roce 1975 nepříznivě ovlivnila činnost odboru. Pravidelné cvičení se provádělo v různých školách a ve sportovní hale odborného učiliště. Činnost odboru byla v tomto roce zaměřena hlavně na nácvik spartakiádních skladeb. V Hranicích byl již v měsíci září 1974 utvořen spartakiádní štáb pro přípravu okrskové spartakiády pod vedením předsedy TJ Sigma Aloisem Sedláčkem. Okrsková spartakiáda byla zahájena 5.10.1974 Ohňovým poselstvím na kopci Straže u Bělotína za účasti 60 osob. Další akcí bylo Odpoledne ukázkou spartakiádních skladeb 4. dubna 1975 ve sportovní hale SOU Sigma v Hranicích. Cvičilo 30 cvičenců z různých složek před 500 diváků. Vyvrcholením byla 24.5.1975 okrsková spartakiáda v Hranicích na stadioně TJ Sigma. V 10 skladbách vystoupilo 3562 cvičenců před 5612 diváky. V průběhu šlo celkem 3600 účastníků a 2 hudby. Okrsková spartakiáda se konala v rámci oslav 30. výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou. Z okrskové spartakiády byl pořízen dokumentární barevný film. Z našeho odboru se zúčastnilo strahovského vystoupení 19 žen s jedním kuželem, 7 žen se dvěma kužely a 30 mužů. Odbor soutěžil o titul Vzorný odbor II. stupně.

Činnost odboru v roce 1976 byla zaměřena na rekreační cvičení. Všechny složky po dokončení rekonstrukce sokolovny v květnu přesly s pravidelným cvičením do sokolovny. Na podzim odbor k výročí VŘSR uspořádal veřejnou cvičební hodinu se 185 cvičencemi od 14.30 hod. do 21.15 hod. před 120 návštěvníky. Mezi 27 cvičiteli v odboru nejlépe pracovaly Alena Křížová, Božena Šulcová, Alena Málová, Milena Hlaváčová, Alžběta Mohelnická, Marie Gnidová. Mezi další obětavé pracovníky a funkcionáře patřily Olga Mertenová, Rostislav Plle, František Merten, Vilém Vašíček, Stanislav Vinčík. V polovině před prázdninami odbor připravil táborský ohň pro děti odpoledne a večer pro dospělé. V politickovýchovné práci je třeba se zmínit o úspěchu propagacním v roce 1977, kdy v rámci soutěže o nejlepší vývesní skříňku v okrese Přerov k 60. výročí VŘSR získala propagacní skříňku odboru ZRTV 2. místo a 600,- Kčs. Za zmínu stojí i kronika odboru, v níž přední místo zaujmá soutěž o čestný titul Vzorný odbor ČSTV. Odbor usiloval o titul I. stupně. V únoru odbor uspořádal šibřinky, které měly ráz Zimní pohádka. Šibřinky, veřejné cvičební hodiny, tanecní veselice a tělovýchovná akademie i v tomto roce byly osou činnosti odboru. Tělovýchovná akademie oslavila

3 významné výročí roku 1977 : 90 let vzniku tělovýchovy v Hranicích, 50 let od položení základního kamene sokolovny a 20 let vzniku ČSTV. Akademie se uskutečnila 12. června 1977. Největší kus cvičitelské práce v tomto směru odvedla Křížová, Mátlová, Hlaváčová, Sedláčková, Habasová, Voznica, Wildner, Sedláček a Svobodová. K nejlepším funkcionářům patřili Merten, Mertenová, Gnidová, Pilc a Vincker. Tito udržovali odbor na dobré úrovni.

V roce 1978 se stal odbor ZRTV největším odborem TJ Sigma. Pokračoval v soutěži o titul Vzorný odbor I. stupně a ve prospěch udělení titulu práce odboru po zahájení cvičení v rekonstruované sokolovně měla vrůstající tendenci. Dne 18. a 19. 2. 1978 odbor uspořádal tradiční šibřinky s rázem Bál v pekle. Akci navštívilo 814 návštěvníků a v neděli pro děti 400 dospělých a 568 dětí. V programu vystoupilo 70 cvičenců a 10 cvičenců a pro děti 20 malých cvičenců předškolního žactva. Dne 27. 2. 1978 v rámci 30. výročí Vítězného února uspořádal odbor veřejnou cvičební hodinu za účasti všech složek. Toto cvičení shlédlo 115 návštěvníků. Ve dnech 22. - 24. 9. uskutečnil odbor zájezd cvičitelek, cvičitelů a funkcionářů do NDR. V rámci 61. výročí VRSR a příprav na V. sjezd ČSTV bylo provedeno tělovýchovné vystoupení pod heslem : 30 let budování socialismu - 30 let sjednocené tělovýchovy. V programu vystoupily všechny složky, kromě mužů. Kulturní část zajistil recitační kroužek z gymnázia v Hranicích. Vystoupilo celkem 92 cvičenců před 450 diváků.

V předspartakiádném roce 1979 se do nácvíku prostých zapojily složky : předškolní žactvo, ženy, dorostenky a muži. V březnu uspořádal odbor opět tradiční šibřinky s programem rázu : V lese, v lese zeleném. V sobotu 3. března na šibřinkách bylo 855 návštěvníků a v neděli 4. března 427 dětí a 290 dospělých. Před 1572 návštěvníky ve dvou dnech vystoupilo 50 cvičenců v programu, který v neděli pro děti obohatil kouzelník a řada soutěží pro děti. V červnu po ukončení cvičebního roku tradičně uspořádal odbor táborový ohří odpoledne pro mládež a večer pro dospělé. V červnu byl ustaven okrskový spartakiádní štáb, který připravoval okrskovou spartakiádu na 25. května 1980.

Výbor odboru ZRTV TJ Sigma Hranice v roce 1986 zleva: Pavel Výoda, náčelník Alena Křížová, náčelnice, František Merten, předseda, Olga Mertenová, místopředsedkyně, Jan Vavřík, hospodář. Stojící zleva: Milena Hlaváčová, zdravotnice, Alžběta Jiříšková, matrikářka, Marie Gnidová, org.pracovnice, M. Štefková, soutěžní referentka.

V roce 1980 již naplno pracoval okrskový spartakiádní štáb pod vedením předsedy TJ Sigma Aloise Sedláčka. Kladem našeho spartakiádního štábů byla vysoká informovanost všech organizátorů prostřednictvím Spartakiádního zpravodaje, který tento štáb vydával. Tradiční zahájení příprav na ČSS 1980 se uskutečnilo v Hranicích 5. října 1979 ohnivým posestvím. První prověrka nacyičených skladeb pro ČSS se uskutečnila ve sportovní hale odborného učiliště Sigma 27.3.1980, kdy po úvodním projevu Aloise Sedláčka vystoupilo v 11 skladbách 380 cvičenců a cvičenek z TJ Sigma a škol. Tyto první ukázky spartakiádních skladeb sledovalo na přeplněné tribuně sportovní haly přes 500 diváků.

Vyvrcholením spartakiádního roku v Hranicích byla okrsková spartakiáda 25. května 1980 na stadioně TJ Sigma. Ve 12 skladbách vystoupilo 3598 cvičenců a cvičenek z Hranic a okolí před 6385 platícími diváky. Hosty naší spartakiády byly vojáci z Prostějova. Hranickí cvičenci z TJ Sigma a ze škol cvičili ještě na 8 spartakiádách místních, okrskových a 2 okresních v Přerově a Trutnově. Pro vyštoupení na Strohovském stadionu v Praze bylo vybráno z hranických škol 48 starších žáků, 36 starších žáčků, 76 dorostenek a 60 dorostenků ze středních škol, z cvičenců TJ Sigma 9 mužů, 10 cvičenek pro skladu dorostenek a žen, 20 žen a 9 učňů ze SOU Sigma pro zahajovací vystoupení druhého programového odpoledne. Celkem z Hranic se zúčastnilo ČSS 1980 v Praze 268 cvičenců a cvičenek. Ve společensko-propagační činnosti odbor uspořádal 1.3.1980 tradiční šíbřinky pod názvem Národníký bál za účasti 893 návštěvníků s programem, ve kterém vystoupilo 50 cvičenců a cvičenek odboru ZRTV. Pro děti byly šíbřinky opakovány 2. 3. za účasti 490 dětí a 318 dospělých. Odbor prováděl dobrou propagaci v místním i okresním tisku a ve své propagační skřínce v sokolovny. Chloubou byla i vzorná kronika, kterou vedli manželé Mertenovi. V okresní soutěži o nejlepší vývěsní skřínku k 35. výročí osvobození ČSSR Sovětskou armádou a k Olympijským hrám v Moskvě získal odbor I. místo a I. 2. místo. Vývěsní skřínky upravoval předseda odboru František Merten. Za dobrou práci a splnění všech závazků odbor získal 5. 3. 1980 titul Vzorný odbor I. stupně.

I v roce 1981 odbor zaměřoval svoji činnost na pravidelné cvičební hodiny ve všech složkách v tělocvičně a organizoval další svou činnost do různých závodů, pochodu a rekreacního pobytu v přírodě. 28. 2. opět připravil tradiční šíbřinky s programem : S Večerníčkem do pohádky. V programu vystoupilo 171 cvičenců a cvičenek. Pro děti byl I. 3. dětský karneval se stejným programem. V obou dnech byla návštěvnost 1862 účastníků. V soutěži všeobecnosti se družstvo mladších dorostenek umístilo v gymnastice na 3. místě v kraji. Byl uspořádán branný závod v polese SLTS Valšovice za účasti 20 dorostenek pod vedením cvičitelky Marie Štefkové. V červnu byl zorganizován pro děti pohádkový les se startem u sokolovny a cílem Na Rybářích za účasti 26 dětí a 46 dospělých. V září zvítězilo družstvo žen v krajské soutěži v rekreaci odbíjené v Olomouci. V rámci oslav 64. výročí VŘSR bylo veřejně vyštoupení, na němž cvičilo 97 cvičenců a cvičenek všech složek. V průběhu cvičebního roku odbor plnil disciplíny Odznaku zdatnosti ve všech složkách. Odbor jako nositel čestného titulu Vzorný odbor I. stupně se přihlásil do soutěže o bronzovou plaketu.

V soutěži o bronzovou plaketu pokračoval odbor i v roce 1982, kdy svoji činnost zaměřoval na masovou a rekreaci tělovýchovu. Zapojil se do soutěži ve sportovní gymnastice, lehké atletice a v rekreaci odbíjené. 12. června 1982 v rámci oslav 55. výročí položení základního kamene naši sokolovny a 95. výročí organizované tělovýchovy v Hranicích uspořádal odbor tělovýchovnou akademii spojenou s výstavkou dokumentace ze života hranických sportovců. Na akademii vystoupilo 47 cvičenců a cvičenek ze všech složek odboru. V únoru uspořádal odbor merendu za účasti 642 návštěvníků. Pro děti byl uspořádán maškarní karneval za účasti 458 dětí a 320 dospělých. Turistické akce Pohádkového lesa se zúčastnilo 23. října 93 dětí, 54 dospělých a 12 masek, které představovaly pohádkové bytosti. V průběhu roku plnili členové odboru podmínky pro získání Odznaku zdatnosti.

V roce 1983 naplnil odbor již 10 let soutěže o titul Vzorný odbor ČSTV, a tak k titulu I. stupně mu byla udělena bronzová plaketa. Do soutěži v masové a rekreaci tělovýchově se zapojil ve sportovní gymnastice, vybíjené a pohybové výchově pěti družstev. Družstvo mladších žákyní v okresním kole zimní soutěže ve SG se umístilo na 2. místě ze 7 družstev. Družstvo dorostenek ve sportovní gymnastice se v okresním kole umístilo na 2. místě ze 3. družstev. Družstvo starších žákyní v okresním turnaji ve vybíjené obsadilo 6. místo z 8 družstev. Dvě družstva dorostenek, která se zúčastnila okresní soutěže v pohybové výchově žen se umístila v okrese na 1. a 3. místě. Cvičení s kuželem pro 8 cvičenek bylo na 3. místě a cvičení se švihadlem pro 6 cvičenek bylo na 1. místě se postoupilo do kraje, kde se umístilo na 2. místě. 26. 2. byla uspořádána maškarní merenda za účasti 607 osob a 27. 2. byl dětský karneval za účasti 533 osob, z toho 290 dětí. V říjnu byla turistická akce pohádkový les pro děti za účasti 56 dětí, 38 rodičů a 23 starších žákyní, které představovaly

pohádkové bytosti. V průběhu roku 25 cvičitelů a cvičitek zajišťovalo pravidelné cvičební hodiny ve všech složkách.

V roce 1984 byla činnost odboru poznamenána předspartakiádní aktivitou a přípravou na nácvík hromadných vystoupení. První akcí ČSS 1985 bylo ohňové poselství v říjnu 1984. Slavnostní vatra byla zapálena v letním kině v Hranicích za účasti 150 dospělých a 500 mládeže. Účastnila se představitelé všech složek NF v Hranicích, když na pokyn předsedy UV ČSTV Himla pro přednictvím rozhlasové stanice Hvězda byla v 18.20 hod. slavnostně zapálena vatra. Veškerá činnost odboru byla zaměřena na masovou a rekreační činnost a jen soutěže ve sportovní gymnastice, lehké atletice a Odznaku zdatnosti zasahovaly do výkonnostního sportu. 25. 2. uspořádal odbor maškarní merendu pro dospělé za účasti 600 osob a 26. 2. dětský karneval za účasti 680 osob, z toho 400 dětí. V září 1984 slavnostním nastupem do spartakiádního roku bylo započato s nácvíkem spartakiádních skladeb pro ČSS 1985. V říjnu uskutečnil odbor turistickou akci pohádkový les pro děti za účasti 42 dětí, 26 dospělých, 5 cvičitelů a 25 starších žákyn, které představovaly pohádkové bytosti. 26. 11. byla uskutečněna veřejná cvičební hodina všech složek v rámci oslav VŘSR.

Cvičitecký sbor odboru ZRTV TJ Sigma Hranice.

Sedící zleva: M.Štefková, St.Králová, A.Křížová, náčelnice,
V.Mišíková, Zd.Hajná.

Stejží zleva: M.Treueileová, I.Kmentová, J.Sedláčková, M.Hlaváčová,
P.Vývoda, náčelník, R.Grmelová, J.Stefková, Zd.Mišík, J.Ryšková,
I.Kříženové

Ve spartakiádním roce 1985 zaujala příprava na ČSS 1985 v činnosti odboru významné místo. Nacvičovalo se v 7 spartakiádních skladbách :
Rodice a děti - 32 páru, nacvičovala Alena Křížová,
nejmladší žactvo - 20 cvičenců, nacvičovala Jana Sedláčková,
mladší žákyně - 32 cvičenek, nacvičovala Iva Ťulpíková,
starší žáčky - 24 cvičenek, nacvičovala Alena Mátlová,
dorostenky (17) a ženy (14) - 31 cvičenek, nacvičovaly Kateřina Sedláčková a Hana Kapounová,
ženy I - 44 cvičenek, nacvičovala Marie Štefková,
muži - 27 cvičenců, nacvičoval Pavel Vývoda.

První prověrkou nácviku skladeb byla tělovýchovná akademie 28. března 1985 v 17 hod. ve sportovní hale SOU Sigma Hranice, kde TJ Sigma Hranice ve spolupráci s hranickými školami předvedla slavnostní přehlídku spartakiádních skladeb. V 11 skladbách celkem vystou-

pilo 393 cvičenců a cvičenek před 500 nadšenými diváky.

26. května 1985 se konala okrsková spartakiáda v Hranicích na stadionu TJ Sigma. Ve 13 skladbách vystoupilo celkem 4144 cvičenců a cvičenek před 5900 diváky. Vyhodnocení spartakiádního návící a houzvenaté práce bylo vystoupení těch nejlepších na ČSS v Praze na Strahově od 27. 6. do 30. 6. 1985. Z hranických škol se zúčastnilo 18 starších žáků, 18 starších žákyň, 72 dorostenec ze středních škol. Z TJ Sigma Hranice v Praze cvičilo 20 mužů, 30 cvičenek ve skladbě žen I a 12 cvičenek ve skladbě dorostenky a ženy. Celkem v Praze cvičilo z Hranic 242 cvičenců a cvičenek s 8 vedoucími z hranických škol.

V únoru opět odbor uspořádal tradiční maškarní merendu pro dospělé a maškarní karneval pro děti. Na sobotní merendě byla účast 505 návštěvníků, v neděli bylo 406 dětí a 358 dospělých. V říjnu se konalo okresní kolo ve vybíjené v Jezernici, kde starší žácky obsadily 1. místo a smíšené družstvo žáků rovněž obsadilo 1. místo. Družstvo odbíjené mužů obsadilo 6. místo, ve smíšených družstvech v odbíjené ve Veselíčku obsadila TJ Sigma 9. místo ze 14. Dále byl uspořádán pohádkový les pro děti a rodiče. Pro starší žácky a dorostenky byla branná akce pod názvem Znáte svoje město? V rámci oslav VŘSR byla uskutečněna v listopadu veřejná cvičební hodina všechny složek. V roce 1985 bylo evidováno v odboru ZRTV 684 členů v 9 složkách a cvičení vedlo 29 cvičitelů a cvičitelek. Spartakiádní rok úspěšně rozvinul v odboru cvičitelskou a organizátorskou práci, která by měla pokračovat i v dalším století.

10. 01. 2 ODBOR ZRTV TJ CEMENTÁRNA HRANICE

Odbor ZRTV začal pracovat od roku 1958 u TJ TATRAN Hranice. Bylo to v roce připrav na II. CS. Začaly cvičit ženy pod vedením Milady Renertové a žácky pod vedením Dagmar Renertové a Zubkové. Cvičení probíhalo v tělocvičně hranické cementárny za účasti asi 25 žen. V roce 1958 začaly cvičit i muži pod vedením Koláře. Usíli odboru bylo korunováno účastní cvičenců na II. CS v Praze.

Po spartakiádě došlo k útlumu činnosti a v odboru cvičili jen žáci a dorostenec složky. V pravidelném cvičení nejdéle vydržely děti předškolního věku, které vedla Marie Plocková až do roku 1963. V roce 1964 začaly opět cvičit ženy pod vedením Němcové, ale v konečné fázi příprav na další spartakiádu se spojily s TJ Sigma Hranice. Pospartakiádní léta opět stímulila činnost.

V roce 1970 ožilo cvičení žen kondičním cvičením s hudební a první cvičitelkou byla Alena Konečná. Vzhledem k velkému zájmu bylo nutno omezit počet cvičenek v odboru na 40, i když byly nabídnuty možnosti cvičení ve větších školních tělocvičnách.

Od roku 1978 se vedoucí cvičení stala Anna Paličková, která je od té doby také předsedkyně odboru ZRTV. Členky odboru se však nesetkávají jen v tělocvičně. Organizují cvičení s dětmi v přírodě, opěkají výruhy u táborařů, mají společné oslavy MDŽ a MDD. Zúčastňují se pravidelné plnění podmínek Odznaku zdatnosti a v rámci soutěže o Vzorný odbor pět členek darovalo krev a členky odpracovaly 150 brigádnických hodin při úklidu stadionu TJ Cementárna Hranice.

10. 01. 3 ODBOR ZRTV TJ SOKOL DRAHOTUŠE

Odbor ZRTV v Sokole Drahotuše trvale doprovázel činnost této TJ a většinu své činnosti věnoval rekreačnímu cvičení.

V letech 1980 a 1985 byly uspořádány místní spartakiády na hřišti kopané TJ Podlesí Drahotuše. Spartakiádní prostná pro rok 1980 nacvičovalo 17 žen a 6 mužů. V Drahotuších v roce 1980 vystoupilo 714 cvičenců a cvičenek před 310 diváky.

Na místní spartakiádě v roce 1985 vystoupilo 528 cvičenců a cvičenek před 420 diváky. Pro foto vystoupení nacvičovalo 7 mužů a 19 žen.

10. 02 TURISTIKA

O začátcích turistiky v Hranicích toho mnoho nevíme. Z dostupných pramenů lze zjistit, že první projevil o poznávání přírodních krás a kulturních památek před 1. světovou válkou Okrašťovací spolek, který začal vytvářet podmínky pro organizované pěstování turistiky. Tento spolek si v roce 1909 stanovil úkol propagovat krásy Hranicka a Lázni Teplic nad Bečvou a zahájil značkování turistických cest. První turistická trasa značena bílo-žlutými značkami vedla z Hranic kolem Veličky přes Velkou, Lhotku do Potštátu. Turistika se pěstovala i v Sokole a v Akademickém feriálním klubu. Zvláště oblíbené byly výlety na Kunzov.

Z této činnosti vznikl Klub českých turistů - KČT, jehož ustavující schůze byla ve středu 29. ledna 1919 za účasti 17 členů v zasedaci síně městské radnice. Do klubu se přihlásilo 54 členů. V prvním výboru pod vedením JUDr. Aloise Němce byli Alois John, Josef Šindel, Miroslav Kotl, Jaroslav Chrustina, Antonie Šámalová, František Bém a Tomáš Oplocký. Hlavní náplní klubu organizace a propagace nejpěknějších vycházk a tur v okolí Hranic, jejich značení, uveřejňování článků a fotografií v tisku. Klub začal s propagací Zbrašovských aragonitových jeskyní a zřídil turistickou studentskou noclehárnu. Vycházková činnost byla zpočátku slabá. Z plánovaných akcí se uskutečnily 2 až 3 vycházky ročně. Vlakové spojení do Beskyd v neděli bylo naprostě nevyhovující a jednání s ČSD Olomouc byla bezvysledná.

V roce 1923 byla zřízena stanice turistů v Krajkách v bývalém Tunelu, dnes jídelna Olympia. V roce 1924 byl zvolen předseda klubu Karel John. Od roku 1925 byl předsedou ředitel lesnické školy František Matějka, který tuto funkci zastával až do roku 1939.

V roce 1925 klub měl 125 členů a bylo provedeno 9 výborových schůzí. V tomto roce bylo uspořádáno 11 vycházk za účasti 8 - 16 členů do Oderských vrchů, Beskyd a dvoudenní zájezd na Praděd a Macochu. Od roku 1926 do roku 1936 vedl knihu zápisů Ing. Pokorný. Od roku 1926 zahájil činnost v KČT na návrh MUDr. Sajdáka lyžařský kroužek. Odbor získal klubovou místnost v hotelu Brno. V roce 1926 vzrostl počet členů na 148. Bylo uspořádáno 20 vycházk o celkové délce 350 km a také tanecní hodiny moderních tanců. Heslo klubu bylo: Dobrý vítr a zdravý humor!

V roce 1929 byla konána k 10. výročí vzniku KČT v Hranicích jubilejná hromada v Tunelu za účasti nevykleně velkého počtu 50 členů. Odbor měl 156 členů, členové uskutečnili 43 klubových vycházk v délce 1150 km s malou účastí členů. Turistickou knihovnu se 774 svazky vedl knihkupec Gabriel. Do veřejné knihovny dodával odbor časopisy Do světa, Foto, Časopis KČT, Krásu našeho domova. Byla vyznačena cesta do Pekla a trasu z Hustopeč na Starý Jičín vyznačil starosta Hustopeče R. Sigmund.

V roce 1930 se zvětšil počet členů na 228 a počet vycházk byl 40. Účast na vycházkách a přednáškách byla slabá. Na valné hromadě 31. ledna 1931 vyzýval předseda klubu členy, aby pitně navštěvovali Beskydy a pomáhali tak udržet jejich český ráz, který byl přívlem ostravských Němců významně ohrožen. Není bez zajímavosti, že správcem turistické ubytovny byl starosta města Šindel. Klub zaslal dar na chudé město Hranice, Okresní péče o mládež a Masarykové lize proti tuberkuloze po 100 Kč. Byla zakoupena 1 česká lyžařská mapa Krkonoše, vydaná Krkonošskou župou v Jilemnici. V roce 1931 byl vydán lyžařsko-turistický odznak.

Od roku 1932 byl zvolen výbor klubu na 3 roky. V roce 1931 bylo v klubu 235 členů, z toho 163 činných a 72 rodinných. Vycházek bylo 28 v délce 578 km opět za slabé účasti. V roce 1932 byla postavena na hlavním nádraží v Hranicích orientační tabule s mapou okolí Hranic velikosti 2 x 2 m. Ze zápisů je zřejmé, že i na KČT v Hranicích dolehla těžce krize.

omezila se vycházková činnost a klesl počet členů. Jako každý vlastenecký spolek upsal i KČT 2 000 Kč na půjčku práce, která měla zmírnit nezaměstnanost. ČSD poskytovaly slevu 3 členům KČT na plánované turistické akce. Na valné hromadě 27.2.1932 bylo rozhodnuto zřídit dorostenecký oddíl. Chlapci vedl Šafařík, děvčata Kršová. 26.5.1934 se konala župní schůze župy Pobeskydské v Lázních Teplicích s přátelským večírkem. Dle zápisu z valné hromady měl KČT 255 členů a 13 dorosteneců. Noclehárna byla odstěhována do sokolovny s 23 lůžky. Byla uskutečněno 42 vycházek pěšky v délce 750 km, auty 285 km a na kole 74 km. Počet účastníků byl celkem 435. Byl to dosud nejúspěšnější rok činnosti. Knihovna čítala 152 svazků. Z tabulky pohybu členů ke dni 1.1.1935 se dočteme, že z Hranic do klubu v Kroměříži byl převeden činný člen mjr. Ludvík Svboda, č. leg. 69.482, jeho syn Miroslav a dcera Zofia. Zrušení výhod na železnici způsobilo značný pokles členské základny na 213 členů a 14 dorosteneců.

V roce 1936 byla ustavena autosekce pod vedením Valentina Kopeckého. Klub měl na starosti organizaci vycházků, propagaci turistiky články, fotografie, zajímavými přednáškami z celého světa. Zajížděvaly obnovu značení turistických cest a přispívaly na stavbu turistických zařízení. K realizaci dálkové myšlenky vybudovat vedle německé chaty na Lysé hoře českou chatu provedl v roce 1933 sbírku mezi občany Hranic s výnosem 4 500 Kč a přispíval po 5 let částkou 1500 Kč na její provoz. Za pomoc města, posádky a Sokola udržoval studentskou turistickou ubytovnu s nocležným 2 - 3 Kč na noc. Dále přispíval různými částkami na krajanské spolky ve Vídni, na menšinové školy v pohraničí a jiné dobročinné účely. Koupal prakticky všechny mapy, průvodce a knihy o turistice. Malá účast na vycházkách byla vysvětlována krásným okolím a dostatkem jiné zábavy v Hranicích a lázních Teplicích.

V roce 1937 byla vybudována turistická noclehárna ve Spálově pro letní i zimní turistiku.

O činnosti klubu v letech 1937 - 1958 toho mnoho nevíme. Jisté je, že čílý turistický ruch v Hranicích během II. světové války téměř ustal. Od roku 1941 - 1943 vedl KČT Josef Tichý. Od roku 1943 vedl klub Jaroslav Vík. Klub procházel obdobím stagnace. Při sjednocení tělovýchovy v roce 1948 přesel KČT do Sokola Hranice. V tomto období členové odboru upravili a udržovali chatu na Boňkově a Michalenku. Předáním téhoto chat lesní správě mnoho členů zájem o činnost ztratilo, takže v roce 1954 vykazoval odbor jen 5 členů.

V letech 1957 - 1962 pracoval turistický oddíl v TJ Tatran Hranice. Pod vedením Ing. Šimka, Marka, Šmoldase a Hilgartnerové uskutečnil řadu rekreacních výletů a zájezdů. V roce 1958 vybudoval stanový tábor na Martináku a uskutečnil putovní tábory mládeže. V roce 1962 zaměřili se členové na individuální turistiku a oddíl zanikl.

V roce 1958 na výroční schůzi turistického oddílu v TJ Spartak Hranice se sešlo 12 věrných členů. Nebylo funkcionářů, nebylo cvičitele, a proto nebylo ani činnosti. Do čela výboru byl zvolen Evžen Dobiaš. Před novým výborem stály velké úkoly: bylo třeba získat nové členy, vyškolit funkcionáře, cvičitele, rozhodčí značkaře, bylo třeba začít s pravidelnými vycházkami a získávat pro ně širokou veřejnost, hlavně mládež.

V roce 1959 měl turistický odbor 37 členů. Tur se zúčastnilo hodně neregistrované mládeže, hlavně z průmyslové školy stavebních hmot. Pod vedením prof. Jaroslava Jaška byly pořádány denní i noční orientační závody. Kvalifikovanými vedoucími turistiky se stali Vavřík a Dobiaš.

V roce 1961 pověřil krajský výbor ČSTV Severomoravského kraje turistický odbor uspořádání krajského srazu mladých turistů v lázních Teplicích. Přes krajně nepříznivé počasí se srazu zúčastnily delegace z Ghany a 1800 pionýrů z celého Sm kraj.

V roce 1962 byl uskutečněn 8 denní zájezd do Vysokých Tater s výstupem na Gerlach. V roce 1963 byly provedeny dvě zápočtové cesty do Vysokých Tater a Roháčů.

V roce 1964 absolvovali turisté 2 osmidenní zápočtové cesty na celoslovenský sraz turistů na Geravách a ve Vysokých Tatrách. Ve spartakiádách v roce 1965 se konal celostátní sraz turistů na Tálech s účasti 11 hranických členů. Pod vedením Hilgartnera byl uskutečněn 4 denní zájezd s turistickou náplní do NDR s 11 účastníky.

V roce 1966 prvnoradým úkolem byla práce s mládeží ve spolupráci s městským domem pionýrů a mládeže, i když tato mládež nebyla v odboru registrována. Hlavní akci mládeže bylo 14 denní putování mladých turistů krajem Boženy Němcové. Hilgartner vedl 14 denní zájezd do Vysokých Tater.

V roce 1967 byl odbor postižen říkou ztrátou předsedy Evžena Dobiaše, který byl vyznamenán ÚV ČSTV Veřejným uznáním II. stupně. Jemu odbor vybudoval pamětní desku v Hůrce za to, že probudil turistický odbor ze spánku se zkušenými turisty manželi Vavříkovými, Horáka, Hradilou, manželi Hilgartnerovými a dalšími a že s nimi obnovil dobrav tradiční KČT v Hranicích. To dokumentují, tato čísla: V letech 1958 až 1965 absolvovali členové a hlavně mládež 250 074 km a získali 2 276 odznaků 100 jarních km, 415 odznaků Mladý

turista, 340 odznaků Turista ČSSR a řadu dalších odznaků se sportovní a turistickou náplní. 54 členů získalo třetí výkonnostní třídu. Za umístění v celostátním měřítku udělil ČSTV pětý členům zlatý odznak Turista III. CS. Byly promítány filmy s turistickou náplní a uskutečněny výstavy fotografií s názvem S turistikou po Slovensku a S turistikou za zdravím. V orientačních závodech bylo získáno 36 prvních, 5 druhých a 8 třetích míst. Značkaři každoročně plnili úkoly dané jim okresním výborem.

V roce 1967 po Dobiášovi se stal předsedou odboru Jaroslav Brožík. Hlavními akcemi roku byly: 17 denní autobusový zájezd Balkánskými zeměmi a 9 denní zájezd do Vysokých Tater a Roháčů.

V roce 1968 hlavní akcí byl 17 denní zájezd do NDR s prohlídkou obrazárny v Drážďanech, Postupimi, Berlíně a pobyt na Rujane u Baltského moře.

Padesát let hranické turistiky v roce 1969 bylo oslaveno 5 náročnými zájezdy do Vysokých Tater, do Roháčů a výstupy na Ledové štíty a Gerlach. 17 denního zájezdu do Rumunska s výletem do Bulharska se zúčastnilo 90 osob ve 2 autobusech. Na okresní sraz mládeže ve Vinařech vypravil odbor 35 dětí, i když mládež dosud netvořila členskou základnu.

Mistrovství světa v lyžování ve Vysokých Tatrách v roce 1970 se zúčastnilo 35 členů na 4 denném zájezdu. Zájezdu do Bulharska se střídáním míst na pobřeží se zúčastnilo 48 osob.

V roce 1971 byl udělen odboru čestný titul Vzorný kolektiv ČSTV II. stupně. Hlavní akcí byl zájezd do Vysokých Tater a výstupy na Gerlach, Vysokou, Furkotský štít, Trimmel a Ledové štíty. Většinu výstupů absolvoval i Ing. Fesenko ve svých 75 letech.

Atraktivní zájezdy doma i do socialistických států přitáhaly mladou generaci a počet členů se zvýšil na stovku. Pro plony byl uskutečněn 3 týdenní tábor na Rybářích. Pod vedením Marie Živné uskutečnilo 15 děvčat přechod Beskyd a 16 chlapců pod vedením Budinského a Živného přešlo Šumavu a Český les.

V roce 1972 se stal předsedou odboru Ing. Jaroslav Kopecký. Usilovnou prací si odbor vybudoval pěknou klubovnu ve starobylém Vánoční mlýně, což se projevilo zlepšenou činností mládeže i dospělých. Hlavní akcí byl tradiční zájezd do Vysokých Tater a 8 denní autobusový zájezd s přechodem přes Šumavu. Na této akci 9 členů spinilo podmínky pro získání II. výkonnostní třídy. 9 členů turistického oddílu mládeže - TOMU pod vedením Hilgertové uskutečnilo týdeník zájezd do Vysokých Tater s výstupem na Lomnický štít. Mladí chlapci měli pod vedením Budinského putovní tábor Hostynskými vrchy. Bylo vyučkoleno 9 nových cvičitelů III. třídy. Pavel Zeman a Ladislav Zamazal získali cvičitelecký průkaz II. třídy vysokohorské turistiky, což umožnilo pořádat turu na exponované vrcholy.

V roce 1973 hlavní akcí odboru byl 9 denní autobusový zájezd na Šumavu, kde účastníci poznali Domažlicko, Kožováru a Baarův kraj, Šumavská jezera, prales Boubín, údolí Vydry, Zlatou Korunu, klášter ve Vyšším Brodě, zámek pána z Růže - Rožemberk a zúčastnili se II. srazu českých turistů s prohlídkou městské památkové rezervace v Českém Krumlově. Na srazu VHT ve Vysokých Tatrách zdolali hranicí turisté Gerlachovský štít, Mengušovské štíty, Žabí vežu, Štit Olgy, Lomnický štít, Trimmel, Ganek aj. Dvanáct starších žáků TOMU uskutečnilo 15 denní putovní vodácký tábor po řece Jihlavce na Českomoravské výsočině. Značkaři vyznamenali 63 km cest, z toho 13 km Cesty za zdravím v lázeňské oblasti. V propagacní skřínce na Gottwaldově náměstí v Hranicích, v Novém Přerovsku, ve Zpravodaji města Hranice a lázní Teplice, v závodním časopise Sigma Hranice informovali turisty o své činnosti veřejnosti.

V roce 1974 pod vedením Ing. Kopeckého 31 členů vzorně připravilo okresní zahájení 100 jarních km na Potštátě za účasti 342 turistů, převážně mládeže. Vzpomínka na 1. máj v roce 1891 na Potštátě v okrese Přerov, kapela mladých hudebníků, prohlídka historických památek na Potštátě a možnost historického prvovýstupu tvořily zajímavý rámec této akce. Na 8 denním zájezdu do Slovenského ráje s ubytováním ve stanech na Dedinkách poznalo 11 členů ročníky Velký a Malý Sokol, Suchou Belou, Tomášovský výhled, Dobšinskou ledovou jeskyni, hrad Krásnou Horku, Mauzoleum Andrássyho, zámek Beňtar, Fabovu horu ve Slovenském Rudohoří a Královu holi v Nízkých Tatrách. 10 denní tábor mládeže na Huťsku pod Selancem i při nepříznivém počasí stímal mladý kolektiv. Odbor zajistil Olivové poselství k Československé spartakiádě na kopci Stráže u Bělotína s účastí 60 osob.

30. výročí osvobození Sovětskou armádou a Československá spartakiáda 1975 motivovala většinu akci odboru v roce 1975. Hlavní akcí byl 9 denní autobusový zájezd s přechodem Orlických hor a Lužických hor. Vrcholom akci TOMU byl putovní tábor po Šumavě za účasti 25 členů. Mladí turisté poznali Jindřichův Hradec, Český Krumlov, Lipno, hrad Kašperk, Sušice, Klatovy, Černé a Čertovo jezero aj. Odbor získal čestný titul Vzorný odbor I. stupně.

V roce 1976 odbor zajistil okresní přebor závody turistické zdatnosti mládeže v Hranicích a zúčastnil se srazu VHT v Roháčích a týdenního srazu. Ing. Fesenko obdržel zlatý odznak VHT, 4 členové bronzový a 3 stříbrný. TOM pod vedením Menyhardové a Vinckera uskutečnil 5 denní zájezd do NDR a 14 denní putovní tábor ve Vysokých Tatrách a Slovenském ráji.

Pro výstavbu trasy 1. máje rozložili se odbor v roce 1977 s atraktivní klubovnou ve Vánočné mlyně a přestěhoval se do klubovny v Bezručově ulici. Hlavní akcí byl autobusový zájezd s přechodem Děčínských stěn a Krušných hor k 60. výročí VŘSR a k 90. výročí tělovýchovy v Hranicích. Jako každoročně zúčastnil se odbor II. srazu VHT Sm kraje s ubytováním na stanové základně Slovanu Vsetín ve Vyšných Hágačích, 25 členů TOMu na 14 denním putovním táboře poznalo v té době ještě nedotčené Orlické hory, dnes bohužel značně devastované.

V roce 1978 odbor zajížděl krajský sraz turistů VHT na Rabštejně s prohlídkou rybí luhů. Každý večer nad táborem kroužil vzácný černý čap. 22 členů TOMu se zúčastnilo celostátního srazu TOMu na Šumavě.

Odbor pod vedením ing. Kopeckého a Františka Špatky zajistil organizaci 8. setkání turistů Sm kraje 8. - 10. června 1979 v Hranicích, kde se sešlo 1935 prezentovaných účastníků. Bylo pro ně zajistěno ubytování, stravování, připraveno 10 tras v okrese Přerov, autobusové zájezdy s poznaváním kulturních památek okresu Helfštýn, větrný mlýn v Partutovicích připravený k provozu, dřevěný kostelík v Lipné, celoskrový kostel na Potštátě aj. Z této akce byl pořízen velmi pěkný barevný film. 14 členů přeplulo na vypužcencích kajacích vodní soustavu jezer a řek ze Sorkvitu do Ruciáne Nida v oblasti Mazurských jezer v Polsku. 20 členů poznávalo ze stanové základny Javozu Jablonce v Ziadecké dolině Roháče, odkud uskutečnil 3 denní přechod do Vysokých Tater. TOM uskutečnil zájezd do Polska a do Prahy za poznamenáváním kulturních památek. V roce 1979 odbor velmi utrpěl úmrtí Jaroslava Hilgartnera - Hilarho, jak mu všichni říkali. Po mnoho let obětavě objížděl na kole své ovečky, byl vedoucím VHT, vedl řadu zájezdů do Vysokých Tater, do Roháčů, do Fater i do socialistických států NDR, Bulharska, Rumunska a Polska.

Pro okrskovou spartakiádu v roce 1980 odbor zajistil vytýčení značek a šatnovou službu s 39 členy. Setkání turistů v rámci Spartakiády na Džbánu se zúčastnilo 13 členů, z toho 10 z TOMu. 16 členů přejelo znovu část Mazurských jezer za 7 dnů a 5 z nich se přesunulo až k Baltickému moři, kde si prohlédli Gdańsk, Gdyni, Sopoty, Krynicu mořskou, poloostrov Hell, hvězdárnu Koperníka ve Fromberku, největší hrad německých rytířů Malbork s unikátním muzeem fantazie, přesli přes pohybivé přesypy ve Slovinském parku národnovem a 3 dny věnovali prohlídce obnovené Varsavě. TOM uspořádal 10 denní putovní tábor po Šumavě a putovní tábor v Kladsku v Polsku.

Z dlouholeté tradice hranických turistů zahajovat turistický rok novoroční turou pěšky nebo na běžkách na Helfštýn se v roce 1981 zrodil 1. ročník Novoročního výšlapu na Helfštýn. Krátká oznámení v Nové svobodě a Novém Přerovsku stačila k tomu, aby výšlapu - k velkemu překvapení pořadatelů, se zúčastnilo 240 turistů z celého kraje a dokonce až z Prahy. V roce 1981 se zúčastnilo 10 turistů pobytu na stanové základně v Malužině s poznamenáním hřebenů Nízkých Tater. 39 účastníků bylo na zájezdu do okolí Bratislavы a na jižním Slovensku. 13 členů poznalo na Setkání turistů ČSR v Teplicích bizardní útvary Teplicko-Adršbášských skal a Rychory, 17 členů TOMu bylo na 3 týdenním zájezdu v Rumunských horách a u moře. Tři členové odboru Olga Honová, ing. Jiří Hon a ing. Jaroslav Kopecký získali doživotně mistrovské trasy v turistikě.

Hlavní akcí roku 1982 byl 9 denní zájezd do Písku, kde 10 členů poznalo dosud emisemi nedotčenou krajinnou a kulturní památky jižních Čech. TOM připravil týdenní putování 21 pionýrům z Moskvy a jeho 22 členů poznávalo ze stanové základny v Malužině značené chodníčky v Nízkých Tatrách.

Za kvalitní celoroční činnost byla odboru v roce 1983 udělena bronzová plaketa k titulu Vzorný odbor CSTV. Hlavní akcí byl zájezd vlakem na Vranovskou přehradu, kde účastníci přejeli přehradu na lodi, podnikli pěkné tury a prohlédli si Vranovský zámek, zámek Jaroměřice a Znojmo. 21 členů se zúčastnilo 14 denního tábora na Přehradě Pastviny v Orlických horách.

Okresní zahájení 100 jarních km v roce 1984 se konalo v sokolovně v Hranicích za účasti 760 turistů. Odbor zajížděl Ohňové poselství k Československé spartakiádě v parku kultury v Hranicích za účasti 650 osob. Hlavní akcí odboru byl 9 denní zájezd do Žďárských vrchů. Turisté vystoupili na Devět skal, na Žákovu horu, prohlédli si muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou, vystavu požární techniky v zámku Přibyslaví aj. TOM I. uspořádal 16 denní tábor v Bulharsku s 21 účastníky a 16 denního pobytu na Kněžyně se zúčastnilo 15 členů. TOM II. uskutečnil týdenní lyžařský zájezd do Vrbna pod Pradědem, 14 denní pracovní tábor

v Třebíči s účastí 18 členů a týdenní tábor Litoměřice - Děčín - Hřensko s 13 členy.

Za předsednictví Libuše Trkanové byla provedena adaptace klubovny na Bezručově ulici a klubovna se tak stala důstojným stáříkem turistů. Od května 1984 vedení odboru převzala Dana Černušková.

No okrskové spartakiádě v Hranicích v roce 1985 zajišťovalo 25 členů pořadatelkou službu v šatnách. Hlavní akcí dospělých bylo poznávání Českého středohori a Labských píseckovců s výstupy na Pravčickou bránu, značně devastovanou Milešovku a Děčinský Sněžník. Poznali znělcovou skálu Bořen, nejvyšší ve střední Evropě, zámek Ploskovice a národní památník obětí fašismu v Terezíně aj. TOM Luskatečníl putovní tábor ve Slovenském ráji, v Nízkých Tatrách a Zvoleně, 22 členů TOM II. podniklo 12 denní zájezd do SSSR.

Pro rok 1986 byl zvolen předsedou odboru Karel Olešinský, ale brzy byl nahrazen Boženou Horákovou. Hlavní akcí roku 1986 byly dva 9 denní zájezdy. Pod vedením Ing. Kopeckého poznalo 24 účastníků dosud nedotčenou přírodu Štěavnických vrchů s nejvyšším vrcholem Sitno, termální koupaliště ve Skleněných Teplicích a Vyhničích, jezera Pocuvadla, Klinger a Hodruše a další, i četné památky hornického města Banské Štiavnice. V baňském muzeu prošli 4,2 km štoly na stribro. Začátkem září vedl Ing. Hon 9 denní zájezd do Jeseníků s výstupem na Praděd, Keprník. Vozku s přechodem Rychlebských hor a Orlicku. Mladí členové TOM II. absolvovali týdenní zimní tábor na lyžích v Novém Hrozenkově. TOM I. na 3 denním zájezdu do Vysokých Tater měl 32 účastníků. 36 členů TOMu se účastnilo ještě 14 denního tábora na celostátním setkání oddílů TOMu v Českém Krumlově. 23 mladých táborskůlů bylo na 6 denném zájezdu v NDR. Nejmladší turisté založili v tomto roce 3 oddíl TOMu a nazvali se Zálesáci. 25 členů TOMu se zúčastnilo 14 denního putování Orlickými horami. Oddíly TOMu jsou v posledních letech velmi dobře vedeny Menyhardovou a Ing. Skříčilovou - Veselou.

Na dokreslení situace v odboru turistiky TJ Sigma Hranice uvádíme přehled několika statistických údajů :

Rok	Předseda odboru	Členská základna mládež	dospělí	celkem	Počet cvičiteleů
1960	Evžen Dobiáš	-	37	37	-
1965	Evžen Dobiáš	2	61	63	-
1970	Jaroslav Brožík	1	99	100	18
1975	Ing. Jaroslav Kopecký	45	161	206	25
1980	Ing. Jaroslav Kopecký	22	195	217	21
1985	Dana Černušková	61	148	209	17

10. 03 ATLETIKA

Lehkoatletická cvičení patří mezi nejstarší cvičení vůbec a pěstovali je již primitivní národy na celém světě. Z dostupných pramenů je známo, že v Hranicích se na veřejném sokolském cvičišti již roku 1896 závodilo ve skoku do výšky a do délky.

V pozdější době se provozovala lehká atletika v Sokole, Orle i Skautu. Propagátorem atletiky mezi skauty - studenty byl prof. Pešek na reálném gymnasiu již v roce 1927. Studentická atletika se udržela až do roku 1933 a pak usnula. O organizované činnosti lze hovořit teprve od 26. 6. 1940, kdy prof. Zajíc založil při ČSK Hranice lehkoatletický odbor.

Organizovaná činnost však trvala jen do roku 1945, protože nebylo vhodné závodiště. Závodilo se na fotbalovém hřišti u splavu.

Po válce přišla ke slovu opět studentská atletika na reálném gymnasiu a lesnické šíde, kde byl propagátorem Dr. Svoboda.

Dokončením stadionu TJ Sigmy Hranice s novou lehkoatletickou dráhou a sektory v roce 1960 byly vytyčeny podmínky k zahájení organizované atletiky v Hranicích. V roce 1960 stáli u zrodu atletického oddílu Josef Trnka a Miroslav Gold, který propagoval atletiku mezi uční na OU Sigma. Stadion ožil mládež ze všech hraničských škol. Soutěží se však zúčastňovali jen jednotlivci, z nichž některé úspěšně reprezentovali nový oddíl v přebornických soutěžích. Vzdyž dorostenka Konečná vybojovala titul krajské přebornice v přespolním běhu, dorostenec Husar se stal přeborníkem kraje v běhu na 1000 m a dorostenec Kučera se stal přeborníkem ČSSR ve sprinterském trojboji mládežního dorostu. Mimo to závodníci oddílu získali několik titulů okresního přeborníka. Úspěchy nového oddílu TJ Sigma Hranice přivedly nové zájemce, členská základna se rozšířila, Gold propagoval atletiku mezi děvčaty. Nebylo však dalších vedoucích a trenérů. Léta 1961 - 65 znamenaly další kvalitativní růst atletického oddílu. Do krajské soutěže byla přihlášena dorostencká družstva a v roce 1962 družstvo mužů. Pro nedostatek vedoucích a trenérů v roce 1964 zaniklo družstvo dorostu. Všechna družstva v tomto období se umisťovala vesměs na medailových místech. Nejúspěšnější byli muži v KP II. třídy, kdy v letech 1964 a 1965 obsadili vždy 2. místo. V soutěžích jednotlivců byly každoročně získávány tituly okresních přeborníků. Ojediněle vynikla naší závodnice při krajských přeborech jako v roce 1964 Gergelyová v přespolním běhu, kdy se stala krajskou přebornici. Toto období bylo poznámeno hledáním talentů, aby atletika v Hranicích zakotvila a stala se nedílnou součástí sportovního života města.

Do roku 1964 by situace v atletice v Hranicích nebyla úplná, kdybychom nevzpomněli jarních tří ročníků Běhu kolem Cementárny, které byly uspořádány TJ Cementárna Hranice v letech 1961, 1963 a 1964. TJ Cementárna však neměla atletický oddíl, a tak tento závod nezískal pokračovatele.

V roce 1966 byla do soutěží přihlášena družstva mužů a starších dorostenků, která v KP obsadila shodně 2. místa. V soutěžích jednotlivců byly získány tři tituly okresního přeborníka, jinak se závodníci zúčastňovali závodů jako Valašské hry, Velká cena Opavy aj. Oddíl pořádal řadu akcí v okresním měřítku. Největší akcí, která se vydávala byl krajský přebor žactva na dráze za účasti 250 závodníků. Předsedou oddílu byl Jan Vavřík.

Do soutěží družstev v roce 1967 bylo přihlášeno jen družstvo mužů v oblastním přeboru II. tř., kde byla provedena reorganizace územních celků. V tomto přeboru obsadili muži 4. místo. V soutěžích jednotlivců byly získány 4 tituly OP, Mikšík se stal vítězem celostátní soutěže ve sportovní chůzi mladšího dorostu, Šrom obsadil v této soutěži 2. místo. Největších úspěchů v tomto roce slavili chodci, kteří úspěšně reprezentovali hraničkou atletiku po celé republice. Předsedou oddílu se stal Oldřich Lukeš, ml.

Rok 1968 přinesl pomátlý krok kupředu. Do soutěží družstev byli přihlášeni muži a dorosteni. Obě družstva soutěžila v oblastním přeboru II. tř. a shodně obsadily 4. místo. V soutěžích jednotlivců nebylo dosaženo výrazných úspěchů. Pozornost byla zaměřena na spolu práci s místní posádkou. Nejúspěšnější byli chodci, kteří na chodeckých závodech po celé republice obsazovali pod vedením Františka Pečení, st. přední místa a objevovali se v celostátních tabulkách a na celinách pozicích.

V roce 1969 bylo do soutěží zapojeno pouze družstvo mužů, které soutěžilo v přeboru Středomoravské župy, kde obsadilo 3. místo. V soutěži jednotlivců bylo získáno 8 titulů okresního přeborníka a překonáno 7 oddílových rekordů. V župních přeborech se hraniční atleti neumistili. Nejlepší skupinou v oddíle byli opět chodci. Bylo získáno 16 výkonnostních tříd. Tělovýchovný proces řídili 3 trenéři a 8 rozhodčích. Dobrá spolupráce byla s místní posádkou, ale spolupráce s hraničkými školami ještě nevycházela.

Pro rok 1970 bylo v soutěži družstev přihlášeno pouze družstvo mužů, které v župním přeboru skončilo na 6. místě. V soutěžích jednotlivců bylo získáno 9 titulů okresního přeborníka a 2 tituly župních přeborníků (Majer a Šrom v chůzi) a bylo překonáno 5 oddílových rekordů. Rovněž v tomto roce zachraňovali čest oddílu chodci. Bylo získáno 20 výkonnostních tříd, ale počet trenérů a rozhodčích se nezvýšil. Pro zvýšení zájmu o atletiku na školách byl uspořádán I. ročník přeboru základních škol o Pohár Josefa Trnky.

I v roce 1971 bylo do soutěži družstev přihlášeno opět jen družstvo mužů, které v župním přeboru obsadilo 6. místo. V soutěžích jednotlivců se Ctibor Pečená stal mistrem Moravy v chůzi, dále bylo získáno 7 titulů okresního přeborníka, získáno 19 výkonnostních tříd a překonány 3 oddílové rekordy. Nejúspěšnější byli opět chodci, kteří se na závodech po celé

republike umisťovali na předních místech. Byl uspořádán II. ročník soutěže o Pohár Josefa Trnky a oddíl získal čestný titul Vzorný oddíl ČSTV III. stupně.

V roce 1972 byla provedena územní reorganizace, zrušeny župy a provedeno členění podle krajů. V tomto roce nebylo do soutěže přihlášeno žádné družstvo a činnost byla zaměřena na nábor nových členů pod vedením nového trenéra Vychodila z I. ZDŠ. V soutěžích jednotlivců byly získány dva tituly krajského přeborníka v chůzi (Ctibor Pečená a Mayer), bylo získáno 5 titulů okresního přeborníka, 8 výkonnostních tříd (z toho chodec 7.), bylo překonáno 10 chodeckých oddílových rekordů. I v tomto roce byla soutěž základních škol O pohár Josefa Trnky v III. ročníku. V oddíle pracovalo 6 trenérů a 10 rozhodčích.

Práce s mládeží začala v roce 1973 přinášet ovoce. Závodníci oddílu získali 13 titulů okresního přeborníka, 1 titul krajského přeborníka (Ctibor Pečená), bylo překonáno 28 oddílových rekordů a splněno 42 limitů výkonnostních tříd. Tyto úspěchy byly zaznamenány především v mládežnických kategoriích. Do soutěží družstev bylo přihlášeno družstvo mužů, které se v krajské soutěži umístilo na 4. místě. Jako předseda oddílu začal pracovat František Pečená, st.

Výkonnost oddílu se stále zvyšovala a v roce 1974 byla vystupňována vítězstvím mužů v krajské soutěži a postupem družstva do krajského přeboru. Podařilo se zavést pravidelný režim na stadioně. Žáků se ujal prof. Sargánek. V soutěžích jednotlivců byly získány 2 tituly krajského přeborníka (Ctibor Pečená a Václavík), 8 titulů okresního přeborníka, bylo překonáno 9 oddílových rekordů a splněno 31 VT. Funkci předsedy oddílu převzal Emil Moudrý. V tomto roce se oddíl stal nositelem titulu Vzorný oddíl ČSTV II. stupně.

Stoupající úroveň oddílu pokračovala i v roce 1975. Hlavní zájem byl zaměřen na soutěž družstva mužů, kteří jako nováčci se umístili v krajském přeboru na 2. místě. Dalším družstvem v soutěži byli žáci. V soutěžích jednotlivců byly získány 2 tituly krajského přeborníka (Ing. Jašek, M. Václavík), 17 titulů okresního přeborníka, překonáno 35 oddílových rekordů a splněno 36 VT. V oddíle pracovalo 9 trenérů a 16 rozhodčích.

Aktivita stoupala a v roce 1976 8 trenérů vedlo jednotlivce při 46 závodech po celé republice při 625 startech. Jednotlivci získali 2 tituly krajského přeborníka (Nedělka, D. Černota), 16 titulů okresního přeborníka a překonali 41 oddílových rekordů. V soutěžích družstev byla vsoutěží 2 družstva. Družstvo mužů se umístilo v krajském přeboru na 2. místě a žáci ve finálové skupině krajského přeboru skončili na 9. místě.

Rok 1977 zaznamenal klesající úroveň družstva mužů a naopak zvýšenou výkonnost mládeže. Do soutěží družstev sice nebylo přihlášeno žádné družstvo, ale mládež v soutěžích jednotlivců získala 2 tituly krajského přeborníka (Černota, Šterbová), 16 titulů okresního přeborníka, mladí závodníci získali 80 VT, překonali 26 oddílových rekordů při 29 závodech po celé republice. Začala se rozvíjet spolupráce s I. ZDŠ, SLTŠ a OU Sigma.

V roce 1978 přibyly radosti z výkonů mládeže. V soutěži jednotlivců stáli hraniční atleti 850 krát na startu při 57 závodech po celé republice. Při mistrovství ČSSR byla získána 3. třetí místa (Černota, Pavlík, Dvořáková), při mistrovství ČSR jedno druhé místo (Walter). Dále byly získány 3 tituly krajského přeborníka, 23 titulů okresního přeborníka, bylo překonáno 81 oddílových rekordů. Velká pozornost byla věnována náboru nových členů ve 3. třídách ZDŠ, kdy se podařilo získat základnu 92 dětí. Byla zaznamenána dobrá spolupráce s I. ZDŠ, SLTŠ a OU Sigma. Rozvoj mládežnické atletiky umožnil přihlášku 3 družstev do krajského přeboru, kde největšího úspěchu dosáhli starší dorostenci 4. místem.

Křížka výkonnosti šla i v roce 1979 nahoru. V soutěžích jednotlivců stáli hraniční atleti 2 752 x na startu při 82 závodech. Na mistrovství ČSSR obsadili 2. místa (Černota, Wälter), na mistrovství ČSR se Černota stal přeborníkem a Walter obsadil 2. místo, dále bylo získáno 7 titulů krajského přeborníka, 13 titulů okresního přeborníka, překonáno 76 oddílových rekordů a splněno 71 VT. Jan Walter byl zařazen do reprezentačního družstva ČSSR pro závod Družba v Praze. Výkonem 209 cm ve výšce dobré reprezentoval naši vlast. Spolupráce se školami přinesla úspěch družstvu mladších žáček I. ZDŠ, která se umístila na 2. místě v ČSSR v Poháru Čsrozhlasu. Do soutěží družstev bylo přihlášeno 5 mládežnických družstev. Nejlepší umístění na 3. místě v KP mělo družstvo mladších žáček. V tomto roce pracovalo v oddíle již 17 trenérů a 28 rozhodčích.

V roce 1980 v soutěžích jednotlivců startovali závodníci oddílu na 84 závodech, překonali 122 oddílových rekordů, získali 25 titulů okresního přeborníka, 9 titulů krajských přeborníků, 6 medaili na mistrovství ČSR (Černota byl přeborníkem), 2 medaile na mistrovství ČSSR (Petřeková se stala přeborníkem ČSSR). Prováděním náboru ve 3. a 4. třídách hraničních škol prošlo na 400 dětí. Rozšířila se spolupráce se školami a výsledkem toho bylo 2. místo mladších žáček a 4. místo starších žáček v ČSSR v Poháru Čsrozhlasu. Družstva z I. ZDŠ

vedl učitel Hrabovský. Do soutěží družstev v KP bylo přihlášeno 6 družstev, kde nejúspěšnější byli dorostenci, kterým těsně unikl postup do kvalifikace o II. národní ligu dorostu, a mladší žáčky, které obsadily 2.místo v KP.

Vzestupná křivka výkonnostního sportu přinesla v roce 1981 další úspěchy. V soutěžích jednotlivců startovali atleti na 71 závodech, při kterých překonali 62 oddílových rekordů, splnili 137 VT, získali 41 titulů okresního přeborníka, 8 titulů krajského přeborníka, 2 medaile v mistrovství ČSSR, 5 medailí v mistrovství ČSR (z toho 3 tituly : D. Černota, Petřeková a H. Černota). V KP soutěžilo 6 družstev. Nejúspěšnější byli muži, kteří kvalifikaci vybojovali účast v KP I. tř. 1. září 1981 byla s povolením ONV otevřena na I. ZŠ sportovní třída s atletickým zaměřením. Z dobré spolupráce oddílu se školou vznikl další úspěch. 5.B. třída pod vedením Hrabovského vyhrála v soutěži Zdatné děti 1981 s průměrným počtem bodů 893, 739 na žáka 23. 6. 1981 Putovní pohár předsedy ČSTV A. Himla. Jana Moudrý v této soutěži zvítězila v jednotlivcích počtem bodů 1254. Dalším úspěchem I. ZŠ bylo 3. místo mladších žáček v Poháru Č. rozhlásila v kategorii městských škol. Tréninkový proces zajistšoval 16 trenérů a 25 rozhodčích. 5. 10. 1981 byl oddílu atletiky udělen titul Vzorný oddíl ČSTV I. stupně.

Urovení masového i výkonnostního sportu stoupala i v roce 1982. V soutěžích jednotlivců startovali atleti na 76 závodech, překonali 65 oddílových rekordů, získali 14 VT, stali se 65 x okresními přeborníky, získali 7 titulů krajského přeborníka. Na mistrovství ČSR získali 6 medailí, z toho Palyzová byla přehornicí v disku, a na mistrovství ČSSR získali 4 medaile. Na základě výkonnosti byly Palyzová a Poličenská zařazeny do juniorstředního celku ČSSR. V soutěži družstev soutěžilo 8 družstev. Nejúspěšnější byli mladší žáci a mladší žáčky, kteří shodně obsadili v KP 2. místo. Výsledkem spolupráce se školami bylo 5. místo v ČSSR třídy 5. I. ZDS v soutěži Zdatné děti.

V roce 1983 šel oddíl s přihláškou 11 družstev do krajských soutěží. Největší úspěch zaznamenalo družstvo mladších žáků A, které ve finále KP obsadilo 2. místo. V soutěži jednotlivců byly získány 2 tituly mistra ČSSR (Petřeková, Palyzová), 3 tituly mistra ČSR (Schwaller 2x, Palyzová), 13 titulů krajského přeborníka, 41 titulů okresního přeborníka a bylo překonáno 57 oddílových rekordů. Na mistrovství ČSR a ČSSR bylo získáno celkem 14 medailí. Atleti překonali 162 x limit VT. Byla zajištována účast na 82 závodech při 2204 startech. V řadách oddílu pracovalo 20 trenérů a 29 rozhodčích. Členky oddílu Palyzová a Petřeková 7x překonaly československý rekord. Palyzová byla zařazena na dorostenecké závody Družba v Leningradě, kde překonala čs. rekord dorostu v disku a obsadila 5. místo. Zároveň byla zařazena do seniorské reprezentace. Petřeková a Poličenská byly zařazeny do juniorské reprezentace. Oddíl uspořádal mimo jiné i krajský přebor v přespolním běhu žactva. V roce 1983 se stal oddíl nositelem Bronzové plakety vedle titulu Vzorný oddíl ČSTV. Ve funkci předsedy vystřídal Emila Moudrého ing. Pavel Adler, který navazal na vzestupnou atletickou činnost v masovém pojetí. O dobré práci hranické atletiky svědčilo i to, že okresní výbor atletického svazu v Přerově byl složen převážně z funkcionářů TJ Sigma Hranice. Předsedou okresního svazu byl ing. Vl. Vypěták. S ním spolupracovali Emil Moudrý, ing. Pavel Adler, RNDr. Karel Sargánek, Oldřich Lukeš, Václav Ščerba, ing. Vl. Spilka a Jana Černá.

V roce 1984 bylo do soutěží přihlášeno 9 družstev, která se umístila vesměs uprostřed tabulek krajského přeboru. Vsoutěžích jednotlivců byly získány 2 tituly mistra ČSSR (Palyzová 2x), 1 titul mistra ČSR (Palyzová), 17 titulů krajského přeborníka, 42 titulů okresního přeborníka, překonáno 44 oddílových rekordů. Palyzovou byl překonán čs. rekord dorostu v disku. Na mistrovství ČSR a ČSSR bylo získáno celkem 12 medailí. Atleti překonali 198 x limit VT. Byla zajištěna účast na 81 závodech při 2097 startech. V řadách oddílu pracovalo 19 trenérů, Moudrý, trenér I. třídy odešel k 1. 10. 1984 do VŽKG. Trenérům pomáhalo 31 rozhodčích. Oddíl uspořádal krajský přebor v přespolním běhu žactva a dorostu mimo dalších 18 akcí. Palyzová byla opět v seniorské reprezentaci v ČSSR.

10 družstev bylo přihlášeno do soutěží v roce 1985. Družstva mladších žáků a mladších žáček se probíjovala do finále KP, kde obsadila 6. - 7. místo. Ostatní družstva obsadila střed tabule. V soutěži jednotlivců byly získány 3 tituly mistra ČSSR (Palyzová 3x), 11 titulů krajského přeborníka, 21 titulů okresního přeborníka, bylo překonáno 39 oddílových rekordů. Palyzová překonala několikrát čs. rekord dorostu v disku posledním výkonem 55,16 m. Atleti splnili 125 VT. Byla zajišťována účast na 79 závodech při 1704 startech. V řadách oddílu pracovalo 24 trenérů a 22 rozhodčích. Oddíl uspořádal krajský přebor v přespolním běhu žactva a dorostu mimo dalších 16 akcí. Palyzová byla členkou reprezentace ČSSR na několika mezinárodních utkáních a na juniorském mistrovství Evropy v Gottbusu v NDR,

kde obsadila 5. místo. Michal Pazdera byl zařazen do přípravyna mistrovství světa juniorů pro rok 1986.

Atletika v Hranicích pevně zakotvila, což potvrzuje několik ukazatelů posledních let:

Rok	P členů	O tre- nérů	Č řich	E rozhod- čich	T družstev v soutě- žích	Počet překona- ných oddílových rekordů	Počet získaných titulů okresu kraje ČSR ČSSR
1981	262	16	25	6	62	41	8 3 -
1982	243	16	28	8	65	65 7 1 -	
1983	200	20	29	11	57	41 13 3 2	
1984	274	19	31	9	44	42 17 1 2	
1985	234	24	22	10	39	21 11 - 3	

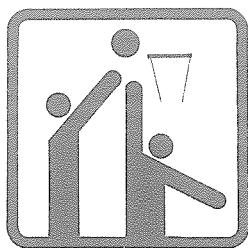
Z historie chodeckého závodu Moravskou branou v Hranicích

Chodecký závod Moravskou branou byl založen sekcí lehké atletiky OV TVS Hranice a u kolébky stál R. Krejčí, dr. Svoboda a propagátor Franta Mikeš z Prahy. Start I. ročníku byl stanoven na 14. srpna 1954. První dva ročníky se konaly na trati Hranice - Lipník. Při třetím ročníku byla trať závodu přenesena do Sadu Zd. Nejedlého v Hranicích, kde se chodecký závod mimo VI. ročník konal až do roku 1980. VI. ročník se konal na trati Sady Zd. Nejedlého - Teplice n. Beč. a zpět. V roce 1980 byla trať přenesena do "Mexika" v Hranicích. Od roku 1960 po zrušení OV ČSTV v Hranicích byl závod Moravskou branou předán atletickému oddílu TJ Sigma Hranice, kde Trnka a dr. Svoboda se stali propagátory dalších ročníků.

XI. ročník se konal po dvouleté přestávce v roce 1966, kdy pořadatelskou štafetu zvedl Oldřich Lukeš ml. Závod se uskutečňoval každoročně až do roku 1984, kdy výbor atletického oddílu po XXIX. roč., který měl velmi slabou účast, rozhozil pokračování, v dalším pořádání tohoto tradičního závodu až po poskytnutí záruk ze strany Realizační komise chůze na zvýšení účasti a po provedení změny nevhodného říjnového termínu. Malá členská základna chodců neumožňuje pořádat několik závodů ve stejném termínu a současná skladba vrcholového tréninkového procesu neumožňuje účast předních závodníků v říjnových termínech. Byla by škoda, kdyby tento nejstarší chodecký závod na Moravě zanikl, neboť mezi vítězí tohoto závodu byli z. m. s. Doležal, z. m. s. Bílek, bři Brandejští, z. m. s. Pribilíneč a další přední chodci naší republiky.

Z historie Běhu vítězství v Hranicích

7. dubna 1968 uspořádal atletický oddíl TJ Sigma Hranice I. ročník běžeckých závodů pod názvem Běh vítězství. U zrodu tohoto závodu stáli Trnka, Vavřík, Oldřich Lukeš. Výbor TJ Sigma věnoval na hlavní závod, tenkrát běh na 6 km, putovní pohár a zakoupil ceny pro rámcové závody mládeže. Z původně místních závodů, zaměřených hlavně na nábor žactva do atletického oddílu se postupně stal závod, který přesáhl svým významem hranice kraje, zvláště, když při 4. ročníku na návšt. Fr. Pečený byl jako hlavní závod zařazen běh na 20 km, jehož trať byla vedena do polí u Pod Křívým. Tak se stal Běh vítězství v Hranicích závodem s celostátním dosahem. Účast při tomto závode, jehož jednotlivé tratě po mládež jsou vedeny po cestičkách v Sadech Zd. Nejedlého, narůstala od prvního ročníku z 86 účastníků na průměrně 250 - 300 závodníků. Závod nebyl od svého vzniku přerušen a do roku 1985 bylo atletickým oddílem TJ Sigma Hranice uspořádáno 18. ročníků.

10. 04 BASKETBAL

Počátky basketbalu v Hranicích jsou v roce 1939, kdy na reálném gymnasiu zásluhou profesora Zajíce hrála studentská družstva na turnajích středních škol.

V roce 1950 s příchodem bývalého hráče Sokola Brno Jiřího Mutla bylo založeno družstvo Tatranu Hranice. Kádr hráčů byl z hranických škol - gymnázia, lesnické a pilařské školy. Bylo založeno družstvo mužů a dorostenců. Obě družstva bojovala 4 roky v krajském přeboru Olomouckého kraje na předních místech. Po odchodu několika hráčů na vysokou školu se oddíl rozpadl.

Po návratu Kutěje, Hýži a Vl. Hudce z vysokých škol a zásluhou Libička a Růžičky ze Sigmy Hranice bylo v roce 1957 založeno družstvo mužů při TJ Spartak Hranice. Družstvo vyhrálo krajskou soutěž a postoupilo do krajského přeboru Olomouckého kraje. Hrálo se v sestavě: Hýža, Horín, ing. Hudec, Kutěj, Růžička, Vrba, Jakubka, Sedláček, Dostál. Zároveň bylo založeno družstvo dorostenců.

Družstvo mužů pokračovalo na předních místech krajského přeboru a v roce 1960 vyhrálo krajský přebor. Do vyšší soutěže však nepostoupilo, neboť byla provedena reorganizace soutěží podle nového územního rozdělení. Spartak Hranice začal hrát od roku 1961 krajský přebor Severomoravského kraje.

V roce 1963 jsou v oddíle družstva mužů, žáků, dorostenců mladších i starších a družstvo dorostenek pod vedením profesora Hýži. V roce 1965 bylo ustaveno i družstvo žen.

Generační problém a odchod hráčů na vojnu v letech 1965 - 66 způsobil sestup mužů do krajské soutěže. Oddíl v té době měl 50 členů a 4 družstva (muže, ženy, dorostenky a dorostenek). Předsedou oddílu byl Přemysl Babica, jehož nejlepšími spolupracovníky byli bratři Hudcové. Družstva trénovala v tělocvičně průmyslové školy stavebních hmot a v sokolovně.

Úzký funkcionářský aktiv byl schopen zajišťovat jen činnost mužů a dorostenců. Družstva dosahovala střídavých úspěchů v soutěžích Severomoravského kraje. Družstvo mužů bylo v KP na 2. místě v ročníku 1974/75.

Přechodem do krásné sportovní haly v SOU Sigma Hranice i přes malou členskou základnu začal oddíl pracovat intenzivně s mládeží. Výstědky práce ing. Vl. Hudce se projevily v úspěších mladších a starších dorostenek v letech 1976 - 80.

Na sezonu 1981/82 a 1982/83 bylo družstvo mužů posíleno při postupu do KP bývalými ligovými hráči (ing. Novický, ing. Václavek) se snahou vybojovat pro Hranice národní ligu. Vytýčeného cíle se nepodařilo dosáhnout, ale kvalitní hráci za 2 sezony v oddíle basketbalu prohloubili zájem hranické mládeže a příznivců o basketbal.

I při stále trvajícím malém počtu trenérů se podařilo podchytit zájem mládeže. Uspěchy ing. Číhalu s minizáky a ing. Hawigera s dorostenkami potvrzují nutnost oddílu pečovat o mládež.

V roce 1985 oslavil oddíl 35 let trvání basketbalu přáteckým setkáním s bývalými členy a funkcionáři oddílu. V roce 1986 měl oddíl ve starších dorostenkách krajské přeborníky. Další družstva žáků A i B a minižáků hrála přebor Severomoravského kraje a muži meziokresní přebor.

Dnes má oddíl pro svoji činnost dobré tréninkové možnosti v zimě v hale SOU Sigmy a v létě na asfaltových hřištích v sokolovně.

10. 05 CYKLISTIKA

První zmínky o cyklistice v Hranicích pocházejí už z konce minulého století. Tak například roku 1896 jeli v čele sokolského průvodu dva sokoli na vysokých kolech a za nimi 16 cyklistů na nízkých kolech. V Hranicích se hodně jezdilo na společné výlety a k různým sportovním střetnutím. Fotbalový klub Hranice chtěl v roce 1937 založit cyklistický odbor, ale zůstala jen přání.

A přesto se jeden cyklistický podnik zapsal do historie cyklistiky v Hranicích. Byl to tzv. Záhorský okruh na trati Paršovice - Rakov - Paršovice. Celkem bylo provedeno 10 ročníků. První se konal v roce 1935 a poslední v roce 1947. První tři ročníky byly spíše akce zábavné, protože se jezdilo i přes překážky, z kterých byla nejzajímavější pomalá jízda po úzké lávce přes rybník, při které se nejeden závodník vykoupal za všeobecného vězání díváků. Další ročníky se už podstatně lišily od předcházejících. Tady už vynikala především sportovní stránka. Na trati se objevovali licentovaní závodníci a kvalita závodu i putovních a věcných cen stoupala rok od roku.

V letech 1944 - 45 se závod nejezdil, protože okupantské úřady činily takové potíže, že nebylo možné získat povolení, nebyly duše a pláště na kola a závodníci byli doma i za hranicemi nasazeni do válečného průmyslu. V roce 1946 byl uspořádán IX. ročník. Závod už měl charakter vystavené závodni. X. ročník se jel 31.8.1947, a to již podle pravidel České ustřední jednoty cyklistů. Další ročníky však už neměly obětavých pracovníků.

25.4.1948 se konal v Hranicích veřejný cyklistický závod "Hranický okruh" o putovní pohár MNV v Hranicích. Do založení cyklistického oddílu v Hranicích se konaly ještě 2 cyklistické závody. V roce 1964 to byl závod ČSM na trati Hranice - Partutovice - Potštát - Olšovec - Hranice a v roce 1966 závod MDPM na trase Drahotuše - Klokočí - Hrabůvka za účasti 70 pionýrů.

Dne 25.11.1966 byl v Hranicích založen u TJ Sigma Hranice cyklistický oddíl. Po počátečním nadšení a zápalu však nastaly vážné problémy. Oddíl se potýkal s malou členskou základnou a s nedostatkem funkcionářů. Závodů se zúčastňoval minimální počet závodníků s průměrnými výsledky.

V roce 1970 zaměřil oddíl velkou pozornost na zajištění mistrovství ČSSR mužů v jednotlivcích. Tohoto závodu se zúčastnilo celkem 105 nejlepších závodníků ČSSR a konal se jako poslední nominační závod před mistrovstvím světa. Navzdory tomu, že zajištění závodu se věnovalo mnoho času a úsilí, bylo jeho konání na poslední chvíli ohroženo. Večer před závodem se prudce rozprášelo a v neděli ráno, v den závodu se vylila řeka Bečva a zatopila část trati. Závod se odjezdil na náhradní trase Olšovec - Partutovice - Potštát - Olšovec. Trasu vybral člen Dukly Brno Rudolf Labus.

V následujícím období se cyklistický oddíl v Hranicích potýkal stále s nedostatkem funkcionářů, s malou členskou základnou a nepravidelnou prací výboru. Oddíl neměl kvalifikovaného trenéra, a proto byly tréninky živelné a výsledky slabé až průměrné. Nejlepších výsledků dosáhl oddíl v roce 1974, kdy se jeho členové zúčastnili 31 závodů. Členové oddílu najezdili dvě 1. místa, dvě 2. místa a jedno 3. místo. Nejlepších výsledků v tomto roce dosáhl starší dorostenec Vlad. Konečný, který se v dlouhodobé soutěži Severomoravského kraje umístil na 3. místo.

Následující roky 1975 a 1976 byly pro cyklistický oddíl roky krizovými. Na začátku roku 1975 ještě vedl tréninky Vladimír Konečný, ale po jeho nástupu na základní vojenskou službu činnost oddílu upadla úplně. Po oba roky sice oddíl spolupracoval s Městským domem

pionýrů při pořádání náborových závodů, ale to nemělo vliv na zlepšení práce oddílu. Stále chyběli lidé, kteří by se věnovali oddílu jak po stránce organizační, tak i po stránce trenérské.

Trenér cyklistiky J. Bartoš s úspěšnými závodníky žactva Janou Jeřábkovou a Zbyňkem Mlčákem.

Oddíl stál před zrušením. Nakonec však zvítězila chuť do práce a oddíl se dostal z útlumu příchodem dvou nových pracovníků Ladislava Hanuse a Jaroslava Bartoše.

Po jejich příchodu se zaměřila činnost oddílu na práci s mládeží. Díky pravidelným náborům podstatně vzrostla členská základna. Výrazný obrat k lepšímu přinesl Jaroslav Bartoš svým pojeticím tréninku. Systematicnost, cílevědomost a náročnost v tréninku začala přinášet úspěchy na závodech. Jednotliví závodníci i oddíl se začali umisťovat na předních místech v rámci okresu, kraje i republiky. Rok od roku rostl počet účasti na závodech i počet najezděných předních umístění. Podle dosahovaných výsledků je možné vyhodnotit jako nejúspěšnejší závodníky v Hranicích Michala Hanuse, Vladimíra Švehlíka, Vlastimila Mlčáka a Petra Konečného, kteří byli několikrát vyhodnoceni i mezi 10 nejlepšími sportovci roku v TJ Sigma ve svých kategoriích. Od roku 1982 cyklistický oddíl obhajoval titul Vzorný oddíl ČSTV II. stupně a také jej získal.

Od roku 1983 pracoval při III. ZŠ Hranice pionýrský sportovní oddíl se zaměřením na cyklistiku. Tím se vyřešila podstatně otázka pravidelného doplnování členské základny.

Cyklistika zapustila v Hranicích dobré kořeny. O tom svědčí každoroční vysoká účast hranických škol při Závodu míru mládeže, který cyklistický oddíl organizuje společně s VDPM. V roce 1986 proběhl už XVII. ročník tohoto závodu. Každým rokem byl oddíl pověřován i pořádáním krajského finále náborové soutěže Hledá se mistr světa. Popularitě a zájmu hranických občanů se těší i závod Okolo Hranic, který se jezdí na trase Hranice - Valšovice - Paršovice - Hranice. Roku 1986 se už konal VII. ročník za účasti stovky závodníků všech kategorií.

Cyklistika se v Hranicích úspěšně rozvíjí pod vedením RNDr. Františka Tomečky. Tabulka některých ukazatelů podává na závěr dobrý přehled o současné situaci v oddílu:

Rok	členů	P	O	Č	E	T	absolvo- vaných závodů	Umístění v závodech			
		závod- níků	tre- nérů	rozhod- cích	čích	čích		počet na místě	1.	2.	3.
1981	24	20	6	2			26		4	7	7
1982	24	10	4	2			41		14	11	15
1983	29	14	4	-			45		13	12	6
1984	25	11	4	-			59		12	16	13
1985	31	12	4	-			70		24	25	13

10. 06 FOTBAL

Organizovaný fotbal patří k nejstarším sportovním odvětvím v Hranicích, a proto bylo už o něm i hodně napsáno. Dnes se hraje fotbal v Hranicích ve 3 TJ : TJ Sigma Hranice, VTJ Dukla Hranice a TJ JZD Podlesí Drahotuše. Nejstarší dobu zopakujeme v rámci fotbalového oddílu TJ Sigma Hranice, který je vlastně pokračovatelem veskereho dřívějšího fotbalového dění v Hranicích.

10. 06. 1 FOTBALOVÝ ODDÍL TJ SIGMA HRANICE

Padesátiletá cesta kopané v Hranicích 1919 - 1969 byla už popsána v samostatné brožurce „proto jen přehledně, jak léta běžela :

- 1913 - první zmínky o neorganizované kopané v Hranicích v tisku
- 1919 - první organizovaná vojenská jedenáctka a pěšího pluku 40. v Hranicích
- 1920 - založení fotbalového odboru u SK Hranice, hrálo se na hřišti pod Křivým
- 1922 - fotbalový odbor SK Hranice se rozpadl
- 1925 - pokusy o znovuobnovení činnosti fotbalového odboru SK Hranice byly marné, protože nebylo hřiště
- 1928 - vybudováno skautské fotbalové hřiště u splavu, fotbalový odbor SK Hranice obnovil svoji činnost a začal hrát na hřišti za soudem na bývalém tržišti, dnes náměstí gen. Jeremenka
- 1929 - byl utvořen fotbalový odbor Old skautů - FOS Hranice, který hrál na hřišti u splavu
- 1933 - kopaná změnila název na fotbalový klub - FK Hranice a družstvo zahájilo soutěž ve IV. třídě Hanácké župy. V tomto roce bylo sehráno 47 zápasů se skórem 157 : 131. V utkáních se vystřídalо 40 hráčů
- 1934 - Hranice přeřazeny do II. třídy Hanácké župy

- 1935 - FK Hranice postoupil do I. B třídy
1937 - FK Hranice přešel do I. B Slezské župy fotbalové - SŽF
1940 - FK Hranice likvidoval a přestoupil do ČSK Hranice, soutěžil ve II. třídě SŽF
1941 - do činnosti fotbalového odboru ČSK Hranice zasáhl vedoucí pracovníci továrny Kunz a spolupráce s Kunzovkou se projevila ve zlepšení materiálních podmínek
1942 - družstvo postoupilo do I. B SŽF
1944 - družstvo postoupilo do I. A třídy a v hledišti bylo až 1500 diváků
1946 - fotbalový odbor ČSK Hranice hrál opět v I. B třídě SŽF
1948 - při sjednocovacích akcích fotbalový odbor přešel do Závodní jednoty Sokol Sigma -Kunz Hranice a družstvo hrálo v okresních soutěžích okresu Hranice
1952 - utvořena TJ Spartak Hranice
1953 - začájena výstavba nového stadionu za sokolovnou. V oddíle byla 3 družstva : 2 družstva mužů a 1 dorostenců, družstvo mužů stále hrálo v okresním přeboru
1955 - v oddíle byla 2 družstva mužů, 1 družstvo dorostenců a 2 družstva žáků. Družstvo mužů A zvítězilo v okresním přeboru a postoupilo do I. B krajské soutěže
1957 - 1962 byl v činnosti oddíl kopané při TJ Cementára Hranice, který byl nakonec sloučen s TJ Sigma Hranice
1958 - TJ Spartak Hranice postoupil do I. A tř. Olomouckého kraje. 6. 8. byl otevřen nový travnatý stadion v Hranicích. B družstvo mužů se stalo přeborníkem okresu
1960 - došlo k přejmenování jednoty na TJ Sigma Hranice a tím členové dali najevo, jak nesmírně si váží velké pomoci, kterou zaměstnanci závodu Sigma tělovýchovné jednotě poskytuje. V soutěžích hrálo 6 družstev
1962 - A družstvo mužů sestoupilo do okresního přeboru
1963 - TJ Sigma Hranice se stala okresním přeborníkem a postoupila do I. B Severomoravského kraje. Dorost hrál v krajském přeboru.
1964 - v oddíle hrálo 6 družstev
1969 - poslední rok padesátileté cesty kopané v Hranicích přinesl pro fotbalový oddíl TJ Sigma Hranice dobré výsledky : A družstvo dorostu zvítězilo v I. A a postoupilo do oblastního přeboru. B družstvo mužů a B mužstvo dorostu po vítězství ve III. třídě postoupili do okresních přeborů. A družstvu mužů se podařil na závěr padesátiletky opět postup do I. A tř. nově utvářeného Středomoravského oblastního fotbalového svazu v Olomouci, když se v sezóně 1968 / 69 umístil na 2. místě v I. B Severomoravského kraje v Ostravě.

Do 6. desetiletí fotbalu v Hranicích se podíváme trochu podrobněji.

První vystoupení žen ve fotbale v Hranicích bylo v roce 1970, kdy od hlačíčkou Valašska startovalo družstvo MEZ Vsetín proti mistru ČSR Slávii Praha a podlehlo 0 : 6. Na stadioně bylo 1200 diváků. Ve stejném roce Hranice hostily dorost ČSR, který zvítězil nad družstvem mužů 5 : 1.

V roce 1971 zemřel náhle po zákeřné nemoci úspěšný trenér žáků Milan Jahn. Pro mládežnickou kopanou to byla velká ztráta, a proto na jeho památku se každoročně hraje Memoriál, kde startují v celodenním turnaji mužů přední družstva kraje. V dalším roce 1972 bylo dokončeno tréninkové školákové hřiště a dosavadní předseda oddílu z pracovních důvodů předal štafetu ing. Milánu Macurovi.

Rok 1973 možno označit za nejúspěšnější rok šestého desetiletí a celého trvání organizované kopané v Hranicích. Vedení A družstva mužů došlo ke změně trenéra. Nastoupil úspěšný trenér mládeže Miroslav Kosař a družstvo začalo tvrdou zimní přípravu. Nakonec se žádaný výsledek dostavil. Družstvo na jaře prohrálo jen 2 zápasy, obsadilo 1. místo a postoupilo do krajského přeboru. Poprvé v historii hranického fotbalu se ve městě hrála nejvyšší krajská soutěž. Tento úspěch vybojovali hráči : Václav Pítron, Jan Hladík, ing. Tomáš Čajka, Jan Kodousek, Stanislav Kubesa, Julius Kváš, Josef Hanuška, Pavel Šachl, Pavel Macek, Ota Berousek, Stanislav Ondroušek, Antonín Velička, Oldřich Zámolenský, Vladimír Sedláček, František Běločeký, Jiří Navrátil, František Lorenc a Zdeněk Vývoda. Vedoucím družstva byl Matěj Berousek.

A jak už to býva po slávě přichází pád. Krajský přebor mužů se hrál v Hranicích pouhé dva ročníky : 1973 / 74 a 1974 / 75. Po odchodu několika hráčů na vojenskou základní službu výkonnost A družstva mužů značně klesla a s počtem pouhých 10 bodů obsadilo poslední místo a sestoupilo do I. A třídy. Neúspěch způsobil změny ve vedení družstva a trenér Habrovský, který měl zastavit pokles výkonnosti, se vzdal funkce. Ani podzim roku 1975 nevestil nic dobrého. Hledalo se řešení s trenéry. Družstvo zpočátku trénoval Josef Velocha a od 8. kola znova Miroslav Kosař. Předsedou oddílu se opět stal Zdeněk Vilím. Jedinou

Výbor fotbalového oddílu TJ Sigma Hranice z roku 1986. Sedící zleva: Josef Volf, hlavní pořadatel, ing. Antonín Adámek, místopředseda, Josef Velocha, předseda, ing. Tomáš Čajka, místopředseda - metodik, Zdeněk Vilím, politickovýchovný pracovník. Stojící zleva: Miroslav Kosář, Antonín Skála, matříkář, František Malina, propagandní pracovník, Jan Vavřík, tajemník, Antonín Hajný, hospodář, Oldřich Vítenský, pokladník.

TJ Sigma Hranice, fotbalové mužstvo divize ok. D z podzimu 1986. Stojící zleva: Ilekaf MUDr. Bělisk, Hytl, Giebl, Klemš, Kadlčík, vedoucí družstva Adámek, Bušina, Hladík, Stryk, Manuška, trenér Melichářský. V dílepu zleva: Takáč, Pančocháč, Poledník, Jar. Derych, Lešák, Polášek, Láď. Derych, Němec.

radost způsobil postup A dorostu po tříleté přestávce zpět do dorostenecké ligy. Avšak ani to nevedlo k úspěchu a ke zlepšení výkonnosti A mužstva. Nejlepší dorostenec, kteří měl být poslou po návratu z vojenské základní služby, byli přetahováni do bohatých oddílu s vyšší výkonností. V oddíle krize pokračovala a v roce 1976 sestoupilo A mužstvo do I.B třídy.

V roce 1976 oslavila československá kopaná 75. výročí svého založení. Na slavnostní schůzi okresního výboru fotbalového svazu v Přerově byli odměněni hraničtí funkcionáři Zlatým odznakem - Zdeněk Kolovrat, místopředseda oddílu, bronzovým odznakem - M. Kořistka a Fr. Staněk, rozhodčí,

- Miroslav Kosař, trenér,

diplomy OV-FS

- Ivan Jurša, trenér, J. Machač, hospodář.

Oddíl toto jubileum neslal nejlepšími výsledky. Mimo A mužstvo, které sestoupilo do I. B třídy, i B mužstvo se rozložilo s I. B tř. a dorost B s I. A tř. Z chyb se oddíl poučil a na podzim 1976 došlo k částečnému zlepšení. V soutěžním ročníku 1976 / 77 bylo k postupu A mužstva velmi blízko. Rozhodující utkání proti Tatranu Janová na hřišti soupeře bylo nutno vyhrát. Skončilo 69: 1 : 1 a to nestáčilo. Novým předsedou oddílu byl zvolen ing. Milan Macura pro rok 1978. V roce 1978 se projevovala vlekla krize u řady družstev. Největší byla u dorostu, kde v důsledku špatné práce s žactvem chyběly dva ročníky. Nedostatečné doplňování A dorostu mělo za následek sestup z dorostenecké ligy. Z výboru oddílu odstoupili ing. Macura, Kosař a Petrovský.

Pro rok 1979 byl doplněn výbor oddílu o Josefa Velochu, Vl. Demiše, Oldřicha Vitonského, ing. Zdeňka Vývodu. Nový výbor přihlásil oddíl do soutěže o čestný titul Vzorný oddíl ČSTV a dvě družstva mládeže do soutěže Vzorný kolektiv mládeže. U žákovských družstev po dohodě s vedením městské pionýrské organizace byl zřízen sportovní pionýrský oddíl za vedení Čevely a Vinklářka. Začala pracovat politickovýchovná komise oddílu pod vedením Zdeňka Vilima.

V roce 1979 oslavil oddíl 60 let od založení organizovaného fotbalu v Hranicích. V rámci této oslav byly uspořádány tyto významnější akce :

29. 4. - Beseda se zasloužilým mistrem sportu Fr. Pláničkou a pojmenování pionýrského oddílu jeho jménem.
16. 6. - Krajské finále Českého poháru žáků o míč Ivo Viktora za účasti vítězů jednotlivých okresů Severomoravského kraje.
26. 6. - Slavnostní členská schůze oddílu a odpolední bohatý sportovní program, kde vystoupili žáci a stará garda. A mužstvo se utkalo s odchovanci oddílu hrajícími ve vyšších soutěžích s výsledkem 3 : 3. Večer pak byla v sokolovně tanecní zábava.

7. 7. - VII. ročník turnaje mužů Memoriál Milana Jahna.
Pěkný dárek k oslavě 60 let dali hráči A mužstva, které vyhrály I.B třídu, sk.E a postoupili do I. A třídy. Tento úspěch byl výsledkem kvalitní a oběťave práce celého kolektivu a nového výboru oddílu kopané. Rozšířovala se i členská základna hlavně u mládeže pořádáním náborových turnajů v malé kopané jako I. kola SHMP. V roce 1979 se zúčastnilo 17 družstev ze škol Hranic a okolí s celkovým počtem 160 žáků.

V ročníku soutěží 1980 / 81 A mužstvo po ročním působení v I. A postoupilo znova do krajského přeboru. Bylo to v historii hranické kopané podruhé. Možnost postupu byla i u B mužstva a A dorostu, ale obě družstva příležitosti nevyužila. Záporem tohoto ročníku byl sestup A žáků z krajského přeboru.

Další ročník 1981 / 82 byl opět úspěšný. Muži A se umístili v krajském přeboru na 2. místě a zajistili si postup do divize. A tak hranická kopaná poprvé za 62 let od svého vzniku postoupila do divize, tj. do nejvýšší soutěže, jaká se kdy v Hranicích hrála. Také způsob, jakým to bylo dosaženo, byl impozantní. Přečteme si, co o této události napsal krajský deník Nová svoboda :

"Hranický skok"

"Málo vidaný úspěch připomínající trochu postup fotbalistů Válcoven plechů Frydek - Mistek až do první ligy se podařil hráčům fotbalového oddílu TJ Sigma Hranice. V ročníku 1978 / 79 družstvo vyhrálo náskokem 7 bodů svou skupinu I. B třídy, v další sezoně si počítalo stejně suveréně v I. A třídě, kde zvítězilo o 8 bodů. Jako nováček krajského přeboru byla Sigma po podzimu šestá, vynikající jarní sérije je posunula až do divize."

Úspěch A mužstva zůročil i postup B mužstva, které se stalo v roce 1981 vítězem přeboru okresu Přerov a postoupilo do I. B. Postup obou družstev byl i pěkným dárkem ke stému výročí trvání mateřského k.p. Sigma v roce 1983.

Hraničtí myslí na budoucnost velkou mládežnickou základnou. Počtem družstev se oddíl vyráoval mnohým ligovým oddílům. Pět družstev mladších žáků, dvě starších žáků a dva dorostenecká družstva si ve svých soutěžích vedla rovněž dobré a navázali tak na úspěchy celku dospělých. Fotbalový oddíl se stal nositelem titulu Vzorný oddíl ČSTV III. stupně a zahájil soutěž o II. stupně.

Hranickým skokem do divize se vlastně dostáváme do současnosti. Aktivitu posledních let pod vedením předsedy oddílu Josefa Velochy od roku 1979 nejlépe dokazuje přehledná tabulka činnosti družstev v poslední pětiletce.

Rok	Počet družstev	Počet zápasů			Skóre	
		Celkem	Vítěz.	Nerozh.		
1981	8	310	143	53	114	548 : 442
1982	8	329	145	60	124	601 : 498
1983	8	424	185	77	162	789 : 692
1984	9	432	205	74	153	844 : 665
1985	9	465	203	91	172	820 : 684

Tabulka umístění družstev v mistrovských soutěžích

Zkratky : KP = krajský přebor , D= divize, OP = okresní přebor,

KS, I.A, I.B = krajské soutěže, OS = okresní soutěže,

po = postup do vyšší soutěže, se= sestup do nižší soutěže, re = postup či sestup po reorganizaci soutěži.

Družstvo	1981	1982	1983	1984	1985
Muži A	KP-1.po	D-8.	D-4.	D-5.	D-8.
Muži B	OP-1.po	I.B-7.	I.B-5.	KS-6.	KS-8.
Dorost A	I.A-2.	I.A-1.po	KP-7.	KP-4.	KP-10.
Dorost B	OP-7.	OP-14.se	OS-4.	OS-5.	OS-6.
Žáci A	I.A-2.	I.A-4.	I.A-5.re	OP-1.po	KS-1.po
Žáci B	OS-5.	OS-2.	OS-1.po	OP-1.po	OP-A-1.po
Žáci C	-	-	-	-	OP-4.
Ml. žáci A	OP-1.	OP-3.	OP-3.	OP-5.	OP-1.po
Ml. žáci B	OP-10.	OP-8.	OP-7.	OP-4.	OP-7.

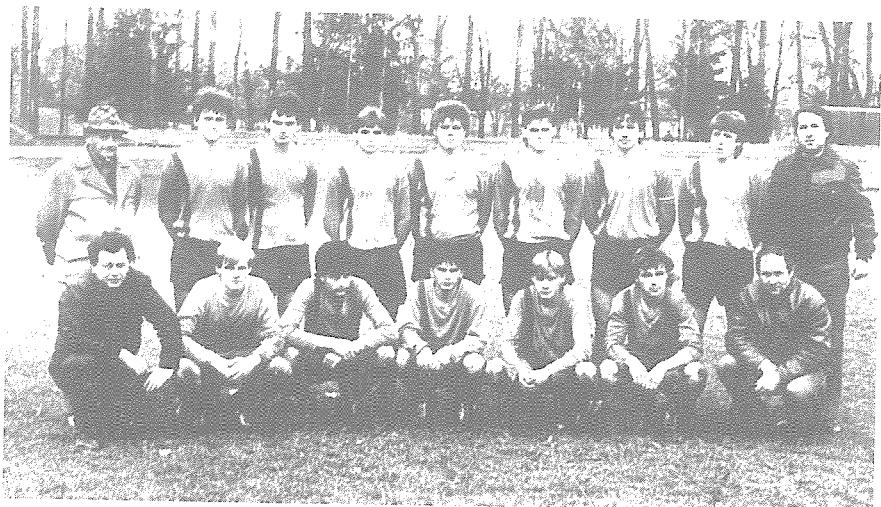
Obě tabulky dokazují, že fotbalový oddíl TJ Sigma Hranice myslí na budoucnost velkou základnou mládeže. V roce 1986 byla také poprvé otevřena sportovní fotbalová třída při ZŠ na Struhlovsku pro žáky 7. třídy. Zásluhu o dobrou práci s mládeží má oddílová komise mládeže pod vedením Miroslava Kosáře.

V ročníku 1986 / 87 má oddíl v soutěžích 11 družstev, z toho 9 družstev mládeže. Oddíl soutěží o titul Vzorný oddíl ČSTV a je nositelem I. stupně. V oddíle hraje ještě družstvo starých gard a přípravka pro nejmladší fotbalové žáky. Oddíl vede 13 členný výbor pod vedením Josefa Velochy. V oddíle pracuje 26 trenérů, 6 rozhodčích a 10 vedoucích družstev. Divizní družstvo mužů vede trenér H. tř. Ladislav Derych. Vedoucím družstva je ing. Antonín Adámek a zdravotníkem je MUDr. Josef Bělák.

10. 06. 2 -FOTBALOVÝ ODDÍL VTJ DUKLA HRANICE

První zprávy o pravidelné vojenšké kopané v Hranicích se objevují z roku 1930, kdy za nynějšími Jaselskými kasárnami bylo vybudováno vedle otevřené jízdárny fotbalové hřiště. Nejčastěji zde hrávali svá utkání vojáci 108. dělostřeleckého pluku, a proto se vžil název hřiště U stoosmičky. Tento název se dodnes tradiuje, i když prostor už slouží k jiným účelům.

Později se objevily vojenské oddíly u 34. pěšího pluku a ve Vojenské akademii. Nejznámější soutěži z těch let byla utkání O pohár 8. divize. Tato soutěž se hrála ve všední dny, protože v neděli vojáci hráli za civilní kluby. V soutěži hrála družstva 34. pěšího pluku Hranice, 108. dělostřeleckého pluku Hranice, 258. dělostřeleckého pluku Lipník nad Bečvou, 40. pěšího pluku Valašské Meziříčí a 8. pěšího pluku Frydek Místek.

TJ Sigma Hranice, fotbalové družstvo dorostu A z krajského přeboru na podzim 1986. Stojí zleva : vedoucí družstva Machač, Suchánek, Marek Sedláček, Novák, Částečka, Blaňák, Dohnálek, Skřenek, trenér Petrovský. V dřepu zleva: předseda komise mládeže Kosaf, Sýmernský, Studený, Radek Sedláček, Študent, Chudý, vedoucí družstva Blaňák.

TJ Sigma Hranice, fotbalové družstvo žáků A z krajského přeboru na podzim 1986. Stojí zleva : předseda komise mládeže Kosaf, trenér Matuška, Hajda, Vanduch, Otáhal, Řehák, Haša, vedoucí družstva Vašíčk, Petrák. V dřepu zleva: Marodi, Hupka, Brezniak, Páleník, Čadra, Vítek, Kořenek, Sedláček, Dráber, Sedláček.

Z let bezprostředně po osvobození naší vlasti Sovětskou armádou není žádných zpráv o pravidelné vojenské kopané v Hranicích. Pravděpodobně byly hrány pouze útvarové a ojediněle meziútvarové zápasy, protože je známo, že vojáci hráli za civilní kluby v Hranicích a okolí.

Organizovaná vojenská kopaná začíná v Hranicích v roce 1950. V tomto roce hrájí v soutěži Hranicka 2 družstva, složená z důstojníků, akademiků a vojáků pod názvem PDA Dělostřelec I. a II. v roce 1954 hrálo v soutěžích 5 družstev, a to 3 družstva PDA Dělostřelec I., II. a III. a 2 družstva PDA Jasio I. a II. V roce 1954 družstvo PDA Dělostřelec se umístilo na 2. místě v okresním přeboru Hranicka. Začalo se hrát na hřišti u splavu a také se využívalo hřiště U stoosmítky. V té době nejaktivněji pracovali ve výboru důstojníci František Študent, Josef Kacar, František Slezák, Jiří Koďousek. Trenérem byl důstojník Havránek a vedoucím mužstva důstojník Macura.

Od roku 1955 hraje mužstvo pod novým názvem Dukla. V roce 1956 postoupila Dukla do I. B třídy Olomouckého kraje. V této soutěži hrála Dukla se střídavými úspěchy a umisťovala se ve středu tabulky. Mezi nejlepší hráče tehdy patřili Šlechta, Hampl, Ondrovič, Hruška, Čebe, Jurša, Chromek a Jarda Miklás, který dnes působí na VPA KG v Bratislavě.

Ročníkem 1958/59 a 9. místem v I. B třídě se uzavřela první kapitola vojenské kopané v Hranicích po osvobození. Velkými kádrovými a dislokačními změnami nebylo možno zajistit účast Dukly v další soutěži, a proto 1.10.1959 Dukla vystoupila z krajské soutěže. Hráči byli dani k dispozici civilním klubům. V posádce se ovšem hrála kopaná dále v rámci útvarových a meziútvarových soutěží.

Po několikaleté přestávce parta dalších obětavých funkcionářů a hráčů ustavila znovu oddíl kopané. Stalo se tak 6.9.1965. Dukla byla zarazena do okresní soutěže se zpožděním 5 kol. Tuto ztrátu dohnala, stala se vítězem okresní soutěže a postoupila do okresního přeboru.

V roce 1968 se Dukla stala okresním přeborníkem a dále postoupila do I. B třídy. U zrodu nového úspěchu byli důstojníci Doležal, Pšenka, Běhálek, Novák, Fojtík, Šimon, Kalač, Kubín, Hylš, Přibyl, Vařeka, Kühlwair. Trenérem byl Vilém Ferenz. Hned v následujícím roce 1969 Dukla soutěž I. B třídy vyhrála a postoupila do I. A třídy. Po 20 letech v obnově vojenské kopané v Hranicích v roce 1985 zaznamenal fotbalový oddíl historický úspěch a po nadoleném a vynikajícím sportovním výkonu hráčů a s přispěním obětavé práce funkcionářů mužstvo vyhrálo svoji skupinu krajské soutěže a postoupilo do krajského přeboru. Úspěch byl podtržen i tím, že oddíl kopané získal titul Vzorný oddíl ČSTV II. stupně a v soutěži slušnosti se umístil na 3. místo.

V mužstvu kopané VTJ se vyštrídalo mnoho trenérů. Patřili mezi ně Šachl, Jurša, Šuba, civilista Kosař a v poslední době Demiš, trenér 2. třídy, který přišel z divizní Sigmy Hranice. Pod jeho vedením dosáhlo mužstvo historického postupu do krajského přeboru.

Pro zpestření připomeňme několik atraktivních zápasů s ligovými mužstvy.

1. utkání se konalo v roce 1981, kdy na hřišti U splavu hrál přeborník ČSSR v hokeji TJ Vítkovice. V dresu družstva nastoupili reprezentanti: Černík, Svozil, Lyčka a další. Utkání skončilo vítězstvím vojáků 3 : 2 před 1700 diváků. Rozhodčím byl ligový rozhodčí Jašek z Valašského Meziříčí.

Pro velký úspěch si fotbalový oddíl VTJ pozval v roce 1982 ligové mužstvo RH Cheb. Zvítězila RH Cheb 8 : 1, když jedinou branku Hranic střelil Lučaník. V dresu hostů nastoupili známí hráči: Lindenthal, Petřzela, Siva, Bauman, brankář Lavicka a další pod vedením trenéra Lopaty. Přihlíželo 1500 spokojených diváků a rozhodoval ligový rozhodčí Jašek z Opavy.

Dalším zajímavým utkáním bylo utkání s ligovým celkem Interu Bratislava v roce 1983, který přijel s trenérem Hložkem. Mužstvo Interu nastoupilo s hráči Jurkemikem, Barmošem, Moravcem, Duckym a jinými. Hosté zvítězili 4 : 0. VTJ byla poslána 3 hráči divizní Sigmy Hanuškovou, Derychem a Hoškem. Hrálo se opět za krásného počasí před návštěvou 2000 diváků. Řídil rozhodčí Kořista z Hranic.

V těchto atraktivních zápasech chtělo vedení VTJ pokračovat, ale neochota dalších ligových celků (Dukla Praha, Bohemians Praha, Sparta Praha) z důvodu finančních i škvárové hrací plochy se neuskutečnily. Akce zajišťoval člen výboru Plašil.

Hranická vojenská kopaná působí ve skromných podmínkách. Díky obětavé práci funkcionářů a poctivé snaze hráčů může se chlubit významnými úspěchy. Mužstvo je složeno zásadně z vojáků základní služby, kteří nemají žádné výhody, ba naopak patří v plném úkolu BPP a kázni k nejlepším. Fotbalový stánek by však potřeboval už generální opravu jak hrací plochy, tak i sázen a klubovny. Přes skromné podmínky hrají vojáci v Hranicích pěknou kopanou, a proto mají řadu stálých příznivců jak mezi vojáky, tak i mezi občany Hranic.

V současné době nejaktivněji pracují ve výboru oddílu důstojníci Jan Motyka, Miroslav Šuk, Josef Sameláček, Václav Jakubec, Josef Kacerle, MUDr. František Večeřa, Alois Novák, Richard Smetivý, Miroslav Plašík, Miroslav Kríštek, Dušan Tarábek, Jiří Ligocký, Rostislav Trna.

10. 06. 3 FOTBALOVÝ ODBÍL TJ JZD PODLEŠÍ DRAHOTUŠE

Fotbal v Drahotuších byl vlastně původcem založení TJ JZD Podlesí Drahotuše. Fotbalové mužstvo od roku 1974 hrálo na hřišti v Milenově okresní soutěž. Podmínky byly nevyhovující, a proto bylo rozhodnuto vybudovat vlastní hřiště v Drahotuších. Po projednání se Sokolem Drahotuše a MNV v Drahotuších byla zahájena 4.12.1974 rekonstrukce hřiště na házenou, které bylo majetkem Sokola Drahotuše a v průběhu přestavby bylo převedeno do majetku TJ JZD Podlesí.

Pro nedostatek finančních prostředků a pro náročnost stavby nebyl dodřen harmonogram výstavby. Ze usilovné práce několika nadšenců a podpory JZD však přece bylo hřiště slavnostně otevřeno na počest 4. výročí založení TJ JZD Podlesí v roce 1978 sehráním přátelského utkání s ostravskými novináři. V následujících letech byly vybudovány další šatny a sociální zařízení a průběžně se zlepšoval celkový stav hřiště. V roce 1984 - 1985 byla vybudována tribuna a předána do užívání při přeležitosti místní spartakiády.

Hrací plocha byla nově zatravněna a 29.6.1986 byl na hřišti uspořádán sportovní den, při kterém bylo sehráno přátelské utkání s internacionály Sparty Praha za rekordní návštěvy 2300 diváků. Od počátku výstavby až po dnes byly všechny práce prováděny zdarma převážně členy výboru, hráči a příznivci fotbalu.

A nakonec přehledně několik údajů o činnosti fotbalového oddílu TJ JZD Podlesí Drahotuše:

1974 - 1979 mužstvo hrálo v okresní soutěži

1979 - 1984 mužstvo hrálo v okresním přeboru

1984 - 1986 mužstvo hrálo v krajské soutěži

1986 - provedena reorganizace v soutěži a mužstvo hrálo krajskou soutěž II. třídy

1977 - bylo založeno družstvo žáků

1978 - bylo založeno družstvo dorostu

1985 - bylo založeno družstvo mužů B

U A mužstva se vystřídali trenéři:

1974 - 1982 Miroslav Nehyba, 1982 - 1986 Milan Švenda

U ostatních družstev docházelo k častému střídání trenérů.

Kromě mistrovských utkání se družstva zúčastňovala turnajů, hrávala se přátelská utkání, bylo uspořádáno 6 turnajů na domácím hřišti a v roce 1975 byl navázán mezinárodní styk s polským mužstvem III. ligy Gurnikem Czerwionka.

V čele oddílu stáli předsedové: 1974 - 1975 Miroslav Nehyba, 1975 - 1977 Karel Sedláček, 1977 - 1986 Stanislav Vinklárek.

10. 07 HÁZENÁ

V letech 1953-1954 se načas rozpadl oddíl české házené při TJ Vodotechna Hranice, proto v roce 1954 u TJ Spartak Hranice byl založen oddíl mezinárodní házené s 25 členy.

Družstvo mužů hrálo v krajském přeboru, ale když rozhodující zápas o postup se Sokolem Bedihošť prohrálo v Bedihošti 9 : 12, přestala se mezinárodní házená hrát a oddl změněn na českou házenou. Znovu se mezinárodní házená ujala v roce 1961, kdy v TJ Cementárná Hranice družstvo mužů souběžně se soutěžemi české házené sehrálo několik přátelských utkání v mezinárodní házené.

V roce 1961 vyhrálo družstvo české házené mužů II. ligu a házenkářský oddíl stál před alternativou hrát nadále českou házenou s postupem do I. ligy nebo přejít na házenou mezinárodní jak umožňoval svaz házené začít hrát přímo v II. lize. Zvítězila alternativa druhá přede vším zásahu zaníceného propagátora mezinárodní házené RNDr. Lubomíra Šnitzera. Družstvo mužů v sestavě Šnitzer, Zapletal, Krčmář J., Pavelka, Šmeral, Frank, Jakubec, Vala, Hořín, Pumperla vyhrálo II. ligu české házené a přešlo na mezinárodní házenou.

Od roku 1962 se v Hranicích hraje druholigová mezinárodní házená v TJ Cementárná Hranice. Družstvo se umisťovalo v horní polovině tabulky. Hranice hrály v roce 1966 kvalifikaci o postup do I. ligy v Karviné. Tuto kvalifikaci za účasti Michalovce, Sparty Praha, Bohemians Praha a Hranic TJ Cementárná nevyhrála.

V ročníku 1968/69 Hranice opět vyhrály II. ligu. V kvalifikaci v Hradci Králové 5. - 6. 7. 1969 bylo dlouholeté úsilí korunováno úspěchem a Hranice se probojovaly poprvé do I. ligy. Účastníci kvalifikace byli: Náchod, Košice, Sparta Praha a Cementárná Hranice. Výsledky Hranic byly: Náchod - Hranice 14 : 14, Košice - Hranice 19 : 17, Hranice - Sparta 21 : 19. Do první ligy postoupily Hranice a Náchod.

V soutěžním roce 1969/70 hrály Hranice poprvé I. ligu. Tehdejší účastníci prvoligové soutěže byli: Zubří, Hranice, Karviná, Slavia Praha, Prešov, Plzeň, Náchod, Martin, Dukla Praha, RH Bratislava, Bohemians Praha a Gottwaldov. V průběhu soutěže, zejména na podzim bylo odehráno několik dobrých zápasů: Hranice - RH Bratislava 22 : 7, Hranice - Martin 16 : 11, Hranice - Slavia Praha 19 : 11. Na jaře se však po odchodu trenéra Krumploviče hra nedala. Pod vedením trenéra zasl. mistra sportu Provažníka družstvo nezískalo ani bod a se ziskem 6 bodů po ročním působení Hranice opustily I. ligu. Základní kádru družstva 1969/70 tvořili hráči: Študent, Strnad, Sameliák, Pele, Krčmář Jiří, Žurman, MUDr. Zechník, Hason, Vala, Vanduch, Frank, Krčmář Zdeněk, Hercík.

V dalším období došlo k mírnému poklesu výkonnosti, družstvo však stále bojovalo v přední části tabulky II. ligy. Po čtyřletém období dochází k vítězství na další historické kvalifikaci v Hostěrádkách u Brna. Účastníci kvalifikace: Kovohutě Rokycany, Viktorie Žižkov a Cementárná Hranice. Hranice sice prohrály v prvním utkání s družstvem Rokycany, ale po překvapivé porážce Rokycan od Viktorie a zaslouženém vítězství nad Viktorií Hranice kvalifikaci vyhrály i přes zranění klíčových hráčů obou bratří Králíků.

V ročníku 1973/74 hrály Hranice opět v I. lize a nechávaly za sebou družstva Slavia Praha i Bohemians Praha. V dalším ročníku 1974/75 po tragickém odchodu reprezentanta Františka Králíka a nevýhodnému přesunu soutěže v jarním období do hal družstvo na soutěž nestáčilo a I. ligu opustilo.

Zaznamenání stojí, že v Hranicích hrálo i několi vynikajících jednotlivců na úrovni reprezentace. Josef Sameliák reprezentoval ČSSR B na zájezdu do SSSR. František Králík jako člen reprezentačního družstva ČSSR se v roce 1972 zúčastnil Olympijských her v Mnichově, kde družstvo ČSSR pod vedením trenéra Výchy získalo stříbrné olympijské medaile a dosáhlo tak jednoho z největších úspěchů celé naší házenkářské historie. František Králík získal titul mistra sportu.

V sedesátých a sedmdesátých letech žily házenkářské Hranice velmi čitými mezinárodními styky. V Hranicích hráli Rumuni, Jugoslávci, Poláci, Islandané, Švédové.

Ve spartakiádním roce 1965 se na stadionu házené TJ Cementárná Hranice hrál mezinárodní spartakiádní turnaj reprezentačních družstev žen. Vyhrálo družstvo SSSR před návštěvou 5000 diváků.

Hraníčtí házenkáři vyjeli k mezinárodním zápasům do Polska, Rumunska, Jugoslávie a v roce 1974 k nejatraktivnějšímu zájezdu do Tunisu. Na zájezdu v Tunise bylo sehráno několik utkání. Hranice porazily i národní mužstvo Tuniska.

Po sestupu z I. ligy v roce 1975 hrály Hranice dále na úrovni I. nebo II. národní ligy. Špičkoví odchovanci (např. Frank ml., Štípek, Krčmář J. ml.) však odcházejí z Hranic do středisku vrcholového sportu Karviná nebo Kopřivnice. V současné době hrají Frank a Štípek za Tatra Kopřivnice I. ligu a Krčmář Jiří jako reprezentant ČSSR v Dukle Praha.

I přes toto cíletná oslabení hrály Hranice převážně II. národní ligu. Pouze v soutěžním ročníku 1981/82 se hrál poprvé krajský přebor, který Hranice vyhrály a vrátily se do II. ligy. Krajský přebor Hranice opět hrají v probíhajícím ročníku 1986/87 s pevnou výrou návratu do ligové soutěže.

V současné době se oddíl házené TJ Cementárna Hranice věnuje práci s mládeží a lze věřit, že oddíl opět naváže na tradice, které házená v Hranicích má.

10. OS HOROLEZECKÝ

Na sklonku roku 1955 byl v Hranicích z iniciativy několika zanícených milovníků hor založen při TJ Sigma Hranice horolezecký oddíl. Prvním předsedou a důsí oddílu po 20 letech stal profesor Jaroslav Jašek.

Oddíl začal ve skromných poměrech za minimálního materiálního vybavení. Tyto nedostatky byly však vyváženy nadšením členů, jejich láskou k horám, zejména k Vysokým Tatrám a snahou o zvládnutí nelehké horolezecké techniky. V průběhu let procházel oddíl vývojem, kdy se střídaly roky stagnace a úspěšné roky. V posledních 20 letech činnosti došlo k celkovému růstu výkonnosti jednotlivých členů a oddíl vychoval řadu velmi dobrých horolezů, kteří v podmínkách našich jediných velehor Vysokých Tater podávali špičkové výkony a uplatnili své schopnosti i při zájezdech do zahraničních velehor, i když tyto zájezdy absolvovali individuálně nebo pod organizací jiných tělovýchovných jednot.

Po celou dobu své činnosti patřil horolezecký oddíl počtem členů 28 - 32 k menším oddílům v TJ. Nebyl to jen důsledek nedostatku zájmu občanů Hranic a okolí, ale je to dáno spíše vyjímečností tohoto sportu a faktem, že k provozování horolezecké činnosti není jediným předpokladem fyzická zdatnost a obratnost, ale zejména určité nadšení a vztah k horám. K tomu přistupuje i poměrná finanční náročnost na materiální vybavení, které hlavně v posledních letech bouřlivě vývoje horolezecku ve světě i u nás je nutným předpokladem špičkových výkonů. Proto oddíl v průběhu svého vývoje se rozloučil s takovými členy, kteří oddíl opustili z důvodu malého zájmu o tento náročný sport. Na druhé straně má oddíl dlouholeté členy, kteří tvoří základ oddílu a svými zkušenosťmi pomáhají vychovávat mladé členy. Vice jak 15 let jsou členy oddílu Jaroslav Jašek, ml., L. Svobodová, V. Tomková, B. Vařeka, A. Jašková, M. Kasparová, J. Ratnisch, M. Ratnischová.

Získávání nových členů a udržování členské základny je jedním ze stěžejních problémů v práci horolezeckého oddílu. Noví členové z řad studující mládeže po ukončení školy se mnohdy s oddílem rozloučí pro velkou vzdálenost bydliště. V posledních 10 letech díky aktívni práci výboru a promyšlenému přijímání nových členů se podařilo členskou základnu stabilizovat tak, že z Hranic a blízkého okolí je proti minulým rokům větší procento členů.

Po stránce výkonnosti došlo v letech 1974 - 1977 k prudkému výkonnostnímu růstu. Do oddílu vstoupilo několik mladých talentovaných členů, kteří po několikalet tvrdé výkonnostní základ oddílu. Za aktivního přístupu cvičitelů byli to P. Matoušek, L. Drda, J. Vrubel, V. Vala, J. Hon, O. Olbrichtová. V roce 1978 uskutečnili P. Matoušek a L. Drda spolu s přerovským horolezcem Prokeselem nároční prvovýstup ve Vysokých Tatrách na rameno Krváne na počest přerovského horoleze mistra sportu Soldána, který tragicky zahynul v Alpách a k uctění památky zakladatele oddílu profesora Jaška. Od roku 1982 po částečném útlumu činnosti odchodem několika aktivních lezců do jiných oddílů v rámci změny bydliště nastalo opět výrazné zlepšení činnosti a výkonnosti podstatně části členů díky stabilizované členské základny a kvalitní cvičitelské práci. V posledních letech měl horolezecký oddíl několik výkonnostně kvalitních lezců, kteří byli schopni ve Vysokých Tatrách prováděti nejnáročnější výstupy: J. Hon, O. Olbrichtová, P. Kunc, S. Bajer, Š. Krhut, M. Kroupa, J. Miček, R. Klvana,

T. Zubíček a zejména nynější předseda oddílu V. Zela. Ostatní členové oddílu se horolezeckému sportu věnovali nárokové podle svých možností.

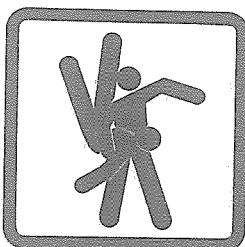
Za poslední roky se výrazně zkvalitnila příprava horolezců v oblasti bezpečnosti lezení, tréninku v zimních podmínkách Vysokých Tater i zvyšování fyzické kondice. Každoročně se kromě pravidelných akcí na cvičných skalách (Velký Rabštejn, Lidečko, Kružberk, Potštát) pořádaly minimálně 2 zájezdy v zimě do Vysokých Tater a 2 - 4 akce v létě ve Vysokých Tatrách. O výchovu sportovců v uplynulých dvaceti letech měli největší zásluhu cvičitel prof.Jašek, B. Vařeka, P. Matoušek, L. Drda, L. Svobodová, V. Zela a J. Jašek, ml. Profesor Jašek aktivně pracoval i mimo oddíl při výchově horolezecké mládeže při UV HS ČSTV, zúčastnil se několika zahraničních zájezdů do velhor (Kavkaz, Norsko, Pyreneje, Jihlske Alpy, Rakousko), v roce 1971 byl vedoucím mezinárodního srazu horolezců ve Vysokých Tatrách a činnosti i propagaci v horolezeckém vězení věnoval všechn svůj volný čas. V roce 1975 byl vyznamenán UV ČSTV Cestným uznáním za zásluhy o rozvoj těl. výchovy I. stupně.

Clenové horolezeckého oddílu v Hranicích kromě sportovní přípravy věnovali pozornost i propagaci svého sportu. V uplynulých 10 letech byly pořádány úspěšné přednášky pro veřejnost o expediciích do zahraničních velhor ostravských oddílu a náborové akce pro veřejnost na skalách u Helfštýna a Poříčí. Výbor oddílu věnoval velkou pozornost i otázkám bezpečnosti v horolezecké každoročními přednáškami o bezpečnosti a novinkách v technickém zajištění výstupu. V celé historii oddílu nebyly zaznamenány vážné úravy.

Jednotliví členové oddílu úspěšně zvládli výstupy i v zahraničních velhorách Kavkaz, Jihlske Alpy, rakouské Alpy, Bulharsko, Rumunsko i jinde. V historii oddílu má významné místo i objevení cvičných skal u Poříčí, zmapování lezeckých cest, čištění a údržba skal.

Současný rozvoj horolezeckého oddílu v Hranicích a okolí je limitovan celkovou situací ve Vysokých Tatrách, zprisnováním podmínek pro horolezeckou činnost, omezování táboraří v Tatrách, nedostatek míst v chatách Vysokých Tater vlivem komerčních zájmů provozovatelů, kteří dělají přednosti cizincům. Také nedostatek míst pro školení odborných kadrů záporně ovlivňuje další rozvoj.

Cinnost horolezeckého oddílu TJ Sigma Hranice za posledních 20 let je možné považovat za úspěšnou, protože členové oddílu vždy důstojně reprezentovali svu mateřskou tělovýchovnou jednotu.

10. 09 JUDO

Výbor oddílu juda začal pracovat od konce měsíce července 1986. Období školních prázdnin bylo využito na přípravu činnosti, na zajištění výroby náborových plakátků, přihlášek a osobních listů budoucích zájemců. Trenérem Pojítkem byla vypracována metodika tréninků a roční plán tréninkové přípravy. Nábor nových členů probíhal za velkého zájmu od 4. do 30. 9. 1986 v sokolovně. Celkem se přihlásilo 55 zájemců ročníku narození 1972 - 1977. Hlásili se i starší zájemci, ale pro nedostatek kvalifikovaných trenérů nebyli starší zájemci přibráni.

Oddíl zahájil tréninky jako plenární skupina mjr. Gricentu v ředitelství ZŠ na Šromotově náměstí. Tréninky probíhaly 2x týdně.

Pro zkvalitnění celkové přípravy a letošní výkonnost bylo nutné zakoupit judo žíněnáho rozměrů 10 x 9 m + plachtu na přikrytí této žíněnky. Žíněnka i plachta byla objednána u Vegasportu Hradec Králové v ceně 54 000,-Kčs a dne 17. 11. 1986 vozidlem Vegasportu

dopravena do Hranic a předána oddílu judo do užívání.

Dne 19. 11. 1986 byla odeslána na Sm KV ČSTV oznámení o ustavení nového oddílu juda při TJ Sigma Hranice. U zrodu nového oddílu judo stáli pod vedením Stanislava Pučana M. Fojtík, H. Fojtíková, L. Ondruch a J. Heraltová.

Tak začaly první kroky nejmladšího sportovního odvětví v Hranicích. Novému odvětví proto přejeme mnoho zdaru do dalších let.

10. 10. KANOISTIKA

Řeku Bečvu v Hranicích ještě v 50. letech brázdily zbytky lodního parku půjčovny loděk, což bylo záležitostí více rekreační než sportovní, pomíneme-li možnost projížděk po řece plného rozkvětu vojenské akademie v Hranicích.

V roce 1957 vystřídaly tato často asfaltem zlepovaná plavidla štíhlé přídě kanou, které se podařilo Oldřichu Kubošovi zajistit z vyřazených dvou lodí, jež pocházely z inventáře učiliště Sigmy Hranice. Z jeho iniciativy se podařilo získat i několik nadšených majitelů soukromých turistických kanou, aby utvořili partu vodních turistů, kteří měli svou první loděnici vedle bývalé vojenské plovárny. Původně sloužil tento objekt jako skladишte pontonů pro vojenský výcvik a spravoval jej v té době SvaZarm. Nesmělá propagacní nástěrka způsobila, že do podzimu 1957 přišlo do nově vznikajícího oddílu několik dalších zájemců o vodní sport, ovšem převážně bez vlastních lodí, což na jedné straně působilo potíže s nedostatkem plavidel, ale zároveň to podnítilo zájem o stavbu vlastních lodí a zajištění pramic z prostředků SvaZarmu pro výcvik nových členů oddílu. Základ oddílu vytvořila spolu s Oldou Kubošou skupina K. Kapinusa, A. Siegela, Q. Žiaka, Z. Škrabáka, A. Kujala, J. Tvrdoň a několik kluků žákovského věku, mezi nimiž byl Milan Bartoš a R. Machán, kteří přišli zatím jen obdivovat ty staré.

V roce 1958 se vytvořila skupina 24 členů oddílu, kteří byli odhadláni změřit své síly na branných vodáckých závodech. Do oddílu přišla i děvčata K. Hawigerová, J. Ponížilová, E. Bobálová, Z. Schovancová a M. Sedláčková. Společné nadšení přineslo první úspěchy v roce 1958 ve formě titulů krajských přeborníků Olomouckého kraje pro muže a 13. místo na přeboru republiky na Váhu.

V roce 1959, který byl pro branné vodáctví v Hranicích nejvíce úspěšný, získali muži opět 1. místo v krajském přeboru. Děvčata v kategorii žen i dorostenek si odvezla první místa z krajských přeborů. V té době si již členové pořídili z vlastních prostředků dostatek lodí, aby bylo možno organizovat vodní turistiku v rámci oddílu.

Také v roce 1960 si muži zajistili 1. místo na krajských přeborech. Potom však lodní park SvaZarmu přestal rozměrově i výškově vyhovovat novým závodním rádům. SvaZarmu nemohl zajistit prostředky na obnovu lodního parku, a proto v roce 1962 Olda Kuboša požádal TJ Sigma Hranice o pomoc. Tak oddíl přešel do seznamu oddílu TJ Sigma. Do výšku dostal kanoistický oddíl od nového mecenáše 2 kusy závodních kanou C 2. Pro oddíl to byla tehdy plavidla, o nichž se nikomu nesnilo. Když k nim přibyla další loď K 1, kterou si soukromě

zakoupila Karla Hawigerová, vzniklo v roce 1963 závodní družstvo rychlé kanoistiky a první úspěch slavili závodníci M. Bartoš a R. Machaň v kat. C 2 svým 2. místem na 2000 m v krajském přeboru v Kojetíně. Karla Hawigerová se zde umístila na 3. místě.

Také vodní turisté nezaháleli a dle dopravních možností, které byly v té době velmi skromné, absolvovali sjezdy Hronu, Hornádu, Sázavy, Lužnice, Vltavy, Moravice, Moravy a Desné. Přeprava lodí se konala nákladním vlakem, výjimečně nákladním autem závodu Sigma na improvizovaných krátkých. Horské to bylo s přepravou křehkých závodních lodí, které si závodníci museli z nádraží nosit na závodiště na zádech. To bohužel znamenalo rychlý zánik těchto plavidel, protože poškozenou dýchanou lodě v tehdejších podmínkách nebylo možno opravit. Tím také zanikla krátká úvodní etapa rychlostní kanoistiky v Hranicích.

V roce 1964 si pořídili členové oddílu několik starších závodních lodí pro sjezd a činnost oddílu se pomalu začala orientovat na sjezd a vodní slalom. Z nadění se opět zrodily první výsledky v roce 1965, kdy se kanoistický oddíl TJ Sigma Hranice umístil na Spartakiádnu plavby v kategorii C na 1. místě. Dalším skvělým úspěchem byla účast na mezinárodním sjezdu Dunajce v Polsku, kdy v silné konkurenci zahraničních 157 oddílů obsadili hranici závodníci 2., 8., 9., 11., 12. a 13. místo.

Svůj úspěch opakovali v roce 1966, kdy obsadili v soutěži oddílů v mezinárodní konkurenci 9. místo mezi 170 oddíly. O tyto úspěchy se zasloužili především v C 2 : Škrabek-Siegel, Chodil - Vašček, Žiak - Kapinov, Holenka - Bartoš. Pětadvacátých výsledků bylo dosahováno i na domácích závodech v Kroměříži, Olomouci, Opavě, Valešském Meziříčí. Velkým přínosem pro oddíl byl i vlastní vlek na lodě, který si členové oddílu sami postavili, i když zatím k němu nebylo vlastní tažné vozidlo.

Vzhledem k rozšíření lodního parku, který vzrostl o dalších 5 lodí zakoupených z prostředků TJ Sigma Hranice, přestal kapacitně i historicky sloužit objekt původní lodnice. Rovněž přírůstek členské základny volal po rychlém řešení. To přišlo roku 1966, kdy ze starého vojenského baráku a nouzové ubytovny Pozemních staveb se začala stavět nová lodnice se šatnami, sociálním zařízením a klubovnou. Všechna práce se konala členy oddílu. Důležitou činností se stal Zdeněk Langer, pod jehož řízením šla práce rychle kupředu. Všichni členové oddílu pracovali s nevšední obětavostí. Závodní činnost však přesto neustávala ani v dalším roce 1967, kdy i přes časové potíže převzal funkci předsedy oddílu Zdeněk Langer. O závodní činnost se poctivě starali M. Bartoš, J. Švrček a Vincour, kteří vedli tréninkovou činnost, aby dosažené výsledky v předešlé sezóně měli pevný základ. Začal se však opět projevovat nedostatek lodí, které na dívku vodě nebyly neznicitelné.

Rok 1968 ukázal přece jen vyčerpání ze stavby lodnice, což se projevilo ztrátou zájmu o neustálou brigádnickou činnost. Lodnice však byla dostavěna. Sportovní výsledky však byly hubenější. U starších členů oddílu se projevila snaha opět dát dohromady organizovanou vodní turistikou. Rok 1969 ukázal, že odchodiště vytvrat a rádně trénovat, což bylo hlavní zasluhou trenérské práce Milana Bartoše, opět zvýšila radost z dosažených umístění v bohaté slatomářské sezóně. V 10 absolvovaných závodech se umisťovali závodníci převážně v první polovině startujících. Bylo získáno 6 třetích výkonnostních tříd. Vodní turistiku rovněž neustrnula a na 11 sjezdech bylo na jezděno 408 km. Práce kolem areálu lodnice vyžádovala věk hodin času.

V roce 1970 se dokončilo zahrádání posezení, aby oddíl měl vytvořenu finanční základnu pro svou činnost výtěžkem z tančních zábav. Pracovní povinnosti každého člena bylo 10 brigádnických hodin. To neprospešlo náboru nových členů. Přes bohatou sportovní sezónu závodního družstva i vodních turistů nová mládež se do oddílu příště nevrnula.

Rok 1971 byl z hlediska sportovní výkornosti průměrný, i když závodní družstvo absolvovalo dostatečný počet závodů. Zastaralý lodní park nepříznivě ovlivňoval výsledky na závodech. Přesto rada závodníků postoupila do kvalifikačních závodů. Vodní turisté rozšířili svůj program o doplnkový lyžařský běh. Zásluhu o to měl Ing. Miloš Budin. Činnost oddílu však byla poznamenána odchodem Zdeňka Langra z funkce předsedy oddílu. Funkci předsedy přebral prof. Karel Máca. Z popudu Drahoše Popa, který jako člen oddílu byl také předsedou okresního výboru svazu kanoistiky se uvažovalo o znovuuzrození rychlostní kanoistiky v Hranicích. Bránily tomu však materiální podmínky, které neumožňovaly současnou činnost dvou základních odvětví.

Rok 1972 byl rokem stagnace sportovní činnosti. Areál lodnice představoval provoz, který svoji náročností ohrožoval sportovní činnost. Přestože závodníci získali opět 6 třetích výkonnostních míst, byl základ závodního družstva minimální. Noví členové nepřicházeli, neboť práce při údržbě lodnice nebyla atraktivní. Vodní turisté pořádali v tomto roce 8 sjezdů. Mirek Konečný a Jára Ličman perfektně opravili vrak nákladního automobilu Praha

V3S, což vyřešilo alespoň problém dopravy na závody a na turistické akce.

V roce 1973 převzal funkci předsedy dr. Kamil Kapinus. Navázal spolupráci s pionýrskou organizací, která se projevila přílivem mladé krve do oddílu. Pionýři využívali prostor loděnice k základnímu výcviku na vodě a ke svým pionýrským schůzkám. Vedla je Olga Nováčková.

Rok 1974 ukázal, že práce s mládeží dala předpoklady k zlepšení činnosti oddílu. Mladí členové - pionýři projevovali přirozenou chuť k závodění, a tak snaha D. Popa vytvořit závodní družstvo rychlostní kanoistiky nevyzněla naprázdno. Své zkušenosti z bývalé závodní činnosti v rychlostní kanoistice předávali mladým M. Bartoš a R. Macháč. První závody přinesly i první výsledky v Přerově, Kojetíně a Ostravě. Olga Nováčková obsadila 4. místo ve finále krajského přeboru, 2. místo v kat. C2 si odvezl Jasek s Gnidou a ani další výsledky nebyly pro hranickou kanoistikou hanbou. Zatím však chyběly závodní lodě a jezdilo se na vypůjčených. Vodní turistika a slalom měly roku 1974 slabší sezonu vzhledem k malé jarní vodě. 1. července dr. Kapinus předal funkci předsedy oddílu Rostislavovi Macháčnovi.

Rok 1975 pokračoval zvýšeným úsilím získat do oddílu mládež. Zesílila spolupráce s MDPM. Konala se náborová soutěž pro žáky na pramincech, která se setkala s velkým zájmem. Zájem nových žáků však začal přesahovat kapacitní možnosti loděnice. Na tréninky byly nasazovány všechny lodě včetně soukromých, aby se zvládly základní výcvik. Bylo nutno zmobilizovat veterány loděnice k zajistění bezpečnosti výcviku na vodě. Vše se podařilo zvládnout, takže byla vytvořena nová generační základna kanoistického oddílu. Stranou v tomto roce zůstala vodní turistika. Oddíl pokryl hospodařsky svoji činnost z 80 % z výše uvedených závodních zábav, ale ani to nestačilo řešit materiální potíže ve vybavování nových závodníků základními pomůckami. Bylo nutno jednat o možnosti vybavení loděmi s MDPM pro členy pionýrské organizace, kterí byli členy oddílu. V této době byl již oddíl silný členskou základnou a tak se začala zlepšovat materiální stránka, neboť příslušně z MDPM pro příští období nevyzněl nepříznivě. Oddíl začal soutěžit o titul Vzorný.

Rok 1976 se přihlásil 22. února pozářem loděnice. Byla to velká ztráta a nastaly obavy, zda to nezpůsobí znovu konec dobrých sportovních výsledků. Ale kanoisté závodníci pod zkušeným vedením trenéra Milana Bartoše nenechávali svými výsledky nikoho na pochybách, že tuto ránu přežijí. Do oddílu přišlo 35 nových mladých členů z řad pionýrské organizace. Ze 7 závodů přinesla děvčata první vavriiny. D. Kušnerová dokonce 2 tituly krajské přebornice. Společně s Š. Červinkovou obsadily na přeboru ČSR 4. místo v kat. K2 na 2000 m.

Nový rok 1977 přinesl starosti s výstavbou nové loděnice, kterou chtěli kanoisté dokončit v příštím roce. Byl to velký úkol, ale přišli noví zájemci, kteří chtěli nejen jezdit na vodě, ale i pracovat. Pod trenérským vedením dvojice M. Bartoš a M. Patráka získala Š. Červinková spolu se Sekerovou z Přerova stříbrnou medaili na přeboru ČSR a Radek Gnída s Krepelkou z Kojetína bronzovou medaili. Trojnásobními tituly krajských přebornic byly v tomto roce ozdobeny i D. Kušnerová a Olga Macháčnová, vítězství na všech tratích kajakářek. V roce 1977 se výsledky pocitné díky na vodě do oddílu jen hrnuly. 5 závodníků bylo vybráno do trenérského střediska mládeže při TJ Ingstav Kojetín. Pro závodníky a jejich trenéry to bylo velké vyznamenání, ale i závazek. Pro oddíl to byla materiální pomoc, kterou TJ Sigma nemohla v plném rozsahu zajistit. Rok 1977 byl důstojnou oslavou 20. výročí založení organizované kanoistiky v Hranicích.

V roce 1978 rostla v ová loděnice. Bylo třeba mnoho úsilí k tomu, aby při výstavbě netrpěla závodní činnost. Na stavbě se pod vedením předsedy R. Macháčné podíleli všichni starí členové oddílu, kteří stáli u zrodu první loděnice. Nutno vzpomenout alespoň J. Pánka, Q. Žíka, M. Konečného, J. Ličmana, J. Švrčka, D. Popa, M. Bartoška, J. Tomečku, V. Bradu, a řadu dalších, kteří bez ohledu na své osobní volno věnovali všechny síly společnému dílu, které ve své konečné podobě mělo místo hodnotu přibližně milionu korun. Na vodě zatím úsilovně trénovalo závodní družstvo a noví mladí členové pod vedením Bartoše a Patráka se připravovali na ziskání dalších titulů. Jejich úsilí nevyznělo naprázdno. Přivezly 8 titulů okresních přeborníků, 6 titulů krajských přeborníků pro rok 1978. Z přeboru ČSR přivezla D. Kušnerová a Š. Červinková 4 bronzové medaile. V TSM měl oddíl již 8 členů. Vybavení oddílu loděmi a ostatním materiálem se příslušností závodníků v TSM značně zlepšilo. Nákup lodí zabezpečili MDPM a TJ Sigma.

Výstavba loděnice prakticky skončila v roce 1979. Zůstaly jen úpravy terénu kolem stavby. Vzniklo dílo, za něž se oddíl nemusel stydět ani před sportovními giganty a to při růstu sportovní výkonnosti. V roce 1979 přivezl Petr Navrátil přebornický titul v kategorii C žáků z přeboru ČSR jako člen Zbraslavské posádky. Dále na tomto přeboru získal stříbrnou medaili za 2. místo v kat. C1 na 2000 m a bronzovou medaili na 3. místo v C1 na 300m.

Také děvčata přivezla 2 medaile z přeboru ČSR. Dokonce z přeboru ČSSR přivezel stříbrnou medaili Jan Macháň, který v posádce Sparty Praha obsadil v kat. C5 2. místo na trati 500m. V přeboru ČSSR získala Š. Červinková bronzovou medaili v posádce děvčat z Kadaně za 3. místo v kat. K4 na 500m. I dalších 7 titulů krajských přeborníků byly dokladem, že kanoistický oddíl vedl své členy správnou cestou.

Švrček při sjezdu řeky Belé v r. 1982

Výborné výsledky se oddílu nevytrátily ani v roce 1980. Staly se součástí myšlení všech členů oddílu. Nové členy pro oddíl získávala z řad pionýrů dívčí dvojice A. Gadasová a E. Oseinská. Trenérskou činností se stále zabýval neúnavný Milan Bartoš a Mirek Patrák.

V roce 1981 předal funkci předsedy oddílu R. Macháň Jiřímu Švrčkovi. Práce v oddíle i v novém areálu loděnice bylo stále hodně. Do popředí se opět dostával úkol zajistit činnost vodní turistiky. Tímto úkolem byl pověřen Vojtěch Ryška. Konaly se sjezdy slovenských a moravských řek. Z rychlostní kanoistiky přišlo do oddílu 41 medailí z krajských, republikových i federálních přeborů. V kanoistickém světě dostala TJ Sigma Hranice zvuk.

K 25. výročí založení oddílu v roce 1982 oddíl získal titul Vzorný oddíl ČSTV II. stupně. V oddíle pracovaly sekce: práce s pionýry pod vedením M. Bartoše a M. Patráka, výkonnostní sport - rychlostní kanoistiky, kterou vedl M. Bartoš a sekce vodní turistiky pod vedením V. Ryšky.

V roce 1983 oddíl zahájil soutěž o získání I. stupně titulu Vzorný oddíl ČSTV a jeho nositelem se stal od roku 1985. Vzorně pracoval pionýrský kroužek rychlostní kanoistiky pod vedením Radka Cnidý a Dušany Mužíkové. V masové rekreační činnosti bylo využíváno vlastní vozidlo Avia A30, o které s nevšední oběťavostí se starali Franta Bláha a Láďa Drobá.

Dnes oddíl uvažuje o náhradě naftového etážového topení na loděnici za topení zemním plymem. I to by přispělo ke zlepšení prostředí v loděnici, do níž dnes všichni členové rádi chodí za sportovním vyžitím nebo do dobré party, kterou v minulosti i v přítomnosti spojovala a spojuje tvrdá práce na vodě nebo na brigádách. Vybudováním nového jezu na řece Bečvě

v Hranicích by se měly vytvořit nové a lepší podmínky pro výkonnostní sport zejména rychlostní kanoistiku.

10. 11 KARATE

Karate je sportovní odvětví, které v hranické tělovýchově začalo psát svoji historii od prosince 1984. Představa mnoha lidí o karate je vzdálená skutečnosti. Mnozí si představují, že základním kriteriem vyspělosti karatisty - sportovce je např. počet přeražených cíhel malíkovou hranou. Proto v úvodu alespoň stručně tento sport přiblížíme a poodkryjeme tak čtenářům roušku exotiky a tajuplnosti, která jej zahaluje.

Karate, přeloženo "prázdná ruka", je branný sport s účelným systémem přemislování a úderů. Prvky karate jsou staré jako lidstvo samo. K dnešní dokonalosti prošlo karate dlouhým vývojem a bylo výrazně obohaceno v Indii a Číně. Svůj sportovní kabát dostalo karate teprve v Japonsku, kde bylo profesorem vysoké školy pedagogické Gičinem Funakosim založena v roce 1936 škola ŠOTOKAN. Tato škola je rovněž ústřední školou karate v ČSR. Vedle řešení byly založeny i další školy karate, z nichž známější jsou Godžu-ryū, ústřední škola SSR. Skutečným začátkem sportovního karate v ČSSR můžeme považovat až rok 1970.

Karate je technicky vysoce náročnou disciplínou, která podporuje harmonický rozvoj organismu. Vyžaduje dokonalé ovládání celého těla, především však paží a nohou, např. při zastavování úderů s témař milimetrovou přesností. Zvyšování přesnosti a rychlosti úderů, dynamické síly, polohyblivosti a polohybové koordinace je prakticky předmětem každého tréninku. Systematický a tvrdý výcvik má silný vliv formování psychiky mladého člověka, jeho emocní ukuvněnost, disciplinovanost a další morálně volní vlastnosti. Filozofie karate - do (do = cesta ducha) je výstižně vyjádřena v mottu Japan Karate Association: "Nejvyšší konečnou snahou karate není vítězství ani porážka, ale zdokonalování vlastního charakteru".

10. 11. 1 ODDÍL KARATE TJ SIGMA HRANICE

Oddíl karate v TJ Sigma Hranice zahájil svoji činnost 5. prosince 1984, kdy se konala ustavující schůze. Prvním předsedou oddílu se stal správce sokolovny Stanislav Pučan a prvními trenéry oddílu byli Jiří Lovecký a Jaroslav Svítek. Vznik oddílu zapadl do období nácviku ČSS 1985, a proto byla nouze o cvičební prostory na trénink.

Počáteční nadření členů prvního kursu bylo veliké, oddíl trénoval mnohokrát i o sobotách a nedělích a využíval každé volné chvíle v sále hranické sokolovny. Před oddílem stál jasné úkoly: Co nejdříve připravit členy oddílu k prvním zkouškám technické vyspělosti a k získání 8. kyu. Jiří Lovecký v prosinci 1984 souběžně zaktládal VTJ Dukla Hranice a doposud je jeho předsedou. V tomto oddíle přechodně v roce 1985 trénoval voják základní služby Pavel Štěpán z Plzně, držitel I. VT a 2. kyu, který několikrát vedl tréninky a předával své zkušenosti začínajícímu oddílu TJ Sigma Hranice. Od dubna 1985 se stal hlavním trenérem oddílu Radomír Fojtů, který se vrátil z vojny a přestoupil z oddílu Mladí Olomouc.

Z 65 cvičenců, kteří nastoupili do základního kurzu, absolvovalo 21 členů 22. 6. 1985 úspěšně první organizované oddílové zkoušky technické vyspělosti. Zkoušebním komisařem byl Kotlár, nositel stupně 2. DAN. Z pověření svazu karate Sm KV ČSTV v Ostravě uspořádal oddíl úspěšné školení rozhodcích III. fr. v září 1985. Oddíl v něm zastupovali a úspěšně zvládli závěrečnou zkoušku 3 členové - Fojtů, Svítek a Pučan.

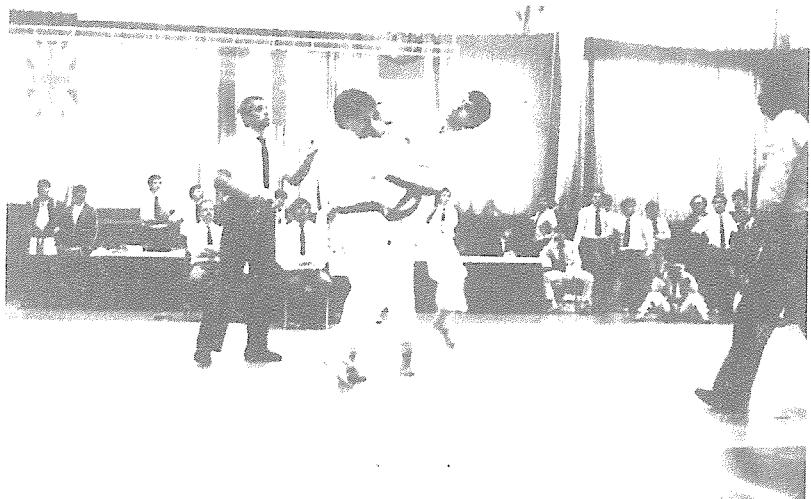
Od října 1985 byl zahájen nový kurz pro začátečníky. Jeho trenérem byl Pučan. Souběžně s kursem trénoval oddíl a jeho hlavním úkolem bylo zvýšení technické vyspělosti. V lednu 1986 proběhly úspěšně už druhé zkoušky oddílu a v červnu 1986 byly zkouškami ukončen i nový kurs.

Od ledna 1986 je předsedou oddílu ing. Jaroslav Svítek. V září 1986 oddíl zajistil pro krajský svaz v prostorách TJ Sigma uspořádání školení pro rozhodčí III. třídy, které úspěšně absolvovali členové Svítek, Fojtů a Pitrů.

V roce 1986 se oddíl zúčastňoval menších závodů a k 1.10.1986 byly 3 členové oddílu držiteli III. VT: Jiříček, Hladíková a Sprátek.

15.9.1986 oddíl zahájil svoji třetí sezonu. Jeho členská základna byla 55 členů v následujícím členění dle technických stupňů: 5. kyu - 2 členové, 6. kyu - 1 člen, 7. kyu - 19 členů, 8. kyu - 28 členů a bez kyu 5 členů.

Technická úroveň oddílu neustále roste. Vytváří se základna, se kterou bude možné zúčastňovat se již kvalitnějších závodů a optimisticky hledět na nadcházející kvalifikaci o postup do krajské ligy na jaře roku 1987. Zájem členů oddílu, kteří tomuto sportu svým nadšením propadli, stále ještě trvá. Navíc je zabezpečeno kvalitní vedení tréninkového procesu vlastními odbornými kádry a spoluprací s předními oddíly Severomoravského kraje. Budoucnost oddílu bude závislá na prostorach pro trénink.

Velká cena Ostravy v karate 1986. Vítězný zápas Loveckého (vpravo) nad Angličanem Müllerem

10. 11. 2 ODDÍL KARATE VTJ DUKLA HRANICE

Oddíl karate VTJ Hranice vznikl 16.11.1984. U zrodu oddílu stáli Hana Vařeková, důstojníci Jan Motyka, Oskar Csunyocska, praporčík Jiří Lovecký, který se podílel a stále se podílí na reprezentaci oddílu při soutěžích. Při vzniku oddílu kádr soutěžících tvořilo 7 závodníků: Pavel Štěpán, Igor Červeňan, Jiří Lovecký, Pavel Štrbák, Pavel Přidal, Pavel Přikryl a Michal Hála. Přes krátkou dobu své existence oddíl dosahil již pěkných výsledků. 20.11.1984 tj. 4 dny po založení oddílu se Jiří Lovecký zúčastnil soutěže Kata nadějí v Olomouci, kde v kumitu nad 80 kg obsadil 3. místo za Kopalem z Přerova.

V roce 1985 oddíl organizoval přátelská utkání na úrovni kraje, kde se sice do finále

proto bojovali Jiří Lovecký a Pavol Šrbák, ale neobsadili žádne z prvních tří míst. Družstvo oddílu se stále účastnilo mistrovské soutěže o Pohár Slavie VŠ Plzeň v prosinci 1985, kde družstvo skončilo na předposledním místě.

Zvýšením počtu tréninkových jednotek a se zlepšitněním přípravy v roce 1986 se dostavily i lepsi výsledky. V krajském přeboru v katách 25.1.1986 vybojoval Ota Brabenec 6. místo z více jak 40 účastníků. V rámci 1. kola Soutěže vybraných družstev Severomoravského kraje skončil Lovecký na 6. místě v katách. Při účasti na Poháru osvobození v kumitě 29.3. 1986 v TJ Doubrava Orlová obsadil Lovecký 1. místo v kumitě na 80 kg a 3. místo v kumitě bez rozdílu vah. V 2. kole Soutěže vybraných družstev v katách 17.5.1986 skončil na 4. místě. V ceně Olomouc 31.5.1986 získal Lovecký 3. místo v kumitě na 80 kg. Jeho nejvýznamnějším úspěchem bylo 1. místo ve Velké ceně města Sokolova 21.6.1986 v kumitě naa 80 kg.

V současné době reprezentují oddíl: Jiří Lovecký - 3 kyu, 1. výkonnostní třída, Šrbák Pavlo - 3 kyu, 2. výkonnostní třída, Oto Brabenec - 4 kyu, 2. výkonnostní třída, Drábek Petr - 5 kyu a Oláh Pavel - 6 kyu.

Do řídící a organizátorské práce se zapojili také Hanousek a Janíček. Oddíl mimo klasické tréninkové náplně organizuje pravidelně pro vojáky základní služby kurzy sebeobrany, které mají velkou popularitu. Výsledky oddílu jsou nejen úspěšné v soutěžích, ale hlavně ve výchově mladé generace ke kladnému vztahu ke sportu a branné přípravě.

10. 12 KUŽELKY

Hra v kuželky je hodně stará, vyvinula se ze zábavných společenských her, které mají tisíciletou tradici. Zprvu se házelo kamennými koulemi do kuželek z koňských kostí nebo dřeva. Postupným zdokonalováním dostala hra dnešní podobu. V Československu se organizováne začaly hrát v roce 1937.

I v Hranicích byla hra v kuželky velmi rozšířená, o čemž svědčí celkový počet 13 kuželen, které byly u hostinců. Zakladatelé kuželkářského sportu v Hranicích vesměs hráli v restauraci Nová střelnice, kde byla jednodráhová kuželna zprvu píska, pak betonová.

V jarních měsících roku 1943 do Hranic přijel hranicí rodák Ferdinand Bögel, člen TKNB Bratislava. Vyjednal zápas mezi kuželkáři z Hranic a TKNB Bratislavou. Zápas v Hranicích vyhráli hosté. Při této příležitosti bylo dohodnuto, že kuželkáři v Hranicích budou pořádat putovní pohár Ferdinanda Bögela. V prvním ročníku, kterého se v Hranicích účastnila družstva z Bratislav, Banské Bystrice, Hlohovce a domácích zvítězili hráči Banské Bystrice. O pořádání turnaje se dozvědělo vedení kuželkářské župy v Přerově. Přijeli se podívat a požadovali zrušení turnaje, poněvadž kuželkáři v Hranicích nebyli organizováni. Turnaj byl odehrán pouze s podmínkou, že v Hranicích bude utvořen kuželkářský oddíl v Sokole. Proto došlo v roce 1949 k založení kuželkářského oddílu s 15 členy v Sokole v Hranicích. První výbor oddílu pracoval ve složení Jaroslav Anežka, Vladimír Bartoš, Josef Vařeka, Antonín Kopřiva, Josef Pelc, Antonín Zákapčan a Josef Zwierz.

Utvørením kuželkářského oddílu bylo zařazeno družstvo do okresního přeboru, kde hrála devíticílená družstva systémem moravská dorážková. Brzy nato se hrálo na 50 hodů sdružených. Ale ani to se neujal a přešlo se na 100 hodů sdružených a tímto zpùsobem se hrálo doposud.

Jelikož kuželná v Hranicích nebyla regulérní, tak všechna utkání musela být hrána na kuželnách v Lipníku, v Přerově nebo jiných v okolí. Proto v té době bylo rozhodnuto postavit novou dvoudráhovou kuželnou. V únoru 1950 byl s MNV dohodnut nájem pozemku na 99 let za roční poplatek 10,-Kčs. Se stavbou kuželny se začalo v červnu 1950 na místě nynější kuželny, kde bylo nutno předem zbourat stávající ledovnu. Při stavbě kuželny, kterou prováděli svépomocí obětaví členové oddílu, velkou měrou pomohl materiálově ředitel Sigmy Alois Sedláček a stavitel Rabl. Kuželna se stavěla s velkými těžkostmi jak materiálovými, tak i nedostatkem pracovních sil celkem 4 roky a členové oddílu na ní odpracovali 3500 brigádnických hodin. Slavnostní otevření kuželny bylo uskutečněno 28. března 1954 při turnaji v moravské dorážkové za účasti 6 družstev. Vítězství získalo družstvo Tatranu Lipník.

Mezi tím v roce 1952 byl kuželkářský oddíl Sokol Hranice začleněn do TJ Spartak Hranice. Po otevření nové kuželny přehodně se zvýšil zájem o tento sport. Do mistrovských soutěží byla přihlášena 3 družstva mužů, později se také utvářilo družstvo žen. Od údaje však byly od samého počátku velké potíže. Často se měnili členové výboru, který byl nespolhlivý a oddíl pomalu upadal.

Oživení nastalo v roce 1956. Výbor oddílu po dohodě s vedením TJ Spartak Hranice začal vyloučovat neukázněné členy. Rozpadlo se i družstvo žen a v soutěžích byly ponechány pouze 2 družstva mužů. První družstvo bojovalo v krajském a druhé v okresním přeboru.

Od roku 1954 byl v činnosti oddíl kuželek Tatranu Hranice, jehož jedno družstvo od roku 1957 hrálo v okresním přeboru. Oddíl však neměl vlastní kuželnu a byl odkázán na nájem kuželny Spartaku Hranice. V roce 1958 Tatran Hranice vyhrál okresní přebor a postoupil do krajské soutěže, ovšem v následujícím roce družstvo do soutěže nepřihlásil, pro odchod několika členů. V roce 1961 byl oddíl kuželek v TJ Sigma Hranice. Činnost oddílu byla ohrožena pro neuspokojivý stav kuželny. Slabé větrání způsobilo rozšíření hubky a rovněž propouštěla střechu. Nová jednota byla v té době ve finanční tísni a nemohla finančně přispět na opravu kuželny. Kuželna byla asi 18 měsíců uzavřena a oddíl dál do klidu.

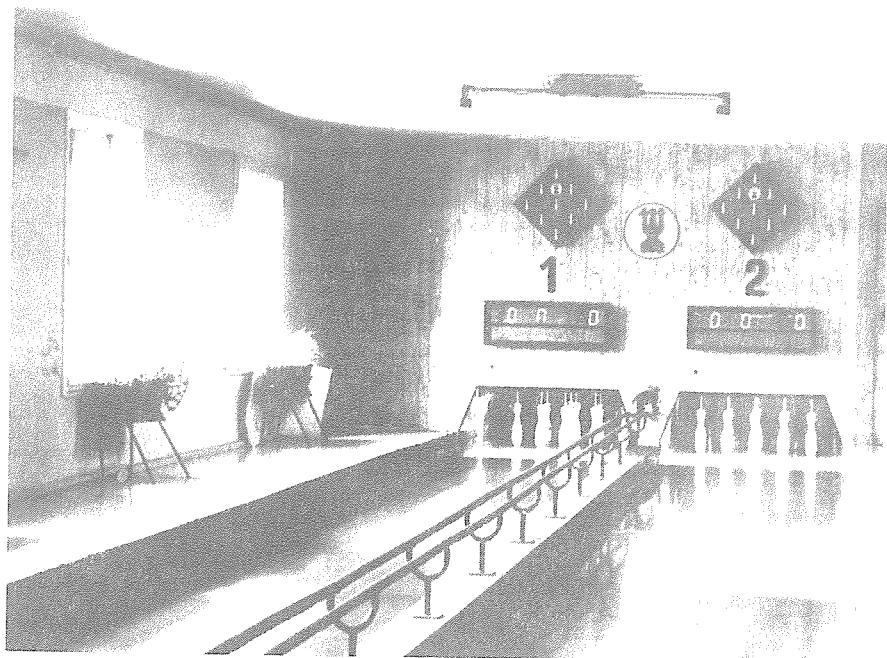
V roce 1961 byl oddíl znovu uveden do činnosti, když provedení nutných oprav zabezpečil podnik Sigma Hranice a členové oddílu. Předsedou oddílu byl zvolen Svatoslav Horák, který tuto funkci zastával přes 20 let. Znovu byla přihlášena do okresního přeboru 2 družstva mužů, kde si po ročním působení 1. družstvo vybojovalo postup do krajského přeboru. V roce 1963 bylo započato s modernizací kuželny a v průběhu dalšího roku 1964 byla rozšířena kuželna o šatny, klubovnu a sociální zařízení. Jako odměnu za tyto práce navrhl člen oddílu Václav Holeček jugoslávský rodák zájezd do Jugoslávie. Ten se uskutečnil počátkem léta 1964. Byla navázána družba mezi kuželkáři z Hranic a Zenice, kteří se v následujících letech vzájemně utkávali, jak i v Hranicích, tak i v jugoslávské Zenici.

V dalších letech měl oddíl v soutěži pravidelně 3 družstva mužů, z toho 1. a 2. startovalo v krajském přeboru a 3. družstvo v okresním přeboru. S ohledem na neustálé potíže se zajížděním stavěců pro ruční stavění kuželek byly v roce 1975 instalovány na kuželně automatické stavěče kuželek vlastní výroby, které zajistili členové oddílu Rudolf Hradil a Ladislav Zákopaný za vydatné pomocí dalších členů oddílu. Při těchto pracích bylo odpracováno 1250 brigádnických hodin. Hráčská základna se však nezvedla, a proto v soutěžích byla jen 2 družstva. Navíc přibylo družstvo dorostenců, čímž byl dán předpoklad, že si oddíl bude sám vychovávat mladé hráče pro doplnění družstev dospělých. Práce s mládeží přinesla úspěchy v dalších letech, kdy dorosteni oddílu získali na přeborech jednotlivců velmi pěkných úspěchů.

V roce 1975 Jan Hausner získal na přeboru ČSR stříbrnou medaili, v roce 1979 se umístil Stanislav Podzemný na přeboru CSSR na 7. místě, František Woldán v roce 1973 na přeboru v ČSSR obsadil 10. místo. Taktéž juniori Anna Ledinová a Stanislav Podzemný byli vybráni reprezentantové výběru Severomoravského kraje při mezinárodním utkání juniorů Ostrava - Drážďany, jak u nás, tak v NDR. Škoda jen, že doposud mnoho mladých hráčů po přechodu z dorosteneckého věku mezi dospělé ztratilo zájem o kuželkářský sport a zanechalo závodní činnost.

Zivot oddílu i nadále ubíhal se střídavými úspěchy. Oddíl v roce 1975 získal titul Vzorný oddíl ČSTV III. stupně a od roku 1978 se stal nositelem titulu Vzorný oddíl ČSIV II. stupně. V soutěžích od roku 1977 byla ponechána jen dvě družstva mužů a družstvo dorostenců. První družstvo mužů po pěkných umístěních v letech 1975 - 1978, kdy pravidelně obsazovalo četná umístění v krajském přeboru, v roce 1979 sestoupilo do krajského přeboru II. třídy, odkud ovšem hned v následujícím roce znova postoupilo do reorganizovaného krajského přeboru, sk. B.

Druhé družstvo mužů delší dobu působilo v okresním přeboru, kde dosahovalo střídavých úspěchů s ohledem na kádr hráčů, kteří toto družstvo tvořili a rovněž s ohledem na sl. ufeč-

Kuželnatá Sigma Hranice v roce 1987

nost, že nejlepší hráči doplňovali 1. družstvo. Sportovní styčky oddílu kuželek se neomezovaly jen na účast mistrovských soutěžích, ale byla navázána sportovní přátelství s jinými oddíly. Tak se v roce 1976 uskutečnil zájezd do Chýnova, spojený s udělením 2 přátelských zápasů. V letech 1977 - 1980 oddíl pořádal zájezdy do Brandýsa n.L., kde hráči odehráli několik přátelských utkání a rovněž sportovní přátele z Brandýsa opětovně návštěvy v Hranicích. V poslední době byl navázán mezinárodní styk s hráči kuželkářského oddílu v NDR TU HSG Drážďany, kteří v roce 1985 byli hosty oddílu v Hranicích a naopak oddíl TJ Sigma Hranice byl v roce 1986 v Drážďanech.

Kuželkářský oddíl byl pověřován pořádáním různých přebornických akcí jednak pro aktívni hráče a jejich pro neaktivní sportovce. V roce 1976 byl usporádán krajský přebor dorostu nebo žen. Od roku 1970 byl pořádán memorial O. Šulcera, který od roku 1980 byl nahrazen memoriálem O. Šulcera. Tento memorial se dodnes pořádá jako oddílový přebor jednotlivců. V roce 1984 byl usporádán 1. ročník putovního poháru k.p. Sigma Hranice, který si za krátkou dobu získal velikou oblibu, o čemž svědčí v roce 1986 28 startujících družstev se Severomoravského a Jihomoravského kraje. Oddíl se také zúčastnil mnoha turnajů, na kterých získal nejedno vítězství, např. ve Valtaském Meziříčí, Odrách, Ostravě, Litovli, Břidličné aj.

V oblasti masové rekreační tělesné výchovy pořádá oddíl odborářský turnaj, který byl zprvu jen pro zaměstnance Sigmy, ale v pozdějších letech se rozšířil i o další pracovníky ostatních hranických podniků, což svědčí o popularitě kuželkářského sportu mezi hranickou veřejností. Rovněž velký zájem je o pravidelné pronajímání kužely pro veřejnost.

Největších sportovních úspěchů dosáhl oddíl na přeboru ČSSR dorostu v roce 1986, kdy Aleš Kubesa získal bronzovou medaili. V přeboru ČSSR juniorek obsadila Anna Ledvinová

5. místo a v přeboru žen obsadila 12. místo.

V roce 1984 zvítězilo družstvo mužů v krajském přeboru, sk. B a ve finalovém utkání o přeborníka Severomoravského kraje obsadilo v Gottwaldově 3. místo. V roce 1986 toto finálové utkání v Olomouci hranický oddíl vyhrál a stal se přeborníkem Severomoravského kraje pro rok 1986. Možnosti kvalifikace o postup do národní ligy se oddíl zřekl, poněvadž podmínkou pro účast v národní lize je 4 dráhová kuželna.

V poslední době byla provedena modernizace počítacíku kuželek a byl položen saduritový povrch na obě dráhy. Nynější stav oddílu tvoří 2 družstva mužů a 1 družstvo dorostenců. 1. mužstvo hraje v krajském přeboru, 2. mužstvo v okresním přeboru. Družstvo dorostenců hraje v krajském přeboru. Oddíl má celkem 72 členů.

TJ Sigma Hranice, kuželkovské družstvo mužů, které se stalo přeborníkem Severomoravského kraje v roce 1986 zleva - Hudec, Rek, Horák, Podzemný, P. Woldán, F. Woldán.

Ve výboru oddílu pod vedením předsedy Pavla Samice pracují Jiří Horák, Vladimír Hudec, František Woldán, Zdeněk Rek, Karel Pitrun, ing. Vladimír Koudelák, Jiří Valeš.

10. 13. LYŽOVÁNÍ

První záchody o organizovaném lyžování a žávodní činnosti pochází z r. 1926 v tělocvičné jednotě Sokol Hranice. V tomto roce se členové jednoty zúčastnili lyžařských závodů na Radhošti. Byli to Josef Sedláček, Josef Indrák, Václav Renert, Klíma a další. Ti dělali první kroky v závodní činnosti. Jedno však bránilo k prudšímu rozvoji závodního lyžování. Tělocvičné jednoty Sokola nebyly členy Svazu lyžařů ČSR, a proto se nemohly účastnit závodu tohoto svazu. Z téhoto důvodu byl založen v roce 1927 lyžařský oddíl Old - Skautu. Tento oddíl se stal členem Svazu lyžařů, a tak přispěl k dalšímu rozvoji lyžování v Hranicích.

V téhoto podmírkách se rozvíjelo závodní lyžování. Přes materiálové problémy začaly přicházet také první úspěchy. Za všechny ale společně : Na celostátních přeborech ČOS v roce 1932 se Hranická štafeta ve složení Elišák, Renert, Klíma, Indrák a Sedláček umístila na 8. místě. Nedostatkem tohoto období bylo, že se nikdo nevěnoval výchově mladých lyžařů, protože hlavním cílem Sokola byla základní tělesná výchova.

Za okupace byl ustaven odbor lyžování při ČSK Hranice 18. září 1940 pod vedením Antonína Terka a Boh. Kopeckého. Měl 26 členů, ale pro omezené možnosti za okupace lyžování upadal.

10. 13. 1 LYŽAŘSKÝ ODDÍL TJ SIGMA HRANICE

Po osvobození začátky lyžování byly v TJ Sokol Hranice, která v roce 1945 převzala slabý lyžařský odbor z ČSK Hranice.

První průkopníci modernějšího směru v lyžařském sportu byli ing. Fr. Sobotka, prof. střední lesnické školy dr. Slavoj Svoboda a Maximilián Ryška z Old - Skautu. Začala výchova mladých sportovců zvláště na lesnické škole pod odborným vedením dr. Slavoje Svobody. Již v roce 1946 byly v Hranicích lyžařské závody, které měly úspěch jak po stránce sportovní, tak i po stránce organizační. V roce 1949 lyžařský odbor přešel pod ZSJ Sigma Hranice, kde byly lepší podmínky k dalšímu rozvoji lyžování. Od roku 1952 už pracoval lyžařský oddíl v TJ Spartak Hranice. Lyžařský oddíl začal organizovat pravidelné zájezdy ze sněhem do Beskyd, Jeseníků nepravidelně do slovenských hor. Práce lyžařského oddílu se zkvalitňovala díky dobré práci dr. Svobody, který byl v té době také mladším trenérem národního družstva lyžařů - běžců v ČSSR. Proto i výsledky hranických běžců na závodech byly velmi dobré. Např. tehdejší žák lesnické školy Šablatura se stal dokonce dlouholetým členem národního mužstva. Hranický rodák Josef Indrák byl několikanásobným armádním mistrem své kategorie.

Od roku 1959 lyžařští závodníci jezdili v přejmenované TJ Sigma Hranice. Největších úspěchů doslovali závodníci TJ Sigma Hranice v Sokolovském závodu branné zdatnosti, mezi nimiž vynikali Oldřich Kuběša a Josef Vincenc.

Od roku 1961 se začali prosazovat lyžaři - sjezdaři, i když tréninkové možnosti pro tuto disciplínu byly v okolí Hranic značně omezené. Tréninky v této disciplíně se prováděly hlavně v Beskydech a náklady na výzbroj a trénink si všichni hradiště z vlastních prostředků. Největších úspěchů v té době dosáhli Vítimek, Příkrylová a zejména M. Jányš.

Velmi záslužnou činnost prováděla v té době Dobromila Šindlerová, která obětavě a někdy za značných potíží organizovala pravidelné lyžařské zájezdy do Beskyd a Jeseníků.

a tím získala mnoho mladých nadějců pro tento sport. Tak byly položeny pevné základy pro lyžování v Hranicích, protože v čele oddílu stáli schopní funkcionáři pod vedením dr. Svobody a Ant. Kostky.

Od roku 1968 odalí začal pracovat ve třech oblastech : sjezdařské, běžecké a rekreačně zájezdové. Z běžů to byl zejména František Pečená, který byl vašnívým propagátorem běhu, také dobrým závodníkem a v barvách TJ Sigma získal mnoho cenných úspěchů. V jeho stopách šli tuhé jeho synové Fr. Pečená, ml., Ctibor Pečená a dcera Jarmila. V roce 1971 Jarmila Pečenová jako členka štafety na 3 x 3 km v biathlonu získala titul mistrovny ČSR v družstvu Severomoravského kraje. Úspěchy Pečenové rodiny byly velice hodnotné. Další úspěšní závodníci byli Ant. Majer, P. Kučírková, R. Šrom, D. Jalovecká, E. Moudry, ing. Budin.

Sjezdaři museli začít od základů a zaměřili se hlavně na mládež. Pod vedením ing. J. Knapa a E. Sekničky začala vyrůstat v oddíle nová generace, která se rychle prosazovala v soutěžích. Na mnoha závodech vystupovali na stupně vítězů : Seknička Petr, Václava Knapová, Radek Zejda, Jan Tesařík, Jiří Knap, ml., Oldřich Vilímek, Miroslav Mikšák, ml., Eva Sedláčková a další. Léta 1970 - 1973 byla snad nejúspěšnější pro sjezdové lyžování závodů a přeborů. Petr Seknička a Václava Knapová byli stálými účastníky výběrových krajských družstva Severomoravského kraje.

I když v dalších letech byla snaha udržet výkonnost na docílené úrovni, nebylo to v silách funkcionářů oddílu. Výkonné odchovanci odcházeli z Hranic na studie a za zaměstnání a výkonnosti příslušníků středisk vrcholového sportu a velkých oddílů byly nad sítí hraničských skromných podmínek. Přesto si mladí sjezdaři v rámci okresu udrželi přední místa.

Tyto okolnosti přispely k tomu, že si vedoucí pracovníci lyžařského oddílu vytyčili nový cíl : Získat co nejvíce počet milovníků tohoto sportu z řad nejmladších. Proto lyžařský oddíl založil v roce 1974 první ročník veřejné lyžařské školy. Tuto velmi prospěšnou činnost provozuje lyžařský oddíl nepřetržitě dodnes. Každým rokem tak získal oddíl pro tento krásný a zdravý sport kolem 80 až 100 dětí ve věku od 7 do 12 let. Lyžařská škola měla a má stále velký úspěch. Vedoucím a duší lyžařské školy je cvičitel II. třídy Pavel Zeman, který spolu s průměrně 30 cvičiteli odborné a bezpečné učí mladé adepty ovládat lyže 1980 licenční číslo 10.

Rostoucí obliba sjezdového lyžování brzy postrádala upravené terény a lyžařské vlekы v okolí Hranic. Proto byl postaven v roce 1967 první lyžařský vlek mezi Hranicemi a Potštátem na vhodně vybraném severním svahu. První vlek typu VL-200 dodal a postavil n.p. Transporta Chrudim. Měl délku 220 m a převýšení 50 m. Jako provozní budova sloužila malá stavební buňka s kapacitou 8-10 osob a nezbytného nářadí pro údržbu vleku. Hlavním iniciátorem vleku byl Mir. Šindler a s ním obětaví pracovníci Šindler ml., Maruštík, Nezhyba, Zatloukal a další.

Hranická veřejnost si rychle oblíbila lyžařský areál a návštěvnost rok od roku stoupala. Brzy jeho kapacita nestačila uspokojit nároky návštěvníků. Návrh nového vleku vlastní konstrukce zpracoval ing. Kurt Zenzinger, CSc. Za materiálové pomoci k.p. Sigma začala skupina nadějců stavět nový, delší, rychlejší a bezpečnější vlek na místě stávajícího vleku. Byla při tom využita celá délka svahu. V zimní sezóně 1979 / 80 zahájil nový vlek provoz. Délka vleku je 320 m, převýšení 84 m a kapacita 360 - 400 osob za hodinu. V dalším roce byla na místě buňky postavena chata, která slouží hlavně pro odpocinek a občerstvení dětí lyžařské školy. Její kapacita je 30 až 40 osob. V roce 1981 byl postaven další objekt u dolní stanice vleku, kde slouží jako pokladna, skladště a dílna. Současně s touto výstavbou se prováděla úprava terénu, která umožňovala lepší využití celého svahu. Bylo zřízeno také nové parkoviště aut. Pro velký zájem veřejnosti a pro účely lyžařské školy byl v roce 1983 postaven podle návrhu P. Zemana další vlek o délce 120 m a převýšení 30 m. Konečně, v roce 1984 byla rozšířena budova u dolní stanice. Tak vznikl za necelých 6 let v blízkosti Hranic malý, ale pěkný lyžařský areál v hodnotě 200 000 Kčs. Za těchto 6 let opracovali členové oddílu přes 7 500 brigádnických hodin.

Zi normálních sněhových podmínek navštíví tento areál asi 3 500 lyžařů za sezonu. Kromě toho zde provádí některé hranické školy lyžařský výcvik. Je to pro školy ekonomicky organizačně velmi výhodné. O údržbu a zdokonalování tohoto zařízení se nepřetržitě starají členové lyžařského oddílu jmenovitě Roreček, ing. Knap, Zeman, Seknička, Krečík st. a v neposlední řadě další členové Krečmer, Králik a další. Všechni tam strávili nespolehlivé volné soboty a neděle. Tento lyžařský areál jistě v příštích letech přinese další rozvoj

lyžování v Hranicích.

10. 13. 2 LYŽAŘSKÝ ODDÍL TJ CEMENTÁRNA HRANICE

V roce 1957 zahájil činnost lyžařský oddíl při TJ Tatran Hranice zásluhou manželů Simkových a M. Hilgartnerové. Oddíl měl 38 členů a vychoval řadu dobrých závodníků. Po přejmenování TJ na TJ Cementárna Hranice lyžařský oddíl dále pokračoval ve své činnosti. Jaroslav Vrba získal v roce 1960 II. VT ve sjezdu. V oddíle organizaovaly přebory Quido Žiak, ing. Kabilka, ing. Matoušek, Červinka, Hrabánek.

Oddíl se nejvíce staral o zájezdovou turistickou činnost a rekreační lyžování. Hory na lišku zpestrovaly zájezdy do Beskyd. Oddílem byl organizován II. ročník Běhu kolem Cementárny v roce 1963.

Turistická forma lyžování zůstala hlavní náplní činnosti lyžařského oddílu, protože nepříznivé klimatické podmínky nepřály rozvoji sportovní činnosti. Oddíl až do roku 1971 organizoval pouze lyžařské zájezdy do Beskyd za pomocí ZV ROH přebory generálního ředitelství CEVA ve sjezdu a slalomu.

V roce 1972 oddíl vybudoval v Partutovicích u Hranic lyžařský vlek. Na výstavbě vleku se podílelo vedení Cementárny a členové oddílu Quido Žiak, bratři Kratochvílové, R. Šteffan, M. Hilgartnerová a další. V letech 1973 - 77 pro nedostatek sněhu se činnost oddílu zúčastnila pouze na lyžařské zájezdy. V letech 1978 - 79 byla činnost lyžařského oddílu rozšířena o organizování lyžařských škol mládeže o výkonnostní lyžování. Za dobrou činnost byl oddílu udělen titul Vzorný oddíl ČSTV III. stupně a v roce 1981 Vzorný oddíl ČSTV II. stupně. Největší akcí lyžařského oddílu v roce 1979 bylo vybudování druhého lyžařského vleku v Partutovicích.

Výstavbou 2. vleku se značně zlepšily podmínky pro lyžařskou veřejnost i tím, že v obou vleku byly vybudovány ohřívárny, na jejichž výstavbě se zvláště podílel ing. Stanislav Blažek.

V letech 1980 - 1985 se činnost oddílu stabilizovala. Ve spolupráci se základní školou na tř. I. máje v Hranicích byly pořádány kurzy lyžařské výstroje a každoročně se pořádaly lyžařské školy mládeže. Stal se tradicí náborový závod žactva na 2. vleku a také Partutovický kobližek umožňuje měření sil žactva. Počet závodníků 120 v roce 1986 svědčí o oblibě této závodu.

Údržba vleků si každoročně vyžádala několik set brigádnických hodin. V roce 1986 se výbor oddílu rozhodl o modernizaci a rekonstrukci vleku č. 1 na vlek s pevnými vrášeči a dělá se vše pro to, aby v sezóně 1986 / 87 byl již v provozu. Josef Hadaš připravuje volbu na úpravu sjezdových tratí. Učinná je spolupráce s JZD Partutovice, které svou mechanizací a materiální pomocí přispívá ke zdárnému průběhu všech akcí.

Lyžařský oddíl TJ Cementárna Hranice měl v roce 1986 137 členů. Ve výkonnostním lyžování dobré výsledky zaznamenali Jana Vilímková, Olga Vilímková, Dagmar Pitrániová, Zdeněk Prokeš, Vítězslav Šimek. Oddílu se podařilo odstranit dlouhodobý nedostatek cvičiteleů a tím jsou předpoklady dálšího zkvalitnění lyžařského výcviku mládeže i výkonnostního sportu.

10. 14. STOLNÍ TENIS

Počátky stolního tenisu v Hranicích jsme nevypatrali. Do roku 1937 hrála hranická mládež ping - pong neorganizovaně v různých místnostech - Motošin 3 stoly. Sokoli organizovali turnaje o puťovní pohár, byly turnaje orešské i skautské.

O organizovaném stolním tenisu se dá hovořit od 30. prosince 1937, kdy na valné hromadě FK Hranice byl zřízen odbor ping - pongu. Vedením byl pověřen Robert Rychlík.

Když v roce 1940 vznikl CSK Hranice, přesel odbor fotbalový i se svým pododbovem stolního tenisu do ČSKH. Oddíl stolního tenisu hrál soutěže v Hanácké župě. Oddíl každoročně od začátku pořádal mistrovství Hranic, a proto měl ve svých řadách nadějně hráče Čápovalou, Konečnou, Roháčovou, V. Langra a další. Předsedou byl Rychlík a odbor měl 85 členů. Období válečných let nebylo pro stolní tenis příznivé. Většina hráčů musela na nucené práce do Německa.

10. 14. 1 ODDÍL STOLNÍHO TENISU TJ SIGMA HRANICE

Velkého výkonnostního rozmachu doznał oddíl stolního tenisu až v TJ Spartak Hranice od roku 1953. Kádr závodních hráčů tvořili M. Čápovala, J. Šimečková, J. Zahradník, R. Břenek, F. Čech, Bodlák, Křenek, P. Tobola a M. Ziegler. Od roku 1954 všechny přebornické tituly hranického okresu patřily hráčům a hráčkám TJ Spartak Hranice. Tituly převážně získali : Čápovala, Čížková, Ziegler a Hořín. Oddíl stolního tenisu výborně pracoval do roku 1957, kdy řada hráčů odešla do základní vojenské služby a mimo Hranice. Nebylo možné sestavit vhodné družstvo do soutěže, a tak bylo rozhodnuto dát oddíl do klidu.

V roce 1957 byl ustaven oddíl stolního tenisu při TJ Tatran Hranice, kam některí hráči TJ Spartak Hranice přesídlí. V této TJ od roku 1959 přejmenované na TJ Cementárná Hranice zůstal oddíl v činnosti do roku 1967. Od té doby nastala opět neorganizovaná činnost pro nedostatek vhodných herních místnosti.

Při vybudování nové sportovní haly u SOU Sigma Hranice byly do suterénu umístěny 3 stoly stolního tenisu. Ty daly podnět k obnovení činnosti oddílu stolního tenisu u TJ Sigma Hranice. Oddíl byl ustaven 17. října 1973 a předsedou se stal František Čech. Trenérskou funkci převzal Miroslav Ziegler, který v letech 1953 - 1957 byl nejlepším hráčem družstva krajského přeboru. Dalšími pracovníky oddílu v jeho začátcích byli Josef Trnka, J. Neshyba a Eliška Polášková. Byl proveden nábor mládeže ve spolupráci s MDPM v Hranicích a mezi učni OU Sigma. V krátké době měl oddíl 88 členů. Brzy byla přihlášena 2 družstva do okresních soutěží. Družstvo mužů v okresním přeboru zvítězilo a druhé družstvo složené z žáků se umístilo na 4. místě. Družstvo mužů, které postoupilo do krajské soutěže, hrálo několik následujících sezon v sestavě : Dřímal, Ziegler, Votava, Němeček, Kotek a Šťastný.

Mimo mistrovské soutěže oddíl organizoval turnaje SČSP, ROH, SSM a plánýrské ligy. Současně s rozmachem činnosti oddílu se již ukrzuje, že 3 stoly v suterénu haly nebudou stačit zájmu veřejnosti. O dobré práci oddílu svědčilo i to, že se oddíl přihlásil do soutěže o titul Vzorný oddíl ČSTV. V roce 1975 oddíl svůj závazek ohlášil a stal se nositelem titulu Vzorný oddíl ČSTV III. stupně. V soutěžích už hrála 3 družstva. První družstvo mužů hrálo v krajském, druhé družstvo v okresním přeboru a třetí družstvo složené z žáků oddílu v okresní soutěži. Výkonnostní třídy získalo 5 závodníků Dřímal II.VT, Kotek, Gryc, Šťastný

TJ Sigma Hronice, výbor oddílu stolního tenisu z roku 1986.
Stojící zleva: Vávra, Němeček, Kádě, Skříček. Sedící zleva: Votava, předseda Bezděk, Keinär, Zobaník.

a Hradil III. VT Oddíl měl ve svých řadách 4 rozhodčí.

24. 11. 1976 navždy odešel po zákeřné nemoci Miroslav Ziegler ve věku nedožitých 47 let. Od roku 1977 pokračoval každoročně na počest tohoto obětavého funkcionáře a sportovce Memorial Miroslava Zieglera. V 1. ročníku zvítězili ligoví hráci Meochemy Přerov.

Od roku 1976 oddíl úspěšně udružuje družební styky s oddílem stolního tenisu Pumpenwerke Halle v NDR a 2x do roku dochází k setkání za zelenými stoly jak v NDR, tak i v Hranicích.

V roce 1978 došlo ke změnám funkcionářů oddílu. Předsedou se stal Jan Keinär, trenérem a hráčem Pavel Skříček a Antonín Hradil vedoucím žáků. V soutěžích nadále hrála 3 družstva s umístěním v prvních polovinách tabulek. První družstvo hrálo ve složení Dřímal, Hořín, Votava, Kádě, Skříček a Zufa. V druhém družstvu hráli Skříček, Kádě, Vítěk, Zobaník, Gryc a Votl. Třetí družstvo pod vedením A. Hradila tvořili žáci a dorostenci Vítouš, Pompa, J. Ludka, L. Ludka, J. Andrysek, M. Andrysek. Družstvo si dobře vedlo i mezi dospělymi.

Stolní tenis v této době dosáhl velkého rozmachu. V okrese přibylo soutěžících družstev a zvýšil se i počet turnajů.

V lednu 1982 došlo ke změně předsedy oddílu, kterým se stal Jaromír Bezděk. Činnost oddílu byla stabilně rozdělena na masové rekreační činnost a na oblast výkonnostního sportu. Masové rekreační činnost byla zaměřena na mládež a odborářské soutěže. Mládeži se věnoval Jaroslav Ludka.

Přeborníky oddílu v roce 1983 se stali: Pavel Skříček - muži, Pavel Vítouš - dorostenci, Michal Andrysek - žáci, Sárka Nepálková - žádky. Činnost oddílu stolního tenisu se stále lepšila, ale brzdou byl malý prostor stávající haly. Větší počet stolů by podstatně zlepšil hrácké i funkcionářské možnosti oddílu a dal by také možnost k dalšímu rozšíření členské základny.

V roce 1984 oddíl spolu se SOU Sigma zorganizoval 1. ročník soutěže odborářských družstev za účasti 70 odborářů z hranických podniků. Zvítězilo družstvo SOU Sigma ve složení Strnad, Flajšar, Nehyba. Rovněž 3 družstva si zdatně vedla v soutěžích. I. družstvo hrálo v krajské soutěži, II. a III. družstvo v okresním přeboru. V okresním přeboru jednotlivci - dorostenec zvítězil Jaroslav Ludka, Pavel Vitoul byl třetí. Ve čtyřnásobné se stali přeborníky okresu J. Ludka - Vitoul. Na 3. - 4. místě skončil další hranický pár L. Ludka - J. Andryšek. V kategorii starších žáků se na 2. místě umístil Michal Andryšek. Přeborníky oddílu roku 1984 se stali i Skříček - muži, J. Ludka - dorostenici, M. Andryšek - žáci, Šárka Nepalová - žačky. Po odchodu Josefa Trnky do důchodu a tím i z funkce správce hal, oddíl ztratil místo vedení a podmínky pro další činnost se značně omezily. Oddíl prakticky nemá kde žít.

Stísněné podmínky ve stávající herně prozatím nedávají předpoklady většího rozvoje stolního tenisu v Hranicích. A tak členská základna má tendenci sestupnou.

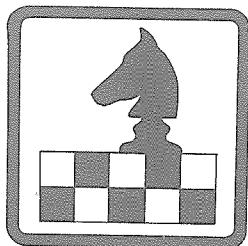
V roce 1986 měl oddíl 27 členů a ve výboru oddílu pod vedením předsedy Jaromíra Bezděka pracují Jan Kehnar, Ladislav Němeček, Jiří Votava, Pavel Skříček, Jaroslav Zobanůš, Ladislav Kádě, Pavel Vitík a Emil Vávra.

10. 14. 2 ODDÍL STOLNÍHO TENISU TJ JZD PODLEŠÍ DRAHOTUŠE

Oddíl stolního tenisu TJ JZD Podlesí Drahotuše byl založen jako oddílový zájmový rekreační bez účasti ve výkonnostním sportu v soutěžích. Pro činnost nebyly vytvořeny dostatečné podmínky a po neustálých potížích se stálou hrací místností byl oddíl v roce 1977 zrušen.

10. 14. 3 ODDÍL STOLNÍHO TENISU V TJ SOKOL VELKÁ

Do roku 1980 se stolní tenis hrál živelně v rámci odboru ZRTV. Od roku 1980 se oddíl přihlásil se svým družstvem do okresní soutěže okresu Přerov. Soutěžil od počátku v soutěži II. třídy ve skupině B. V této soutěži hraje oddíl stolního tenisu doposud bez výrazných výsledků.

10. 15. ŠACHY

V Hranicích o organizovaném šachu slyšíme na počátku roku 1926, kdy se utvořil u odbočky Jednoty čs. rotmistrů v Hranicích kroužek šachistů se 13 členy, z něž pak 3. 12. 1926 vznikl Klub českých šachistů odbočky čs. rotmistrů v Hranicích, jehož stanovy schválili zemský úřad v Brně. V čele tohoto klubu stál předseda štábní rotmistr Fiata, jednatel Petráč a pokladník řím Jedlička. Hrálo se pravidelně v klubovní místnosti v Litovli, později

v restauraci Tunel.

Poněvadž se v Hranicích objevoval zájem o šachy ze strany občanů, byl vytvořen 13. června 1928 Klub šachistů v Hranicích, jehož stanovy schválila zemská politická správa v Brně čj. 102. 286/VIII z 19. 10. 1928. Klub měl 40 členů a v čele byli ing. Pacák, řím Flata a Jedlička.

Klub šachistů vyvíjel svoji činnost v klubovní místnosti restaurace Tunel. Počet členů kolísal mezi 40 - 50 členy. V roce 1935 se stěhovala klubovní místnost do oddělené místnosti v restauraci Na Motošině.

Klub zahájil svoji činnost s 12 šachovnicemi a 10 šachovými hrami. Členové platili 2,-Kč zápisné a 1,-Kč měsíčního příspěvku, později 2,-Kč.

Klub šachistů od zahájení své činnosti pořádal pravidelné přebory klubu, přátelské utkání, kvalifikační zápasy, řadu simultánek, hádání tahů, řešení dvojtažek, bleskové a tombolové turnaje a nakonec od roku 1928 i mistrovské zápasy v Olomoucké župě. V roce 1929 vyhral klub II. třídu a postoupil do I. třídy župního mistrovství, kde hrál do roku 1930.

Přeborníci klubu dostávali putovní pohár klubu. Přeborníky od založení byli tito :

1927	Julius Vlček a František Petrás (přebor se hrál 2x)
1928	ing. Pacák
1929	Foltys
1930	Ladislav Mokroš
1931	Karel Ličman
1932 - 1934	přeborníci nebyli zjištěni
1935	Augustin Vala
1936	Jan Jiroušek
1937	Karel Ličman
1938	Jan Jiroušek
1939	přebor se nehrál

V roce 1940 v přeboru župy jednotlivců se objevuje Karel Šíma, který se dělil o 1. - 3. místo. Ve stejném roce předsedou klubu byl Jedlička, jednatelem Augustin Vala a pokladníkem Josef Kaštovský. Klubovní činnost se přestěhovalo do jídelny závodu Kunz, kde byly prováděny analytické vylučovací turnaje vedle jiných turnajů, přátelských zápasů a přeboru klubu. Činnost nebyla pravidelná, a proto nezůstalo písemného materiálu o činnosti. Činnost v jídelně "Kunzovky" ovlivnilo ustavení Šachového klubu Kunz Hranice. V roce 1944 byl uskutečněn meziklubový zápas na 2 kola na 20 šachovnicích mezi Šachovým klubem Hranice a Šachovým klubem Kunz Hranice, ve kterém zvítězil ŠK Hranice.

Po osvobození i šachy v Hranicích hledaly svoji cestu, která byla ovlivněna celostátními změnami v tělovýchovném hnuti. Od roku 1945 Šachový klub Kunz hrál dále v závodní jídelně a Klub šachistů se přestěhoval na náměstí do hostince U Rozumíků (dnes restaurace Na Hradbách). V roce 1950 Klub šachistů přesídlil do závodního klubu sdružených komunálních podniků v Hranicích s hrací místností v Litovli.

10. 15. 1 ŠACHOVÝ ODDÍL TJ SIGMA HRANICE

10. března 1954 sloučením obou hranických šachových klubů byl vytvořen šachový oddíl TJ Spartak Hranice s hrací místností v Závodním klubu ROH Sigma Hranice v Tunelu. Předsedou oddílu se stal Karel Šíma. Družstvo klubu hrálo v krajském přeboru DSO Spartak od roku 1959 v Olomouckém kraji a v okresním přeboru hranického okresu hrála další 2 družstva. Oporou krajského družstva byli : Rudolf Kotík, Walter Hein, Josef Kaštovský, Karel Šíma, Bohuslav Hons, ing. Plešek, dr. Olga Svobodová.

V roce 1955 se šachová činnost oddílu zlepšila obětavou prací ing. Bláhy. Přeborníkem oddílu se stal Rudolf Kotík a postoupil až do finále přeboru ČSSR a ve finalové skupině skončil na 6. místě. Do šachového dínu zasáhly i ženy a dr. Svobodová se zúčastnila krajského přeboru žen a skončila na 4. místě. V roce 1956 se staral Rudolf Kotík přeborníkem Olomouckého kraje a ve stejném roce dosáhla Kopecká 2. místa v krajském přeboru žen.

Přes tyto úspěchy jednotlivců neměl oddíl dostatek ochotných a obětavých pracovníků, a proto v roce 1959 šachový oddíl v TJ Spartak Hranice ukončil svoji činnost.

Šachová činnost v Hranicích však neskončila, protože v tomto období v roce 1957 vznikl devíticíčlený šachový kroužek u TJ Tatran Hranice, který měl hrací místnost v Hranické cementárni. Po ukončení činnosti oddílu v TJ Spartak Hranice šachový oddíl TJ Tatran Hranice zvýšil iniciativu a pod vedením Františka Drlíka přihlásil v roce 1963 družstvo do okresního přeboru. Bývalí hráči TJ Spartak Hranice přešli v roce 1964 do přejmenované TJ Cementárná Hranice a hrací místnost se přestěhovala do Kufru na náměstí. V roce 1965 družstvo TJ Cementárná Hranice vyhrálo okresní přebor píseckého okresu a postoupilo do krajské soutěže Severomoravského kraje, kde hrálo do roku 1969. Od roku 1966 vedl oddíl Ladislav Kobosil a na přechodnou dobu činnost oddílu oživil. Ale pro stálý nedostatek obělavých pracovníků a pro potíže s hrací místností (v Tunelu, plnírském domě, Kavrisu) nakonec v roce 1969 byl šachový oddíl v TJ Cementárná zrušen.

Z významných šachových akcí v Hranicích do roku 1969 je třeba vzpomenout:

18. února 1940 simultánka mistra Jana Foltys na 16 šachovnicích, 13+, 1=, 2- (vyhráli Kvaňa, Vala, remizoval Schmidt).

V roce 1949 byl uspořádán v Teplických krajský přebor jednotlivců za účasti hranického Rudolfa Kotíka a výdatné organizační práce ing. Vliléma Hubky.

22. února 1950 byla simultánka mistra Kottnauera na 29 šachovnicích, 17+, 4=, 8-

15. října 1955 byla simultánka se zasl. mistrem sportu Luďkem Pachmanem na 44 šachovnicích. Za účasti 130 diváků hrál do 2 hod. v noci, 36+, 2=, 6- (vyhráli ing. Plešek, ing. Hubka, Boh. Hons, Kopecká, Závadovský, Horký).

6. července 1964 byla simultánka mistra dr. Filipa na 22 šachovnicích v Domě osvěty. Výsledek se nezachoval.

Šachový život v Hranicích ustal na 6 let od roku 1970 do 1975. V roce 1976 byla činnost obnovena šachovým kroužkem ROH nap. Severomoravských cihelen v Hranicích pod vedením Oldřicha Tejkala. Z iniciativy tohoto kroužku začal pracovat od 10.1.1977 šachový oddíl při TJ Sigma Hranice pod vedením Oldřicha Tejkala. Prvními trenéry nově utvořeného oddílu byli ing. Rada, Richard Walter a Jaromír Vozák a prvními rozhodčími se stali ing. Rada a Jaromír Vozák.

Předsedové šachového oddílu TJ Sigma Hranice byli:

1977 Oldřich Tejkal

1978 - 1982 Josef Kaštovský

1983 - Bohuslav Hons

Přeborníci šachového oddílu TJ Sigma Hranice:

1977 Rudolf Kotík 1982 Richard Walter

1978 Petr Petřík 1983 Jiří Šeiner

1979 Rudolf Kotík 1984 Ing. František Zábranský

1980 Rudolf Kotík 1985 Ing. František Zábranský

1981 Bohuslav Hons 1986 RNDr. Jiří Šeiner

V posledním desetiletí výkonnostní šach měl střídavé úspěchy. Do roku 1980 hrála v soutěžích 2 družstva v okresním přeboru, ale od roku 1980 do roku 1985 nastaly generační problémy odchodem startujících hráčů a mládeže nebylo. Proto od roku 1980 bylo do okresního přeboru přihlášeno jen 1 družstvo, které v ročníku 1985/86 se stalo okresním přeborníkem a postoupilo do krajské soutěže II. tř., sk. D. Výkonnost družstva však proti silné konkurenci v krajské soutěži byla nízká.

Aby byl zajištěn přítel mládeže do oddílu, organizoval šachový oddíl ve spolupráci s MDPM plnírskou sportovní ligu v šachu od roku 1982. Touto akcí se členská základna pomalu omlazovala a do ročníku 1986/87 byla přihlášena už 2 družstva. První družstvo vo hrálo krajskou soutěž druhé družstvo s mladými hráči hrálo v okresním přeboru.

V dubnu 1979 byla sehrána simultánka s mistrem sportu Mokrým, který na 12 šachovnicích všechny partie vyhrál.

22. dubna 1983 byla simultánka s mistrem FIDE V. Paclem z Ostravy na 24 šachovnicích, 19+, 2=, 3- (vyhráli ing. Zábranský, Tejkal a Boh. Hons).

23. března 1986 byla simultánka s kandidátem mistra ing. M. Babulou z Třince na 16 šachovnicích, 13+, 3=, 0- (remizovali Vičan, ing. Zábranský a Dragón).

V roce 1986 měl oddíl 22 členů, z toho 20 nositelů výkonnostních tříd. K 6 nositelům II. VT patřili Bohuslav Hons, RNDr. Šejnar, ing. Zábranský, Richard Walter, ing. Ludvík Pospíšil, Oldřich Vladař.

Polední desetiletí ukazuje na význam šachového dění v Hranicích, dobré podmínky v TJ Sigma Hranice, pozornost k mládeži a k odborným kádrom, zvyšování výkonnostních tříd, spolupráce s MDPM, zahájené odborářské turnaje a vhodná klubovna v sokolovně dávají předpoklady, aby šachy v Hranicích už nepřerušovaly v budoucnu svoji činnost.

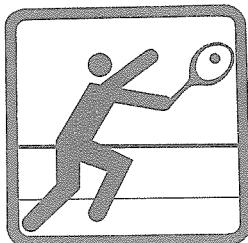
10. 15. 2 ŠACHOVÝ ODDÍL TJ JZD PODLEŠÍ DRAHOTUŠE

V Drahotuších vznikl klub šachistů 13.1.1948 pod vedením Miroslava Halušky a Františka Černého. Spolek se 27.12.1951 dobrovolně zapojil do ROH svazu zaměstnanců v dopravě v Drahotuších, kde zanikl.

Šachový oddíl TJ JZD Podlesí Drahotuše byl založen v roce 1975 a již v roce 1976 po jednoleté činnost v okresním přeboru se stal okresním přeborníkem. Družstvo však nebylo vyhlášeno okresním přeborníkem, protože nebylo rádně registrováno a bylo zařazeno mimo soutěž. Situace se opakovala i v příštím roce 1977, protože v oddíle nepracoval pravidelně výbor a činnost byla živelná.

Největších úspěchů dosáhl oddíl v odborářské soutěži čtyřčlenných družstev o přeborníku ČSR, kde drahotušské družstvo 4x zvítězilo. Po dobrých začátcích však došlo odchodem starších zkušených hráčů ke snížení výkonnosti, a tak družstvo hraje v současné době v okresním přeboru s průměrným výsledkem. Předsedou oddílu od roku 1974 do 1975 byl Bohumil Tomečka. Od roku 1975 se stal předsedou oddílu Miroslav Newrla a pod jeho vedením došlo k oživení činnosti oddílu a ke zvýšení zajmu o šachy v Drahotuších. Miroslav Newrla je také předsedou výboru šachového svazu OV ČSTV.

Oddíl si získává dobrou pověst pořádáním vánočního šachového turnaje jednotlivců o putovní pohár JZD IX. sjezdu JZD se sídlem v Ježernici. 2. ročník tohoto putovního poháru byl v roce 1986 v kulturním domě v Hrabivce.

10. 16 TENIS

Počátky hranického tenisu nacházíme na tzv. Staré střelnici, kde se několik nadšenců na schůzce 26.4.1911 rozhodlo zřídit dvě tenisová hřiště. Akce dostala konkrétnější podobu až v roce 1912 po ustavení sportovního odboru při Okrašlovacím spolku. V čele tenisového klubu stál prof. Hrab z českého gymnasia. Pod jeho vedením bylo na jaře 1913 upraveno tenisové hřiště na Staré střelnici a od 25.4.1913 je datováno zahájení tenisu v našem městě. Poněvadž zájem rostl, byl ještě téhož roku postaven další dvorec. Hrálo se však pouze rekreačně.

V roce 1920 byl zřízen tenisový odbor při SK Hranice. Od roku 1923 jsou záznamy o první závodní činnosti. V té době to byl jediný sport se závodní činností. V čele klubu stal tehdejší ředitel gymnasia Cigánek. Dalšího rozmachu docílil tenis od roku 1928, kdy ke dvěma dvorcům na Staré střelnici přibyly dva další dvorce v sadech. V čele klubu v té době stál MUDr. Roháč a tenis se stal nejúspěšnějším sportem v Hranicích. V roce 1930 se stalo družstvo SK Hranice oficiálním mistrem Moravskoslezské župy. Tehdejší hráči Adamcová, Cigánek, Hein, dr. Pařízek, Tesař, Hubálek, Němec byli stálými reprezentanty Moravskoslezské župy a Roháčová patřila k nejlepším hráčkám v Československu. Do okupace si tenis stále udržoval svoje postavení a družstvo Hranic se pravidelně umisťovalo v horní polovině soutěží.

Okupace zasadila i do tenisu značnou ránu. Ale hrálo se dále, až v posledních letech války činnost ustala. Po osvobození naší vlasti se tenis v Hranicích jen pomalu rozvíhal. V roce 1946 byly zahájeny mistrovské soutěže.

10. 16. I TENISOVÝ ODDÍL TJ CEMENTÁRNA HRANICE

Tenisový oddíl TJ Cementárná Hranice převzal tradice tenisového odboru SK Hranice, který se sloučil 30.6.1940 s ČSK Hranice. Po osvobození tenisový odbor z ČSK Hranice přešel do TJ Sokol Hranice, kde se hrál na dvorcích v sadech Zd. Nejedlého. V roce 1951 tenisový odbor se stal oddílem TJ Vodotecha Hranice a od roku 1953 tenis přešel do oddílu TJ Tatran Hranice.

Sportovní činnost v těchto letech změn byla nadmíru úspěšná. Ke starým domácím hráčům Indrákovi, Elišákoví, Heinovi, nadějnemu Skácelíkovi se přidali přestupující hráči ing. Jarkovský, Jeřábek, Derka a Potůček. Oddíl patřil mezi nejlepší v kraji. Rovněž dobré pečoval o dorost, mezi nimiž byl znám Vl. Talašek.

V roce 1956 vstoupil tenisový oddíl Teplice do TJ Tatran Hranice, na dvorce v Teplicích se přenesla závodní činnost oddílu a dvorce v sadech zůstaly pro rekreační sport. Oddíl TJ Tatran Hranice se účastnil soutěží v Olomouckém kraji ve všech věkových kategoriích.

Od roku 1958, kdy obnovila činnost TJ Slovan Teplice, bylo dohodnuto, že v Hranicích bude pokračovat TJ Tatran v rekreačním sportu a závodní tenis zůstane na dvorcích v lázních Teplicích. Touto dohodou soutěže se nestaly motivem rozvoje činnosti tenisového oddílu v TJ Tatran Hranice, a proto činnost oddílu upadala. Nově pojmenovaná TJ Cementárná Hranice od roku 1959 neměla příliš velikou radost z činnosti tenisového oddílu. V roce 1970 postihla dvorce v sadech povodeň. Voda na dvorcích dosáhla výše 150 cm a zaplavila také saťny. Týden po opadnutí vody byla obě hráště v takovém stavu, že se na nich dalo hrát.

Vzrůstající zájem o tenis a postupně chátrající oplocení a sociální zařízení působily protikladně, a proto zasáhl výbor TJ Cementárná Hranice. Uložil tenisovému oddílu v září 1971 přípravit opatření na zlepšení činnosti.

V roce 1972 se začala oživovat činnost soutěžemi. Byl uspořádán turnaj čtyřher a zajištěna účast na turnaji TJ Optimít Odry. Zahájila se oprava kurtů a oplocení. 27.10. 1972 byl zvolen nový výbor pod vedením Jaroslava Elišáka. Ve výboru pracovali František Krečmer, Jindřich Bartsch, Josef Křenek, Pavoloslav Opletal, Alois Křenek a ing. Vladislav Kutěj. Výbor schválil výstavbu dvorců na Staré střelnici a přistavbu klubovny a sociálního zařízení ke stávajícímu objektu. V roce 1972 došlo k zásadnímu obratu v činnosti tenisového oddílu.

V roce 1973 poskytl oddíl své dvorce pro turnaj odborářských družstev OOR v Přerově. Byly vyškoleni první trenéři IV. třídy. 30. června 1973 se konalo slavnostní otevření nových dvorců v hodnotě 80 000 Kčs. Téhož roku byla ukončena i kanalizace v délce 145 m. Členové na údržbě a výstavbě odpracovali celkem 3 244 brigádnických hodin.

V roce 1974 pokračovala výstavba klubovny. Oddíl se přihlásil do soutěže o titul Vzorný oddíl ČSTV II. stupně po předchozím obhájení III. stupně. Družstvo žáků se přihlásilo do soutěže o titul Vzorný kolektiv mládeže.

17.5.1975 byla dokončena klubovna v hodnotě 522 150 Kčs. Za 25 měsíců budování členové oddílu na klubovně odpracovali celkem 10 571 brigádnických hodin. Ve výkonnostním sportu bylo družstvo v mezikresní soutěži okresů Přerov, Vsetín a Nový Jičín na 4. místě. Družstvo žáků bojovalo v okresním přeboru a skončilo na 3. místě. 16. - 17. srpna byl uspořádán krajský přebor žactva.

Křívka činnosti tenisového oddílu stoupala i v roce 1976. Bylo utvořeno závodní družstvo dorostu. Za poslance do Měst NV v Hranicích byli zvoleni Bartsch, Petr Roreček, Jiří Nezhyba, Jan Nedorekštěk. Svojí činností začínal tenisový oddíl získávat dobré jméno ve městě.

V roce 1977 ve výkonnostním sportu byly tyto úspěchy. Družstvo žáků získalo 4. místo v krajském přeboru II. třídy. Dorost získal 2. místo v mezikresním přeboru. Františku Krečmerovi k jeho 60. narozeninám bylo uděleno Veřejné uznání za rozvoj tělovýchovy III. stupně.

V roce 1978 oddíl oslavil 85 let tenisového sportu a 20. výročí založení TJ Cementárná Hranice. Družstvo dorostu zvítězilo v krajské soutěži II. stupně. Oddíl uspořádal 19. - 21. 8. krajský turnaj dorostu a krajský přebor žactva.

Členové tenisového oddílu také v roce 1979 přispěli k dalšímu rozvoji svého sportu. Tradičnímu uspořádání turnaje dorostu a přeboru okresu žáků byla zařazena rekonstrukce dvorců 1 a 2.

V roce 1980 byl uspořádán oddílový turnaj, okresní přebor ml. a st. žactva, krajský přebor ml. žactva a VI. ročník krajského turnaje dorostu. Oddíl se stal nositelem titulu Vzorný oddíl ČSTV I. stupně.

V roce 1981 vzrostl počet rozhodčích, trenérů a cvičitelů, což přispělo výcviku mládeže a začátečníků. 22. - 25. 8. byl pořádán VII. ročník dorosteneckého turnaje poprvé jako celostátní turnaj s účastí 52 dorostenek a 28 dorostenek. Ve finále byl hraničtí hráč Václav Pitrán, který obsadil 2. místo za košickým Jandou.

V roce 1982 byla založena pionýrská skupina s vedoucí Jarmilou Mikuliškovou. 3 členové darovali krev a bylo získáno 8 BPPOV a 7 PPOV. Družstvo dospělých se umístilo v meziokresní soutěži na 2. místě. Družstvo dorostu zvítězilo a postoupilo do krajského přeboru II. třídy.

V roce 1983 oddíl navázal družbu s tenisovým oddílem Motor Rathenow z NDR. Hosté v Hranicích přijali porážku 10 : 1 sportovní. Byl uspořádán jubilejný X. celostátní turnaj dorostu. Družstvo dospělých postoupilo do krajského přeboru. J. Bartsch, st. a Jiří Krumník získali kvalifikaci rozhodčích II. třídy.

V roce 1984 ve dnech 29. 6. - 4. 7. členové oddílu odjeli do Rathenowa a opatřili tak návštěvu německých tenistů v Hranicích. Pro špatné počasí se vice hrály kuželky než tenis, ale i tak hraničtí vyhráli. 3. 11. 1984 zemřel ve věku 76 let jeden ze zakladatelů hraničního tenisu a dlouholetý člen oddílu Jaroslav Elišák.

V roce 1975 bylo v soutěžích 6 družstev. Zimní trénink byl v hale ZŠ v Kelči. Ve spolupráci se Slovanem Teplice byl uspořádán přebor města Hranic v tenise. Přeborníky Hranic se stali:

ml. žáci - Robert Březík, CVH
žáčky - Chrápková El., Teplice
dorosteni - Polášek Ctibor, Teplice
ženy - Ing. Polášková Eliška, CVH

st. žáci - Robert Selzer, CVH
dorostenky - Křenková Dáša - CVH
muži - Herda Miroslav, CVH

Přeborníky TJ Cementárna Hranice se stali: Samiec a Křenková. Pro úsporu pitné vody byl zaveden rozvod vody pro kropení dvorců z Bečvy.

V roce 1986 uspořádal oddíl náborový turnaj neregistrované mládeže do 14 let. Tímto turnajem se přihlásil k výzvě "Rakety jen na tenis!" tenisového oddílu VŠ Plzeň. Dále byl uspořádán 12. ročník krajského turnaje dorostu. Hosté z Rathenow přijeli v omlazeném seskupení. Na rистu zkomplitnění tréninkového procesu se podíleli mladí členové oddílu ing. Vladimír Pala, J. Bartsch, ml. a ing. Lad. Křenek. Pro žáky začátečníky byla připravena tenisová školnička. Potíže má oddíl se zimním tréninkem. Rozhodčí I. tř. Bartsch a Krumník řídili Pohár federace žen v Praze. Oddíl soutěží o bronzovou plaketu k titulu Vzorný oddíl ČSTV.

10. 16. 2 TENISOVÝ ODDÍL SLOVAN TEPLICE

K rozvoji tělovýchovy a sportu dochází v lázních Teplicích v roce 1947, kdy byla ustavena TJ Sokol Teplice s 31 členy a v roce 1952 byla tato jednota pojmenována TJ Slovan Teplice nad Bečvou.

Tenisový oddíl, který vedl Ed. Jakubec, byl prvním oddílem nově ustavené TJ. Tenis se hrál nejdříve na dvou a od roku 1954 na třech tenisových dvorcích v areálu lázní.

V roce 1956 vstoupil tenisový oddíl do TJ Tatran Hranice. Círnost na lázeňských dvorcích pokračovala, protože TJ Tatran Hranice tam přenesl závodní tenis.

V roce 1958 dochází opět k osamostatnění tělovýchovné činnosti v Teplicích obnovením TJ Slovan Teplice nad Bečvou. U TJ zůstal jediný tenisový oddíl, který pokračoval v závodní činnosti s družstvem dospělých v krajské soutěži. V té době do byl jediný tenisový oddíl, který prováděl závodní činnost na Hranici až do roku 1970.

Roku 1961 dochází k nárůstu členské základny a rozvoji sportovně společenské práce jak v závodním, tak i v rekreačním tenise. Byl to rok počátku masového rozvoje tenisu na nově vybudovaných a upravených lázeňských dvorcích. Získávána byla hlavně mládež a k závodnímu družstvu dospělých byla připojena postupně v letech 1962/64 družstva dorostu a žáků. Rozšířilo se i sportovní zařízení o další čtvrtý dvorec a o cvičnou stěnu.

V roce 1963 byla založena tradice každoročního turnaje žactva Severomoravského kraje. Mezi dlouhověk obětavé funkcionáře tohoto období patřili Walter Balner, Josef Indrák, Josef Dolák, Egon Selnička, Antonín Zahradník a Alena Círklová. V letech 1963 - 1976 získali závodní hráci v kategorii mládeže celkem 16 titulů okresních, dva krajské a 1 titul celostátního přeborníka. Nejúspěšnějšími mládežníky byli Karel Hübel, Pavel Selnička, Albert Tománek a Katrin Doláková. Tenisové družstvo dospělých v těchto letech hrálo krajskou soutěž II. tř., kde se umisťovalo vždy na předních místech.

V roce 1982 byl tenisovému oddílu udělen titul Vzorný oddíl ČSTV. Ve sportovní činnosti se tenisový oddíl snažil o zvýšení úrovně výkonnostního sportu. V soutěžích Severomoravského kraje byla trvale zastoupena družstva všech věkových kategorií. Družstva každoročně bojovala ve svých soutěžích o četné umístění.

V sezóně 1986 skončilo 1. družstvo dospělých na 3. místě ve složení ing. Hübli, Chrápek ml., Polášek, dr. Chrápek, Ing. Skácelík, Koutná, Luďmitlová a Křenová. Družstvo dorostu hrálo v sestavě: Polášek, Chrápek, Steiger, Barborák, Kučaj, Mír, Řepa, Petr Navrátil, Chrápková, Luďmitlová, Beroušková, Vanduchová a skončilo 3. ve své skupině. Družstvo žáků hrálo ve složení Mír, Řepa, Zdeňka Řepa, Navrátil, Sazima, Kádě, Chrápková, Navrátilová, Heinová, Zámrská. Žáci postoupili v sezóně 1985 do vyšší skupiny, kde v roce 1986 obsadili 4. místo. Řada jednotlivců úspěšně reprezentovala TJ Slovan na krajských a celostátních turnajích. V krajském žebříčku přes vysokou úroveň tenisu v Severomoravském kraji (vrcholová střediska v Přerově a Ostravě) se umístilo celkem 12 hráčů ve všech věkových kategoriích.

Nejúspěšnější hráčka oddílu Petra Zahornová, která byla v roce 1983 přebornicí kraje dorostenek a vysoko hodnocena na celostátném žebříčku žen i dorostenek, byla pro svůj další sportovní růst uvolněna v roce 1984 pro druholigové družstvo Milo Olomouc.

Od roku 1984 v úzké spolupráci s tenisovým oddílem TJ Cementárna Hranice pořádá TJ Slovan Hranice každoročně přebor města Hranic ve všech věkových kategoriích. Přeborníky roku 1986 se stali hráči Slovanus muži - ing. Hübli, dorost - Oldřich Chrápek, dorostenky a starší žáčky Eliška Chrápková, mladší a starší žactvo Zdeněk Řepa.

V posledních pěti letech pořádá oddíl významné akce širšího významu. Od roku 1984 pořádá dva celostátní turnaje dorostenek a dorostenek, krajský přebor a okresní přebor dle určení tenisovým svazem ČSTV.

Tenisový oddíl věnoval velkou pozornost masovému rozvoji tělovýchovy a sportu. Každoročně se konal na dvorcích v Teplicích turnaj zaměstnanců lázní Teplice, Štěmy Hranice, zdravotníků NSP Hranice, neregistrovaných hráčů Hranic, studentů gymnázia a SOU Sigma Hranice. Tyto akce sloužily k propagaci tenisového sportu mezi mládeží a pracujícími Hranicka. Na dvorcích TJ Slovan a v celém sportovním areálu se kromě členů oddílu každoročně využívají desítky lázeňských hostů a příchozích občanů města Hranic, kterým oddíl půjčuje základní sportovní vybavení k jejich velké spokojenosti.

Středem zájmu je mládež. Od roku 1984 zavedl oddíl pro žáky a dorostence organizované tréninky pod vedením zkoušených trenérů Sekničky, ing. Skácelíka a Zahorný. Výsledky se dostavily. Družstvo žáků v roce 1985 postoupilo do vyšší soutěže a dorostenků s dorostenkami se řadí k nejlepším v kraji. Oddíl nezapomíná ani na nábor žáků. Od roku 1985 pracuje v oddíle školička pro žáky začátečníky. V roce 1986 bylo ve školičce 22 žáků ve věku do 10 let. O ně se staraly cvičitelé Cisař, Machyl, Mikšík. Z této začátečníků oddíl bude doplňovat družstva žáků. Žáci oddílu jsou současné členy PO v oddíle Smečkáři, který vede velmi dobře Křenková. Žáci obhájili v říjnu 1986 titul Vzorný kolektiv mládeže.

Veškerou údržbu a provoz tělovýchovního zařízení zajišťovali členové oddílu brigádníckými hodinami každoročně průměrně 1400. O sítě kolektivu TJ Slovan Teplice svědčí údajnosti roku 1985, kdy 9,8. rozběsněný vodní živel Bečvy se nevyhnul Teplicím a úplně zničil sportovní areál TJ. Velká voda neušetřila zhola nic. Celý prostor se stal korytem řeky Bečvy a záplava dosahovala výšky 3 m, zničila všechn 5 kurtů, dětské hřiště, minigolf, prostory u cvičné zdi i zatravněnou plochu. Stříhla oplocení včetně betonáže a společně s vybavením v prostoru areálu voda vše odpavila. Po poklesu hladiny řeky Bečvy byl pohled na sportoviště katastrofální. Jen málokdo z těch, kteří viděli tu spoušť, věřil, že se ještě v roce 1985 může dát sportoviště do pořádku. Ale členové TJ s elánem hned na druhý den nastoupili k likvidaci škod. Ve dne i v noci odčerpávali vodu. Pracovali s takovou chutí a naděním, že již za týden byly první tři dvorce schopny provozu a za měsíc dosáhli toho, že prakticky celý prostor byl teměř v pořádku. Na obnově sportoviště se iniciativně podílelo 115 členů a odpracovali 1791 hodin. Důležitou úlohu sehrál fakt, že nezůstali na všechno sami. Rychlou pomoc poskytly ochotně závodní Sigma, Čihelná, SOU Sigma a vedení Čs. státních lázní. Soudržný vztah projevil i tenisový oddíl TJ Cementárna Hranice, který umožnil po dobu obnovy dvorců tréninky žáků a dorostu na jejich kurtech. Zásluhou vzorné spolupráce, obrovského nadání lidí zapojených pro sport se do areálu brzy vrátil sportovní život.

V současné době se tenisový oddíl zaměřuje hlavně na masový rozvoj se zretelem na mládež, na zkvalitnění výkonnostního sportu zimním tréninkem v nové tenisové hale SOU Sigma a na údržbu sportovního areálu.

10. 17 VOLEJBAL

Přesné začátky odbíjené v Hranicích nejsou jasné, protože po vzniku odbíjené v ČSSR v roce 1921 se začala hrát odbíjená živelně na reálném gymnasiu v Hranicích. Volejbal hráli studenti, sokoli, orli a mexičané (chlapci a děvčata z hranické čtvrti zvané Mexiko). O organizované odbíjené se dovídáme v roce 1938 při založení odboru odbíjené u AK Hranice. Družstvo nehrálo soutěže, ale účastnilo se turnajů v Hranicích a okolí. Největší popularity získaly turnaje dvojice.

Za okupace 23.5.1940 AK Hranice, sokoli, orli a studenti přešli do ČSK Hranice a založili odbor odbíjené pod vedením Roberta Rychlíka a Stanislava Kozáka. Upravila se 2 volejbalová hřiště v fotbalovém hřišti u splavu a ČSK Hranice zahájil soutěže družstev ve valašském okrsku župního mistrovství.

Po osvobození se hrácká základna rozpadla a odbíjenou hráli jen hráči, kteří zůstali v Hranicích. Hrálo se na hřištích u sokolovny a podle příslušnosti sokolovny se měnila i příslušnost oddílu odbíjené. Nakonec odbíjená zakotvila jako oddíl v TJ Spartak Hranice.

Kolem roku 1948 se objevili v oddíle hráči, kteří bezmála 15 let se věnovali volejbalu v Hranicích. Byli to Jan Zohorna, Jan Kujal, Oldřich Vilímek, Oldřich Kubesa, Zdeněk Vilím, Miroslav Unar, M. Doležel, Jar. Pohl, Vrat. Novák, Karel Holešovský, Zdeněk Libiček, ing. O. Kutěj. Začala pravidelná účast v mistrovství okresu i kraje. Družstvo mužů hrálo okresní přebor až do roku 1953, kdy se probojovalo do krajského přeboru I. tř. Olomouckého kraje. V této soutěži hrálo do roku 1958, kdy Hranice opět sestoupily do krajské soutěže. Do krajského přeboru se však TJ Spartak Hranice vrátila v roce 1959. V sestavě hráli: Kutěj, Zohorna, Libiček, Ostravský, Zdráhala, Unar, Hawiger. V oddíle v tomto roce bylo 26 členů. V roce 1959 - 1960 byly zlepšeny podmínky pro odbíjenou vybudováním 2 hřišť na stadiónu TJ Sigma Hranice.

Kolem roku 1950 se objevilo družstvo žen, které hrálo do roku 1957 krajský přebor Olomouckého kraje. V roce 1957 ženy sestoupily, v roce 1958 nehrály, v roce 1959 vyhrály okresní přebor a v roce 1960 byly opět zařazeny do krajského přeboru I. třídy.

V roce 1960 dosáhla odbíjená TJ Sigma Hranice nejvyšší mety od osvobození. Obě družstva mužů i žen hrála krajský přebor I. tř. nově zřízeného Severomoravského kraje. V roce 1961 v družstvu žen, které bylo úspěšnější než muži, hrály: Kujalová, Havigerová, Gnidová, Králová, Pánková, Kolárová, Čepická, Langerová, Boublíková a Mišová.

V roce 1962 v družstvu mužů hráli: Zohorna, Kutěj, Holešovský, Kujal, Blaták, Ostravský, Zdráhala, Novický, Černý, Hlušička a Máca. Ženy se udržely v krajském přeboru I. třídy, ale v roce 1963 se rozpadly. V roce 1963 muži sestoupili z krajského přeboru II. třídy do okresního přeboru.

V roce 1964 nastal obrat k lepšímu. Trenérské a organizátorské práce v oddíle se ujal František Horák. Začal omlazovat oddíl a do družstva mužů zařadil dorostence. Muži vyhráli okresní přebor, postoupili a v roce 1965 se umístili na 5. místě krajského přeboru II. třídy Severomoravského kraje. Začala se dátí i práce s ženami. Kolem Vlasty Slezákové se zformovalo nové družstvo, které pod vedením Františka Horáka s pevným rámem při tréninku vyhrálo v roce 1965 okresní přebor a bylo rovněž zařazeno do krajské soutěže. V družstvu žen hrály: Vlasta Slezáková, Eliška Janíková, Dana Trčková, Láďa Jerábková, Alena Dřimálová, H. Šťastná, Helena Kujalová a Jana Debnárová.

Rok 1966 potvrdil správné odborné vedení Františka Horáka, který více méně oživil činnost oddílu a vedl 4 oddílová družstva. Družstvo žen se probojovalo do krajského přeboru

I. tř., družstvo mužů se udrželo v krajském přeboru II. tř., B družstvo mužů úspěšně hrálo v okresní soutěži a dorosteni se stali okresními přeborníky.

Od roku 1967 se začala rozdělovat činnost oddílu na mužskou a ženskou odbíjenou. Bylo to na škodu věci, protože se tříšila organizační práce oddílu. Muži si vybudovali samostatné hřiště v sokolovny a v jednom oddíle začal dvojí život. Po reorganizaci soutěží za řízení oblastních soutěžních komisí se umístila družstva Hranice: Muži A na 5. místě v oblastním přeboru II. tř., muži B na 3. místě v okresním přeboru, ženy na 7. místě v oblastním přeboru I. třídy, dorostenky na 3. místě v okresním přeboru. Družstvo dorostenek pod vedením Františka Horáka společně trénovalo s ženami, a proto stejnou náročností dorostenky rychle rostly k výborné výkonnosti.

Od roku 1968 ženské složky pracovaly perspektivně pod vedením Františka Horáka, který pamatoval na výchovu žáček a dorostenek. Dorostenky v roce 1968 získaly titul okresního přeborníka. V mužských složkách se věnovala pozornost jen prvnímu družstvu mužů, rozpadlo se B družstvo mužů a dorostence nahrazovala školní družstva.

V roce 1969 byla v soutěžích 4 družstva. U dospělých nastal obrat k lepšímu. Muži získali 2. místo v oblastním přeboru II. tř. pod vedením Vladislava Damka, který se vrátil do Hranic po působení ve II. volejbalové lize ve Vagonce Tatra Studénka. Své bohaté hrácké zkušenosti uplatňoval u družstva mužů jako hrající trenér. V tomto roce nově bylo utvářeno družstvo dorostenek. Ženy získaly 2. místo v oblastním přeboru I. tř. a byla naděje, že v příštích letech tu bude postup. Družstvo dorostenek po vítězství v okresním přeboru hrálo v oblastním přeboru s hráčkami: Alena Langrová, Zdenka Kučerová, Jar. Andrysová, Květa Zámková, Marie Záblatzká, Jana Zámková, Alena Tejková. Dorostenky rostly účastí na zimních turnajích žen i dorostenek.

Rok 1970 byl pro oddíl velmi úspěšný. V soutěžích bylo 5 družstev. Družstvo mužů pod vedením Vl. Damka vyhrálo oblastní přebor II. tř. a postoupilo pro rok 1971 a 1972 do vyšší třídy. V této letech kádr družstva tvořili: Vl. Damek, Šváček, Zabloudil, ing. Budín, Bednář, Blaťák, Knajbl, A. Horák, Zapletal, Přikryl, Bezděk, J. Kujal. Dorosteni hráli okresní přebor pod novým trenérem Kocianem. Družstvo žen již druhý rok bylo na 2. místě oblastního přeboru I. tř. a bylo stále vážným uchazečem o další postup. Dostatek hráček dovolil ustavit další družstvo žen, které v oblastním přeboru II. třídy se stalo vítězem a postoupilo do stejné soutěže s prvním družstvem žen. Dorostenky hrály oblastní přebor a umístily se na 3. místě. Ženy trénoval R. Záblatzký a dorostenky Fr. Horák.

Od roku 1971 nesla ovoce práce s mládeží. Zvýšila se členstvá základna v náročnějších soutěžích. Ženy třetí rok byly opět na 2. místě ve své soutěži.

V roce 1972 družstvo mužů po reorganizaci soutěži sestoupilo do krajské soutěže II. tř. Dorosteni v krajském přeboru se umístili na 4. místě. Družstvo žen se doplnilo o Lídu Bělockou, Záblatzkou, Langrovou, Andrysovou a Zámkovou. Ženy vyhrály krajský přebor I. tř., ale v kvalifikaci o II. ligu se umístily na 2. místě, což nestačilo na postup. Dorostenky v krajském přeboru získaly 2. místo. V družstvu dorostenek se vystřídaly Bomberovičová, Gabrielová, Hudečková, Hýžová, Churá, Kučerová, Nováková, Straková, Vítková, Andrysová, Jana a Květa Zámková. Pro další doprovázení družstva dorostenek byl proveden nábor žáček. Začal se však projevovat nedostatek trenérů pro družstva mládeže, a proto byly slabé výhledy na doplnění nových hráček.

Družstvo mužů v roce 1973 skončilo na 7. místě, v roce 1974 na 3. místě, v letech 1975, 1976, 1977 vždy na 2. místě, ale kýženého postupu se nepodařilo vybojovat. Kádr hráčů se postupně doplňoval z řad dorostenek, některí klíčoví hráči odcházeli. V této době se na soupisce objevovala hlavně tato jména: Damek, Bednář, Blaťák, A. Horák, L. Králík, Kuboš, ing. Plíška, ing. Vojtěšek, Vykýdal, Zapletal, Špunar, Kočí, Dívíš, Šustek, J. Horák, ing. Budin, E. Novák, Šváček.

Významnou kapitolou sezony 1978 s dárkem k 40. výročí volejbalu v Hranicích bylo vybudování hřiště s elasticním povrchem u sokolovny. Hřiště svým povrchem bylo ojedinělé v Severomoravském kraji a bylo dílem brigádnické práce všech členů oddílu pod vedením Vl. Damka. Sportovní činnost v tomto roce byla pojmenována brigádnickou činností na výstavbě hřiště, a proto konečné umístění mužů v KP II. tř. bylo na 8. místě.

V dalších letech se družstvo mužů umisťovalo vždy v první polovině tabulky. Kádr družstva byl doplněn novými odchovanci z řad dorostenek. Byli to Skácel, Janota, Kořenek, Petr Damek, Kundra, Petr Jeřábek, Mráček, Rolný, Tutka. Tím byl dořešen také generační problém v družstvu. Starší hráči vytvořili B družstvo, které od roku 1983 hrálo pravidelně okresní přebor a pomáhalo připravovat mladé hráče pro vyšší soutěž.

V současné době hrají v mužských složkách pouze odchovanci oddílu, kteří začali s volejballom před 10 - 15 lety. V roli trenérů žáků a dorostenek se postupně vystřídali

Kocián, Budín, Káňová, Pjenták, Oplatka a Damek. Hlavně odchovanci trenérů Pjentáka a Oplatky, kteří začínali jako žáci 5. - 6. tříd, dosáhli později v dorostenckých soutěžích v historii oddílu největších sportovních úspěchů. V roce 1983 pod vedením trenéra Damka bojovali dorosteni o postup do dorostencké ligy, ale skončili tradičně na 2. místě. V dorostenckém družstvě se vystřídal Janota, Petr Damek, Kořenek, Rolný, Jeřábek, Kudra, Mráček, Tuťka, Nožička. Všichni se pak později začali objevovat na soupeřských mužských družstvech. Nejbližší perspektiva výkonnostního volejbalu v Hranicích je v jejich rukou.

V roce 1984 byl proveden nábor žáků na hranických základních školách v pátých a šestých třídách. Vedením této nejménší volejbalistů byli pověřeni trenéři Zapletal a ing. Budín, kteří je v roce 1986 zapojili poprvé do soutěží.

V roce 1986 převzal trenérské žezlo A družstva mužů J. Kočí, Vl. Damek vedl družstvo B mužů v okresním přeboru. A družstvo se umístilo v krajském přeboru II. tř. na 5. místě a B družstvo v okresním přeboru bylo na 2. místě. Objevila se nová jména: M. Doležal, Zd. Losert, M. Vašček a byl předpoklad, že po návratu hráčů ze základní vojenské služby bude omálené družstvo mužů znova usilovat o postup do vyšších soutěží.

V ženských složkách se nedržely úspěchy dlouho. Ženy hrály v roce 1973 v krajském přeboru I. tř., ale v roce 1974 se snížila výkonnost družstva odchodem klíčových hráček a trenéra Hudečka, takže v roce 1975 ženy ani nezahájily činnost. Dorostenky hrály dobré pod vedením trenéra Horáka každoročně ve finále krajského přeboru. Dorostenky trénovaly společně s žáčkami až do roku 1975. V roce 1976 odchodem Fr. Horáka z trenérské práce zanikla všechna dívčí družstva a doposud se nepodařilo jejich činnost obnovit.

Od roku 1978 se ženy k volejbalu vrátily a vyhrály jako neregistrované hráčky turnaje ZRTV, kde hrály jako rekreační složka. Pod vedením V. Slezákové - Bekové se ženy scházely na hřišti i v hale, aby si s chutí zahrály, ale do pravidelných soutěží se už nechátraly přihlásit. Snaha o udržení ženského volejbalu byla v letech 1978 - 1982 v dorostenkách, které tvořily studentky střední průmyslové školy pod vedením prof. Věry Mrkvíčkové - Budinové. Dorostenky tvořily základ školních družstev ve středoškolských hráčech, které v roce 1983 vyhrálo družstvo střední průmyslové školy před gymnáziem v Hranicích. Na oživení dívčích družstev se zabývalo ustavením družstva žáček na základní škole Struhlovsko pod vedením Babicové a Koukalové v roce 1985.

V roce 1971 navázel oddíl na tradici pořádání turnaje O putovní pohár Moravské brány uspořádáním 16. ročníku. V roce 1986 se konal jeho 29. ročník.

13. května 1981 vidělo asi 100 diváků urádující mistrovny světa ženy Kuby, které měly v tuto dobu soustředění v Novém Jičíně. Kubánky zahrály exhibiční utkání ve volejbalu žen KUBA A - KUBA B ve sportovní hale SOU Sigma Hranice. Utkání mělo vynikající sportovní úroveň za řízení hranických rozhodčích Vl. Damka a Blaťáka.

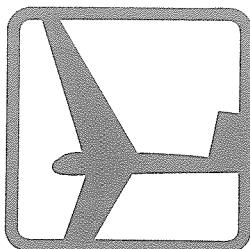
V roce 1986 provedl oddíl rekonstrukci povrchu hřiště u sokolovny. Svěpomocí byl na stávající hmotu položen nový, moderní povrch pro venkovní hřiště NISAPLAST.

Ženy a muži, kteří svoji výkonnost již nestáčí na závodní činnost, organizují v oddíle rekreační odbíjenou, která v samotných Hranicích má ohromné zázemí v řadě volejbalových hřišť na sídlištích. Jistě by stalo zato zorganizovat hranickou ligu rekreačních sídlištních družstev v odbíjené. Z takové soutěže by se měla znova oživit dívčí družstva ve výkonnostním sportu, protože odbíjená je jediným míčovým sportem, který může v Hranicích závodně provádět dívčí mládež.

Přehled předsedů volejbalového oddílu TJ Sigma Hranice:

1966 - 1967	Karel Holešovský
1968 - 1969	Jiří Šrámek
1970	Ondřej Debnář
1971 - 1980	Jan Zohorna
1981 - 1984	Svatopluk Šváček
1986	Vladislav Damek

11. BRANNE SPORTOVNI CINNOSTI SVAZARNU

11. 1 AEROKLUB ZO SVAZARM V HRANICICH

V roce 1961 byl Aeroklubu v Hranicích přidělen Svaazarmem první větron 1-13 Blaník OK 1822. Byl to celokovový dvoumístný výkonný větron, který se v té době používal pro polkračovaci a sportovní výcvik. Přestože byl tento větron určen hlavně pro školení mladých pilotů v základním výcviku, nebyl k tomuto účelu využíván, protože v té době se létal základní výcviky na starších celodřevěných větroních typu VT-109 Pionýr.

Dalším novým větronem, který v tomto roce Aeroklub v Hranicích obdržel, byl výkonný VT-6 Orlík-I, imatrikulovaný značkou OK-1047. Byl to první celodřevěný větron s laminárním profilem, což na tehdejší dobu skýtalo záruku dobrých sportovních výkonů. Zároveň to byl první větron tohoto typu v celém Severomoravském kraji, který byl Aeroklubu v Hranicích přidělen za 3. místo v soutěži ve sbírce finančních prostředků na podporu celostátních plachtařských závodů, které se konaly ve Vrchlabí. Členové Aeroklubu získali asi 3000 Kčs sběrem šrotu a dokonce i prodejem vycvičeného služebního psa.

Na novém větronu VT-16 Orlík I se v roce 1962 podařilo pilotu Bohumíru Ratiborskému uletět cílový 350 km dlouhý přelet do Tachova v západních Čechách a pilot Oldřich Skrejval splnil první diamantové převýšení v historii Aeroklubu Hranice. Dosáhl absolutní výšky 7 700 m nad hřebeny Beskyd.

V letech 1963 - 64 působil ve funkci náčelníka Jan Kubíček z Lipníka nad Bečvou. Tuto funkci vykonával aktivisticky. Vzhledem k dočasnému zákazu činnosti aeroklubu na letišti v Drahotuších z důvodu zajištění obrany státu, byl aeroklub přidělen Ústředním výborem Svaazarmu nákladní automobil Praga RND. Toto vozidlo se používalo pro dopravu členů aeroklubu na letiště do Holešova. Toto vozidlo pak aeroklubu sloužilo až do roku 1978. Po celé dva roky činnosti aeroklubu na letišti v Holešově se létalo pouze o nedělech. V době letních prázdnin se organizovalo soustředění v trvání 2 týdnů. I přes tuto složitou situaci se na letišti v Holešově naletávalo několik stokilometrových i dvěstěkilometrových přeletů.

Od roku 1965 se plachtaři a parašutisté opět vrátili na mateřské letiště v Drahotuších, kde byla opět povolena letecká činnost. Došlo také ke změně náčelníka aeroklubu. Tuto funkci začal vykonávat JUDr. Zdeněk Pupík, přičemž zároveň zastával i funkci předsedy základní organizace Svaazarmu Aeroklubu Hranice. V roce 1965 měli hranici plachtaři celkem 7 větronů. Byly to dva Blaníky L-13 (OK 1822, OK 4836), 1 větron VT-125 Šohaj II (OK 0647), 1 větron VT-7 Luňák (OK 0817), dále nový větron VT 116 Orlík II (OK 4319) a jeden školní větron VT 109 Pionýr. Rok 1965 byl významný rovněž tím, že se konalo 1. mistrovství Moravy v bezmotorovém létání na letišti v Křižanově v Jihomoravském kraji. Za hranický aeroklub se ho zúčastnil pilot Alois Sohr na novém větronu VT 116 Orlík II OK 4319.

Členská základna aeroklubu se postupně zvětšovala. V roce 1966 přibyly noví plachtaři, kteří v důsledku zrušení svazarmovského letiště v Olomouci-Neředíně hledali jiné působiště pro své sportovní využití. Byli mezi nimi pozdější instruktoři a funkcionáři aeroklubu jako např. Jaroslav Olivík a jeho manželka Blanka Olivíková, Josef Weiser, všichni z Přerova. V roce 1966 byl aeroklubu přidělen další výkonný větron VT 116 Orlík II OK 6434 a zároveň byl zrušen větron VT 7 Luňák a VT 109 Pionýr. Od té doby probíhal základní plachtařský výcvik výhradně na typu L 13 Blaník. Postupným zkvalitňováním výcviku a používáním modernějších větronů se výkonnost hranických plachtařů zvyšovala.

Další nový větron VT 116 OK 8437 byl aeroklubu přidělen koncem roku 1968. Tehdejší letadlový park, ve kterém byly celkem 4 výkonné větroné Orlík a 2 větroně Blaník, umožnil dobré sportovní výkony hraničních plachtařů v celostátní plachtařské soutěži. Od roku 1968 došlo ke změně ve funkci načelníka i předsedy aeroklubu. Načelníkem se stal Josef Weiser a předsedou ZO Svazarmu Aeroklubu Hranice byl zvolen Antonín Pivarč.

V letech 1968 - 69 patřili plachtaři Jaroslav Olivík, Alois Sohr, Jiří Slovák, Petr Navrátil a Bohumír Ratiborský k nejlepším v aeroklubu. Piloti Sohr, Ratiborský, Navrátil a ing. Spilka se zúčastnili krajských plachtařských závodů ve Frydlantu n.O., které se konaly v červenci 1968, kde dosáhli dobrých umístění.

Aeroklub žil nejen úspěchy, ale jak už to v životě bývá, dochází v každé činnosti i k nehodám. Při startu na krajské plachtařské závody ve Frydlantu v červenci 1969 skončil svůj život větron VT 116 OK 1407. Byl to první Orlík, který byl aeroklubu přidělen v roce 1961. Větron pilotoval nejstarší pilot aeroklubu B. Ratiborský, který se při havarii vzniklé po startu dvojletou proti slunci těžce zranil. K havarii došlo po samovolném vypnutí lana od vlečného letounu a jeho následným přesmekutím přes křídlo a výškové kormidlo větroně, který letěl jako druhý na delším laně. Po odtržení výškovky vlečným lanem se větron stal neovladatelným a přešel do střemhlavého letu, který skončil na drátech vysokého napětí v prostoru osady Rybáře. Druhý větron, který byl vlečen na kratším laně, pilotoval Petr Navrátil. Tento pilot dokázal ještě se svým Orlíkem bezpečně přistát. Pilot Bohumír Ratiborský se po této havarii léčil téměř celý rok. Jeho touha po létání však byla i přes tuhoto událost tak silná, že se po svém uzdravení znova začal věnovat létání. V aeroklubu byl tento nestor plachtařského sportu aktivní až do roku 1977, kdy ve svých 73 letech byl nejstarším létajícím plachtařem v ČSSR!

Počátkem 70. let naléタovali plachtaři Aeroklubu Hranice průměrně kolem 1 tisíce hodin ročně. Druhé mistrovství Moravy v plachtaření se konalo v roce 1970 v Šumperku. Za Aeroklub Hranice se ho zúčastnili piloti ing. V. Spilka a Jaroslav Olivík, který v té době byl již nositelem titulu Mistr sportu, který mu byl udělen za vynikající výkony v plachtařském sportovním létání.

Výrazných sportovních úspěchů dosáhl Aeroklub Hranice v roce 1971. Poprvé byly ulétuty přelety na návratových tratích, a to i na dvoumístných větroních o délce 300 km. Tyto disciplíny byly ulétnuty na tratích Hranice-Převíždza-Senica-Hranice a Hranice-Jaroměř-Hranice.

Prvého významnějšího úspěchu na plachtařské soutěži bylo dosaženo na III. plachtařském mistrovství Moravy na letišti Zábřeh v Opavě v roce 1972. Zasloužil se o to Alois Sohr, který obsadil 3. místo. V této době byla členská základna plachtařského odboru relativně nízká a pohybovala se okolo 38-45 členů. Paraodbor měl 25-27 členů.

Přes velký počet nalétaných hodin a kilometrů byl veškerý letecký provoz v Drahotuších bez závažnějších nehod. Ten to stav trval až do června 1974, kdy při startu větroně L-13 OK 4836 s instruktorem Jaroslavem Baronem a pilotním záckem - Zdenkem Baronem, synem jmenovaného instruktora, došlo k havarii. Při průřušení tahu navijáku došlo k pádu větroně, nárazu na zem a zlomení trupu. Instruktor utrpěl zranění, pilotní žák vyvázl bez újmy na zdraví. Větron byl opraven a létal dodnes.

Ze zdravotních důvodů odešel v roce 1975 z funkce načelníka Josef Weiser a na jeho místo nastoupil Bohumír Kopecký, který tuto funkci vykonává dodnes. V druhé polovině 70. let měli plachtaři v Hranicích k dispozici celkem 6 větronů. Z toho byly 3 typu L-13 Blaník a 2 typu VT 116 Orlík. Od jiných aeroklubů se do Hranic přemisťovaly k dolétávání větroně VT-16, různých imatrikulacních značek. Aeroylekové starty byly zajišťovány i nadále piloty z Aeroklubu Frydlant. Z bezpečnostních důvodů nebyl na letišti v Drahotuších povolen výcvik na motorových letounech. Aby měl Aeroklub zajištěn alespoň jednoho pilota-vlekaře z vlastních řad, absolvoval výcvik načelník aeroklubu B. Kopecký na motorových letounech v Zábřehu u Opavy a ve Frydlantu n.O. Výcvik ukončil v roce 1979.

Druhá polovina 70. let byla pro aeroklub rovněž významná článek, že se postupně zvyšovala členská základna a docházelo k celkovému omlazování přílivem nových zájemců o letecký a paraskutistický sport. Mezi mladé nadějné plachtaře se v roce 1979 zařadil Petr Krejčířík z Přerova, který díky svému umístění v celostátní plachtařské soutěži nominoval na Krajské plachtařské závody v roce 1980 do Frydlantu n.O. Zde obsadil výborné 2. místo. Na 3. místě se umístil rovněž pilot Aeroklubu Hranice Alois Sohr. Tím byla zahájena kvalitativně nová éra soutěžního létání v aeroklubu Hranice, neboť od počátku 80. let se hraniční plachtaři pravidelně probíhavávali na krajské plachtařské závody. Přitom jejich umístění bylo vždy v první desítce startovního pole.

Také došlo ke kvalitativním změnám i v oblasti zabezpečovací techniky. Starčíká Praga

RND byla nahrazena novou Avíí, kterou plachtaři zakoupili ze svých úspor od výrobního družstva Instalatér v Popradě za 40 000 Kčs. Později byla přidělena letišti pro výcvikové účely další Avia-30 od ÚV Svazarmu.

Ve spolupráci se závodem Moravan Otrokovice a mechanikem tohoto závodu - členem Vojtěchem Janáčkem, uskutečnila se přestavba letounu Z-226 závodovou motoru M 137 A. Tím vznikla nová verze vlečného letounu Z 226 M, imatrikulacní značky OK-KNB. Byl to vůbec první letoun této verze v ČSSR. Podle tohoto vzoru byly potom přestaveny všechny vlečné letouny Z 226 B.

Díky tomu, že se v roce 1980 umístil mladý plachtař-junior Petr Krejčířík na krajských závodech na 2. místě, postoupil na plachtařské mistrovství ČSR v Šumperku v roce 1981. Zde se umístil na 18. místě v tvaré konkurenči 35 zkušených závodníků. Protože svým věkem patřil ještě mezi juniory, postoupil na federální plachtařské mistrovství ve Vrchlabí v roce 1982. Zde obsadil 29. místo ze 40 závodníků klubové třídy. Zde již startoval na novém typu větroně VSO-10 mezi plachtaři nazývaném Vosa. Letoun byl zapůjčen z Aeroklubu Šumperk.

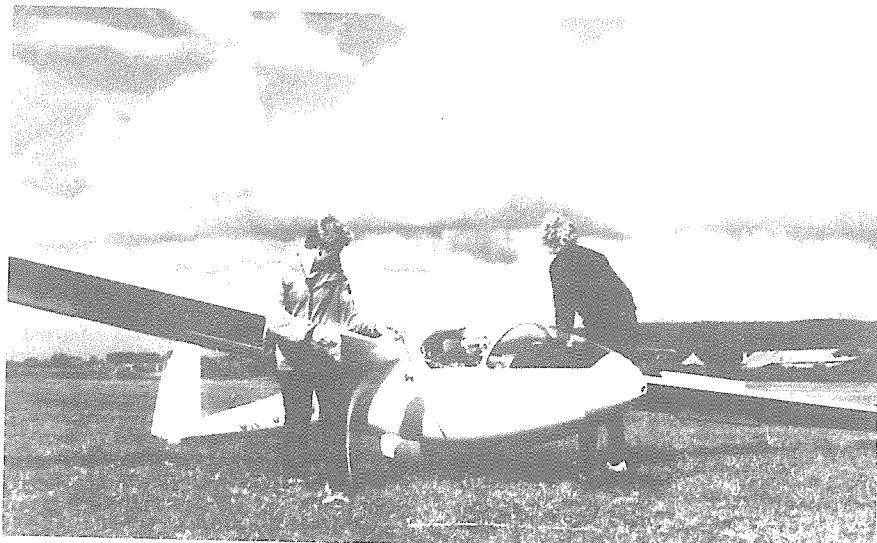
Od roku 1981 se nejzkušenější plachtaři začali přeskolovat na nové větroně VSO 10, které postupně přicházely do aeroklubu, aby nahradily dosluhující Orlík. Na jaře 1982 byl aeroklubu přidělen již 4. Blaník L-13 OK 4822. S tímto novým letounem došlo v září 1982 k tragické havarii, při které zahynul dlouholetý člen aeroklubu Miloš Ditttrich ze Stříteže. Letoun byl vážně poškozen, delší dobu byl v opravě a do provozu byl znovu uveden v roce 1983. Létá dodnes.

První polovina 80. let je z hlediska sportovních výsledků Aeroklubu Hranice velmi úspěšná. V roce 1982 reprezentovali Aeroklub Hranice na Krajských plachtařských závodech v Šumperku piloti A. Sohr (obsadil 2. místo) a P. Krejčířík (obsadil 4. místo).

V roce 1983 dosáhl pilot František Losert jako druhý člen Aeroklubu Hranice převýšení nad 5 000 m při létání v dlouhé vlně nad Jeseníky. V roce 1984 splnili další 3 členové Aero-klubu převýšení 5 000 m.

Omlazování členství základny se také projevilo i ve složení řídícího orgánu aeroklubu - rady AK. Do čela aeroklubu byl zvolen novým předsedou Jaroslav Burian.

Aeroklub Hranice se zařazuje na 1. místo ve využití větronů, má největší nálet hodin mezi aerokluby Severomoravského kraje. Dosahuje také velmi dobrých umístění (2.-3. místo) v celokrajské socialistické soutěži aeroklubů.

Pomocníci připravují k nevijákovému vzletu moderní větroně čs. výroby typu VSO-10, mezi plachtaři nazývaný "Vosa".

Plachtaři se dočkali i dlouho toužebně očekávaného přidělení moderního výborného větroně VSO-10 OK 5612, který poprvé dosedl na plochu aeroklubu v červenci 1983. S tímto větronem vyhrál plachtař Alois Sohr v roce 1985 krajské plachtařské závody v Šumperku a svoje vítězství opakoval ještě v roce 1986. Tím se nominoval na plachtařské závody ČSR, které se budou konat v roce 1987.

Alois Sohr,
nejlepší plachtař Aeroklubu Hranice a přeborník Severomoravského kraje
v roce 1985 a 1986.

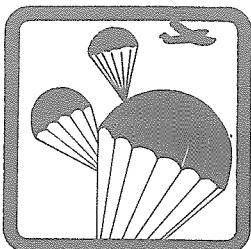
Od roku 1984 se podstatně zvětšila členská základna aeroklubu na 103 členy. Převážná část těchto členů je organizováno v plachtařském odboru.

Vedle sportovního využití členů byl aeroklub pravidelně činný i ve veřejně prospěšné činnosti. Každoročně byly ve spolupráci s MĚV Svazarmu, MĚDPM, vojenským útvarem a dalšími organizacemi NF na letišti konány Dny otevřených dveří. Tím byl propagován letecký sport a zároveň přitažována mládež ke křídłům, které jím zkouseni instruktoři pomáhali ovládnout. V aeroklubu již 4 roky pracují kroužky mladých letců a parašutistů a také leteckomodelářský klub. Ročně členové aeroklubu odpracují více než 3000 hodin na údržbě zařízení letišť a zkrášlení jeho okolí. Tyto výsledky, které jsou již delší dobu na špičce v soutěži aeroklubů Severomoravského kraje, byly získány ve skromných podmínkách. Aeroklub nemá odpovídající provozní prostory. Zejména značně stará budova sloužící zároveň jako kancelář, klubovna, učebna i přechodně jako ubytovna, by měla být již v dohlednu nahrazena novou výstavbou.

Tabulka nejlepších sportovních výkonů Aeroklubu Hranice v plachtění

Jméno pilota	Sportovní výkon, disciplína	Klubový rekord
Oldřich Skrejval	absolutní výška	8 020 m
Jaroslav Olivík	volný přelet (vzdálenost) na trati Olomouc-Soběslav-Olomouc	376 km
Jaroslav Olivík	cílový přelet na trati Olomouc-Liberec-Chomutov	319 km
Alois Sohr	cílový přelet s návratem na trati Hranice-Dvůr Králové-Hranice	332 km

Petr Krejčířík	rychlosť na trojúhelníkové 100 km trati	93 km/hod
Petr Navrátil	rychlosť na trojúhelníkové 300 km trati	68 km/hod

11. 1. 1 PARAODBOR AEROKLUBU ZO SVAZARM V HRANICÍCH

Paraodbor aeroklubu Hranice se po obnovení činnosti na letišti v Hranicích v roce 1965 konsolidoval a v roce 1966 se zvedla členská základna, odbornost instruktorů i vlastní sportovní činnost. Činnost provádělo 33 sportovců, kteří provedli celkem 793 seskoků a vysvětli 22 nových zájemců, dále brance a zálohy vysadkového vojska. Celkem bylo na letišti v Hranicích provedeno 1057 seskoků padákem. Zkoušky instruktora I. třídy složil Pavel Vývoda. Dále v odboru bylo 5 instruktör II. třídy a 4 instruktör III. třídy. To příznivě ovlivňovalo sportovní výcvik i vlastní provozní činnost. Parašutisté odboru se také začali výrazněji prosazovat na soutěžích. Na oblastním přeboru ve Frýdlantě n.O. obsadilo družstvo ve složení Vývoda, Konečný, Zábranský v disciplíně seskok na přesnost přistání 3. místo. Na okrskovém přeboru v Olomouci v disciplíně přesnost přistání zvítězil Zapletal, 4. Brůžek, 6. Matuš. V disciplíně seskok z výše 1500 m s výdrží 5 - 20 sec obsadili Zapletal 2. místo, Kolder 3., Brůžek 4. Matuš 5. místo, v ženách Krúpová 3. místo. V celkovém hodnocení zvítězil Zapletal, 3. Brůžek, 6. Matuš. Do reprezentačního družstva Moravy byli nominováni Vývoda a Krúpová. Na letišti byl do budován parakruh navezeném píska. V roce 1966 přišly do aeroklubu padátky OVP-65, kterými začala nová éra cvičených padáků vedle dosavadního typu PD-47.

V roce 1967 byl uspořádán na letišti v Hranicích I. ročník parašutistické soutěže Moravská brána, kde v soutěži jednotlivců obsadil Zábranský 3. místo. Paraodbor aeroklubu byl hodnocen na 1. místě v Severomoravském kraji.

V roce 1969 byly navázány družební styky s aeroklubem Zagreb v Jugoslávii a Zábranský, Kolder, Brůžek, Zapletal se zúčastnili parašutistického veletržního poháru v Zagrebu. V konkurenci parašutistů Jugoslavie, USA, Francie, NSR získal Kolder 3. místo v disciplíně přesnost přistání jednotlivců. Na oplátku se zúčastnilo družstvo Zagrebu III. ročníku Moravské brány, který se konal v rámci mistrovství Moravy.

V roce 1972 a dalších letech negativně ovlivnil činnost, zákaz seskoků branců, základního výcviku a záloh na letišti v Hranicích vzhledem k vybudování silnice I. třídy v bezprostřední blízkosti letiště.

V roce 1973 ukončil činnost po těžkých zlomeninách nohou Pavel Vývoda a v následujícím roce ukončili činnost Brůžek, Kolder, Zapletal, což značně ovlivnilo sportovní výcvik. Přesto sportovci jako např. Zimmer, Jedlička, Svozil, Kuban, Fajtlová, Matuš dosahovali v krajských, ale i republikových soutěžích dobrých výsledků jak v klasických disciplínách, tak i v nově zavedeném parašutistickém branném viceboji - PBV.

V roce 1973 uspořádal paraodbor aeroklubu I. krajský přebor v PBV a na základě výsledků startovali za Severomoravský kraj na I. mistrovství republiky v PBV v Chrudimi Matuš, Svozil, Rusek, Kolderová, Fajtlová.

V roce 1974 při jedné z mnoha propagacních výsadek utrpěl předseda paraodboru VI. Zábranský těžkou zlomeninu kotníku a tím ukončil seskokovou činnost. Nadále však vykonával svou funkci.

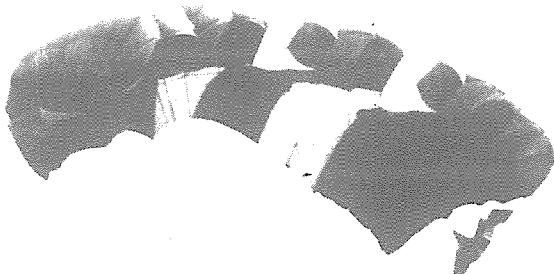
V letech 1974 - 1979 došlo k postupnému útlumu činnosti menším seskokovým možnostem na vlastním letišti a nutnosti jezdit po celém kraji. Přesto jména Hornach, Musil, Kovář, Zimmer, Zavadil a další figuruji na výsledkových listinách para soutěží.

V roce 1979 se družstvo ve složení V. Horák, Matuš, Zavadil, Zimmer zúčastnilo mezinárodní soutěže v seskoku padákem v Poznani v Polsku a v konkurenci družstev z PLR, BLR a ČSSR získalo v družstvech 1. místo. V roce 1979 vyvrcholila krize v paraodboru, neplnily se základní úkoly, rovněž se snižovaly počty seskoků. Proto na poazim roku 1979 byl zvolen předsedou paraodboru Jaroslav Matuš. Začala postupná obnova paraodboru, která při změněných podmínkách neprobíhala lehce.

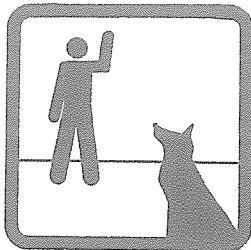
V roce 1980 byli přeskoleni na nové padáky typu křídlo Matuš, Kovář, Zimmer, Zavadil a postupem času další instruktøři.

V roce 1982 uspořádal paraodbor krajský přebor v klasických disciplínách a XIV. ročník Moravské brány, v roce 1985 krajský přebor v PBV. V této dobøe došlo ke zlepšení činnosti odboru.

V roce 1986 byly veškeré výcvikové úkoly splnèny bez zbytku a došlo k výraznému zvýšení poètu seskokù a to i seskokù na vlastním letišti díky vøetšømu využití letounu L-60. Bylo provedeno 725 seskokù. Na závìr sportovní sezony 28.9.1986 se zúèastnilo 5 paraøutistù Hronek, Matuš, Kovář, Zavadil a Zimmer mezi 20 zkušenými vysadkáøi Severomoravského kraje propagaèního výsadku na vrchol Pradøu v Jeseníkùch. Výborným výkonem přispeli hranièti paraøutisté k celkovému úspøechu akce.

Doskok paraøutisty s moderním padákem typu "Křídlo" při krajském paraøutistickém přeboru O pohár Moravské brány na letišti v Hranicích - Drahotušech v roce 1985.

11. 2 KYNOLOGICKÝ KLUB ZO SVAZARM V HRANICích

První informace o činnosti kynologického klubu v Hranicích pochází z roku 1945 na konci 2. světové války. Do Svažarmu byl kynologický klub v Hranicích přijat v roce 1952. Tento klub ZO Svažarm sdružoval všechny zajemce o výcvik a chov psů. Úkolem klubu bylo vychovat psovody k obraně vlasti a výcvik psů pro služby armády a bezpečnosti. V tomto období pomáhali psovodi příslušníkům VB při ostraze objektů, ochraně úrody a zajištění pořádku.

V roce 1954 založil výbor ZO tradici Partyzánského závodu. U jeho zrodu stál občtavý a neúnavný Josef Chocholáč. Tento závod byl organizován každoročně v polovině července. Trasa začínala na cvičišti, pokračovala přes náměstí, dále přechodem přes Bečvu a zpět na cvičiště. Druhý den probíhaly na cvičišti první obrany. Pro diváky byl vždy nejzajímavější předpád pachatele přes řeku Bečvu, který je raritou mezi podobnými soutěžemi. V roce 1986 se konal 34. ročník tohoto občitného závodu.

Pro výcvik psů kynologický klub pronajal od MěstNV v Hranicích pozemek na levém břehu Bečvy asi 400 m od starého jezu po proudu řeky. Plocha činí asi 2,32 ha.

13.5.1962 pořádal hranický klub krajskou výstavu psů služebních plemen. Výstava měla veliký ohlas a jen desítivé počasí zahránilo provést ukázku výcviku psů hranických psovodů. Ukázka byla předvedena u několika dnů později na náměstí. V roce 1960 měl klub 53 členů, o dva roky později 68 členů. Psovodi spolupracovali s příslušníky VB 250 hodin v noci v roce 1960 a 80 hodin v roce 1962.

Kromě Partyzánského závodu organizoval hranický klub tzv. klubový závod Přechod Moravskou branou, který se koná koncem kalendářního roku na Štěpána dodnes. Po smrti dlouholetého člena klubu a dobrého organizátora Bohumila Květoně, byl tento závod nazván na jeho počest Noční přechod Moravskou branou o putovní pohár B. Květoně.

V polovině 60. let přešel kynologický klub pod Československý svaz chovatelů drobného zvířectva - ČSCHDZ. Charakter kynologického klubu však zůstal stejný. Prováděly se ukázký výcviku psů, skládaly se zkoušky z výkonů základních i speciálních.

V roce 1968 ukončili členové stavbu klubovny. 11. - 12. srpna 1973 klub zorganizoval 1. všeobecný závod žen. 20. června 1976 byla v Hranicích pořádána velká krajská výstava psů za spolupráce Svažarmu, ČSCHDZ a místní posádky. Kvalitní ocenění získalo i několik psů hranických členů. Zpřestěním výstavy bylo vystoupení psovodů hranického klubu za vedení Chocholáče. Ukázka výcviku byla poučná nejen pro diváky, ale i pro psovody.

V ČSCHDZ byli sdružováni chovatelé všech plemen psů mimo loveckých. Ustanovením kynologické odbornosti pro služební výcvik byla vytvořena samostatná skupina psů pro služební kynologii a tím se opět začlenil hranický klub v roce 1976 do Svažarmu. Předsedou kynologického klubu ZO Svažarmu v Hranicích byl ing. Pokorný. Po odborné stránce vedl výcvik Milan Pavelka a Chocholáč. Vedení Svažarmu pořádalo školení a instruktáže pro výcvikáře a figuranty, což mělo mít příznivý dopad na odborné vedení výcviku. Bohužel v klubu docházelo k častému střídání výcvikářů a figurantů, a to přehodně negativně ovlivňovalo celkovou úroveň činnosti. Období let 1977-80 lze považovat za útlum organizace, kdy se veškerá práce omezila na minimum.

Osmdesátá léta však situaci v klubu změnila k lepšímu. Z nových členů byly ustanoveni noví výcvikáři, zkušitelnily se výsledky výcviku a vzrostl zájem psovodů o systematickou práci, vzrostl zájem členů o celkovou činnost klubu. Novým přístupem a vyššími požadavky na výcvik však také docházelo k různým střetům členů v názorech na chod organizace

a tyto třenice vyústily ve zvolení nového předsedy klubu Ludvíka Labudy, který doposud vykonával funkci výcvíkáře. Sloučením obou funkcí se zlepšila práce a činnost celého klubu. Předseda prosazoval nejen dobrou úroveň výcviku, ale i disciplínu a vedl členy i k založení nových chovných stanic. Působil na psovody, aby si pořizovali psy s průkazy původu a tím zlepšovali chovnou základnu.

Brzy se dostavily výsledky ve formě ocenění psů na celostátních i mezinárodních výstavách. Úspěchy psů podpořily majitele v další práci a odrazilo se to na úspěšném spinění zkoušek z výkonu a podmínek pro založení chovných stanic. SvaZarm zahrnuje 8 plemen pro služební kynologii - německý boxer, dobrman, briard, rotweiler, německý ovčák, erdeiter, novofundlátsky pes a knírač velký, střední a malý. Hranická organizace se stala jednou z mála, která měla zastoupení všemi těmito plemeny.

Bohatá činnost klubu spočívala v rozličných akcích, pořádaných složkami NF, pravidelným výcvikem a pořádáním soutěží jak pro vlastní členy, tak i účastníky ostatních organizací. Dále byly konány zkoušky z výkonu, bonitace a svody chovných jedinců. Byla uzavřena smlouva s pionýrským domem a psovodi předváděli své výkony na vystoupeních pro děti a veřejnost. Psovodi jezdí pravidelně na výstavy celostátní i národní a úspěšně reprezentují Hranice i v zahraničí na mezinárodních výstavách. Za celou bohatou činnost byla organizace odměněna II. stupněm vzorové organizace a v roce 1984 dostala čestné uznaní. Dílčí úspěchy jsou hodnoceny kladně i na konferencích krajského výboru SvaZarmu.

Cinnost organizace však často narušovaly záplavy řeky Bečvy, z nichž jedna s největšími následky byla v roce 1985. Živel zničil téměř celý prostor cvičiště. Tato pohroma zasáhla i do celého chodu organizace. Za této situace se projevily morální hodnoty členů klubu. Některí odesáli a některí přiložili ruku k dílu. Výbor vypracoval novou koncepci obnovy areálu a požadal o pomoc místní vojenský útvar, který poskytl důležitou pomoc. Díky obětavosti členů organizace a posádky mohl být roku 1986 poradán i tradiční Partyzánský závod v termínu. Byl to již 34. ročník tohoto nejstaršího závodu v ČSSR.

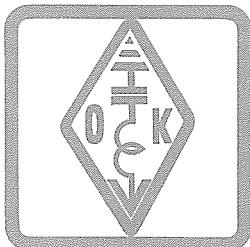
Dobudováním nového areálu, který bude odpovídat parametrům mezinárodního zkušebního řádu, se otvírá organizaci možnost aktivně se zapojit do akcí v celostátním měřítku.

II. 3 AUTOMOTOKLUB ZO SVAZARM V HRANICÍCH

V roce 1953 se motorismus stal součástí organizace SvaZarmu, kde vedle organizování sportovních akcí má především vychovávat řidiče motorových vozidel. Hranický automotoklub rozšířil svoji působnost i na turistiku. V roce 1961 klub založil autokempingový tábor Pod Hůrkou. Členové vybudovali brigádnicky táborské, které se stalo jedním z nejlepších v kraji. Je tu sociální zařízení s teplou a studenou vodou, bufet, občerstvení, ohřívárna jídel, chatky s elektrickým osvětlením, místo pro parkování a pro postavení vlastních stanů.

Postupně s rozvíjející se autoturistikou byla rozšírována lůžková kapacita až do dnešních 136 lůžek v chatkách kromě místa v vlastních stanech. Dnes autokemping poskytuje ročně kvalitní služby více jak 10 000 návštěvníkům z řad našich i zahraničních turistů.

11. 4. RADIOKLUB ZO SVAZARM SIGMA HRANICE

Na podzim roku 1952 se sešlo 8 zájemců o radiotechniku, osm nadšenců z řad zaměstnanců Sigma Hranice. Dohodli se, že ustaví Sportovní družstvo Radia, jako organizaci Svaazaru. Bylo zapořeštěno získat cvičitele pro základy radiotechniky a toho objevili v legendárním amatéru - vysílači Ferdinandu Šádkovi OK 2 DM, který nastoupil jako zaměstnanec do Sigmy.

Ihned bylo zahájeno školení radioamatérského minima a současně začala i výstavba jedenáctelektronkového přijímače pro příjem amatérských pásem. Výcviku Morse - znácek se ujal Vladimír Ševeček, který aktivně sloužil u spojařů a měl ještě morčátko v krvi. Po mnoha pokusech se podařilo oživit přijímač a na provizorní anténu, která byla umístěna na paláci Sigma I, poprvé členové družstva zaslechli signály amatérů vysílačů. Vedoucím družstva byl zvolen Rudolf Holub.

Pro další propagaci družstvo získalo Karla Mojžiška OK 2 BMK z Němečic, který přijel na jednu neděli do Hranic, aby instruktážně předvedl práci na pětitemetrovém pásmu VKV. Karel Mojžiš instaloval své zařízení na střeše paláce Sigma I a na prutovou anténu navázal řadu spojení a současně dal protestantům na vědomí, že při n.p. Sigma Hranice se tvorí Sportovní družstvo Radia - SDR při ZO Svaazaru Hranice. Členové družstva poslouchali tyto relace na tenkrát velmi známé "čítce", kterou dal k dispozici Ferda Šádek. Tím byl podchycen zájem a elán členů SDR, kteří si zariadili první klubovnu ve sklepení místnosti paláce Sigma I.

2. 5. 1953 nastoupil jako zaměstnanec do n.p. Sigma Hranice Rudolf Zablatzky z Brna, který již vlastnil koncesi pod známkou OK 2 LN a jako zanícený radioamatér se brzy dozvěděl o existenci SDR u Sigmy. Navázal kontakt s vedoucím SDR, přišel do kroužku a vysvětlil zásady pro vysílací koncesi pro kolektivní stanici. Za velmi krátkou dobu od 1.10.1953 byla založena kolektivní stanice OK 2 KLF, kde zodpovědným operátorem se stal Rudolf Zablatzky, OK 2 LN. Jmenovaný zahájil ihned školení a přípravu členů SDR pro zkoušky a jako první složil Rudolf Holub 9. 6. 1953 zkoušku operátora III. třídy a 3. 10. 1959 zkoušku OK před komisi Svaazaru: v Brně a byla mu přidělena značka OK 2 BBP. Kolektivka získala malou místnost 2,5 x 2,5 m ve věži paláce Sigma I. Byla zbudována vysílací anténa na pásmu 80 a 160 m. Zde začaly první pokusy samostatného vysílání kolektivní stanice OK 2 KLF.

Tenkrát byly řízeny Hranice Olomouckým krajem. Po úspěšném jednání na krajském sekretariátě Svaazaru, kde byl tajemníkem Vít, získalo družstvo inkurantní zařízení, ze kterých Zablatzky s členy kolektivky dal do provozu první vysílač SK 10 na 80 m pásmo a přijímač EK 10. Podobným způsobem bylo vybudováno telegrafní zařízení na 160 m.

Dne 14. 10. 1958 bylo navázáno první spojení pod značkou OK 2 KLF a tím zahájena činnost této kolektivní stanice. Zablatzky po pracovní dobu začal budovat zařízení pro VKV a to na 2 m pásmo s elektronkami 3x LV 1 a na 5 m pásmo s LS 50. S tímto zařízením se kolektivka začala prvního Polního dne na kótě Varta u Partutovic a to 4. a 5. 7. 1959, operátori OK 2 LN Zablatzky a radiooperátoři 5374 Rud. Holub a 5370 Vl. Navrátil. Bylo navázáno 83 spojení na 144 MHz a P3 spojení na 85 MHz. Byly to zážitky, na které do dnešního dne zakládající členové vzpomínají. Byly to začátky nadšené práce ve výběrném kolektivu, kde z každého malého úspěchu byla velká radost. S úsměvem se dnes vzpomíná na úmornou práci s natažením kabelu od poslední stodoly v Partutovicích až na kótě Varta,

kde kabel byl namotán na bubnu o průměru 1,5 m a váze 500 kg. Kolektiv bral vše s humorem a večer na Vartě zasvitila na improvizovaném stožáru žárovka, která osvětlovala tři vojenská "ačka" a jeden stan pro vysílaci stanici.

Od toho roku se kolektivka OK 2 KLF každoročně zúčastňovala Polních dnů na VKV a Dnu rekordů. Bylo to na kótách Vičanov 4x, Kelčský Javorník 2x, Bejchlovka 4x, Velký Javorník 3x, Michalenka 1x, Červený kopec u Libavy 1x, Kyčera 2x. Největšího úspěchu kolektivka docílila 7. a 8. 7. 1973 z kót Kyčera. Navázala 153 spojení na 144 MHz a umístila se na 11. místě v ČSSR. Maximální délky spojení bylo docíleno na Den rekordů 1. a 2. 9. 1973 z kót Bejchlovka a to 594 km na pasmu 144 MHz.

Ze ziskaných zkoušeností z Polních dnů VKV se kolektivka připravila na Polní den KV, který se uskutečnil 2. a 3. 6. 1973 na kótě Bejchlovka 560 m nad m., 2 km nad obcí Partutovice. Je zajímavé vzpomenout výbavu na tento Polní den : dva benzínové agregáty 1 kW, 80 l benzínové směsi, konvertor 3,5 - 28 MHz plus MVEC jako přijímač a vysílač VFOX-směšovači na konec GU 50, lineární zesilovač 2x LS 50 - 250 V. Antény : G 5 RV, invert V 2 x 19,5 m, GP na 14 MHz a 21 MHz včetně stanu, kabelů, proviantu. Bylo navázáno 334 spojení se 30 zeměmi a 4 světadíly.

Mimo tuto sportovní činnost uspořádala kolektivní stanice OK 2 KLF při n.p. Sigma Hranice řadu úspěšných akcí. V roce 1973 Ústřední radioklub Praha pověřil Radioklub Sigma Hranice uspořádáním celostátního setkání VKV radioamatérů Svazarmu na Tesáku ve dnech 14., 15. a 16. září a 5. - 6. října 1974 opět na Tesáku Mistrovskou soutěž ČSSR v honu na lilišku. Obě tyto akce se mimořádně vydařily za nevšední obětavost již početného Radioklubu Sigmy Hranice a do dnešního dne radioamatérů z celé republiky vzpomínají na velmi pěkné dny na Tesáku. V roce 1973 uspořádal Radioklub Sigma Hranice také radioamatérskou propagační výstavu v Odborném učilišti Sigma, kterou shlédlo přes 400 zájemců, včetně politických a hospodářských představitelů okresu i města. Byla zde vystavena na tu dobu již nejmodernější radiotechnika.

18. 2. 1975 zorganizoval kolektiv OK 2 KLF Sokolovský branný závod v prostoru střelnice Drahotuše, kterého se zúčastnilo 30 závodníků. Kolektiv OK 2 KLF byl iniciátorem založení ZO Svazarmu Sigma Hranice, kde byly utvořeny : Automotoklub, Radioklub, Střelecký klub a Klub důstojníků a praporčíků v záloze. Velmi aktívni složkou Radioklubu je Klub mládeže, který se od roku 1975 venuje výchově a výcviku Radio-orientačního běhu - ROB s velmi úspěšnými výsledky v rámci okresu, kraje, ČSR a ČSSR. Z toho klubu mladých byli jmenováni i dva členové do reprezentace. Jedna z velmi zdařilých akcí mladých byla soutěž Volgograd - Ostrava v ROB, která se uskutečnila na Kunzově v září 1980 pod patronací Radioklubu Sigma Hranice.

Jaké měl Radioklub Sigma Hranice klubovny od svého založení. Začal ve sklepni místnosti v paláci Sigma I., pak se kolektivka přestěhovala do věže paláce a po založení Pionýrského domu v Hranicích získal Klub podkrovní místnost v Pionýrském domě, kterou si vlastními silami vybavil na slušnou úroveň. Dnes je klubovna ve Středním odborném učilišti Sigma Hranice v přízemí hlavní budovy. Je dobře zařízena pro radioamatérské činnosti. Také bylo vybudováno vlastní vysílači středisko v roce 1973 na kótě 404 nad Tepličemi, které je využíváno kolektivkou i mladými při výcviku ROB.

Radioklub mohl všechny tyto akce uskutečnit jedině za obětavé práce všech členů a za morální i hmotné podpory n.p. Sigma Hranice, jeho složek a pod patronací podnikového ředitele, nyní generálního ředitele ing. Cahela.

Kladem je, že zakládající členové Radioklubu Sigma Hranice si vychovávali řadu mladých, úspěšných nástupců. A jak se říká, že jablko nepadá daleko od stromu, to potvrzuje i ta skutečnost, že nynější předsedou RK SH je ing. Jan Šádek, syn nadšeného průkopníka radioamatérství v Hranicích, Ferdy Šádka, OK 2 DM.

Radioklub Sigma Hranice má své zástupce v okresních i krajských orgánech Svazarmu a výsledky své práce přispívá k technické, sportovní a branně výchovné činnosti Svazarmu.

11. 5. SPORTOVNĚ STŘELECKÝ KLUB ZO SVAZARM V HRANICÍCH

Střelecký sport od roku 1966 byl provozován na střelnici v Drahotuších pod vedením Rudolfa Duchoviče a Jana Fojtíka, kteří zajišťovali činnost v přeborových a ligových soutěžích do roku 1971, kdy převzal vedení klubu Karel Jalůvka, který pracoval ve výboru jako místopředseda. Na soutěže se jezdilo do Přerova, Dřevohostic a Partufovic, kde se střílely disciplíny ve standartní malorážce a sportovní pistoli. Pod vedením trenéra Vítamvás byl založen oddíl mládeže do 15 let. Mládež střílela ze vzduchovek a také byla zapojena do okresních soutěží.

V roce 1973 byl střeleckému klubu předán pozemek v katastru Pod Hůrkou, na kterém byly provedeny hrubé zemní práce pro výstavbu střelnice. Přeborových soutěží se zúčastnilo 36 střelců střeleckého klubu. Pro ostatní organizace a složky NF bylo provedeno 16 akcí.

V roce 1974 byl zvolen nový výbor SSK ve složení: předseda Miroslav Fojtík, Zdeněk Faltýnek, Jan Fojtík, Karel Jalůvka a Josef Fojtík. Trenérem byl opět Vladimír Vitamvás. Bylo odpracováno přes 700 brigádnických hodin při výstavbě střelnice, na kterou byla zakoupena plechová stavebnice Stamont, která zastřešila střeliště o 12 stavech. Ve II. okresní střelecké lize ve sportovní pistoli a ve III. OSL ve standartní malorážce byla zapojena družstva v obou kategoriích a shodně skončila na 6. místě z 32 družstev v okrese. Členové klubu zajistili 20 různých akcí s branou tématikou. Za aktivní činnost byl SSK vyhodnocen MěV Svažarmu jako nejlepší základní organizace. Také byl vyhodnocen oddíl mládeže v čele s Vládou Vitamvásem.

V roce 1975 byla pro veřejnost uspořádانا výstavka zbraní a střeleckého materiálu včetně trofejí v prostorách MěV Svažarmu proti zámku. Při výstavbě střelnice bylo odpracováno 1430 hodin a střelnice byla dostavěna pro 12 stavů. Z pověření okresní střelecké rady v Přerově, Hranice uspořádaly okresní střeleckou ligu ve standartní malorážce a sportovní pistoli pro oblast Hranice. Nejlepší v půškových disciplínách byl Miroslav Fojtík a v pistolových Jan Fojtík. Oba jsou nositeli II. výkonnostní třídy. Na hranické střelnici byl uspořádán I. ročník střelecké soutěže ve velkorážní pistoli služební o putovní pohár VŘSR pro členy Svažarmu, Rudé hvězdy, Lidové milice a Vojenské útvary. V I. ročníku zvítězilo družstvo Meopty Přerov před ZO Drahotuše a SSK Hranice. Přes zimní období se střelecká činnost přesíchovala do tělocvičny ZDŠ na třídě 1. máje, kde se opět střílela okresní liga ve vzduchovce v kategorii dospělých a mládeže. V okruhu zvítězil Jan Fojtík a v mládeži Rostislav Večerka. Ve družstvech zvítězilo družstvo mládeže SSK Hranice před prvním a druhým mužstvem Stříteže.

V roce 1976 oslavila naše branou organizace 25. výročí od založení a v tomto duchu proběhlo 31 sportovních akcí s účasti 3.061 soutěžících. V okresní lize standartní malorážky si nejlépe vedlo družstvo ve složení Pavel Švehlík, Petr Běhal, Karel Sedlák a Miroslav Kulička. V OSL ve sportovní pistoli obsadilo družstvo 7. místo. Činnost klubu zajišťoval nejen výbor, ale i trenér Josef Fojtík, Miroslav Kulička, Jan Fojtík a Vlada Vitamvás, který vedl oddíl mládeže s pravidelnou činností. Dobrou činnost také výkazovali rozhodčí II. třídy Jan Fojtík, Zdeněk Faltýnek, Rudolf Duchovič a Václav Fojtík a rozhodčí III. třídy Vladimír Vitamvás, Miroslav Fojtík, Miroslav Kulička, Josef Fojtík a Karel Jalůvka. Za aktívni činnost obdržel SSK Hranice čestné uznání UV Svažarmu.

V roce 1977 bylo provedena 64 akcí s účasti 2968 soutěžících. V okreskové soutěži

pro mládež do 12 let zvítězilo družstvo SSK Hranice ve složení : Jaroslav Pitron, Milan Zbrůž, Karel Vlach. V kategorii do 15 let zvítězilo také družstvo SSK ve složení Rostislav Večerka, Ladislav Hlaváč a Karel Jallívka. Tato soutěž se střílela v tělocvičně ZDŠ na třídě 1. máje, kde se každá pondělí scházeli mladí střelci ke střeleckému výcviku do konce dubna. Při srazu svazarmovské mládeže na střelnici v Hranicích se SSK Hranice probojovala na přední místo ve všech disciplínách. Při všech disciplinách. Při modernizaci střelnice byla postavena klubovna a členové si vyrobili automatické otočné terčové zařízení pro pistolové disciplíny. Bylo opracováno 3 208 brýdlnických hodin. Největší zásluhu při výstavbě střelnice měli členové bratři Jan, Miroslav, Václav, Zdenek a Josef Fojtíkovi, Vladá Vitamvás a Pavel Švehlík, kteří všechny své volné časy věnovali výstavbě. Při oslavách VŘSR byl uspořádán III. ročník soutěže o putovní pohár ve služební pistoli pod patronací Měst NV v Hranicích, který zastupovali tajemník Josef Šimek a místopředseda Drahoslav Chera. V tomto roce obdržel SSK Hranice titul Vzorná základní organizace Svazarmu.

V roce 1978 byla ve spolupráci s Městským domem pionýrů a mládeže uspořádána postupová soutěž pro mládež ve vzduchové pušce. Do okresního kola postoupila vítězné družstvo SSK ve složení Josef Polášek, Jaroslav Pitron a Lorencovou obsadilo 6. místo. Ve vzduchovkové lize si na Hranicku nejlépe vedli v kategorii dospělých Jan Fojtík z SSK Hranice před Josefem Zapletalzem z Jindřichova a Antonínem Pajďou ze Sříteže. V dubnu začala sezona na střelnici střeleckou soutěži o pohár Vítězného Února ve sportovní pistoli, kterou na hranické střelnici pořádala okresní střelecká škola mládeže z Přerova, kde se naši mladí střelci umístili takto : 2. Jaroslav Pitron, 4. Petr Běhal, 8. Rostislav Večerka. V OSL ve sportovní pistoli Hranice obsadily 4. místo a ve standartní malorážce 5. místo v okrese. Ve IV. ročníku poháru VŘSR zvítězilo družstvo RH Přerov. Při této příležitosti byla předána střelnice do užívání s celkovým počtem 24 střeleckých stávů zástupcem MěV Svazarmu Osvaldem Kniezkem a tajemníkem Měst NV Josefem Šimkem.

V roce 1979 bylo uspořádáno 7 politickovýchovných a 25 branně sportovních akcí za účasti 3 534 soutěžících. Mládež byla velmi aktivní pod vedením trenérů Vladá Vitamvás, Pavla Švehlíka a Lenky Zádropové. Mladí střelci byli zapojeni ve všech soutěžích v celém okrese a stabilními výsledky si obhajovali přední místa. Za jejich dobré výsledky byl hranickému oddílu předán OV Svazarmu titul Vzorný oddíl mládeže. V okresní lize ve sportovní pistoli ve skupině Hranicko zvítězil SSK před Lipníkem a posádkou Hranice a ve finálovém utkání SSK Hranice obsadil 5. místo v okrese. Nejlepší střelci byli Jan Fojtík, nositel II.VT a v mládeži Ladislav Hladík. Ve standartní malorážce Hranice opět skončily na 5. místě v okrese a v této disciplíně byli nejlepší Jan Fojtík a Ladislav Hladík. V 5. ročníku poháru VŘSR ve velkorážní pistoli zvítězilo družstvo Meopty Přerov před RH Přerov a posádkou Hranice. 4. - 5. místo obsadila družstva SSK Hranice.

V roce 1980 bylo uspořádáno 68 akcí. Vzorný oddíl mládeže se zúčastnil všech přeborových soutěží nejen ve střelbě, ale i Sokolovského a Dukelského závodu branné zdatnosti, postupových celostátních soutěží pořádaných pionýrskou organizací. V této soutěžích měli nejlepší výsledky mladí střelci : Zdenek Prokeš, Milan Zbrůž, Jaroslav Ludka, Irena Křivdová. V okresní lize ve střelbě z pušky a pistole byla zastoupena družstva SSK Hranice, Cementárná Hranice, Jindřichov, Sřítež, Partutovice, Potom, Všebovice, Potštát a posádka Hranice. Vítězové skupin spostoupili do finálového utkání v Přerově. SSK Hranice obsadil ve sportovní pistoli 4. místo ve složení Antonín Pajďa, Jan Fojtík, ing. Milan Zbrůž, Miroslav Fojtík. V puškové disciplíně obsadilo hranické družstvo 9. místo.

V roce 1981 bylo v organizaci zapojeno 68 členů, z toho 15 do 15 let a 16 do 18 let. K 30. výročí založení Svazarmu bylo uspořádáno 149 akcí. SSK Hranice pro neregistrovanou mládež uspořádal řadu akcí v pionýrských táborcích, při mírových slavnostech, oslavách MDD, na Den armády, v občanských výborech a pro další organizace, které o spolupráci požádaly. V příběžném roce zajíždial klub střeleckou přípravu branců. V rámci květnových osav uspořádal střeleckou soutěž ve sportovní pistoli o pohár osvobození města Hranice, v které zvítězilo družstvo OSP Přerov před SSK Hranice. V 7. ročníku poháru VŘSR ve VPs zvítězilo RH Přerov před hranickým družstvem. Do okresních přeborů bylo nominováno 7 střelců, z nichž si nejlepší vedl Oldřich Ondruš, který postoupil do krajského přeboru společně s Yvannou Ježovou, která startovala za mládež. Do krajského přeboru postoupil také Pajďa v libovolné pistoli a Oldřich Ondruš ve velkorážním revolveru. Mezi nejlepší střelce patřili Václav Tušl, Cyril Křiváč, Arnošt Rybář, Ladislav Jež, Jan Fojtík, z mladých pistolářů Jiří Jatalka a Ladislav Hladík. V ligových soutěžích se družstva umístila takto: V Krajské lize na 5. místě, v okresní lize na 2. místě, v II. okresní lize na 5. a 6. místě. Ve III. okresní lize ve standartní malorážce obsadilo družstvo ve složení Karel Hýža, Lenka

Zádroapová a Zdenek Prokeš 5. místo. Rozšířením disciplín bylo nutno rozšířit také kádr trenérů, kteří měli nemalý podíl na výkonnosti střelců. V puškových disciplínách to byli Vladimír Vitamvás, Lenka Zádroapová a Pavel Švehlík, v pistolích Ladislav Jež, Cyril Krivda, Antonín Pajdla a Jan Fojtík. Jan Fojtík byl duši celé organizace a za jeho činnost mu byl předán UV SvaZarmu odznak za obětavou práci I. stupně.

V roce 1982 bylo celkem provedeno 187 akcí. Mladí puškaři v okresní lize ze vzduchovky obsadili 3. místo do 12 let a 2. místo do 15 let. V zimním období provozovali svou činnost v hale OU Sigma. V soutěži o pohár OV SvaZarmu vyhrálo družstvo do 12 let ve složení Jana Onářuchová, Boh. Friš, Roman Bušek, Libor Smejkal. V pistolových disciplínách bylo umístění v krajské lize I. a II. okresní lize shodné na 4. místě. V okresní puškové lize bylo družstvo na 5. místě. Byly uspořádány další ročníky soutěže ve střelbě o pohár osvobození města Hranic a pohár VŘSR ve služební pistoli. Uvedených soutěží se zúčastnili střelci celého kraje. Na střelnici se uskutečnil střelecký den a výstavka zbraní pro veřejnost.

V roce 1983 bylo uspořádáno 201 akcí, ve kterých bylo zapojeno 4549 účastníků. Byla provedena výstavka sportovních zbraní, výstroje a pomůcek střelců a také trofejí získaných nejen doma, ale i z hranicemi našeho státu. Střeleckého dne pro veřejnost se zúčastnilo 224 účastníků. Klub se podílel také při závěrečných prověrkách branců ve střelecké přípravě. Hranice navštívili také pracovníci ČS televize a redakce Nové svobody, aby v klubu natočili a napsali o práci s mládeží. Pod patronací krajského a okresního výboru SvaZarmu SSK zajišťovala družební utkání mezi Sm krajem a Dřáždanami z NDR ve střelbě ze vzduchových zbraní. V puškách zvítězilo družstvo TSM Přerov a v pistolích družstvo hranického klubu, které bylo také v TSM. Na hranické střelnici bylo zabezpečeno soustředění pistolářů střediska vrcholového sportu. V puškových disciplínách si mladí střelci vedli v rámci okresu velmi dobře. V okresním kole soutěže K obraně míru ve střelbě vzduchovou obsadili 2. místo. 2. místo získali také v Poháru předsedy OV SvaZarmu. V jednotlivcích byl nejlepší Boh. Friš. V motorážce obsadilo družstvo 10. místo.

V roce 1984 byli pistoláři zapojeni v přeborových soutěžích I. a II. ligy okresní, krajské a celostátní. Pistoláři trenérkového střediska mládeže se zúčastnili 37 akcí, od přeborů místních až po mistrovství ČSSR. Na střelnici proběhlo 14 denní soustředění pistolářů TSM z Prahy, Brna a Hranic. Tito pistoláři si ve všech závodech vedli znamenitě a získali mnoha prvenství. Při údržbě a modernizaci střelnice bylo opracováno přes 1000 hodin. Bylo zakoupeno elektronicky řízené terčové zařízení v hodnotě 30 000 korun. V tomto roce klub obdržel titul Vzorný klub II. stupně.

V roce 1985 bylo v okresní lize ve vzduchové pistoli zapojeno 11 střelců, kteří obsadili v druzstvech 2. a 3. místo. Mladí střelci byli také zapojeni do celostátní branné hry Výdy připraven k obraně a míru ve střelbě ze vzduchové pušky a pistole. Družstvo pistolářů ve složení Urešová, Čadrová, Štolcarová obsadilo 1. místo a puškař Rábli, Kryštof, Bačíková obsadili 2. místo. V okresní lize z malorážní pušky obsadilo družstvo 4. místo. Střelecké soutěže o pohár osvobození města Hranic a pohár VŘSR se zúčastnilo přes 100 závodníků z celé ČSR.

V roce 1986 probíhaly všechny akce ve znamení oslav 35. výročí vzniku branné organizace SvaZarmu. Hranický klub se stal nositelem titulu Vzorný klub II. st., Klub VII. sjezdu SvaZarmu a vedl Vzorný oddíl mládeže. Klub byl zapojen do všech postupových a ligových soutěží, kde si členové stále udržují přední místa. Pro veřejnost byla opět otevřena výstavka zbraní, střeleckého materiálu a trofejí. Bylo vystaveno 17 druhů vzduchových zbraní, 19 druhů malorážních a 10 druhů velkorážních zbraní včetně střeliva, terčů, lapačů, dalekohledů a dalších pomůcek střelců. Na 4 nástěnkách byla zveřejněna práce a výsledky SSK Hranice. Činnost klubu je řízena za předsednictví Jana Fojtíka tímto výborem: Cyril Krivda, Miroslav Perutka, Vladimír Vitamvás, Pavel Švehlík, Ladislav Jež, Zdenek Terplývec.

11. 5. 1 TRENINKOVÉ STŘEDISKO MLÁDEŽE SSK ZO SVAZARM HRANICE

V roce 1981 byla při základní organizaci SvaZarmu Hranice ve sportovním střeleckém klubu ustavena pobočka trenérkového střediska mládeže Přerov pro pistolové disciplíny, aby i v Hranicích se mohli připravovat nejlepší střelci - pistoláři pro vrcholový sport.

Znamenalo to provádět sportovní střelbu na zcela jiné úrovni než doposud. Úkolem bylo najít trenéry, kteří by se starali o systematickou přípravu talentů pro sportovní střelbu z řad mládeže. Vedením pobočky TSM byl pověřen Ladislav Jež a jako druhý trenér Cyril

Krídla.

Práce se dařila a za 5 let činnosti vychovala hranická pobočka TSM 6 reprezentantů - 3 pro reprezentaci ČSSR (Yvona Ježová, Zuzana Frišová, Pavel Halaxa) a 3 pro reprezentaci ČSR (Ludmila Jemelková, Jana Opálková a František Pavláti) - a řadu dalších vynikajících střelců, kteří reprezentovali nás kraj i na mezinárodních závodech.

Hranická sportovní střelba postupně získávala dobrou pověst u celé střelecké veřejnosti v republice. Stalo se tak především zásluhou mladých střelců. V současné době je v klubu a TSM 7 špičkových mladých pistolářů, kteří patří ve svých kategoriích k nejlepším v ČSSR.

Střelecký sport není sportem naplněných tribun, ani sportem, který by přinášel kvůli jaké výhody a měl podporu široké veřejnosti. Většinou je to koníček, kterému se daleko více věnuje než získáva. Pro vynikajícího střelce bývá zpravidla jedinou odměnou za výkon potlesk souáruhů, medaile a diplom.

Je to však sport, který vychovává mládež ke skromnosti, sebekritičnosti, odpovědnosti, kázní a přesnosti. Bez técto vlastností není možné být ve sportovní střelbě úspěšny.

V Hranicích se našli mladí lidé, kteří tomuto sportu propadli a kteří dnes dělají čest hranickému sportu v zahraničí i doma, a proto úspěchy nejmladších si zaslouží, aby se o nich sportovní veřejnost dozvěděla.

Yvona Ježová, reprezentantka ČSSR ve sportovní střelbě.

Yvonna Ježová, 20 let, studentka UJEP v Brně, reprezentantka ČSSR, v současnosti nejlepší sportovní střelkyně - pistolářka v Československu, jedna z nejlepších juniorek na světě. Na juniorských mistrovstvích Evropy v kulových i vzduchovkových zbraní získala od roku 1982 2 zlaté, 5 stříbrné a 1 bronzovou medaili. Je držitelkou několika čs. rekordů ve standartní i vzduchové pistoli a jednoho evropského jako členka družstva. Je několikanásobnou mistryní ČSSR, v letošním roce se zúčastnila mistrovství světa ve sportovní střelbě v NDR. Ve vzduchové pistoli skončila jako juniorka v 96 dospělých na 10. místě. V roce 1984 byla jako jediná pistolářka vybrána do přípravy na olympijské hry. Její sportovní růst byl doslova raketový. Po půl roce přípravy a tréninku byla zařazena v 15 letech do státní juniorské reprezentace. Za rok přivezla z Říma první titul mistryny Evropy. Od svých 18 let reprezentuje Československo i v kategorii dospělých, kde dosáhla již řady vynikajících úspěchů. Je stále jedním z největších talentů našeho sportovního střelectví a zdaleka neřekla své poslední slovo.

Pavel Halaxa, 18 let, juniorský reprezentant ČSSR, v současnosti jeden z nejlepších juniorů v rychlopalné pistoli, člen SVS Brno, odchovancem hranického TSM, člen ZO TOS Lipník nad Bečvou. Držitel stříbrné a broncové medaile z mistrovství Evropy 1985 v Jugoslávii. Mistr ČSSR v rychlopalné pistoli v r. 1985, v r. 1986 druhý.

Zuzana Frišová, 20 let, zdravotní sestra, reprezentantka ČSSR, členka SVS Brno. Dosáhla řady pěkných úspěchů na mezinárodních závodech v zahraničí. Přebornice ČSR v roce 1986 ve standartní pistoli, třetí v mistrovství ČSSR ve vzduchové pistoli, mistryně ČSSR jako členka družstva.

Ludmila Jemelková, 24 let, administrativní pracovnice, reprezentantka ČSR. Se sportovní střelbou začala ve 20 letech. Přesto dosáhla řady vynikajících výsledků a zařadila se mezi nejlepší pistolářky v ČSSR. V roce 1985 byla na 3. přeboru ČSR, v roce 1986 obsadila 4. místo na přeboru ČSR a 5. místo na mistrovství ČSSR ve vzduchových zbraních. Výborně si vede i v celostátní lize. Je členkou pléna OV Svažarmu v Přerově.

František Pavlátil, 19 let, reprezentant ČSR, absolvent hranického gymnázia. Ve svých 16 letech se stal jako člen družstva juniorským mistrym ČSSR, v jednotlivcích skončil 4. Jeden z nejlepších juniorů - vzduchovkářů v ČSSR. Pravidelně bojuje v mistrovstvích republiky. Na mezinárodním závode v roce 1986 o velkou cenu Brna obsadil 2. místo. Patří k talentovaným mladým střetcům.

Borumír Friš, 15 let, učenec SOU Sigma, reprezentant Severomoravského kraje. Obsadil v kategorii juniorů na mistrovství ČSSR 1986 3. místo. Přeborník kraje v roce 1985 ve sportovní pistoli. Druhé místo ve finále celostátní soutěže talentované mládeže 1986 v Košicích.

Radek Bačík, 15 let, učenec SOU chemické. Výborný střelec ze vzduchové pistole, účastník přeboru ČSR, přeborník ČSR jako člen družstva. Osmé místo ve finále celostátní soutěže talentované mládeže v libovolné pistoli.

Jana Opálková, 18 let, reprezentantka ČSR, dělnice n.p. Loana Rožnov p.R., členka hranického TSM, přeborník Severomoravského kraje, 4. místo na přeboru ČSR, desátá na mistrovství ČSSR. Obsadila druhé místo ve finále Celostátní soutěže talentované mládeže ve sportovní pistoli.

Všichni jmenovaní jsou držiteli mistrovských výkonnostních tříd. Tvoří špičku hranického sportovního střelectví. Za nimi následují další - reprezentanti kraje Martina Urešová a Pavla Čadrová.

Družstvo hranických dívek (Ježová, Jemelková, Frišová, Opálková) zvítězilo v nejvyšší klubové soutěži - národní lize 1985.

Dnes je hranická pobočka TSM jedinou, která se v okrese systematicky stará o výchovu mladé střelecké generace v pistolových disciplínách.

11. 6. ZO SVAZARM HRANICKÉ CEMENTÁRNÝ A VÁPENICE

V této organizaci se vyvíjí činnost ve čtyřech sportovně branných odbornostech.

Motorismus zahájil svoji činnost od roku 1969 zásluhou Bohuslava Bílého, který aktivně závodil na motokárách a v tomto sportu dosáhl řady výborných výsledků, včetně několika reprezentačních startů. Další činnost této odbornosti je zaměřena na pořádání školení řidičů a organizování každoroční jízdy zručnosti. V automobilových soutěžích si nejlépe vedli bratři Plesníkoví. Pravidelná činnost motoristů vyžaduje vybudovat svépomocnou dílnu.

Střelecký kroužek pracuje od roku 1966. Pravidelně byla zajišťována účast dvou družstev v okresních soutěžích ve sportovní střelbě ze standartní malorážky a jednoho družstva ve střelbě ze sportovní pistole. Po roce 1974 nebyla činnost již tak bohatá. Jsou však zajištěny tréninky na střelnici v Hranicích Pod Hůrkou a materiální vybavení se doplňuje kvalitními střelnými zbraňemi.

Letecké modelářství není masovou záležitostí a organizuje ponejvíce mládež, která se zaměřuje na stavbu rádiem řízených modelů. Činnost v této odbornosti je zajištěn 2 instruktory.

Sportovní potápění si část svého vybavení zakupuje z prostředku svých členů. Ke své činnosti získali členové i potřebné oprávnění podle platných předpisů.

12. ZÁVĚR

Výsledky, kterých tělovýchova v Hranicích dosáhla za uplynulých 100 let a se kterými jsme se seznámili v této brožurce, jsou dílem obětavosti a iniciativy lidí, kteří s tvůrčím elánem, životními a pracovními zkušenostmi věnovali svůj čas, kterému se říká volný, tělovýchově a sportu. Poctivá a společná práce přinášela úrodu na tělovýchovném, turistickém a sportovně branném poli.

Zkušenosti minulých 100 let dokazují, že do nové stovky můžeme vstoupit se střízlivým optimismem, protože v hranické tělovýchově a branných sportech pracují silné kolektivy, které na svou činnost nedají dopustit. A těmto kolektivům děkujeme za jejich práci a na závěr jim přejeme další rozvoj jejich činnosti, další úspěchy v práci, pohodu a radost z tělovýchovné a sportovně branné činnosti. Věříme, že další období bude pokračováním tvůrčí a poctivé práce nejen pro tělovýchovu, ale i pro socialismus a mír na celém světě.

POUŽITÉ PRAMENY A LITERATURA

Bohuslav Hons : se spolupracovníky : 80 let organizované tělovýchovy v Hranicích,
1887 - 1967
Vydala TJ Sigma Hranice v roce 1966

Bohuslav Hons : Padesátičetá cesta kopané v Hranicích, 1919 - 1969
Vydala TJ Sigma Hranice roku 1969

Bohuslav Hons : 90 let tělovýchovy v Hranicích 1877 - 1977
Vydala TJ Sigma Hranice roku 1977

Přemysl Neumann - Zdeněk Vilimovský : 90 let československého jezdeckého sportu
1891 - 1981
Vydala TJ Slavoj Karlovy Vary v dubnu 1981

Václav Dohnal a kol.: 40 let socialistické výstavby a rozvoje města Hranice 1945-1985
Vydal Měst NV v Hranicích roku 1986

Hlavní směry hospodářského a sociálního rozvoje ČSSR na léta 1986 - 1990 a výhled na
období do roku 2000

Ročenky TJ Sigma Hranice od roku 1966 - 1985
Výroční zprávy, ročenky, zápisy tělovýchovných jednot, oddílů a odborů a ZO Svazarmu
v Hranicích

O b s a h

Stránka

1. Úvod	1	
2. Nejstarší kapitoly z historie tělovýchovy v Hranicích 1887 - 1917	2	
3. 20 let tělovýchovy v Hranicích mezi dvěma světovými válkami 1918 - 1937	3	
4. 10 let tělovýchovy v Hranicích počítající 2. světovou válkou 1938 - 1947	5	
5. Tělovýchova v Hranicích po Únoru 1948, 1948 - 1987	5	
6. Úvahy o budoucnosti tělovýchovy v Hranicích	7	
7. Tělovýchovné jednoty v Hranicích	8	
7. 1 TJ Sigma Hranice	8	
7. 2 TJ Cementárná Hranice	10	
7. 3 Vojenská tělovýchovná jednota v Hranicích	11	
7. 4 TJ Sokol Drahotuše	12	
7. 5 TJ Podlesí Drahotuše	12	
7. 6 TJ Slovan Teplice	13	
7. 7 TJ Sokol Velká	13	
7. 8 TJ Sokol Slavíč	14	
8. Podíl jiných organizací na tělovýchovné činnosti v Hranicích	14	
8. 1 MěstNV Hranice, komise pro mládež a těl. výchovu	14	
8. 2 Svatým	15	
8. 3 Revoluční odborové hnutí	15	
8. 4 Městský dům pionýrů a mládeže v Hranicích	16	
9. Zaniklá sportovní odvětví	17	
9. 1 Box	1929 - 1967	17
9. 2 Jezdecká	1927 - 1977	17
9. 3 Joga	1973 - 1974	18
9. 4 Krasobruslení	1958 - 1961	18
9. 5 Kulturistiká	1967 - 1976	18
9. 6 Lední hokej	1929 - 1977	19
9. 7 Národní házená	1920 - 1962	19
9. 8 Plavání	1976 - 1985	20
9. 9 Sportovní gymnastika	1952 - 1978	20
9. 10 Šerm	1958 - 1967	21
9. 11 Veslování	1941 - 1943	21
10. Tělovýchovná odvětví v činnosti	21	
10.01 Základní rekreaciální tělesná výchova - ZRTV	21	
10.01.1 Odbor ZRTV TJ Sigma Hranice	21	
10.01.2 Odbor ZRTV TJ Cementárná Hranice	28	
10.01.3 Odbor ZRTV TJ Sokol Drahotuše	28	
10.02 Turistiká	29	
10.03 Atletika	33	
10.04 Basketbal	38	
10.05 Cyklistika	39	
10.09 Fotbal	41	
10.06.1 Fotbalový oddíl TJ Sigma Hranice	41	
10.06.2 Fotbalový oddíl VTJ Dukla Hranice	45	
10.06.3 Fotbalový oddíl TJ JZD Podlesí Drahotuše	48	
10.07 Házená	48	
10.08 Horolezectví	50	
10.09 Judo	51	
10.10 Kanoistika	52	
10.11 Karate	56	
10.11.1 Oddíl karate TJ Sigma Hranice	56	
10.11.2 Oddíl karate VTJ Dukla Hranice	57	
10.12 Kuželky	58	
10.13 Lyžování	62	
10.13.1 Lyžařský oddíl TJ Sigma Hranice	62	
10.13.2 Lyžařský oddíl TJ Cementárná Hranice	64	

10.14 Stolní tenis	65
10.14.1 Oddíl stolního tenisu TJ Sigma Hranice	65
10.14.2 Oddíl stolního tenisu TJ JZD Podlesí Drahotuše	67
10.14.3 Odáří stolního tenisu TJ Sokol Velká	67
10.15 Šachy	67
10.15.1 Šachový oddíl TJ Sigma Hranice	68
10.15.2 Šachový oddíl TJ JZD Podlesí Drahotuše	70
10.16 Tenis	70
10.16.1 Tenisový oddíl TJ Cementárna Hranice	71
10.16.2 Tenisový oddíl TJ Slovan Teplice	72
10.17 Volejbal	74
11. Branně sportovní činnosti Svazarmu	77
11.1 Aeroklub ZO Svazarm Hranice	77
11.1.1 Předodbor aeroklubu	81
11.2 Kynologický klub ZO Svazarm Hranice	83
11.3 Automotoklub ZO Svazarm Hranice	84
11.4 Radioklub ZO Svazarm Sigma Hranice	85
11.5 Sportovně střelecký klub ZO Svazarm Hranice	87
11.5.1 Treninkové středisko mládeže SSK ZO Svazarm Hranice	89
11.6 ZO Svazarm Hranické cementárny a vápenice	91
12. Závěr	92
Použité prameny a literatura	93
Obsah	94

Napsal Bohuslav Hons s kolektivem :

Jaroslav Bartoš, Jindřich Beneš, Jaromír Bezdeček, ing. Pavel Císař, František Částečka, Vladislav Damek, Jan Fojtík, František Gryga, Miroslav Hanzeľka, Rudolf Holub, František Horák, Jiří Horák, ing. Vladimír Hudec, MUDr Oldřich Chrápek, ing. Alena Jašcová, ing. Milan Káňa, Josef Klvaná, ing. Jaroslav Kopecký, Ludvík Labuda, Jiří Lovecký, Oldřich Lukeš, ml., Rostislav Macháň, Jaroslav Matuš, František Merten, Josef Oplatěk, Pravoslav Opletal, Anna Paličková, Richard Pavelka, ing. Jiří Polášek, Miroslav Popp, Stanislav Pučan, Petr Roreček, Jaroslav Sedláček, Egon Sekníčka, Richard Smetivý, JUDr Miroslav Svatoň, ing. Jaroslav Svítěk, Rudolf Šteffan, RNDr František Tomečka, Jiří Vala, Drahomíra Vavříková, Zdeněk Vilím, Rudolf Zablatzky.

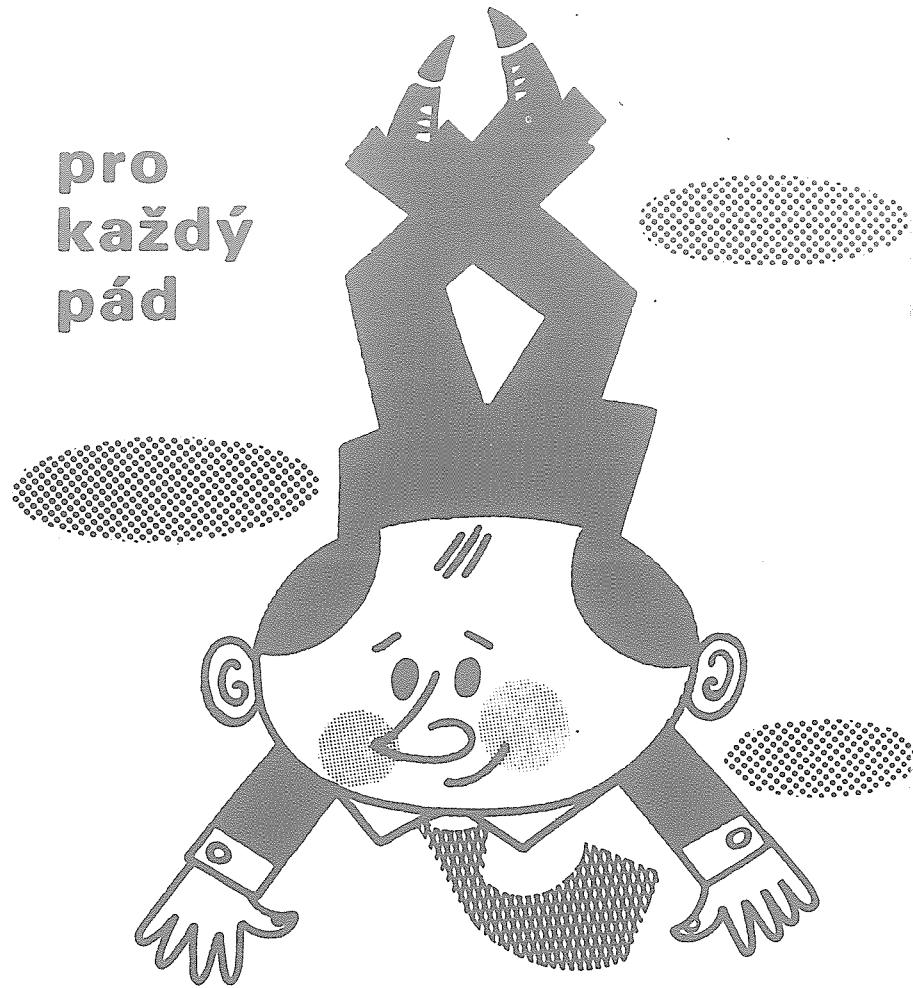
Obálku a kresby titulků navrhl Zdeněk Holubář

Vydala v počtu 1 200 ks vlastním nákladem TJ Sigma Hranice

Neprodejné - určeno členům ČSTV a Svazarmu v Hranicích

Tiskl koncernový podnik Sigma Hodonín v Hodoníně, duben 1987
o 380013487

**pro
každý
pád**

**je zde pro Vás
ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ
záštita proti každé
nepředvídané životní události
ČESKÁ STÁTNÍ POJIŠŤOVNA**

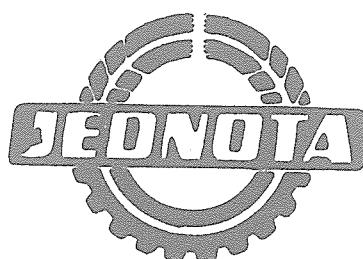
NÁKUP POD JEDNOU STŘECHOU

ZBOŽÍ Z JEDNOTY

DO VŠECH

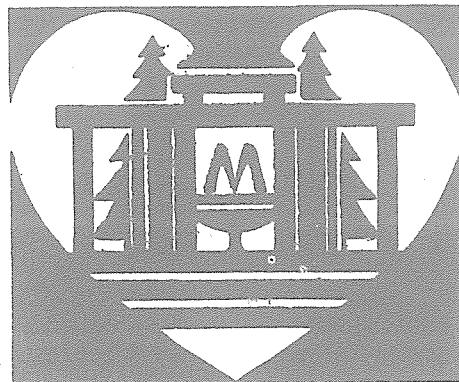
DOMÁCNOSTÍ

SD HRANICE

*Ceskoslovenské
státní lázně*

TEPLICE

nad Bečvou

LÉČÍ ÚSPĚŠNĚ
JIŽ VÍCE JAK
400 LET
CHOROBY
SRDCE A CÉV

CEMENT

VÁPNO

osinkocementové

TRROUBY

osinkocementové

KRYTINY

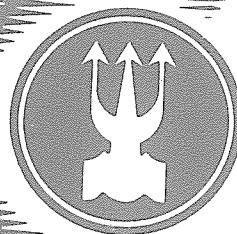
TRADICE
KVALITA

CEMENTÁRNY A VÁPENKY | HRANICE
KONCERNOVÝ PODNIK

SIGMA

KONCERN
OLOMOUC

průmyslové armatury
čerpadla
potrubí

SIGMA
HRANICE

koncernový podnik Hranice

ČERPADLA
PRO
VŠECHNA
ODVĚTVÍ

